

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

60. vuosikerta
9. kesäkuuta 2017

Sisältö

I Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot

PÄÄTÖSLAUSELMAT

Alueiden komitea

120. täysistunto, 7.–8. joulukuuta 2016

2017/C 185/01 Euroopan alueiden komitean päätöslauselma aiheesta ”Euroopan komission työohjelma 2017” 1

LAUSUNNOT

Alueiden komitea

120. täysistunto, 7.–8. joulukuuta 2016

2017/C 185/02 Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”REFIT-ohjelma: paikallis- ja aluetason näkökulma” . . . 8

2017/C 185/03 Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Matkailu alueellisen yhteistyön edistäjänä EU:ssa” . . . 15

2017/C 185/04 Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Yhteistyötalous ja verkkoalustat: kaupunkien ja alueiden yhteinen näkemys” 24

2017/C 185/05 Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Uusi osaamisohjelma Euroopalle” 29

2017/C 185/06 Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Maataloustuotteiden hintojen ailahtelun säänteleminen” 36

2017/C 185/07 Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin tarkistus” 41

2017/C 185/08 Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista koskeva toimintasuunnitelma” 55

III Valmistelevat säädökset

ALUEIDEN KOMITEA

120. täysistunto, 7.–8. joulukuuta 2016

2017/C 185/09	Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta "ESIR 2.0"	62
2017/C 185/10	Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta "Työntekijöiden lähettämistä koskevan direktiivin tarkistus"	75
2017/C 185/11	Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta "Kalavarojen säilyttäminen ja meriekosysteemien suojeleminen teknisten toimenpiteiden avulla"	82
2017/C 185/12	Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta "Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän uudistaminen"	91
2017/C 185/13	Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta "Laillinen maahanmuutto"	105

I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

PÄÄTÖSLAUSELMAT

ALUEIDEN KOMITEA

120. TÄYSISTUNTO, 7.–8. JOULUKUUTA 2016

Euroopan alueiden komitean päätöslauselma aiheesta ”Euroopan komission työohjelma 2017”

(2017/C 185/01)

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

ottaa huomioon

- Euroopan komission 25. lokakuuta 2016 julkaiseman tiedonannon työohjelmastaan vuodeksi 2017,
- kesäkuun 4 päivänä 2015 vuosien 2015–2020 painopisteistään ja kesäkuuta 15 päivänä 2016 panoksesta Euroopan komission työohjelmaan 2017 antamansa päätöslauselmat,
- helmikuussa 2012 Euroopan komission kanssa tehdyn yhteistyöpöytäkirjan.

1. panee huolestuneena merkille, että Euroopan unioni on 60 vuotta perustamisensa jälkeen syvässä kriisissä ja että luottamus Euroopan yhdentymishanketta kohtaan on edelleen alhainen, ja toteaa, että unionia on uudistettava. Komitea korostaa samalla, että EU:n kansalaiset pitävät vuosi toisensa jälkeen paikallis- ja aluetasojen luotettavimpina kaikista EU:n hallintotasoista. Tämän vuoksi AK on mukana kansalaiskeskusteluissa, joihin paikallis- ja aluetason päättäjät osallistuvat aktiivisesti ja joissa käsitellään paikallisiin tarpeisiin ja olosuhteisiin liittyviä aiheita, ja antaa näin panoksensa EU:ta koskeviin pohdintoihin.

2. on samaa mieltä komission kanssa siitä, että EU:n yleisiä haasteita ovat

- tarve muuntaa talouden elpyminen kestäväpohjaisten työpaikkojen luomiseksi ja epätasa-arvon vähentämiseksi;
- eurooppalaisten yhteisvastuumekanismien toteuttaminen etenkin muuttoliikkeen hallinnassa;
- rauhan ja vakauden varmistaminen yhä epävakaa maailmassa ja sen varmistaminen, että unioni on valmistautunut torjumaan lisääntyntä terrorismia;
- tarve täyttää Pariisin sopimuksen mukaiset velvoitteet ja varmistaa kunnianhimoisen ja tasapainoisen ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja ilmastonmuutoksen hillitseminen;
- epävarmuus Yhdistyneen kuningaskunnan kansanäänestyksen seurauksista.

3. on komission tavoin vakuuttunut siitä, että nämä haasteet edellyttävät alhaalta ylöspäin suuntautuvaa, kansalaisjohtoista ja monitasoiseen hallintoon perustuvaa lähestymistapaa, mutta korostaa, että EU:n toimissa on keskityttävä kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien parantamiseen.

4. painottaa tarvetta kutsua paikallis- ja alueviranomaiset mukaan **Euroopan tulevaisuutta koskevan valkoisen kirjan** valmisteluun ja kehottaa painokkaasti komissiota ottamaan huomioon AK:n asiasta antamat lausunnot ja kutsumaan AK:n osallistumaan kuulemisvaiheeseen.

Työllisyys, kasvu, investoinnit ja koheesiopoliittikka

5. pahoittelee, että työohjelmassa kiinnitetään tuskin lainkaan huomiota **Euroopan rakenne- ja investointirahastojen** (ERI-rahastojen) keskeiseen rooliin pyrittäessä saavuttamaan kaikki Euroopan kansalaiset ja alueet, vahvistamaan koheesiota, edistämään innovointia ja tuomaan esiin aito eurooppalainen yhteisvastuu EU:n tasapainoiseksi kehittämiseksi kokonaisuudessaan. Komitea kehottaa komissiota valmistelevaan vuoden 2020 jälkeisen koheesiopoliittikan tulevaisuutta, sillä kyseessä on EU:n tärkein investointipoliittikka, ja sen on perustuttava paikkakohtaiseen lähestymistapaan ja ajanmukaiseen alueelliseen visioon. Samalla AK kehottaa komissiota jatkamaan pyrkimyksiään parantaa ja yksinkertaistaa ERI-rahastomenettelyjä, jotta vähennetään byrokratiaa ja edistetään varojen hyödyntämiskapasiteettia.

6. kehottaa jälleen olemaan sisällyttämättä jäsenvaltioille ja alue- ja paikallisyhteisöille rakenne- ja investointirahastojen yhteisrahoituksesta aiheutuneita julkisia menoja vakaus- ja kasvusopimuksen määritelmän mukaisiin rakennekustannuksiin, koska tällaiset investoinnit vaikuttavat osaltaan EU:n painopisteiden toteutumiseen ja lopulta vipuvaikutuksensa avulla myös EU:n talouskasvuun.

7. on tyytyväinen **Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR)** ehdotettuun laajentamiseen sekä voimassaoloajan pidentämiseen että rahoituskapasiteetin osalta mutta toteaa, että aikeesta on ilmoitettu tekemättä kattavaa vaikutustenarviointia tai riippumatonta arviota ennen komission ehdotuksen esittämistä. Komitea korostaa tarvetta tukeutua edelleen ESIR-rahaston ja EU:n muiden rahastojen, erityisesti ERI-rahastojen, väliseen synergiaan ja jatkaa menettelyjen yksinkertaistamista, jotta voidaan vähentää byrokratiaa ja edistää EU-varojen hyödyntämistä. Komitea tähdentää, että investointiohjelman kolmatta pilaria olisi myös vahvistettava. Komitea kehottaa komissiota ja Euroopan investointipankkia lisäämään toimiaan tietoisuuden parantamiseksi ruohonjuuritasolla, vähentämään ESIR-rahaston maantieteellistä epätasapainoa, jotta investoinnit voidaan nivoa toisiinsa mahdollisimman hyvin ja niiden avulla ylletään mahdollisimman suuriin synergiavaikutuksiin koheesiopoliittisten toimien ohjelmasuunnittelun yhtenäisyyden varmistamiseksi, ja asettamaan yksityiskohtaisempaa tietoa ESIR-rahoitteisista hankkeista julkisesti saataville ja korostamaan tässä yhteydessä erityisesti hankkeiden täydentävyyttä.

8. sitoutuu antamaan varhaisessa vaiheessa panoksensa keskusteluun **vuoden 2020 jälkeisen monivuotisen rahoituskehityksen** tulevaisuutta ja omia varoja koskevaa uudistusta käsittelevästä ehdotuksesta.

9. kehottaa hyväksymään pikaisesti **”koontiasetuksen”**, jotta vahvistetaan nykyiseen ohjelmakauteen jo sisältyvien ESIR-ohjelmien vaikutusta ja varmistetaan niiden parempi hyödyntäminen.

10. painottaa, että on seurattava **EU:n kaupunkiagendan** täytäntöönpanoa, ja korostaa, että on tärkeää sisällyttää kaupunkiulottuvuus muihin EU:n politiikkoihin. Komitea toistaa tässä yhteydessä kehoituksensa EU:n kaupunkiagendaa käsittelevän valkoisen kirjan laatimisesta.

11. toistaa kehoituksensa sellaisen eurooppalaisen asumisagendan laatimiseksi, jossa käsiteltäisiin horisontaalisesti asumista, jota on tähän asti lähestytty pirstoutuneella tavalla alakohtaisten politiikkojen, kuten kaupunkiagendan, kestävän kehityksen, koheesiopoliittikan, kilpailupoliittikan tai Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin kaltaisten sosiaalialan aloitteiden puitteissa.

12. korostaa, että tarvitaan käytännössä paikallis- ja alueviranomaisten osallistumisesta **talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjauksjaksoon 2017**, ja kehottaa täydentämään vuotuista kasvuselvitystä alueellisella analyysillä ja sisällyttämään maaportteihin erityinen alueita käsittelevä luku sekä laatimaan jäsenvaltioita varten suuntaaviivat paikalliset alueviranomaisten osallistumisesta kansallisiin uudistusohjelmiin.

13. suhtautuu myönteisesti siihen, että komissio jatkaa keskittymistä investointeihin etenkin kartoittamalla toimia, joilla voidaan edistää investointeja talouspolitiikan eurooppalaisella ohjauksjaksoilla. Komitea viittaa tässä yhteydessä **antamaansa Bratislavan julistukseen ”Investoinnit ja yhteydet”**, jossa korostetaan, että investointivetoisen paikallisen ja alueellisen kasvun on perustuttava alueellisiin kehitysstrategioihin. Komitea painottaa, että on tärkeää varmistaa, että laadukkaita investointeja tukevat julkiset talousarviot toimivat synergisesti muiden alue-, paikallis-, jäsenvaltio- ja unionitason rahoituslähteiden kanssa.

14. on tyytyväinen komission aikomukseen jatkaa toimia **kestävän kehityksen tavoitteiden** saavuttamiseksi ja painottaa, että Euroopassa tarvitaan pitkän aikavälin strategia, jotta varmistetaan älykäs, kestäväpohjainen ja osallistava kasvu, joka antaa suuntaa talouspolitiikan eurooppalaiselle ohjausjaksolle. Tällaisen strategian olisi perustuttava Eurooppa 2020 -strategian väliarviointiin.

15. suhtautuu myönteisesti siihen, että komissio kiinnittää huomiota nuorisotyöttömyyteen vahvistamalla **EU:n nuorisotakuuta** ja **nuorisotyöllisyysaloitetta** sekä ottamalla käyttöön **Euroopan solidaarisuusjoukot**, jotka hyötynevät paikallis- ja alueviranomaisten, nuoriso-organisaatioiden ja yleensä kansalaisyhteiskunnan varhaisesta, aloitteellisesta ja uskottavasta osallistumisesta.

16. pitää valitettavana, ettei aloitteita pitkäaikaistyöttömyyden torjumiseksi ole tehty riittävästi, myös jotta voitaisiin arvioida eurooppalaisia työttömyysvakuutusjärjestelmiä, joilla täydennetään kansallisia järjestelmiä talouden rajun laskusuhdanteen oloissa ja estetään osaltaan talouden häiriötilojen kehittyminen rakenteellisiksi haitoiksi.

17. kehottaa ottamaan paikalliset ja alueelliset vahvuudet ja haasteet ja myös erilaiset paikalliset ja alueelliset työmarkkinatarpeet huomioon uudessa **osaamisohjelmassa Euroopalle** ja odottaa työskentelyä työharjoittelua koskevan laatukehityksen ja harjoittelijoiden liikkuvuuden lisäämistä koskevan ehdotuksen parissa innolla.

18. odottaa komission ehdotusta, jonka avulla voidaan puuttua paremmin työ- ja yksityiselämän tasapainottamisen haasteisiin etenkin kun ajatellaan naisten osallistumista työmarkkinoille.

19. aikoo ennen **kulttuuriperinnön eurooppalaisen teemavuoden 2018** alkamista keskittyä kulttuuriin ja kulttuuriperintöön sekä EU:n kansainvälisiin kulttuurisuhteisiin, jotka ovat tärkeitä tekijöitä vahvistettaessa eurooppalaista identiteettiä ja edistettäessä Euroopan perusarvoja, sosiaalista osallisuutta, innovointia ja kulttuurien välistä vuoropuhelua sekä kulttuuri- ja perinnematkailua.

20. korostaa tarvetta nähdä **Horisontti 2020 -puiteohjelman väliarviointi** ja seuraavaa tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaa koskeva kuulemismenettely yhtenä kiinteänä prosessina, jolla on pyrittävä kaventamaan innovointikuilua Euroopassa. Komitea toteaa, että AK antaa ajoissa panoksensa vuodeksi 2017 suunniteltua **biotalouden toimintasuunnitelman** tarkistusta varten.

Talous- ja rahaliitto

21. panee merkille, että **Euroopan tulevaisuutta koskevaan valkoiseen kirjaan** sisältyy myös ehdotuksia talous- ja rahaliiton tulevaisuudesta, ja olisi hyvillään uudistuksista, joilla parannetaan talous- ja rahaliiton hallinnoinnin demokraattista legitimiyyttä.

22. painottaa, että **talous- ja rahaliiton sosiaalisen ulottuvuuden** kehittämiseksi on erittäin tärkeää poistaa sosiaalisia ja myös alueellisia eroja. Komitea suhtautuu myönteisesti komission aikomukseen ehdottaa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria, jossa vahvistetaan periaatteet unionille, joka perustuu sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen ja noudattaa yhteisvastuun ja suhteellisuuden periaatteita.

23. on tyytyväinen ehdotettuun **vakaus- ja kasvusopimuksen uudelleentarkasteluun** mutta kehottaa komissiota ottamaan huomioon, että sopimus on suunnattava nykyistä enemmän kasvun edistämiseen etenkin kasvua tukevien investointien osalta. Komitea vahvistaa aiemmin esittämänsä kehotuksen, että on arvioitava kattavasti **unionin tilastosääntöjen** alueellista vaikutusta julkisiin investointeihin.

Energiaunioni ja ilmastonpolitiikka

24. on tyytyväinen komission sitoumukseen edistää **energiatohokkuutta** ja **uudistuvaa energiaa** kattavan energiaunionipolitiikan puitteissa yhdessä selkeiden **hallintotapasääntöjen**, asianmukaisten innovoinnin tukitoimien, sähkömarkkinarakenteen uudelleentarkastelun ja energainfrastruktuurin jatkuvan parantamisen kanssa, jotta varmistetaan alueiden väliset ja rajatylittävät yhteydet ja tuetaan energiajärjestelmien hajauttamista askeleena kohti kestäväpohjaisia ja joustavia energian sisämarkkinoita.

25. suosittaa etenkin, että sähkömarkkinarakennetta ja uusiutuvaa energiaa koskevat EU:n toimintapolitiikat koordinoidaan ja tasapainotetaan ja että tässä yhteydessä kiinnitetään asianmukaista huomiota paikallisiin ja alueellisiin huolta aiheuttaviin seikkoihin, kuten pienten energiantuottajien mahdollisuuksiin päästä jakeluverkkoihin.

26. on tyytyväinen **Pariisin sopimuksen** täytäntöönpanoon ja muistuttaa, että jos halutaan kuroa umpeen maapallon lämpenemisen rajoittamisen selvästi alle 2 °C:een edellyttämien toimien ja kansallisten sitoumusten välinen kuilu, on kuntien ja alueiden toimet sisällytettävä kansallisiin sitoumuksiin. Lisäksi tarvitaan niin horisontaalista kuin vertikaalista koordinoitua myös EU:n ja ilmastomuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen (UNFCCC) tasoilla. AK kehottaakin komissiota tukemaan komitean kehoitusta sisällyttää tämä näkökohta suunniteltuihin kansallisesti määriteltyihin panoksiin, parantaa valtiosta riippumattomien toimijoiden ilmastotoiminnan (NAZCA) institutionaalista- mista ja UNFCCC:n sihteeristössä toimivien Climate Champions -tahojen työtä sekä helpottaa kokemustenvaihtoa paikallis- ja aluetasolla. AK kehottaa komissiota myös edistämään kuntia, alueita ja ilmastomuutosta koskevia tutkimushankkeita, jotta voidaan antaa panos hallitustenvälisen ilmastomuutospaneelin tulevaan työhön.

27. kehottaa Euroopan komissiota tekemään AK:n kanssa yhteistyötä alueellisesti ja paikallisesti määritellyn panoksen käsitteen kehittämiseksi, jotta voidaan edistää paikallis- ja aluetason toimia Pariisin COP21-kokouksessa sovittujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

28. kehottaa komissiota päivittämään **ilmasto- ja energiatavoitteitaan**, jotta kasvihuonekaasupäästöjä voidaan vuoteen 2030 mennessä alentaa 50 prosenttia vuoden 1990 päästötasoihin verrattuna, sekä ottamaan sopeutumistoimet huomioon toimintapolitiikoissa ja rahoituksessa kaikilla tasoilla. Komission olisi tuettava vapaaehtoisia aloitteita, joilla edistetään siirtymistä vähähiiliseen talouteen ja vahvistetaan selviytymiskykyä kunnissa ja alueilla. **EU:n strategiaa ilmastomuutokseen sopeutumiseksi** käsittelevässä komission arviointikertomuksessa on tarkennettava alueiden ja kuntien vaikutusvallan vahvistamista.

Kestävä kehitys

29. kehottaa komissiota tukemaan **katastrofiriskin vähentämisstrategioiden** täytäntöönpanoa kunnissa ja alueilla, etenkin rajatylittävillä alueilla, sekä varmistamaan, että EU:n investoinneissa noudatetaan katastrofiriskin vähentämistä koskevia normeja.

30. on tyytyväinen **EU:n elintarvikejätettä ja ruokahävikkiä käsittelevän foorumin** käynnistämiseen ja kehottaa komissiota toteuttamaan toimia elintarvikejätteen vähentämiseksi. Tällaiset toimet olisi sisällytettävä EU:n laajuisen kestäväpohjaisten elintarvikejärjestelmien strategiaan, jossa otetaan huomioon myös biologisen monimuotoisuuden suojeleminen, ympäristöön, terveyteen, kauppaan, resurssienhallintaan ja maankäytön suunnitteluun liittyvät näkökohdat sekä elintarvikkeiden sosiaaliset ja kulttuuriset arvot.

31. kehottaa komissiota ottamaan huomioon AK:n suositukset pannessaan täytäntöön **kiertotaloutta koskevan toimintasuunnitelman** ja esittämään vuoden 2017 alussa **juomavesidirektiivin** suunnitellun tarkistuksen, ehdotuksen asetukseksi uudelleenkäytettävän veden vähimmäislaatuvaatimuksista sekä muovin käyttöä, uudelleenkäyttöä ja kierrätystä koskevan strategian, jossa tulisi asettaa muoviroskia ja muovien huuhtoutumista koskevia selkeitä ja kunnianhimoisia tavoitteita. Komitea kehottaa komissiota esittämään lisäaloitteita, jotka liittyvät rakennus- ja purkualaan, ekologista suunnittelua koskeviin säännöksiin sekä uusi-oranka-aineiden, -materiaalien ja -komponenttien käyttöön.

32. on valmis ja halukas lisäämään ympäristöyhteistyön teknisen foorumin kautta yhteistyötään komission kanssa pitkään odotetuissa toimitissa, jotka koskevat **Euroopan unionin seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman (2014–2020)** ensisijaista tavoitetta 4. Komitea pahoittelee, että vuodeksi 2017 suunnitellut aloitteet eivät ole lainsäädäntöaloitteita, ja toistaa kehoituksensa esittää ehdotus EU:n direktiiviksi, jossa asetettaisiin säännöt EU:n koko ympäristösäännösten noudattamisen varmistamiseksi, sekä uusi ehdotus direktiiviksi muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa.

33. vahvistaa äskettäin annetun Cork 2.0 -julistuksen mukaisesti kehoituksensa laatia **maaseutua käsittelevä valkoinen kirja** vuoden 2020 jälkeisen maaseudun kehittämispoliittikan lähtökohdaksi ja kehottaa toteuttamaan konkreettisia toimia sen arvioimiseksi, miten EU:n toimintapolitiikat vaikuttavat maaseutualueiden tilanteeseen (rural proofing -menetely), sillä usein maaseutualueita laiminlyödään ja tarkastellaan irrallaan tärkeimmistä poliittisista kehityssuunnauksista.

34. korostaa vuoden 2020 jälkeisen YMP:n valmisteluihin liittyen maaseudun kehityksen ja maatalouden vahvaa vuorovaikutusta ja vaatii tukitoimia perhetilojen hyväksi, jotta voidaan puuttua etenkin maataloustuotteiden hintojen vaihteluun.

35. jatkaa työtään **kestävyysajattelun mukaisen valtamerten hallinnoinnin** edistämiseksi Euroopan rannikko- ja merialueiden sekä niiden meri- ja merenkulkutalouden hyödyksi. Sinisen kasvun edistämiseksi ja työpaikkojen luomiseksi AK tekee tiivistä yhteistyötä alueiden ja kaikkien sidosryhmien kanssa aloilla, jotka liittyvät hallinnointiin ja valmiuksien parantamiseen, elintarvikeketjun haasteisiin vastaamiseen, laittoman kalastuksen ja saastumisen aiheuttamien ympäristöpaineiden vähentämiseen sekä meriosaamiseen, merentutkimukseen ja merialan innovointiin.

36. pahoittelee, ettei komission työohjelmassa 2017 kiinnitetä riittävästi huomiota **terveyteen**, sillä komission tulisi tukea jäsenvaltioita ja niiden alueita pyrkimyksissä lisätä terveydenhuoltojärjestelmässään ennaltaehkäisyä, uudistuksia ja optimointia etenkin **sähköisen terveydenhuollon tarjoamien ratkaisujen** avulla sekä kehittää kattavia väestökehitystrategioita.

Sisämarkkinastrategia, pk-yritykset, teollisuus, kilpailu ja digitaaliset sisämarkkinat

37. on tyytyväinen komission aikomukseen edistää toimia, joilla vahvistetaan **tavaroiden sisämarkkinoita** etenkin vastavuoroisen tunnustamisen ja vaatimustenvastaisten tuotteiden osalta, ja korostaa tarvetta jatkaa työtä palvelujen sisämarkkinoiden loppuun saattamiseksi, mikä on perustellusti sisämarkkinastrategian tärkeä näkökohta.

38. toistaa kehotuksensa sisällyttää sisämarkkinapilari talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjausjaksoon säännöllisine seuranta- ja arviointijärjestelmineen.

39. panee merkille komission aikomuksen puolustaa Euroopan teollisuutta ja korostaa, että **Euroopan teollisuuden kilpailukyky** riippuu myös kilpailukykyisestä toimitusketjusta ja että kauppapolitiikalla on tässä yhteydessä tärkeä rooli.

40. korostaa, että on tärkeää laatia älykästä sääntelyä ja vähentää pk-yritysten hallintotaakkaa etenkin vahvistamalla edelleen **REFIT-ohjelmaa** ja varmistamalla, että uusia sääntöksiä laadittaessa otetaan järjestelmällisesti huomioon niiden vaikutus pk-yrityksiin.

41. ilmaisee tukensa sellaisen **"kaupunkien yhteistyötalousfoorumin"** perustamiselle, jossa komitea olisi keskeinen osapuoli. Komitea pahoittelee tässä yhteydessä kuitenkin sitä, ettei ole esitetty ehdotuksia oikeuksien turvaamiseksi digitalisaation johdosta syntyneissä uusissa työllisyyden muodoissa.

42. painottaa, että **yleistä taloudellista etua koskevia palveluita koskevaa päätöstä ja kehystä** on tarkasteltava uudelleen, ja kehottaa komissiota käynnistämään vuonna 2017 julkisen kuulemismenettelyn, jotta alue- ja paikallisviranomaiset voivat esittää näkökantojaan valtiontukien valvontaan liittyvistä vaikeuksistaan rahoitettaessa yleistä taloudellista etua koskevia palveluita.

43. korostaa tehokkaan hankintamenettelyn keskeistä roolia, jotta alue- ja paikallisviranomaiset kykenevät saavuttamaan EU:n investointitavoitteet, ja kehottaa komissiota antamaan tukea, jotta varmistetaan **julkisia hankintoja koskevien direktiivien** täysimääräinen täytäntöönpano ja arvioidaan vaikeuksia, joita alue- ja paikallisviranomaiset kohtaavat soveltaessaan julkisia hankintoja koskevia direktiivejä.

44. toistaa kehotuksensa uudistaa **Euroopan matkailustrategiaa** erityisen EU:n matkailualaa koskevan budjettikohdan yhteydessä ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita helpottamaan rahoituksen saantia pienten ja keskisuurten matkailuyritysten keskuudessa.

45. on tyytyväinen komission pyrkimykseen saattaa loppuun digitaalisten sisämarkkinoiden strategian täytäntöönpano myös sähköisten hankintamenettelyjen avulla, ja antaa panoksensa äskettäin perustetun yhteisen **osallistavan laajakais- tafoorumin** kautta. Komitea painottaa, että kaikkien Euroopan alueiden on voitava hyötyä digitaalisista sisämarkkinoista ja että niille on näin ollen varmistettava nopeat laajakaistayhteydet.

Oikeusasiat, turvallisuus, perusoikeudet ja muuttoliike

46. korostaa, että **muuttoliike** on monimutkainen ja monitasoinen prosessi, jossa kohde- ja alkuperämaat, -alueet ja -kunnat ovat merkittävässä asemassa. On tärkeää vahvistaa vuoropuhelua ja tiivistää yhteistyötä jäsenvaltioiden, EU:n toimielinten sekä muuttajien alkuperä- ja kauttakulkumaiden toimielinten sekä vastaavien alue- ja paikallistason elinten välillä.

47. kehottaakin komissiota ottamaan huomioon AK:n suositukset pakolaisten suojelusta heidän alkuperämaassaan ja kumppanuussopimusten uudesta kehyksestä.

48. kehottaa tukemaan paikallis- ja alueviranomaisia pantaessa täytäntöön **Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän uudistus** ja muita EU:n välineitä, jotka on laadittu **Euroopan muuttoliikeagendan** pohjalta, kuten laillista muuttoliikettä koskevat tarkistetut säännökset ja kotouttamista koskeva toimintasuunnitelma. Komitea kehottaa komissiota ottamaan AK:n suositukset muuttajien kotouttamisesta huomioon Euroopan muuttoliikeagendan väliarvioinnissa ja muistuttaa, että kotoutuminen on sekä oikeuksiin että velvollisuuksiin perustuva prosessi.

49. on huolissaan vaikeuksista seurata **ilman huoltajaa olevien alaikäisten** oleskelua sekä siitä riskistä, että he joutuvat ihmiskaupan ja hyväksikäytön uhreiksi. Komitea kehottaa painokkaasti toteuttamaan osallistamis- ja koulutusohjelmia sekä alaikäisiä itseään että heidän vastaanotostaan huolehtivia paikallis- ja alueviranomaisia varten. Vastaanottavassa maassa jo vakiintuneiden alaikäisten alkuperäyhteisöjen olisi osallistuttava sen varmistamiseen, että alaikäiset voivat majoittua väliaikaisesti isäntäperheisiin tai asianmukaisesti varustettuihin laitoksiin, joissa heidän sosiaalista, emotionaalista ja kognitiivista kehitystään voidaan tukea.

50. kehottaa komissiota antamaan paikallis- ja alueviranomaisille erityistä käytännön tietoa rahoitusmahdollisuuksista **muuttajien vastaanottoa ja kotouttamista** varten ja toistaa kehotuksensa edistää paikallis- ja alueviranomaisten mahdollisuuksia hyödyntää suoraan asianomaisia EU:n rahoitusvälineitä.

51. kehottaa komissiota tukemaan paikallis- ja alueviranomaisia **radikalisoitumista torjuvien** ennaltaehkäisystrategioiden laatimisessa, jatkamaan hyvien käytänteiden kokoamista ja julkistamista siitä, miten radikalisoitumista voidaan ehkäistä alue- ja paikallistason politiikanteolla, sekä tukemaan kaupunkien välistä yhteistyötä radikalisoitumisen torjunnassa.

EU:n kauppapolitiikka

52. panee merkille, että komissio aikoo jatkaa kauppaneuvotteluja **Yhdysvaltojen, Japanin, Mercosurin, Meksikon, Tunisian ja ASEAN-maiden** kanssa sekä hakee uusia valtuutuksia aloittaa neuvottelut Turkin, Australian, Uuden-Seelannin ja Chilen kanssa. Komitea on kuitenkin sitä mieltä, että komission olisi pyrittävä osoittamaan niistä saatava lisäarvo.

53. toistaa, etenkin kun otetaan huomioon kunnianhimoinen **tuleva kauppaohjelma**, että komission olisi liitettävä kaikkiin kauppapolitiikan alan merkittäviin aloitteisiin alueellisia vaikutustenarviointoja.

Vakaus ja yhteistyö Euroopan unionin ulkopuolella

54. on tyytyväinen siihen, että **EU:n globaalistrategiassa** kehoitetaan nimenomaan uudistamaan ulkoisia kumppanuuksia ja todetaan, että EU tukee erilaisia väyliä selviytymiskyvyn saavuttamiseksi naapurustossaan keskittyen tapauksiin, jotka ovat epävakaa hallitus-, talous-, yhteiskunta- ja ilmasto- tai energiatilanteen vuoksi kiireellisimpiä, ja kehittää tehokkaampaa muuttoliikepolitiikkaa Eurooppaa ja sen kumppaneita varten.

55. painottaa AK:n **neuvoa-antavien sekakomiteoidensa ja työryhmiensä** sekä liittymisneuvotteluja käyvistä maista olevien kumppanien kanssa järjestämien laajentumisaiheisten teemapäivien kautta antamaa panosta komission noudattaman laajentumispolitiikan tavoitteeseen edistää yhteistä vakautta ja hyvinvointia ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden kanssa.

56. korostaa, että **Euroopan naapuruuspolitiikalla** voi olla pysyvä vaikutus vain, jos se tarjoaa käytännön hyötyjä kaikille edunsaajille, ja painottaa, että on säilytettävä tasapaino itäisen ja eteläisen naapuruston välillä. Komitea tähdentää paikallis- ja alueviranomaisten roolia demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen juurruttamisessa yhteiskuntaan ja kehottaa tukemaan nykyistä enemmän hajauttamiseen tähtäviä uudistuksia naapurimaissa.

57. korostaa, että alueellisella yhteistyöllä annetaan merkittävä panos maailmanlaajuiseen vakauteen, ja kehottaa komissiota lisäämään yhteistyötä **Euro-Välimeri-alueen alue- ja paikallisedustajien kokouksen (ARLEM), EU:n ja itäisten kumppanimaiden paikallis- ja alueviranomaisten konferenssin (CORLEAP)** ja Ukraina-erityistyöryhmän kanssa etenkin pantaessa täytäntöön alueellisia ohjelmia ja uusia aloitteita.

58. korostaa, että pantaessa tarkistettua Euroopan naapuruuspolitiikkaa täytäntöön tulee tärkeysjärjestyksessä nostaa korkealle aloitteet, joilla tuetaan hallinnon hajauttamisprosesseja, Twinning-toimintaa ja valmiuksien parantamista valtiota alemmilla hallintotasolla. Komitea tuo esiin AK:n Libyan kaupunkien tueksi käynnistämän Nikosian aloitteen, joka on auttanut sovittamaan yhteen tarpeet ja teknisen tuen, jotta libyalaisien kuntien valmiudet palveluiden tarjoajina voidaan palauttaa ennalleen. Komitea kehottaa komissiota tukemaan edelleen tällaisia alhaalta ylös suuntautuvia yhteistyön muotoja ja asettamaan käyttöön riittävästi hallinto- ja rahoitusresursseja. Komitea toistaa, että on otettava käyttöön uusia välineitä valmiuksien parantamiseksi liittymisneuvotteluja käyvissä maissa ja naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvissa maissa, jotta voidaan korvata aiempi **paikallishallinnon väline**.

59. suhtautuu myönteisesti **EU:n kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopimuksen** ja **Compact of Mayors -aloitteen** sulautumisesta seuranneeseen äskettäiseen kehitykseen. Sulautumisen tavoitteena on luoda suurin ilmastotoimiin sitoutunut kaupunkien yhteenliittymä. Komitea on valmis hyödyntämään kansainvälisiä kanaviaan, yhteyksiään, vastapuoliaan ja kumppanuuksiaan (ARLEM eteläisten maiden ja Afrikan vastaavia sopimuksia varten, CORLEAP itäisten maiden vastaavaa sopimusta varten, ICLEI ja EU:n ja Kiinan kaupungistumiskumppanuus Pohjois-Amerikan ja Kaakkois-Aasian osalta jne.), jotta laajennetaan toimia, joilla pyritään edistämään ilmastomuutokseen sopeutumista ja mukautumista ja kykyä sietää ilmastomuutosta sekä vastaamaan kestävä kehityksen haasteisiin.

60. kehottaa komissiota tekemään tiivistä yhteistyötä AK:n kanssa, jotta voidaan tuoda esiin maailmanlaajuisen kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopimuksen uuteen hallintorakenteeseen liittyviä Euroopan kuntien erityisiä huolenaiheita ja kokemuksia sekä niiden sitä varten antamia panoksia.

61. on tyytyväinen ehdotukseen **uusista kumppanuuspuitteista** unionin ulkopuolisia maita varten ja uuteen Euroopan ulkoiseen investointiohjelmaan ja kehottaa kutsumaan alue- ja paikallisviranomaiset mukaan tähän prosessiin.

62. kehottaa komissiota edistämään paikallis- ja alueviranomaisten aktiivista osallistumista kehitysyhteistyöhön neuvoteltaessa tarkistetusta **kehityspolitiikkaa koskevasta eurooppalaisesta konsensuksesta ja YK:n asettamien kestävä kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanosta** sekä **Cotonoun sopimuksen jälkeisestä sopimuksesta**, joihin keskitytään AK:n hajautettua yhteistyötä käsittelevässä vuoropuhelutapaamisessa maaliskuussa 2017.

Kansalaisuuskysymykset, hyvä hallintotapa ja sääntelyn parantaminen

63. kehottaa komissiota tarkistamaan **eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta** annetun asetuksen, jotta yksinkertaistetaan ja parannetaan kyseisen välineen oikeudellista kehystä.

64. on tyytyväinen komission REFIT-aloitteeseen ja etenkin ehdotukseen arvioida delegoituihin ja täytäntöönpanosäädöksiin sekä tiettyihin sekundaarisiin säädöksiin liittyvien menettelyjen avoimuutta ja demokraattista valvontaa.

65. toistaa kehoituksensa sisällyttää **alueelliset vaikutustenarvioinnit** tarvittaessa EU:n uuden lainsäädännön vaikutustenarviointivaiheeseen. Komitea ehdottaa, että AK ja Yhteisen tutkimuskeskuksen äskettäin perustettu aluepolitiikan osaamiskeskus tiivistävät yhteistyötään arvioitaessa EU:n lainsäädännön täytäntöönpanoa.

66. kehottaa EU:n toimielimiä lisäämään avoimuutta, yhteistyötä ja tehokkuutta ja on tyytyväinen **parempaa lainsäädäntöä koskevassa toimielinten välisessä sopimuksessa** tehtyyn yhteiseen sitoumukseen asettaa yhteisiä tavoitteita ja painopisteitä etenkin lainsäädäntöehdotusten suhteen. AK olisi kutsuttava osallistumaan lainsäädäntöprosessin kaikkiin vaiheisiin, jotta sen koko potentiaali saadaan hyödynnettyä tässä prosessissa.

67. odottaa yhteistyön tiivistyvän komission ja Euroopan parlamentin kanssa **toissijaisuusperiaatteen** toteutumisen seurannassa sekä vuonna 2017 järjestettävän, toissijaisuusperiaatetta käsittelevän AK:n konferenssin yhteydessä.

68. antaa puheenjohtajansa tehtäväksi toimittaa tämä päätöslauselma Euroopan komissiolle, Euroopan parlamentille, EU:n neuvoston puheenjohtajavaltiolle Slovakialle ja Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalle.

Bryssel 8. joulukuuta 2016.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Markku MARKKULA

LAUSUNNOT

ALUEIDEN KOMITEA

120. TÄYSISTUNTO, 7.–8. JOULUKUUTA 2016

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”REFIT-ohjelma: paikallis- ja aluetason näkökulma”

(2017/C 185/02)

Esittelijä: François DECOSTER (FR, ADLE),

Nord-Pas-de-Calais-Picardien aluevaltuuston varapuheenjohtaja

Viiteasiakirja: Euroopan komission kirje 13. tammikuuta 2016**POLIITTISET SUOSITUKSET**

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

1. kannattaa Euroopan komission pyrkimyksiä varmistaa, että EU:n politiikassa otetaan paremmin huomioon valtion-, alue- ja paikallishallinnon näkökulma, ja toistaa, että kaikkien hallinnon tasojen on kannettava tästä yhteinen vastuu.
2. yhtyy näkemykseen, että parempi sääntely ei tarkoita vain EU-tason lainsäädännön vähentämistä vaan myös sen määrittämistä, millä tasolla halutut tavoitteet voidaan parhaiten saavuttaa, ja korostaa, että toissijaisuusperiaatteen tosiasiallinen soveltaminen on keskeinen asia sääntelyn parantamisessa.
3. korostaa, että sääntelyssä on saavutettava tasapaino yhtäältä turvallisuutta (yksilön turvallisuus sekä oikeudellinen, hallinnollinen ja taloudellinen turvallisuus) ja toisaalta tehokkuutta, vapautta tai joustavuutta koskevien yhtäläisesti perusteltujen näkökohtien ja odotusten välillä. Näiden näkökohtien saattaminen tasapainoon käytännön tilanteissa on demokraattisen prosessin tehtävä, ja demokraattisesti valittujen edustajien tehtävänä kaikilla tasoilla on tehdä selkoa väistämättömistä vaihtokaupoista ja kompromisseista kansalaisille.
4. ottaa huomioon hallinnollisen rasituksen keventämistä tarkastelevan korkean tason ryhmän (Stoiberin ryhmä) työn, loppukertomuksen ja eriävät mielipiteet.
5. panee merkille, että neuvosto, komissio ja parlamentti allekirjoittivat 13. huhtikuuta 2016 toimielinten välisen sopimuksen paremmasta lainsäädännöstä, ja toivoo, että uusi sopimus auttaa parantamaan EU:n päätöksentekoa kaikissa vaiheissa eli suunnittelu-, laatu-, hyväksyntä-, täytäntöönpano- ja arviointivaiheissa. Komitea on kuitenkin huolissaan siitä, ettei paikallis- ja aluetason demokraattisesti valittujen edustajien eikä AK:n erityisiä rooleja mainita paremmasta lainsäädännöstä tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa missään muussa yhteydessä kuin ”sidosryhmien” joukossa huolimatta niille Lissabonin sopimuksessa annetusta painoarvosta ja mandaatista.
6. haluaa päästä osallistumaan uuden sopimuksen tulkintaa ja täytäntöönpanoa koskeviin aloitteisiin, jotta komitean potentiaali neuvoo-antavana elimenä voidaan hyödyntää täysimääräisesti lainsäädäntäsyklissä. Komitea muistuttaa, että suurella osalla AK:n jäsenistä on toimivaltaa unionin politiikkojen täytäntöönpanossa.
7. suhtautuu myönteisesti Euroopan komission pyyntöön antaa laajempi suuntaa-antava lausunto, jossa esitetään EU:n sääntelyssä asetettuja vaatimuksia koskevia lisäehdotuksia ja yksinkertaisempia tapoja saavuttaa samat tai jopa paremmat tulokset.

8. on tyytyväinen siihen, että Euroopan komissio pyytää alakohtaisia suuntavia lausuntoja muun muassa – mutta ei ainoastaan – ympäristö-, energia-, rahoituspalvelu- ja maatalousasioissa, joiden alalla paikallis- ja alueviranomaiset pystyvät kartoittamaan rasiitusta ja esittämään tarpeisiinsa vastaavia parannusehdotuksia.
9. toteaa, että tämä laajempi suuntava lausunto on katsaus paikallis- ja alueviranomaisiin kohdistuviin sääntelyn vaikutuksiin, ja kannustaa tekemään tarkempia analyyseja toimintapolitiikoittain ja aloittain ongelmakohtien ja rasiitteiden kartoittamiseksi.
10. on tyytyväinen yleiseen lähestymistapaan, johon sisältyy erikseen alue- ja paikallistason toimijoiden osallistaminen parempaa lainsäädäntöä koskeviin kuulemisiin. Komitea suhtautuu tässä yhteydessä myönteisesti esimerkiksi Alankomaiden läänien toteuttamasta sääntelyn parantamistoiminnasta laadittuun raporttiin ja kehottaa kiinnittämään huomiota siinä havaittuihin ongelmakohtiin ja ehdotettuihin ratkaisuihin.
11. ilmaisee tässä yhteydessä tyytyväisyytensä Amsterdamin julkilausuman aikaansaamisesta tähtäimenä EU:n kaupunkiagendan konkreettinen toteuttaminen, koska sääntelyn parantaminen on tärkeä näkökohta temaattisissa kumppanuuksissa. Tässä yhteydessä on myös laadittu otsikolla Bridge! Better EU regulation for local and regional authorities selvitys, jossa on esimerkkejä konkreettisista tilanteista, joissa paikallis- ja aluetason todellisuus on joutunut hankaukseen EU:n säännösten kanssa.
12. kehottaa Euroopan komissiota tutkimaan ehdotettuja ratkaisuja, jotka liittyvät alakohtaiseen sääntelyyn, suhteellisuuteen, rajatylittäviin ongelmakohtiin, valtioneuvoston ja tarkastuspaineisiin, ja ottamaan ne huomioon uusien säännösten laatimisessa.
13. muistuttaa paikallis- ja alueviranomaisten erityisestä roolista monilla sellaisilla aloilla, joihin EU:n sääntely vaikuttaa huomattavasti, ja niiden tehtävästä EU-lainsäädännön täytäntöönpanijoina ja EU:n varojen hallintoviranomaisina. Lisäksi komitea korostaa, että paikallis- ja alueviranomaisten erityiset vastuutehtävät antavat niille hyvät mahdollisuudet arvioida, mitkä sääntelykehyksen osa-alueet ovat ongelmallisia ja mahdollisesti muutoksen tarpeessa.
14. katsoo, että kaikkien hallintotasojen tulee varmistaa, että lainsäädäntö on tarkoituksenmukaista, tehokasta ja tuloksellista eikä aiheuta turhia kustannuksia tai rasiitteita. Samalla sen tulee suojella kansalaisia, kuluttajia, kestävä kehitystä ja ympäristöä.
15. katsoo, että EU:n toimielinten tulee osoittaa kaikille kansalaisille sääntelykehyksen arvo ja EU:n lainsäädännön tuoma lisäarvo noudattaen toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita.
16. ottaa huomioon, että äskettäiset taloudelliset vaikeudet ovat luoneet olosuhteet, joissa ylisääntelyn aiheuttamat lisäkustannukset ovat tiukentaneet monien paikallis- ja aluehallintojen budjettileikkauksia. Kyse on tilanteesta, jossa käytettävissä olevat resurssit ovat jo vähentyneet. Tämä on muodostunut rasiitteeksi ja aiheuttanut kyseisille viranomaisille lisäpainetta yrittää vähentää hallintokustannuksia samaan aikaan kun niiltä vaaditaan yhä lisää toimia. AK toistaa näkemyksensä, että on yksinkertaistettava ja vähennettävä liiallista byrokratiaa siellä, missä se vaikuttaa paikallis- ja alueviranomaisilta edellytettäviin keskeisiin tehtäviin.
17. on tyytyväinen siihen, että Euroopan parlamentin, ETSK:n ja AK:n aikaisemmin hyväksymissä mietinnöissä ja lausunnoissa on vahvistettu, että EU:n koordinoitu toiminta valtiollisten ja EU:n toimielinten sekä paikallis- ja alueviranomaisten kanssa tehtävän yhteistyön hengessä on tärkeää.
18. korostaa, että paikallis- ja alueyhteisöillä on keskeinen rooli autettaessa kansalaisia, etenkin EU:n ohjelmien tuella, selviämään pitkäkestoisten taloudellisten ongelmien aiheuttamasta ahdingosta, ja muistuttaa, että oikeusvarmuus ja vaivaton mahdollisuus hyödyntää EU:n ohjelmia sekä rakenteellisten uudistusten tarpeen tunnustaminen ovat olennaisia edellytyksiä sille, että ne voivat hoitaa tämän tehtävänsä.
19. panee merkille, että EU:n rahoitus on monille paikallis- ja alueyhteisöille tärkeää EU:n lainsäädännön täytäntöönpanemiseksi ja erityisesti taloudellisen suorituskyvyn mukaan eriytetyn koheesiopolitiikan täytäntöönpanemiseksi.

20. ottaa huomioon, että EU:n ohjelmien ja pakollisten sääntelyjärjestelmien ymmärrettävyys voi aiheuttaa huomattavia vaikeuksia lainsäädäntökehityksen tulkintaan, täytäntöönpanosääntöihin, tilintarkastukseen ja raportointiin liittyen, ja kiinnittää huomiota siihen, että erityisesti tarkastusjärjestelyt aiheuttavat hankkeiden toteuttajille usein ongelmia, jotka liittyvät velvollisuuteen säilyttää tietoja pitkiä aikoja, kuten myös Euroopan rakenne- ja investointirahastojen yksinkertaistamista käsittelevässä AK:n lausunnossa todetaan.

21. on tyytyväinen Euroopan parlamentin antamaan päätöslauselmaan "Sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskeva ohjelma (REFIT): tilanne ja näkymät" ⁽¹⁾, jossa todetaan AK:n tärkeä rooli poliittisena instituutiona, ja yhtyy näkemykseen, että REFIT-ohjelmaa ei pidä käyttää normien heikentämiseen.

22. kannattaa tavoitetta vähentää byrokratiaa ja poistaa tarpeettomat sääntelyesteet mutta painottaa samalla, ettei REFIT-ohjelmaa saa käyttää verukkeena tavoitetason alentamiseen etenkin ympäristön, elintarviketurvallisuuden, terveyden ja kuluttajien oikeuksien alalla.

23. kannattaa tavoitetta panna EU:n lainsäädäntö niin usein kuin mahdollista täytäntöön kansallisella tasolla sen alkuperäisessä muodossa, ja ylittää EU-säännösten standardit vain, jos siihen on tosiasiallisia ja teknisiä perusteita. Jäsenvaltioilla ja alueilla on kuitenkin yksittäisessä tapauksessa edelleen oltava mahdollisuus päättää, mikä on tarpeen järkevän täytäntöönpanon kannalta. Komission ehdotus siitä, että ylisääntelyä on aina perusteltava, voisi lisätä avoimuutta. Kansallista ja alueellista täytäntöönpanoa koskevien selontekovelvollisuuksien vahvistaminen ei kuitenkaan saa johtaa sekaantumiseen valtion sisäistä hallinto-organisaatiota ja sisäisiä hallintomenettelyjä koskeviin kysymyksiin.

24. korostaa, että lainsäädäntöä arvioitaessa on tärkeää ottaa huomioon sekä kustannukset että hyödyt – yhteiskunnan, ympäristön ym. näkökulmasta – kansalaisille ja taloudelle sekä nk. EU:n toteutumattomuuden kustannukset ⁽²⁾ eli kulut, jotka aiheutuvat, jos EU:n tasolla ei toimita yhteisesti tietyllä alalla.

25. kehottaa jälleen komissiota laatimaan EU:n laajuisesti sovellettavan vakiomääritelmän ylisääntelylle, jotta taataan oikeusvarmuus EU:n lainsäädännön täytäntöönpanossa ja soveltamisessa ja karsitaan liiallista byrokratiaa ⁽³⁾.

Erityissuositukset

26. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään digitaalisten menetelmien ja tvv-välineiden kehitystä mm. sähköistä hallintoa koskevan EU:n toimintasuunnitelman puitteissa ja laatimaan yhteisen mallin ja prosessin seurantaan ja raportointia varten tarvittavien tietojen keräämistä ajatellen, jotta voidaan vähentää sekä kansallisiin että EU:n tietokantoihin raportoisesta aiheutuvaa hallinnollista taakkaa.

27. pitää tärkeänä toimivuustarkastuksia, joissa voidaan havaita päällekkäisyydet ja epä johdonmukaisuudet, joita on kertynyt vuosien mittaan erilaisten tavoitteiden ja uusien politiikka-aloitteiden myötä erityisesti raportointi- ja sääntöjenmukaisuusvaatimuksiin.

28. korostaa tarvetta saavuttaa parempi ymmärrys erilaisista raportointivelvoitteista, jotka on asetettu EU:n lainsäädännön noudattamiseksi. Komitea ehdottaa, että paikallis- ja alueviranomaisia koskevat raportointivelvoitteet luetteloidaan ja yhtenäistetään mahdollisimman pitkälle ja että käytettävillä raportointimenetelmillä pyritään vähentämään kansalaisille ja pk-yrityksille sekä paikallis- ja alueviranomaisille koituvaa hallinnollista taakkaa.

Viestintä, konsultointi ja kieli

29. toteaa, että kieli ja sen käyttötapo voi estää osallistumisen tai päin vastoin kutsua osallistumaan. Helppotajuinen ja ymmärrettävä kieli on keskeinen osa lainsäädännön ja sääntelyn muuttamista.

30. katsoo, että osallistavuus edellyttää yksinkertaista ja selkeää kieltä, rakenteita ja sääntelyä, jotta varmistetaan, että EU, sen tarkoitus, ohjelmat, toimintapolitiikat, lainsäädäntö ja käytännön apu ovat kaikkien ymmärrettävissä.

⁽¹⁾ P8_TA(2016)0104.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin tutkimus Mapping the Cost of Non-Europe, 2014–19.

⁽³⁾ Lausunto EU:n sääntelyn tilasta, 2013.

31. kehottaa Euroopan komissiota käyttämään yksinkertaisempaa ja laajalti ymmärrettävissä olevaa kieltä ja ehdottaa, että teknistä kieltä käytetään mahdollisimman vähän ja vain lainsäädännöllisten vaatimusten edellyttäessä.
32. katsoo, että tarvitaan käyttäjäystävällisempää ja johdonmukaisempaa EU:n lainsäädännön ja sääntöjen tulkintaa eli esimerkiksi oikeasuhtaisia tarkastusvaatimuksia, kiinteiden määrien käytön lisäämistä, yksinkertaistettuja hakemuksia, maksuvaatimuksia ja raportointia ja sääntöjen (erityisesti valtioneuvosto- ja hankintalainsäädäntö) tulkinnan selkiyttämistä.
33. katsoo, että EU:n täytyy kiinnittää asianmukaista huomiota aktiiviseen viestintästrategiaan, jonka tarkoituksena on sitouttaa kumppaneita, ylläpitää toimintaa ja houkuttaa investointeja.
34. korostaa paikallis- ja alueviranomaisten roolia unionin politiikkoja ja ohjelmia koskevan koulutuksen ja tiedon tarjoamisessa kansalaisläheisyyden lisäämiseksi.
35. korostaa Europe Direct -tiedotuspisteiden roolia jaettaessa kansalaisille tietoa unionin lainsäädännöstä ja ohjelmista siten, että mukautetaan sisältöä ja kieltä kansalaisille sopiviksi.
36. toteaa, että osaamiskeskustoilla (esim. Europa Decentraal Alankomaissa) on tärkeä rooli luotaessa edellytyksiä EU:n lainsäädännön asianmukaiselle täytäntöönpanolle ja tulkinnalle. Niissä työskentelevät asiantuntijat antavat merkittävän panoksen tarjoamalla maksutonta tietoa ja opastusta paikallis- ja alueviranomaisille ja näitä edustaville järjestöille. Toisaalta osaamiskeskusten työn korkea suuri on todiste tarpeesta yksinkertaistaa EU:n lainsäädäntöä.
37. arvostaa sitä, että nykyisenä käytäntönä on kansalaisten kutsuminen osallistumaan kuulemisiin. Yksittäisten kansalaisten kannanotot ovat kuitenkin harvinaisia, sillä useimpia kuulemismenettelyjä rajoittavat kielen ymmärrettävyys sekä teknisten termien ja kontekstien käyttö, ja ne eivät siksi ole kovin houkuttelevia. Tällaisenaan ne avautuvat vain muutamille kansalaisille, joilla on osallistumiseen tarvittavat taidot ja kieliosaaminen. On tärkeää varmistaa, että kaikilla asianomaisilla osapuolilla ja ennen muuta kansalaisyhteiskunnan edustajilla on yhtäläiset mahdollisuudet tutustua kuulemismenettelyjen asiakirjoihin. Ne on käännettävä EU:n kaikille virallisille kielille ja laadittava mahdollisimman yksinkertaisella, selkeällä ja ymmärrettävällä tavalla, jotta niiden kautta välittyy mahdollisimman paljon tietoa ehdotetuista säädöksistä.
38. katsoo, että kansalaislähtöisten kuulemisten tulisi täydentää eikä korvata järjestelmällisiä julkisia kuulemismenettelyjä, eivätkä ne saa pienentää Lissabonin sopimuksessa tunnustettujen asiaankuuluvien institutionaalisten elinten roolia.
39. korostaa jälleen sen merkitystä, että alueellisille ja paikallisille säädösvaltaa käyttäville edustajistoille järjestetään lainsäädännön käynnistysvaiheessa AK:n välityksellä erityinen kuuleminen, koska nämä elimet – jotka edustavat paikallis- ja aluetasoa – ovat kansalaisten todellisten tarpeiden demokraattisia aineellistumia myös niiden osalta, jotka eivät itse kykene saamaan ääntään kuuluviin.
40. pitää tästä syystä välttämättömänä, että alueellisilla ja paikallisilla instituutioilla katsotaan olevan etusija yksityisyrittäjiin nähden sekä niiden Lissabonin sopimuksessa tunnustettujen roolin perusteella että siksi, että ne ovat demokratian ja poliittisesta edustuksellisuuden ilmentymiä.

Ohjelmat ja rahoitus: tekninen apu, neuvonta ja raportointi

41. kehottaa komissiota perustamaan keskitetyn palvelupisteen, josta saa sääntelyneuvontaa, jotta EU:n rahoituksen hakijat saisivat tarkoituksenmukaista, yksiselitteistä ja selkeää neuvontaa ajallaan.
42. ehdottaa, että toiminnanharjoittajia pyydetään esittämään näkemyksiään ohjelmakauden aikana, jotta lainsäädäntö- ja sääntelykehukseen tehtävät parannukset perustuisivat käytännön kokemuksiin.
43. ehdottaa erityistä mekanismia, jonka nojalla perustetaan teknisen avun varoilla ohjelmakohtaisia oikeudellisia asiantuntijaryhmiä, joita kaikki hakijat saavat konsultoida vapaasti ja jotka voivat antaa pätevää ja johdonmukaista EU:n rahoitussääntöjä koskevaa neuvontaa, joka perustuu komission neuvojen mukaiseen hyväksytyyn säädösten yhdenmukaiseen tulkintaan sekä voimassa olevaan käytäntöön ja poistaa näin suuren osan epävarmuudesta ja vastuusta, joka tällä hetkellä kasautuu lopulliselle tuensaajalle.

44. ehdottaa, että hallinnointijärjestelyissä luodaan selkeä ero ohjelman hallinnon ja hankkeiden/ohjelman toteutuksen välille, jotta vältetään mahdolliset eturistiriidat ja vinoumat arvioinneissa.

45. ehdottaa, että "rahoituspottien" koko maksimoidaan nykyisen talousarvion enimmäismäärän puitteissa, jotta toteutukseen voidaan soveltaa ohjelmalähtöistä lähestymistapaa, jossa toisiinsa liittyviä hankkeita voidaan yhdistää ja onnistumista mitataan yleistuloksina eikä yksittäisten hankkeiden tuotoksina vaikkapa energia-alalla, joka on vain yksi potentiaalinen esimerkki.

46. ehdottaa, että tutkitaan mahdollisuuksia kehittää ja parantaa rahoitusjärjestelmälle muun muassa perustamalla erikoisalojen riskipääomarahastoja keskeisille aloille, sovittamalla tuen myöntäminen paremmin yhteen Jessica-tuen kanssa kiinteistösijoitusmarkkinoiden pirstämiseksi ja luomalla mahdollinen Jasmine-tukeen perustuva mikroluottojärjestelmä, jolla tuetaan aloittelevia ja pieniä yrityksiä.

47. ehdottaa, että parannetaan vastinrahoituksen mahdollisuuksia ja lisätään erityisesti vastinrahoitusta yksityiseltä sektorilta, jotta rahoitusta on saatavilla siihen, että paikallis- ja alueviranomaiset voivat vastata paikallistason tarpeisiin.

48. pyytää komissiota ehdottamaan mekanisme, jonka avulla käyttämättä jääneet ja vapautetut rahoitusvarat palautetaan EU:n talousarvioon asianomaiselle jäsenvaltiolle osoitettuina käyttötarkoitukseen sidottuina tuloina, jotta voidaan taata, että ne osoitetaan ja käytetään kyseisessä jäsenvaltiossa niillä toimintapolitiikan aloilla, joihin ne on äänestyksessä kohdistettu.

49. katsoo, että nykyisin rahoitusvarojen käyttämättä jäämisen syynä ovat erityisesti täytäntöönpanojärjestelmän epätäydellisyys, monimutkaisuus ja liiallinen yksityiskohtaisuus ja se, että painopisteitä ei ole asetettu asianmukaisesti. On oleellista varmistaa asianmukainen tiedonvaihto paikallis- ja alueviranomaisten ja kansallisten elinten kanssa painopisteiden uudelleenmäärittämiseksi ja selkeyttämiseksi, jotta tuensaajia ei syrjitä.

50. pitää näin ollen välttämättömänä varmistaa, että etenkin monivuotisilla tukiohjelmilla on sisäänrakennettu suunnitteluvarmuus ja luotettavuus, jotta ne voivat saavuttaa tavoitteensa. Joustavuuden lisääminen monivuotisessa rahoituskehyksessä ei saa johtaa siihen, että varojen uudelleenkohdentaminen tai uusien poliittisten aloitteiden rahoittaminen tapahtuisi jo hyväksytyjen ohjelmien kustannuksella.

51. ehdottaa kumppaneiden tehtävien selkeää määrittelyä EU:n rahoittamia ohjelmia koskevassa raportointi- ja seurantatyössä kunnissa ja alueilla. Tämä käsittää myös varainkäytön ja tulosten arvioinnin ja korjaavien toimenpiteiden suunnittelun. Komitea kehottaa komissiota tarjoamaan paikallis- ja alueviranomaisille tukea ja myös rahoitusta silloin, kun lainsäädännöllinen tai muu yksinkertaistaminen nostaa palvelujen tarjonnan julkisia kustannuksia.

Koheesiopolitiikka

52. pyytää Euroopan komissiota toteuttamaan lisätoimia koheesiopolitiikan yksinkertaistamiseksi ottamalla huomioon paikallis- ja alueviranomaisten ehdotukset, jotka on esitetty lausunnossa "Euroopan rakenne- ja investointirahastojen yksinkertaistaminen paikallis- ja alueviranomaisten näkökulmasta", esittelijä Petr Osvald (CZ, PES) ⁽⁴⁾.

53. muistuttaa, että Euroopan rakenne- ja investointirahastot (ERI) ovat EU:n tärkein väline taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden edistämiseksi kaikissa jäsenvaltioissa ja että niiden yksinkertaistaminen on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan saavuttaa poliittiset tavoitteet. Olisi harkittava välittömiä parannuksia kuluvalle ohjelmakaudella sekä pitkäkestoisia yksinkertaistamistoimia, jotka saattavat johtaa olemassa olevan toteutusmekanismin ja lainsäädännön huomattaviin muutoksiin.

54. pyytää kiinnittämään erityistä huomiota tarpeeseen yksinkertaistaa ja tehdä sitä varten sekä lainsäädännöllisiä että muita muutoksia aloilla, jotka liittyvät tarkastukseen, raportointivaatimuksiin ja ohjeisiin, valtiontukeen, julkisiin hankintoihin ja ylisääntelyyn.

⁽⁴⁾ CdR 8/2016.

55. toteaa, että yksinkertaistamistoimet edellyttävät kohdennettua yhteistyötä kaikkien asianomaisten komission tahojen eli ainakin REGIO-, EMPL-, COMP- ja GROW-pääosastojen välillä.

56. kehottaa painokkaasti Euroopan komissiota tarjoamaan lisää tietoa ja tukemaan alue- ja paikallisviranomaisille tarkoitettua koulutusta yhteisvaikutuksista Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) ja Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR) välillä.

Tutkimus ja innovointi

57. kehottaa yksinkertaistamaan tutkimus- ja innovointivarojen hakemista ja raportointiprosesseja erityisesti tarkastusmenettelyjen osalta, muun muassa lisäämällä vakiokustannusten käyttöä.

Yhteinen maatalouspolitiikka ja maaseudun kehittäminen

58. nostaa esille lokakuussa 2015 hyväksytyssä lausunnossaan ”Yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) yksinkertaistaminen” esitetyt suositukset ⁽⁵⁾.

59. korostaa tarvetta vahvistaa sitä periaatetta, että lopullisiin tuensaajiin luotetaan, ja löyhentää velvoitetta esittää kulutusiteita loppuraportointivaiheessa. Lisäksi tulee kehittää tarkastusvaihetta siten, että ensisijainen huomio kohdistetaan rahoitettujen hankkeiden tuloksiin.

60. on huolissaan siitä, että vaikka uuden YMP:n tavoitteeksi on ilmoitettu EU-tason lainsäädännön vähentäminen, komission sääntelytuotanto delegoitujen säädösten muodossa on lisääntynyt.

61. toistaa kehoituksensa lisätä YMP:n ja muiden EU:n politiikanalojen kuten ympäristöpolitiikan (ja rahoituksen) johdonmukaisuutta ja täydentävyyttä. Lisää johdonmukaisuutta tarvitaan eniten maaseuturahaston ja Euroopan muiden rakenne- ja investointirahastojen välillä, koska niiden kaikkien avulla toteutetaan yhteistä strategiakehystä, joka perustuu Eurooppa 2020 -strategian laajoihin toimintapolitiittisiin tavoitteisiin.

62. katsoo, että YMP on sovitettava yhteen Lissabonin sopimuksessa vahvistetun alueellisen yhteenkuuluvuuden tavoitteen kanssa. Lisäksi on vältettävä sitä, että EU:n toimenpiteet lisäävät alueellista epätasapainoa tai vaarantavat julkisia palveluita esimerkiksi maaseutualueilla.

Yksinkertaistaminen pk-yrityksiä ajatellen

63. pitää erittäin tärkeänä, että alue- ja paikallistason liiketoimintaympäristön toimijoiden todelliset tarpeet otetaan täysimääräisesti huomioon käynnissä olevassa prosessissa, jossa työstedään parempaa sääntelyä pk-yritysten näkökulmasta.

64. toteaa, että REFIT-foorumien täytyy myös kiinnittää riittävästi huomiota sääntelystä julkisen vallan tahoihin kohdistuvaan rasitukseen. Tämä on tärkeää, jotta vältetään, että yritykset ja viranomaiset sysäävät sääntelyn aiheuttamaa rasitusta toinen toisilleen.

65. toteaa, että Euroopan yrittäjyysalue -kilpailun voittajien antamien vastausten mukaan ensisijaisia yksinkertaistamiskohteita tai aloja, missä voimassa olevan lainsäädännön keinoin tehty yksinkertaistaminen ei ole vielä riittävää, ovat pk-yritysten osallistuminen EAKR-rahoitteisiin hankkeisiin, pk-yritysten osallistuminen julkisiin hankintoihin, kuluttajien oikeudet ja REACH. Myös kaupan tilastoja koskeva raportointivaatimukset (Intrastat) mainitaan ensisijaisena kehittämiskohteena.

66. katsoo, että hallinnollista yksinkertaistamista tarvitaan pk-yritysten näkökulmasta etenkin alv-asioissa.

67. kehottaa toteuttamaan toimenpiteitä, joilla helpotetaan pk-yritysten osallistumista julkisiin hankintoihin. Komitea pelkää, että uusiin direktiiveihin ja yhteiseen eurooppalaiseen hankinta-asiakirjaan sisältyvä yksinkertaistamisaste ei vielä riitä varmistamaan pk-yrityksille suotuisia hankintasääntöjä.

⁽⁵⁾ CdR 2798/2015.

68. varoittaa, että mainitut yksinkertaistamistoimenpiteet eivät saa heikentää paikallis- ja alueviranomaisten kykyä hyväksyä tiukempia vaatimuksia erityisolosuhteiden ja kansalaisten tarpeiden pohjalta etenkin yhdenvertaisuuden sekä sosiaali-, teollisuus- ja ympäristöpolitiikan kaltaisilla aloilla.

69. korostaa, että EU:n valtiontukioikeudesta on tullut liian seikkaperäistä ja monisäikeistä yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen kohdalla, koska valtiontukeen liittyvä johdettu oikeus ja muut kuin velvoittavan oikeuden (soft law) tekstit muodostavat moninaisen joukon. Yksinkertaistamistoimia jatkettaessa oikeusvarmuus kasvaa, investointihankkeiden toteuttaminen nopeutuu, yleistä taloudellista koskevat palvelut pystytään toimittamaan ajallaan ja kasvu ja työllisyys kohenevat.

70. korostaa tarvetta parantaa pienten innovatiivisten yritysten tietoisuutta uusista julkisista hankintamenettelyistä, niihin liittyvistä eduista ja rajoituksista sekä saatavilla olevasta tuesta. Julkisia hankintoja koskeville EU:n säännöille on tehtävä vaikutustenarviointi kolmen vuoden kuluessa, jotta voidaan tarkistaa, ovatko ne parantaneet pk-yritysten mahdollisuuksia osallistua tarjouskilpailuihin, vähentäneet hallinnollisia esteitä ja auttaneet kehittämään pitkän aikavälin kumppanuuksia sellaisten tavaroiden ja palvelujen hankkimiseksi, joita ei tällä hetkellä ole markkinoilla.

71. toistaa pyyntönsä, että valtiontukien osalta sovelletaan yleistä taloudellista etua koskeviin palveluihin vähämerkityksen tuen kynnsarvoja ja että sovelletaan korotettua kynnsarvoa vapautettaessa (Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan 3 kohdassa määrätystä) velvoitteesta ilmoittaa korvauksena julkisen palvelun velvoitteesta huolehtimisesta tietyille, yleistä taloudellista etua koskevia palveluja toimittaville tahoille myönnetystä valtiontuesta, koska näillä toimenpiteillä yksinkertaistetaan asetelmaa entisestään sekä paikallis- ja alueviranomaisten että korvauksia saavien tahojen kannalta.

Ympäristölainsäädäntö

72. kehottaa kiinnittämään huomiota huhtikuussa 2016 antamaansa lausuntoon ”EU:n ympäristölainsäädäntö: raportoinnin ja noudattamisen parantaminen”⁽⁶⁾ ja pyytää Euroopan komissiota ja jäsenvaltioita noudattamaan siinä esitettyjä ympäristöpolitiikan seuranta- ja raportointivelvoitteiden toimivuustarkastukseen liittyviä suosituksia.

73. pyytää erityisesti kiinnittämään huomiota lausunnossa esitettyihin erityissuosituksiin, jotka koskevat liian raskaita tarkastus- ja raportointivaatimuksia, ja kehottaa eritoten automatisoimaan raportointivälineet ja etsimään synergiaa eri direktiivien raportointivelvoitteiden kesken. Komitea toistaa ehdotuksensa, että ympäristöoikeuteen liittyville lisädirektiiveille perustetaan ”täytäntöönpanon tulostauluja”.

74. kannattaa sellaisen horisontaalisen EU-direktiivin vaihtoehtoa, jossa asetetaan säännöt EU:n koko ympäristösäännösten noudattamisen varmistamiseksi edellä mainitussa AK:n lausunnossa tarkoitettujen periaatteiden pohjalta.

75. toteaa, että vuonna 2013 Euroopan unionilla oli 63 sitovaa ja 68 ei-sitovaa tavoitetta, joista suurin osa oli määrä saavuttaa vuosiin 2015 ja 2020 mennessä. Tavoitteiden vaikutus valtiotasoa alempaan hallintoon ja liiketoimintaan on mitattava ja otettava huomioon, kun tavoitteita ehdotetaan ja muutetaan. Jo olemassa olevat epätarkoituksenmukaiset tavoitteet olisi poistettava, jotta paikallishallinnon johtajilla olisi riittävästi itsemääräämisvaltaa mukauttaakseen toimia paikallisiin taloudellisiin ja ympäristöön liittyviin olosuhteisiin.

76. korostaa jälleen, että vastuut ja resurssit on jaettava asianmukaisesti ja että kuntien, alueiden ja valtiollisen tason välillä tarvitaan selkeitä tietovirtoja jäsenvaltioiden seuranta- ja raportointivaatimuksista ympäristöalalla, jotta voidaan varmistaa, että ympäristön tilaa koskevat raportit ja indikaattorit ovat johdonmukaisia, tosipohjaisia ja luotettavia.

Bryssel 7. joulukuuta 2016.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Markku MARKKULA

⁽⁶⁾ CdR 5660/2015.

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Matkailu alueellisen yhteistyön edistäjänä EU:ssa”

(2017/C 185/03)

Esittelijä: Hanspeter WAGNER (AT, EPP), Breitenwangin kunnan pormestari**POLIITTISET SUOSITUKSET**

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

Monitasoinen hallinto

1. kannattaa EU:n politiikkaa, jonka tavoitteena on säilyttää Euroopan johtoasema maailman suosituimpana matkakohdealueena, jolla vieraili vuonna 2015 kaikista kansainvälisistä matkailijoista 51,4 prosenttia, mikä vastaa noin 609:ää miljoonaa henkilöä⁽¹⁾, ja maksimoida alan panos kestäväan kehitykseen, innovointiin, talouskasvuun ja työllisyyteen.
2. korostaa, että matkailu kuuluu SEUT-sopimuksen 195 artiklan nojalla jäsenvaltioiden toimivaltaan ja että EU:lla on valtuudet toteuttaa toimia jäsenvaltioiden ja siten myös alue- ja paikallisviranomaisten toiminnan tukemiseksi, koordinoimiseksi tai täydentämiseksi tällä alalla. Tässä yhteydessä alue- ja paikallisviranomaisilla on keskeinen merkitys toimivaltansa ansiosta: monilla alueilla on yksinomainen toimivalta tällä alalla. Ottaen huomioon matkailun merkitys sisämarkkinoiden kannalta tarvitaan yhteistyötä jäsenvaltioiden ja alueellisten ja paikallisten hallintotasojen välillä noudattaen samalla toissijaisuusperiaatetta ja monitasoisen hallintotavan periaatetta sekä yhteisiä eurooppalaisia periaatteita, kriteerejä ja toimenpiteitä, jotka tarjoavat eurooppalaista lisäarvoa.
3. kehottaa Euroopan komissiota tarkistamaan **vuoden 2010 matkailustrategiaa**, lanseeraamaan yhdenmisen kaikkiiin asiaankuuluviin EU:n toimintalinjoihin kytkeytyvän EU:n matkailupolitiikan, parantamaan matkailijoiden luottamusta matkailualaan kokonaisuudessaan, vahvistamaan kausiluonteisuutta koskevaa Euroopan komission lähestymistapaa ja esittämään matkailualan monivuotisen työohjelman, joka sisältää selkeitä tavoitteita, indikaattoreita ja toimenpiteitä.
4. kehottaa EU:n jäsenvaltioita laatimaan EU:n matkailustrategian pohjalta kansallisia matkailupolitiikkoja yhteistyössä paikallis- ja alueviranomaisten kanssa.
5. vaatii, että kaikkia **makroalueita koskevia strategioita**⁽²⁾ täydennetään matkailua käsittelevällä luvulla. Komissiota kehoitetaan laatimaan yhdessä AK:n kanssa asialista, johon sisältyy mahdollisia matkailualan tavoitteita makroalueille.
6. korostaa, että matkailu on nykyään yksi nopeimmin kasvavista elinkeinoaloista Euroopassa – ala, joka edistää maailmanlaajuisia kasvua ja kehitystä, luo miljoonia työpaikkoja, vauhdittaa vientiä ja investointeja ja muuttaa ihmisten elämää sekä tukee kulttuurien monimuotoisuuden ja arvojen jakamista ja edistää aktiivisesti eurooppalaisen identiteetin vähittäistä juurtumista nuoriin sukupolviin.
7. kehottaa **alueita ja kaupunkeja** laatimaan vuorostaan matkailualan strategioita, jotka ovat yhtäpitäviä EU- ja makroaluestrategioiden kanssa, ja kehottaa tekemään yhteistyötä **julkisen** sektorin toimijoiden kesken ja luomaan julkisen ja **yksityisen sektorin kumppanuuksia** uusien matkailuinfrastruktuurien kehittämiseksi, tukemiseksi ja toteuttamiseksi pitäen mielessä EU:n ikääntyvän väestön tarpeet ja mahdollistaen seniorikansalaisten matkustamisen esteettä kaikkialla unionissa. Näiden strategioiden rinnalla on toteutettava matkailukohteiden elvyttämiseen tähtääviä suunnitelmia. Tätä varten on lisättävä sekä julkisia että yksityisiä resursseja ja välineitä, jotta voidaan parantaa matkailukohteiden kilpailukykyä. Parannuksia on tehtävä myös vanhoihin matkailukohteisiin, joissa olemassa olevien resurssien kyky houkutelaa matkailijavirtoja on heikentynyt ajan mittaan.

⁽¹⁾ Yhdistyneiden kansakuntien Maailman matkailujärjestön (UNWTO) luvut, jotka on mainittu Eurostatin vuosikirjassa 2016.

⁽²⁾ COM(2009) 248 final/3, ”Euroopan unionin strategia Itämeren aluetta varten” (EUSBSR); COM(2014) 357 final, ”Adrian- ja Joonianmeren aluetta koskeva Euroopan unionin strategia”; COM(2010) 715 final, ”Tonavan aluetta koskeva EU:n strategia” (EUSDR); COM(2015) 366 final, ”Alppien aluetta koskeva Euroopan unionin strategia” (EUSALP).

8. kehottaa jäsenvaltioita ja Euroopan komissiota mahdollistamaan paikallis- ja alueviranomaisten rajatylittävä yhteistyö matkailualalla ja tukemaan sitä aktiivisesti.

9. toivoo **alojen rajat ylittäviä paikallisia** ja alueellisia **foorumeita** ⁽³⁾ matkailukohteiden verkottamista, strategista kehittämistä sekä markkinointia varten ⁽⁴⁾ vuoropuhelun ja hyvien käytäntöjen sekä EU:n rahoitusvälineitä koskevan taitotiedon vaihdon edistämiseksi.

10. muistuttaa, että matkailu on yksi Euroopassa tehtävän rajatylittävän yhteistyön kannalta tärkeimmistä politiikanaloista. Rajatylittävän yhteistyön rakenteita, kuten EAYY:itä ja Euroregio-alueita, kehoitetaan helpottamaan **rajatylittävillä matkailukonsepteilla** (esimerkiksi liikenne- tai markkinointikonsepteilla) rajatylittävää, maiden välistä ja alueiden välistä yhteistyötä ja näin kasvattamaan arvonmuodostusta, työllisyyttä ja alueellista tarjontaa kuluttajille. Niiden tulisi hyödyntää tässä kaikkia mahdollisia eurooppalaisia tukivälineitä (esimerkiksi ESIR-rahastoa, ERI-rahastoja, Interreg-yhteisöaloitetta ja Horisontti 2020 -puiteohjelmaa) ja ottaa toimintaan mukaan erittäin kokeneita alan organisaatioita, ryhmittymiä ja verkostoja.

Matkailu ja infrastruktuuri

11. vaatii, että julkisia ja yksityisiä **varoja** osoitetaan syrjäisten alueiden, vuoristoalueiden, saarten ja rannikkoalueiden monilla aloilla myös peruspalveluista vastaavan matkustus- ja matkailuinfrastruktuuriin ⁽⁵⁾ pitkäkestoiseen parantamiseen, jotta voidaan taata **matkailualueiden saavutettavuus, huolto ja kilpailukyky**, ja vaatii

- matkailuvirtoja (kauttakulku ja tiettyyn määränpään suuntautuva matkailu) koskevien Eurostatin (tai muiden organisaatioiden, kuten Euroopan matkailukomission tai Yhdistyneiden kansakuntien Maailman matkailujärjestön) tietojen keruu- ja käsittelyjärjestelmien parantamista;
- Eurostatin osallistamista alueellisesti eriteltyjen tietojen tarjoamisen lisäämiseen (NUTS 2(1) -tasoa ylempänä) ja uusien tarpeiden ja vaatimusten huomioon ottamiseen (esim. esteettömyyttä koskevien muuttujien ja hiilidioksidipäästöjen sisällyttäminen). Tämän ansiosta matkailukohteet saavat käyttöönsä luotettavaa ja vertailukelpoista tietoa, jonka avulla ne voivat arvioida resurssiensa käyttöä ja käyttää resurssejaan kestäväpohjaisemmin;
- matkailualueiden valtaviin liikenne- ja ympäristöpaineiden sekä niiden infrastruktuuriin ylikuormituksen vuoksi edistämään kaikilla hallintotasoilla **kapasiteettien ja matkailukohteiden hallinnointia**;
- **taloudellisia kannusteita** matkailuvirtojen tasoittamista ja Euroopan-laajuista koordinaointia varten ⁽⁶⁾ pyrkien selkeästi kausiluontoisuuden vähentämiseen;
- kilpailukykyistä Euroopan-laajuista liikennejärjestelmää käsittelevän **komission valkoisen kirjan tarkistusta**, jonka tavoitteena tulisi olla erityisesti herkkiin alueisiin (mm. taajama-alueisiin, luontoalueisiin) kohdistuvan kauttakulkuliikenteen aiheuttaman kuormituksen vähentäminen, aukottoman matkustusketjun varmistaminen ovelta ovelle, julkista liikennettä ja ajankohtaisia tarjouksia koskevien tietojen välittäminen ⁽⁷⁾ sekä toimenpiteiden toteuttaminen julkisen liikenteen, erityisesti junaliikenteen ⁽⁸⁾, sekä eurooppalaisten ja kansallisten pyöräreittien ja pitkien vaellusreittien edistämiseksi.

12. vaatii, että terrorismin torjuntaa, etenkin julkisten paikkojen turvallisuutta ja pelastuspalvelua koskevat kysymykset otetaan huomioon eurooppalaisissa, kansallisissa ja alueellisissa matkailustrategioissa. Tämä koskee erityisesti valtakunnallisten, alueellisten ja paikallisten hätävalmiussuunnitelmien ja hätätilanteissa sovellettavien menettelyjen mukaista kriisiviestintää ja kriisinhallintaa.

⁽³⁾ Yksi esimerkki tällaisesta foorumista on Euroopan alueiden kilpailukykyisen ja kestävä matkailun verkosto NECSTouR (Network of European Regions for Competitive and Sustainable Tourism).

⁽⁴⁾ Esim. matkailu ja maatalous, matkailu ja hyvinvointi, matkailu ja kylpylät, matkailu ja urheilu, matkailu ja paikallinen käsiteollisuus sekä kulttuuri- ja luovat alat, teollisuus ja museot.

⁽⁵⁾ Muun muassa syrjäisimmillä ja syrjäisillä alueilla, vuoristoalueilla, saarilla ja rannikkoalueilla, rajatylittävillä alueilla, väestönkehitykseen liittyvistä haasteista kärsivillä alueilla, kulttuuri- ja luontokohteissa ja sekä uusissa että vanhoissa matkailukohteissa.

⁽⁶⁾ Ympäristöystävälliset reitit, liikenteen ohjaaminen tiettyinä vuorokauden aikoina tai päivinä perittävillä tietuilla, laivalippujen tai julkisen liikenteen (erityisesti junalippujen) alennetut hinnat matkailijoille.

⁽⁷⁾ Myös multimodaaliliikenteen mahdollisuuksista ja matkalippupalveluista.

⁽⁸⁾ Esim. autojunat, polkupyörien kuljettaminen rajatylittävissä junaliikenteessä.

Matkailualan investoinnit

13. kehottaa Euroopan komissiota arvioimaan monivuotisen rahoituskehityksen väliarvioinnin yhteydessä perusteellisesti uudelleen ERI-rahastoihin liittyvää lähestymistapaansa matkailuun, sillä komissio tekee nykyisellään matkailualan tukemisesta ERI-rahastovaroilla eräissä maissa käytännössä mahdotonta, vaikka monilla kyseisten maiden alueilla on heikosti kehittyneitä seutuja, joilla matkailu on käytännössä ainoa mahdollinen kehittymisen väline (esim. kansallispuistot, luonnonsuojelualueet).

14. korostaa, että eurooppalaisen matkailun kilpailukykyyn on **investoitava**. Erityisesti pk-yritysten on hyödynnettävä entistä paremmin digitaalisten sisämarkkinoiden strategiaa ja siihen liittyviä tukipaketteja (ESIR-rahasto, ERI-rahastot, EMKR, Interreg-yhteisöaloite, Urbact, Life, Horisontti 2020 -puiteohjelma, COSME-ohjelma, Creative Europe, Erasmus+, EaSI-ohjelma)⁽⁹⁾. Tätä on toivottavaa edistää tuki- ja koulutusaloitteilla, joiden avulla pk-yrityksiä opastetaan hyödyntämään rahoitusta yhä tehokkaammin.

15. kannattaa vaatimusta sisällyttää EU:n vuotuisen talousarvion **eurooppalaisen matkailun edistämiseen tarkoitettu budjettikohta**, jolla rahoitetaan innovatiivisia, kilpailukykyisiä, kestävyysperiaatteiden mukaisia alueiden välisiä ja rajatylittäviä hankkeita, sekä ottaa vuoden 2020 jälkeisessä EU:n aluepolitiikassa paremmin huomioon **matkailun kannalta oleelliset investoinnit**. EU-tukien on helpotettava pk-yritysten toimintaa, ja tukimenettelyjen byrokraattista taakkaa on kevennettävä huomattavasti.

16. kehottaa jäsenvaltioita ja niiden alueviranomaisia sisällyttämään matkailun painopisteet vuoden 2020 jälkeisiin toimintaohjelmiinsa, jotta ne voivat tarjota viranomaistahoille ja yksityissektorille mahdollisuuden saada varoja hankkeidensa rahoittamiseen. Komitea on tietoinen väestörakenteen muutoksen nopeasta etenemisestä ja suosittaa, että suositaan aloitteita, joiden tavoitteena on mukauttaa matkailuinfrastruktuuria ja kuljetusvälineitä ikääntyvän väestön tarpeisiin.

17. kehottaa jäsenvaltioita

- vauhdittamaan matkailualan digitalisointia ja erityisesti kehittämään nopeita laajakaistainternetiyhteyksiä syrjäisimmille alueille, syrjäisille alueille, harvaan asutuille alueille sekä vuoristoalueille;
- varmistamaan, että viranomaiset hyödyntävät Euroopan digitaalistrategian mahdollisuuksia ja sen luomia tilaisuuksia sähköisten terveydenhuoltopalvelujensa vahvistamiseen niin kansalaisten kuin matkailijoiden eduksi;
- ryhtymään toimenpiteisiin merkittävien matkailijavirtojen varmistamiseksi läpi vuoden;
- edistämään matkailukohteissa keskimäärin vietettävän ajan pidentämistä;
- parantamaan alan ammattilaisten valmiuksien kehittämistä ja työllistettävyyttä;
- panostamaan kestävyteen matkailukohteiden ja -tuotteiden hallinnon perusvaatimuksena;
- perustamaan asiantuntijafoorumeita, joilla jaetaan parhaita käytänteitä erityisesti pk-yrityksille.

18. pahoittelee, että tiedonpuutteen vuoksi pk-yritykset eivät hyödynnä riittävästi ESIR-rahastoa, ja kannattaa **alueellisten investointijärjestelyjen** luomista ESIR-rahaston puitteissa, jotta pk-yrityksillä olisi pääsy käsiksi tietoihin ja osaamiseen aluekehityksen esimerkin mukaisesti (esimerkiksi "theALPS"⁽¹⁰⁾). AK ehdottaa siksi seitsemännessä alueiden ja kuntien huippukokouksessa hyväksymänsä Bratislavan julistuksen "Investoinnit ja yhteydet"⁽¹¹⁾ mukaisesti komissiolle ja EIP:lle, että luotaisiin yhdessä **Euroopan laajuinen investointijärjestely** matkailualalla toimiville pk-yrityksille ja toteutettaisiin yhdessä paikallisia matkailualan investointifoorumeita ESIR-rahaston puitteissa. Käytännössä tulisi vuoteen 2018 mennessä toteuttaa viisi pilottihanketta mallialueilla (maaseutu-/syrjäiset tai syrjäisimmät alueet, vuoristo-, raja-, saari-/rannikkoalueet sekä kaupungit) ja ottaa niihin mahdollisesti mukaan myös verkostoja, kuten NECSTouR, Euroopan raja-alueiden liitto, eurooppalaiset alueellisen yhteistyön yhtymät tai Euroregio-alueet.

⁽⁹⁾ Guide on EU Funding for the tourism sector 2014–2010.

<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/18164/attachments/2/translations/fr/renditions/native>

⁽¹⁰⁾ <http://www.thealps.travel/en>.

⁽¹¹⁾ COR-2016-02559-00-00-DECL-REF.

19. kehottaa alueita ja EAYY:itä motivoimaan yhdessä ESIR-rahaston ja EIP:n johtokuntien kanssa alueidensa pankkeja luomaan **investointiohjelmiä**, jotka helpottavat rajatylittäviä investointeja sekä matkailualalla toimivien pk-yritysten mahdollisuuksia hyödyntää EU-varoja ja yksityisen sektorin varoja (julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuusmallit).

20. kehottaa komissiota tukemaan matkailualan **rajatylittäviä mikro- ja pienhankkeita** sekä **henkilötason hankkeita**, jotka erityisesti raja-alueilla vahvistavat oleellisesti eurooppalaista identiteettiä.

21. vaatii jälleen, että de minimis -tuen kynnystä korotetaan yleistä taloudellista etua koskeville palveluille suunnattujen valtiontukien – jotka usein hyödyttävät myös matkailuun liittyvää infrastruktuuria – yhteydessä yhteen miljoonaan euroon tapausta kohti kolmen verovuoden aikana. Alueilla, joiden taloudellinen ja sosiaalinen vakaus riippuu pitkälti matkailusta ja joilla vallitsee laaja työttömyys, näitä kynnysarvoja tulisi soveltaa myös matkailun kannalta oleelliseen infrastruktuuriin tehtäviin julkisiin investointeihin, mikäli myös paikalliset käyttävät näitä infrastruktuureja säännöllisesti. Komitea muistuttaa myös, että joulukuun 31. päivään 2020 voimassa oleva yleinen ryhmäpoikkeusasetus 651/2014 kattaa jo tuen kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen sekä tuen urheiluinfrastruktuureille ja monikäyttöisille vapaa-ajan infrastruktuureille.

22. katsoo, että matkailu on keskeinen strateginen osatekijä monille vähemmän kehittyneille alueille, joilla on paljon vielä käyttämätöntä taloudellista ja ympäristöön liittyvää potentiaalia.

Lainsäädännön parantaminen

23. viittaa **sääntelykehiksen noudattamisessa** ilmeneviin ongelmiin ja suositaa, että jäsenvaltiot välttävät tarpeetonta EU-lainsäädännön tiukentamista kansallisin säännöksin (ylisääntely). AK suositaa, että REFITin puitteissa komissio tekee seuraavat matkailualaa koskevat aloitteet:

- yksinkertaistaa laajakaistapalvelujen tarjoajiin sovellettavia sääntöjä ja siirtyy kohti markkinalähtöisempää ja teknologisesti neutraalia lähestymistapaa;
- tarkastelee EU:n kuluttajaoikeusdirektiivin valistus- ja tiedotusvelvoitteita;
- tarkastelee ja tarvittaessa tarkistaa matkapakettidirektiiviä; liiallista byrokratiaa sekä oikeudellista epävarmuutta olisi vältettävä;
- keventää EU:n elintarviketietoasetuksen (1169/2011) mukaista tiedotusvelvoitetta matkailu-, majoitus-, ravitsemis- ja elämyspalveluissa;
- yksinkertaistaa voimassa olevia säännöksiä nesteiden mukana kuljettamisesta lentoliikenteessä ⁽¹²⁾.

24. vaatii, että kaupunkikeskustojen elvyttämisstrategioissa otetaan tarkasti huomioon investointien mahdolliset vaikutukset paikallisen matkailutoiminnan houkuttelevuuden säilyttämiseen tai lisäämiseen ja esteettömyyden parantamiseen liikuntarajoitteisten kansalaisten ja vierailijoiden kannalta kartoitettaessa tulevia elvyttämiseen tai infrastruktuuriin liittyviä investointitarpeita.

Teemakohtainen matkailu

25. ehdottaa massaturismin kielteisten heijastusvaikutusten torjumiseksi **teemakohtaisten matkailuhankkeiden** ⁽¹³⁾ **edistämistä** älykkään erikoistumisen mielessä (älykkäät alueet/kaupungit) sekä **nimityksen ”Euroopan älykkään matkailun pääkaupunki” käyttöönottoa**, jonka matkailualan, komission, Euroopan parlamentin ja AK:n edustajat myöntäisivät vuosittain korkeintaan kolmelle EU:n kaupungille/alueelle. Erityistä huomiota tulisi tällöin kiinnittää kestävyysperiaatteiden mukaisten ja kilpailukykyisten matkailukohteiden edistämiseen lisäarvona Eurooppalaiset matkailun huippukohteet -aloitteeseen (EDEN). Kaupunkikeskustojen ja vakiintuneiden vetovoimaisten kaupunkinähtävyyksien ulkopuoliset kohteet olisi otettava huomioon, jotta myös metropolien reuna-alueiden urbaanit keskukset ja pienet ja keskisuuret kaupungit hyötyvät.

⁽¹²⁾ Komission asetus (EU) N:o 185/2010 yksityiskohtaisista toimenpiteistä ilmailun turvaamista koskevien yhteisten perusvaatimusten täytäntöön panemiseksi (EUVL L 55, 5.3.2010, s. 1).

⁽¹³⁾ Viinimatkailu, gastronomia, ekomatkailu, kielimatkailu, aktiivimatkailu, pyörämatkailu, maalaiselämä, perinteet, uskonto, taide, koulutus, tutkimus, trendikkäät liikuntalajit, liike- ja kongressimatkailu, kokous-, kannuste- ja tapahtumamatkailu jne.

26. korostaa, että kaupunkimatkailu luo alueellista dynamiikkaa kaupunkimaisen muuttamiseen, kun se toteutetaan uudistamalla julkista tilaa, infrastruktuureja ja liitettävyyttä ja kehittämällä paikallisia palveluja ja virkistysmahdollisuuksia. Tämä hyödyttää matkailijoiden lisäksi myös paikallisia yhteisöjä ja kansalaisia.

27. vaatii **kulttuuri-, luonto-, historia- ja uskontomatkailun** tukemista, sillä se edistää työllisyyttä, kulttuurienvälistä ymmärrystä sekä paikallista, alueellista ja maaseudun kehitystä, ja toivoo matkailukohteiden, kuten Unescon maailmanperintökohteiksi julistamien kaupunkien ja paikkojen, yhteenliittämistä temaattisten matkareittien luomiseksi eurooppalaisella, valtakunnallisella ja paikallisella tasolla. Tätä varten on perustettava Euroopan unionin maailmanperintökohteiden verkosto ja ryhdyttävä erityisiin toimenpiteisiin niiden suojelemiseksi ja niitä koskevan tietoisuuden lisäämiseksi.

28. muistuttaa, että terveys- ja hyvinvointimatkailu on yksi nopeimmin kasvavista matkailun osa-alueista, joka houkuttelee iäkkäämpiä eurooppalaisia ja vierailijoita kolmansista maista, ja suosittaa matkailun ja senioritalousohjelman välisen yhteyden lujittamista.

29. korostaa, että **maaseutumatkailu** suojelee paikallisia yhteisöjä, koska se luo työpaikkoja, edistää kehitystä, suojelee ympäristöä ja tukee maaseudun kulttuuria, taidetta ja käsiteollisuutta, ja kehottaa

- maaseutualueita laatimaan alueellisten kehittämiskonseptien pohjalta **yhdennettyjä** ja myös **rajatylittäviä lähestymistapoja** maaseutumatkailun edistämiseksi, esimerkiksi strategioita, joissa keskitytään esteettömän liikkumisen maaseutualueille ja maaseutualueilla mahdollistaviin saumattomiin liikenneyhteyksiin;
- tukemaan **pk-yritysten yhteistyötä palvelujen tarjoamiseksi** vakiinnuttamalla kattava innovaatiovalmentajien verkosto kaupunkilaisten houkuttelemiseksi asiakkaiksi;
- kehittämään foorumeja ja alustoja, joiden avulla pk-yritykset voivat luoda täydentäviä ja matkailijoille lisäarvoa tuovia tuotteita;
- maaseutualueita kiinnittämään kehitysstrategioissaan nykyistä enemmän huomiota kulttuuriperintöön, sillä sen avulla voidaan osaltaan edistää työpaikkojen turvaamista ja luomista, maatalousyritysten tukemista, kulttuurimaisemasuojelua sekä maaseudun taiteen ja käsiteollisuuden tukemista;
- sisällyttämään tässä yhteydessä vuoden 2020 jälkeiseen yhteiseen maatalouspolitiikkaan aineellista tukea maaseutualueiden matkailuun liittyville pk-yrityksille maatilamatkailun edistämiseksi edelleen.

30. korostaa ruokamatkailun tärkeää roolia pyrittäessä luomaan lisää kestäviä työpaikkoja ja toteaa, että tämän matkailun osa-alueen kehittämisen tavoitteena on tuoda esiin perinteisiä ja paikallisia laatutuotteita. Koska yli kolmannes matkailijoiden kuluttamista summista käytetään ravintoon, gastronomia on varma ja keskeinen tulonlähde.

31. toistaa tukensa Euroopan kulttuuripääkaupungit (ECOC)- ja Euroopan kulttuuriperintötunnus -aloitteille sekä eurooppalaisille kulttuuripäiville ja Euroopan unionin kulttuuriperintöpalkinnolle.

Ilmastonmuutos ja kestävä kehitys

32. muistuttaa siitä, että matkailu on monilla alueilla taluskasvun, tulojen ja työllisyyden turvaaja. AK kehottaa alueita kiinnittämään **matkailukonsepteissaan** ⁽¹⁴⁾ **huomiota kestävyteen** ⁽¹⁵⁾ ja hyödyntämään tässä yhteydessä innovatiivisia välineitä (ETIS), joiden avulla voidaan seurata ja parantaa matkailun ekologista, sosiaalista ja taloudellista kestävyttä, sekä soveltamaan kokonaisvaltaista lähestymistapaa, jossa ennakoidaan matkailuun liittyvän toiminnan seurauksena lisääntyvää ympäristöpainetta ja löydetään siihen ratkaisuja. Näiden konseptien kehittämistä tulisi tukea kohdennetusti EU:n koheesipolitiikalla.

33. kaipa EU:n lainsäädäntöön perustuvaa ratkaisua yhteistyötalouden kehitykseen, sillä se tuo myönteisten vaikutusten lisäksi mukanaan myös sellaisia riskejä kuin työntekijöiden sosiaaliturvan puute, asiakkaiden/matkailijoiden majoitussääntöjen puuttuminen, työnantajan riskien siirtäminen työntekijöille, kielteiset verovaikutukset ja laadunvalvonnan puute matkailukohteissa.

⁽¹⁴⁾ NECSTouR-alueiden esimerkin mukaisesti.

⁽¹⁵⁾ Esimerkiksi eriytetty tarjontakonseptit hyvinvoinnin, kulttuurin ja urheilun alalla, kaudesta riippumattomat tuotteet kokovuotista toimintaa varten, eri lomamuotojen ja -aktiviteettien ilmastovaikutusten arviointimallit.

34. kannattaa kestävän kulttuurimatkailun kehittämistä kaupungeissa, sillä se voi olla keskeinen moottori tulojen hankkimiseksi kulttuuriperinnön vaalimisen ja hallinnoinnin innovatiivisia käytänteitä varten. Kaupunkimatkailu myös edistää innovointia. Tieto- ja viestintäteknologian sekä älykkään kaupungin toimintamallin soveltaminen paitsi tuottaa vierailijoille laadukkaita kokemuksia myös parantaa paikallisen väestön elämänlaatua.

35. kehottaa ilmastonmuutos huomioon ottaen matkailualueita monipuolistamaan **taloudellisia painopisteitään**; esimerkiksi vuoristo- ja rannikkoalueilla on suotuisat edellytykset uusiutuvien energiamuotojen (vesi-/tuulivoima, aurinkovoima, maalämpö, biomassa) tuottamiselle ja investoimaan yhdessä alan kanssa ympäristöystävällisiin hankkeisiin käyttäen sellaisia välineitä kuin hotellien energiaratkaisut (Hotel Energy Solutions, HES)⁽¹⁶⁾ ja lähes nollaenergiat hotellit (Nearly Zero Energy Hotels, nZEH)⁽¹⁷⁾.

36. kehottaa komissiota tukemaan alalla järjestettäviä valistuskampanjoita, joissa käsitellään luonnonvarojen kestäväpohjaista hoitoa (jotta voidaan vähentää veden kulutusta, elintarvikkejätettä sekä pesuaineiden ja hygieniatuotteiden käyttöä).

Työmarkkinat, koulutus ja tutkimus

37. vaatii komissiolta ja jäsenvaltioilta lisätoimenpiteitä **matkailualan ammattipätevyysien rajatylittäväksi muodolliseksi tunnustamiseksi** sekä monipuolista koulutusta kausiluonteisuuden vaikutusten vähentämiseksi. Ammattipätevyyden tunnustamisessa on sovellettava vaativaa mittapuuta⁽¹⁸⁾.

38. korostaa tarvetta torjua pimeää työtä tai työtä, josta ilmoitetaan verottajalle todellista pienemmät tulot, mikä on erityisen yleistä matkailualalla⁽¹⁹⁾.

39. kehottaa komissiota kehittämään EURESin puitteissa kansallisten työvoimavirastojen kanssa matkailualan ohjelmia pätevien työntekijöiden **Euroopan laajuiseksi välittämiseksi** matkailun kannalta merkittävillä alueilla.

40. kehottaa paikallis- ja alueviranomaisia ja työnvälitystoimistoja luomaan matkailualan kanssa pätevyittämissiittoja, joiden tarkoituksena on tarjota elinikäisen oppimisen puitteissa jatkokoulutusta laadun (kestävyysajattelun, isännöinnin, turvallisuuden jne.) parantamiseksi ja markkinoinnin edistämiseksi (digitalisointi) matkailualalla.

41. on tyytyväinen Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 70. istunnossaan hyväksymiin uusiin kestävän kehityksen tavoitteisiin⁽²⁰⁾ ja korostaa, että matkailu mainitaan näistä 17 tavoitteesta selväsanaisesti tavoitteissa 8, 12 ja 14 siksi, että sen avulla voidaan edistää talouskasvua, osallisuutta ja ihmisarvoisen työn takaamista kaikille, kestäväpohjaista kulutusta ja tuotantoa sekä vesiluonnonvarojen suojelua ja kestävä kehitystä – ottaen huomioon keskeiset toimintalinjat: kampanjointi ja valistustyö, tietämyksen tuottaminen ja levittäminen, politiikan suunnittelu sekä valmiuksien luominen ja koulutus.

42. ehdottaa EU-tasolla toteutettavien voimakkaiden koulutustoimien puitteissa, että

— tuetaan yksityisen ja julkisen sektorin kumppanuuksia, jotta koulutusta ja käytäntöä yhdistämällä voidaan edistää **alan ammatillistamista**⁽²¹⁾;

— **verkotetaan ammattikouluja, ammattikorkeakouluja ja yliopistoja** matkailun alalla ja arvioidaan Erasmus +-ohjelman vaikutusta matkailualaan;

— perustetaan eurooppalainen matkailuakatemia ja **eurooppalaisen matkailututkimuksen Jean Monnet -oppituoli**.

⁽¹⁶⁾ <http://hotelenergysolutions.net/>.

⁽¹⁷⁾ <http://www.nezeh.eu/home/index.html>

⁽¹⁸⁾ Centre for Strategy and Evaluation Services, 2016, "Mapping and performance check of the supply side of tourism education and training"; COM(2014) 86 final, "Eurooppalainen strategia rannikko- ja merimatkailun kasvua ja työpaikkoja varten".

⁽¹⁹⁾ EAY:n päätöslauselma pimeästä työstä, maaliskuu 2014 (<https://www.etuc.org/documents/etuc-resolution-undeclared-work#.WA9SumeXCUk>).

⁽²⁰⁾ <https://sustainabledevelopment.un.org/>.

⁽²¹⁾ Parliament Magazine, Issue 437, June 27 2016, s. 28–29; esimerkki "Youth on the Spot – Special Partnership on tourism".

43. kehottaa jäsenvaltioita, alueita ja kuntia integroimaan muuttajat ja turvapaikanhakijat ripeämmin työmarkkinoille sekä hyödyntämään muuttajien kieli- ja ammattitaitoa ja laajentamaan sitä kurssien avulla.

Matkailu ja EU:n kansalaisuus

44. korostaa, että EU:ssa matkustaessaan EU:n kansalainen kokee itsensä EU:n lainsäädännön suojelemaksi kuluttajaksi, joka pystyy liikkumaan vapaasti EU:n sisämarkkinoilla ja Schengenin alueella. Matkailulla on siksi suuri merkitys **eurooppalaista kansalaisuutta koskevan tietoisuuden luomisen** ja keskinäisen yhteisymmärryksen edistämisen kannalta. Siksi tulisi luoda kannusteita, jotka lisäävät EU-kansalaisten halukkuutta lomailla Euroopassa. AK kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita pohtimaan seuraavia ajatuksia toissijaisuusperiaatetta unohtamatta ja monitasoista hallintotapaa soveltaen:

- tarjoamaan nuorille eurooppalaisille ilmaiset interrail-liput heidän täytettyään 18 vuotta, jotta he voivat tutustua Eurooppaan ja oppia tuntemaan sen paremmin, kuten Euroopan parlamentti on ehdottanut ⁽²²⁾;
- tarjoamaan maksuttomalla **EU-kansalaisten matkakortilla** (European Citizen Travel Card), johon jäsenvaltiot, alueet ja kaupungit voivat liittyä vapaaehtoisesti, EU:ssa matkustaville EU:n kansalaisille alennettuja hintoja julkisissa liikennevälineissä (mukaan luettuina polkupyörän kuljetus ja polkupyörän vuokrausjärjestelmät), museoissa jne. Kortin tulisi olla saatavilla AK:n ja komission verkkosivuilla, kaikissa Europe Direct -tiedotuspisteissä ja osallistuvilta matkailualan liitoilta ja olla voimassa yhdessä EU:n jäsenvaltion henkilökortin tai passin kanssa;
- luomaan **sähköisen eurooppalaisen matkustustunnuksen** (sosiaalisen median kanssa yhteensopiva GPS-pohjainen "DiscoverYrope App");
- luomaan **eurooppalaisen matkailijapassin** (European Traveler's Pass), joka sisältää matkailijalle EU:n kansalaiselle hyödyllistä tietoa (kuluttajaoikeudet, terveydenhuolto, Euroopan ulkopuolisten konsulaattien osoitteet, hätänumerot, tietoa EU-kansalaisten matkakortista).

45. korostaa, että matkailulla on tärkeä rooli kansojen välisen ymmärryksen ja kulttuurien tuntemuksen parantamisessa.

46. ehdottaa komission, Euroopan parlamentin ja AK:n myöntämän **mediapalkinnon ("matkailu-oskarin")** perustamista, jolla palkitaan dokumentteja (painetuissa ja audiovisuaalisissa tiedotusvälineissä), jotka välittävät tietoa eurooppalaisesta kulttuuri- ja luontopääomasta sekä alueellisista ja paikallisista matkailukohteista Euroopassa ja edistävät Euroopan kansalaisuutta koskevan tietoisuuden syntymistä.

Matkailun ulkoinen ulottuvuus

47. korostaa **sisämarkkinoiden ja Schengenin alueen roolia** rajatylittävän matkailun ja lähimarkkinoiden kannalta. AK kehottaa EU:n jäsenvaltioita painokkaasti takaamaan rajattoman Schengen-alueen.

48. pitää tervetulleena komission huhtikuussa 2014 hyväksymää "viisumipakettia" ⁽²³⁾ ja korostaa, että **viisumihelpotukset** ovat ratkaiseva edellytys sille, että matkailijat haluavat vieraila Euroopassa ⁽²⁴⁾. Tässä on punnittava huolellisesti turvallisuuskysymyksiä ja matkailun taloudellisia hyötyjä keskenään. Komitea suhtautuu tässä yhteydessä myönteisesti EU:n matkustustieto- ja -lupajärjestelmän (ETIAS) ⁽²⁵⁾ käyttöönottoon, koska se lisää Schengenin alueelle viisumivapaus-sopimusten perusteella matkustamisen turvallisuutta.

⁽²²⁾ Ilmaisten interrail-lippujen ajatuksesta keskusteltiin Euroopan parlamentin Strasbourgin täysistunnossa 3.–6. lokakuuta 2016. Interrail-lipulla voi matkustaa rajattomasti rautateillä kaikissa mukana olevissa maissa ja niiden välillä tietynä ajanjaksona.

⁽²³⁾ COM(2012) 649 final, "Yhteisen viisumipolitiikan täytäntöönpano ja kehittäminen kasvun vauhdittamiseksi EU:ssa".

⁽²⁴⁾ Euroopan matkailukomissio (ETC), 2015, "Improving the Visa Regimes of European Nations to Grow Tourism: A view from the European Travel Commission".

⁽²⁵⁾ COM(2016) 731 final, Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus EU:n matkustustieto- ja -lupajärjestelmän (ETIAS) perustamisesta ja asetusten (EU) No 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/794 ja (EU) 2016/1624 muuttamisesta.

49. ehdottaa, että matkailuun liittyviä kysymyksiä, erityisesti toimenpiteitä eurooppalaisten matkailijoiden turvallisuuden parantamiseksi muissa kuin EU:n jäsenvaltioissa, käsitellään Euro-Välimeri-alueen alue- ja paikallisedustajien kokouksen (ARLEM) raportissa.

50. tukee EU:n ja kansainvälisten kumppanien, kuten Kiinan, välisiä yhteistyöfoorumeita, joita on perustettu viime aikoina sellaisilla aloitteilla kuin Euroopan ja Kiinan välinen Yksi vyö ja yksi tie -strategian (OBOR) kulttuurin ja matkailun kehittämissaliokunta⁽²⁶⁾.

Matkailumainonta

51. tukee täysin päätöstä tehdä vuodesta 2018 kulttuuriperinnön eurooppalainen teemavuosi ottaen huomioon, että matkailu on kaikkien olennaisten aloitteiden keskeinen tehostava tekijä, ja kehottaa nimeämään matkailun eurooppalaisen teemavuoden.

52. toivoo, että kansalliset matkailun mainostajien kattojärjestöt ja Euroopan matkailukomissio koordinoivat keskenään **kolmansissa maissa yhdessä toteutettavaa Euroopan mainostamista**.

53. kehottaa vahvistamaan ja kohdentamaan matkailutarjontaa sekä tietyille maille että tietyille kohderyhmille, ammattiryhmille jne. huolehtien samalla siitä, että tietoa levitetään tarkoituksenmukaisessa ja ymmärrettävässä muodossa maailmanlaajuisesti käyttäen uusimpia mahdollisia kanavia. Eurooppalaisten matkailutuotteiden tuntemuksen parantuminen voi voimistaa matkailijavirtoja sekä Euroopan sisällä että maantieteellisesti kaukaisemmista maista.

54. kehottaa komissiota paneutumaan tiiviimmin matkailun ja muuttoliikkeen/pakolaisvirtojen vuorovaikutukseen, selvittämään sen kulttuurisia, taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia ja kartoittamaan yhdessä AK:n kanssa asianomaisten alueiden mahdollisuuksia (työmarkkinat yms.).

55. suositaa komissiolle, että se

- ryhtyisi ajamaan **eurooppalaisen tuotemerkin (EU-tunnuksen)** käyttöönottoa, alueellisten, alueidenvälisten sekä kansainvälisten tuotemerkkien asemointia ja eurooppalaisten markkinointialustojen (EU:n markkinointiohjelmat esimerkiksi Alppien alueelle ja Välimeren alueelle) käyttöönottoa Euroopan mainostamiseksi kaukomarkkinoilla ja ottaisi huomioon kaupunkien ja alueiden ja niiden luonnon- ja kulttuuriperinnön monimuotoisuuden erityisen roolin⁽²⁷⁾;
- toteuttaa toimenpiteitä, joilla EU-kansalaisia kannustetaan lisäämään lomanviettoa Euroopassa. Tulisi harkita **EU-kansalaisen matkakortin** (European Citizen Travel Card) mallia, joka tarjoaisi matkailijoille heidän tarvitsemia yleisiä tietoja, jotka tekevät matkustamisesta yksinkertaisempaa ja turvallisempaa, sekä tietoa Euroopan sisäisen matkailun eduista;
- luo verkkosivustolla www.visiteurope.com **EU Tourismus Road Shown** ja **eurooppalaisten kulttuuriteiden kartaston**⁽²⁸⁾;
- harkitsee vakiomuotoisen **eurooppalaisen luokitus- ja laadunvarmistusjärjestelmän** kehittämistä kansallisten ja alueellisten hotelliluokitusten (esimerkiksi hotellien tähdet) ja kansallisella tasolla säädettyjen laatuvaatimusten täydentämiseksi.

Toimielinten välinen yhteistyö

56. kehottaa komissiota kytkemään AK mukaan vuosittaiseen eurooppalaiseen matkailualan foorumiin ja eurooppalaiseen matkailualan päivään.

57. toivoo vuosittaista vuoropuhelua matkailusta Euroopan parlamentin ja AK:n asianomaisten valiokuntien ja elinten välillä. Vuoropuheluun voisi sisältyä alaan liittyvien sidosryhmien yhteinen kuuleminen.

58. kehottaa tulevia EU:n puheenjohtajavaltioita sisällyttämään asialistoihinsa eurooppalaista matkailua koskevat aiheet ja kutsumaan AK:n edustajia mukaan niiden käsittelyyn.

⁽²⁶⁾ Parliament Magazine, nro 437, 27. kesäkuuta 2016, s. 28–29.

⁽²⁷⁾ European Tourism Manifesto/2016, "Tourism for Growth and Jobs" (<http://www.tourismmanifesto.eu/>).

⁽²⁸⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle "Tavoitteena kulttuuriperintöä koskeva yhdenmukainen lähestymistapa Euroopassa" (COM(2014) 477 final).

59. tukee Euroopan julkisten ja yksityisten matkailualan toimijoiden kasvun ja työpaikkojen edistämistä matkailun avulla koskevaa aloitetta "Tourism for Growth and Jobs Manifesto"⁽²⁹⁾, ja ehdottaa sen allekirjoittamista voimien yhdistämiseksi, jotta voitaisiin säilyttää Eurooppa houkuttavana kohteena ja varmistaa, että matkailuala edistää edelleen Euroopan taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta.
60. pyytää Maailman matkailujärjestöä (UNWTO) tukemaan komitean aloitetta eurooppalaisen matkailun kehittämiseksi.
61. kehottaa valtiovaltaa ja yksityistä sektoria edistämään vastuullista matkailupolitiikkaa ja -käytänteitä Maailman matkailujärjestön (UNWTO) antamien matkailun maailmanlaajuisten eettisten sääntöjen periaatteiden mukaisesti. Nämä säännöt tarjoavat kattavat puitteet sellaisen kestävä ja vastuullisen matkailun kehittämiseksi, joka on mahdollista kaikille ja jossa otetaan huomioon matkailun kaikki taloudelliset, sosiaaliset kulttuuriset ja ympäristöön liittyvät ulottuvuudet.
62. painottaa erityisesti matkailuun liittyvää sosiaalista vastuuta ja kehottaa EU:n ja sen ulkopuolisten maiden kansalaisia olemaan valistuneita ja vastuullisia turisteja ja matkailijoita ja kunnioittamaan paikallisia tapoja ja kulttuureja.

Bryssel 7. joulukuuta 2016.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Markku MARKKULA

⁽²⁹⁾ <http://www.tourismmanifesto.eu/the-manifesto>.

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Yhteistyötalous ja verkkoalustat: kaupunkien ja alueiden yhteinen näkemys”

(2017/C 185/04)

Esittelijä: Benedetta BRIGHENTI (IT, PES) Castelnuovo Rangone (MO) apulaispormestari

Viiteasiakirjat: Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Digitaalisten sisämarkkinoiden verkkoalustat – Euroopan mahdollisuudet ja haasteet

COM(2016) 288 final

Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Yhteistyötaloutta koskeva eurooppalainen toimintasuunnitelma

COM(2016) 356 final

I. YLEISTÄ

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

1. toteaa, että Euroopan komissio on otsikoimalla 2. kesäkuuta 2016 julkaisemansa tiedonannon ”Yhteistyötaloutta koskeva eurooppalainen toimintasuunnitelma” ilmaissut pitävänsä termin ”yhteistyötalous” käyttämistä kaikenkattavamman termin ”jakamistalous” käyttämistä parempana.
2. katsoo, että mainitussa tiedonannossa oleva viittaus yhteistyötalouden ”voittoa tavoittelemattomuuden” ulottuvuuteen – ”yhteistyötalouden transaktioissa omistajuus ei yleensä muutu, vaan ne voidaan suorittaa voittoa tavoitellen tai sitä tavoittelematta” – ei ole riittävä, sillä yhteistyötalouden edistämät muutokset ja innovaatiot eivät perustu pelkästään palvelujen tarjontaan ja kysyntään.
3. korostaa arvostavansa avoimuutta, jota komissio tässä asiakirjassa osoittaa yhteistyötaloutta kohtaan. Jäsenvaltiot sekä paikallis- ja alueviranomaiset tarvitsevat välttämättä yhteisen sääntelykehityksen malliksi ja oppaaksi.
4. toistaa, koska aihekokonaisuus selvästikin koskee useita lohkoja, että on tärkeää soveltaa siihen monitasoista toimintamallia ja sen ohella tiivistä ja jatkuvaa vuorovaikutusta ja yhteistyötä erilaisten institutionaalisten tasojen välillä.
5. pitää valitettavana, ettei komission vuoden 2017 työohjelma sisällä ehdotuksia yhteistyötaloutta koskevan eurooppalaisen toimintasuunnitelman seurannasta. Vaikuttaakin siltä, ettei asiaa koskevaa eurooppalaista lainsäädäntöä ole konsolidoitu, ja alustojen ja niiden toimijoiden välisten sopimussuhteiden puitteet vaikuttavat epävarmoilta.
6. katsoo, että tämä uudenlainen talous tukeutuu monilta osin kansalaisten ja kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen, ja on sitä mieltä, että tarvitaan monitasoiseen hallintoon, osallisuuteen, suhteellisuusperiaatteen ja byrokratian välttämiseen perustuvaa sääntelymallia.

II. SUOSITUKSET

7. kehottaa komissiota suorittamaan tulevista tällä alalla tehtävistä aloitteista tinkimättömän alueellisten vaikutusten arvioinnin, jonka tarpeellisuus kävi ilmi AK:n kaupunkeihin kohdistuvien vaikutusten arvioinnin asiantuntijoille järjestämässä, po. aihetta käsitelleessä seminaarissa ⁽¹⁾. Komitea panee merkille kyseisen ilmiön vahvan paikallisen ja alueellisen ulottuvuuden, koska lukuisilla yhteistyötalouden aloitteilla on huomattava vaikutus eritoten kaupunkitasolla ja koska niitä monissa tapauksissa käsitellään, säännellään ja toisinaan verotetaan paikallis- ja/tai aluetasolla.

⁽¹⁾ UIA (Urban Impact Assessment), ”The Sharing Economy”, ECON-valiokunta, 30.6.2016.

8. on samaa mieltä Euroopan komission kanssa siitä, että on vältettävä sääntelyn hajanaisuutta, ja kehottaa pyrkimään tähän tavoitteeseen varmistamalla, että paikallis- ja aluetaloudet hyödyntävät yhteistyötalouden tuomat edut. Komitea kehottaakin komissiota ottamaan huomioon palveludirektiivin 4 artiklan 8 kohdassa määriteltyjen ”yleistä etua koskevien pakottavien syiden” paikallis- ja alueellisuuden.
9. korostaa tarvetta paneutua sellaiseen monialaiseen kysymykseen kuin yhteistyötalous EU:n kaupunkiagendan puitteissa erityisesti digitaalsiirtymän suhteen. Viimeksi mainittu on yksi Amsterdamin ohjelmajulistuksen ensisijaisista teemoista.
10. pitää välttämättömänä, että omaksutaan kokonaisvaltainen tarkastelutapa, jolla pystytään huomioimaan tavaroiden ja palvelujen hallinnointiin, keskinäiseen jakamiseen ja vaihdantaan tarkoitettujen, tällä hetkellä uuteen teknologiaan perustuvien nykyisten järjestelmien tuomat **taloudelliset, sosiaaliset ja ekologiset hyödyt**.
11. tähdentää, että tästä monitahoisuudesta huolimatta oikea-aikainen toiminta hajautumisen välttämiseksi alun alkaen olisi huomattavasti helpompaa kuin 28 kansallisen kehyksen ja lukemattomien paikallisten ja alueellisten säännösten yhdenmukaistaminen jälkikäteen.
12. huomauttaa, että liialliset sääntelytoimenpiteet voivat tukahduttaa innovointia. Komitea korostaa toisaalta, että sääntelytoimenpiteiden puuttuminen voi aiheuttaa epävarmuutta, joka saattaa jarruttaa investointeja ja alan kehitystä.
13. pitää tätä seikkaa tärkeänä myös digitaalikuilun kaventamista ajatellen. Käsiteltäessä edellä mainittuja talouksia epäyhtenäisesti voisi vaarana olla maaseutu- ja taajama-alueiden välisten eroavuuksien kärjistyminen.
14. panee merkille yhdysvaltalaisyriyten vahvan jalansijan yhteistyötaloudessa ja painottaa, että selkeiden, toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita noudattavien normien antaminen EU:n tasolla mahdollistaisi aloittelevien eurooppalaisyriyten kehittymisen ja paremman kilpailukyvyn maailmanlaajuisesti. Komitea katsoo myös, että olisi otettava huomioon EU:n toimien puuttumisen kustannukset yhteistyö- tai jakamistaloudessa ⁽²⁾.

Määritelmä

15. katsoo, että tämä uusi toimintamalli, joka perustuu keskinäiseen jakamiseen, yhteistyöhön, osallistumiseen ja yhteydenpitoon, saa voimansa paitsi uudesta teknologiasta myös **luottamuksesta** ja **vastuullisuudesta** ja että sillä on lisäksi niin taloudellinen kuin sosiaalinen ja ”kokemuksellinen” arvonsa.
16. katsoo, että jakamis-/yhteistyötalouden elinkeinoelämän organisaatioilla, joilla on pitkän aikavälin visio, tulisi olla aktiivinen rooli alan tulevien politiikkojen suunnittelussa.
17. pitää ensisijaisena tehtävänä niiden **parametrien** ja **arvojen** määrittämistä, joita haluamme edistää ja puolustaa välttääksemme sen, että uusi paradigma saa muodon ”jota emme tunne omaksemme”, ja jotta se olisi sosiaalisesti kestäväällä pohjalla. Tämä on tarpeen esimerkiksi vieraanvaraisuusalalla (engl. hospitality), missä vaarana on epäterve kilpailu yhteistyötalouden palvelujen ja perinteisten toimintojen välillä. Se voisi lisäksi vaikuttaa kiinteistömarkkinoihin nostamalla hintoja tai muuttamalla kiinteistöjen käyttötarkoitusta. Kysymystä siitä, missä määrin yhteistyötalouden alustat täydentävät olemassa olevaa asuntokantaa ja perinteisten hotellialan toimijoiden palveluja, on käsiteltävä paikallisesti.
18. pitää oikeuksien suojaamista ajatellen välttämättömänä omaksua aina mahdollisuuksien mukaan ja toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita täysimääräisesti noudattaen samanlaisia käsitteitä ja määritelmiä, jotta taataan yhdenmukaisuus ja varmuus EU:n tasolla. Komitea katsoo, että EU:n tulee laatia nykyistä selvennämät palveluntarjoajan, työnantajan ja työntekijän määritelmät sekä ratkaista kysymys kuluttajien välisistä ja elinkeinonharjoittajien välisistä suhteista verkkoalustoilla, jotta kyetään määrittämään, mihin oikeuksiin ja mihin säädöksiin tulee tukeutua.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin tutkimuspalvelu, tammikuu 2016: The Cost of Non-Europe in the Sharing Economy. http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/558777/EPRS_STU%282016%29558777_EN.pdf.

19. toistaa aikaisemman lausuntonsa sanoin katsovansa ”kuitenkin, että olemassa olevien markkinoiden sääntelyä olisi tarkasteltava säännöllisesti, jotta voidaan varmistaa sen kyky mahdollistaa jatkuvat innovointiprosessit. Muun muassa kiertotalous ja digitaaliset sisämarkkinat voisivat olla sellaisia aloja, joita koskeissa keskusteluissa jakamistalous olisi otettava huomioon.”⁽³⁾

20. pahoittelee kuitenkin viittauksen puuttumista pyrkimykseen osallistaa paikallis- ja alueviranomaiset tuleviin arvioihin ja liian suuren harkintavallan jättämistä jäsenvaltioille. Vaarana on hajauttava vaikutus, jota tulee välttää.

21. katsoo, että komission tiedonanto tarjoaa elementtejä ja perusteita arviointiin antamatta kuitenkaan tyhjentävää vastausta, mistä seuraa väistämättä toisistaan poikkeavia tulkintoja ja sisämarkkinoiden hajautumisen jatkuminen. Komitea kehottaakin komissiota esittämään selkeän oikeuskehyksen, jolla taataan tasapuolisen kilpailun periaatteiden noudattaminen. Komitea pitää tässä yhteydessä valittavana, että komission lähestymistapana vaikuttaa olevan, että EU:n lainsäätäjän annetaan vain vahvistaa tiettyjä tuomioistuimen päätöksiä⁽⁴⁾, jotka koskevat muun muassa kysymystä siitä, mitä tarkalleen ottaen merkitsee ”kuljetuspalvelujen” sulkeminen palveluista annetun direktiivin 2006/123/EY 2 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle.

22. suhtautuu myönteisesti komission lähestymistapaan, jonka avulla tehdään – myös komission yksiköiden valmisteluasiakirjaan koottujen tietojen pohjalta – yhteistyötalouden ekonominen potentiaali tiettäväksi. Toisaalta komitea kuitenkin suosittaa, että arvioidaan ja tunnustetaan paitsi rahassa mitattava taloudellinen tulos myös yhteistoiminnan ympäristön ja yhteiskunnan kannalta kerryttämä tulos ja säästöt. AK ehdottaakin, että pyritään löytämään paras mahdollinen tapa tutkia ja tarkkailla näitä keskinäisen jakamisen tuottamia ”hyötyjä”, jotta ne kykenevät kehkeytymään kiertotalouden oleelliseksi ja aktiiviseksi osaksi ja pystytään tunnustamaan sellaiseksi.

23. toteaa, että jakamis-/yhteistyötalouden yrittäjille tarkoitettujen, kaikki yritystukipalvelut kattavien keskitettyjen palvelupisteiden luominen voisi osaltaan edistää jakamis-/yhteistyötalouden toiminnan leviämistä laajemmalle.

Markkinoille pääsyä koskevat vaatimukset

24. aprikoi, onko palveludirektiiviin sisältyvä ”palveluntarjoajan” määritelmä edelleen asianmukainen, koska nykyinen sanamuoto kattaa kaikenlaisen taloudellisen toiminnan, mihin kuuluu lukuisasti äärimmäisen harvinaisia ja epäammattimaisia vertaisryhmien keskuudessaan suorittamia toimintoja.

25. katsoo, että olisi erityisen hyödyllistä yksilöidä pääsymahdollisuuden ”kynnysarvot” – niin ”laadulliset” kuin ”määrälliset” –, jotta paitsi pystytään ratkaisemaan, keihin sovelletaan markkinoille pääsyä koskevia vaatimuksia, mutta lisäksi jotta estetään se, että hajauttamalla toimintoja yhteistyötalouden varjolla pystytään välttämään säädösten ja määräysten noudattaminen.

Käyttäjien suojeleminen

26. katsoo, että komission ohjeistusta käsitteen ”elinkeinonharjoittaja” määritelmän suhteen tulisi selkeyttää, että voittoa tavoittelemattomuuden perusteen tulisi sulkea pois mahdollisuus tarjoajatahon määrittymisestä elinkeinonharjoittajaksi ja että tulisi soveltaa EU-tason kynnysarvoja tarjottujen palvelukertojen tiheyden perusteella.

27. toteaa, että arvostelut ja arvioinnit voivat olla merkittävä tekijä, lakisäätösten vaatimusten ohella, takaamaan kuluttajien luottamusta ja näiden suojelua, ja korostaa, että verkkoalustojen tulisi pystyä parempaan torjuukseen valheelliset arvostelut.

Työhön liittyvät ja sosiaaliset kysymykset

28. huomauttaa kuitenkin, että monet yhteistyötalouden piiriin kuuluvat työn muodot vaikuttavat olevan puolitieissä ansiotyön ja itsenäisen ammatinharjoittamisen välillä ja että tämä tilanne herättää tärkeitä kysymyksiä työoloista ja -ehdoista, työsuojelusta, terveydenhuollosta, palkallisesta sairauslomasta, työttömyysetuuksista ja vanhuuseläkkeistä. Komitea painottaa, että tämä voi synnyttää uuden epävarmoissa palvelussuhteissa olevien ryhmän.

29. toteaa, että eräät yhteistyötalouden liiketoimintamalleista ovat kehittyneet tavalla, joka on aiheuttanut voimakkaan kielteisiä sosiaalisia ja työelämään liittyviä ulkoisvaikutuksia eritoten käytettäessä ”itsenäisen ammatinharjoittamisen” käsitettä väärin, ja joka hyödyntää työntekijöiden välisiä suuria sosiaalisia eroja sen mukaan, millaista kansallista lainsäädäntöä sovelletaan maassa, jossa palvelu toimitetaan. Komitea kehottaa komissiota määrittelemään konkreettisemmän kehyksen, jotta varmistetaan koordinointi jäsenvaltioiden välillä.

⁽³⁾ Lausunto aiheesta ”Jakamistalouden paikallinen ja alueellinen ulottuvuus”, COR-2015-02698-00-00-AC-TRA, joulukuu 2015.

⁽⁴⁾ Ks. erityisesti asia C-434/15, Ennakkoratkaisupyyntö, jonka Juzgado Mercantil no 3 de Barcelona (Espanja) on esittänyt 7.8.2015 – Asociación Profesional Élite Taxi v. Uber Systems Spain SL (EUVL C 363, 3.11.2015, s. 21).

30. kehottaa jäsenvaltioita, paikallis- ja alueviranomaisia sekä komissiota edistämään innovatiivisia ratkaisuja yhteistyötalouden synnyttämiin sosiaali- ja työllisyyspoliittisiin haasteisiin, joista esimerkkinä mainittakoon osuustoiminnalliset tai keskinäiset organisaatiot, jotka tarjoavat ansiotyöstätyksen henkilöille, jotka muussa tapauksessa olisivat pakotettuja vastoin tahtoaan valitsemaan itsenäisen ammatinharjoittajan aseman, ja suovat näille siten pääsyn osalliseksi laajasta sosiaaliturvan kirjosta.

Verotus

31. tähdentää toisaalta, että kaikenlainen verkkoalustan välityksellä harjoitettava toiminta on täysin jäljitettävissä ja että oikeanlaisen toimintapolitiikan myötä yhteistyötalous voi itse asiassa olla väline, jolla parannetaan verolainsäädännön noudattamista ja kevennetään hallinnollista taakkaa.

32. kehottaa yhteistyötalouden alustoja edellyttämään, että kaikki aktiiviset tarjoajatahot kunnioittavat voimassa olevia verotussäännöksiä ja tekevät yhteistyötä valtiollisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten kanssa luodakseen tiedonsiirtomekanismit näiden velvoitteiden noudattamisen varmistamiseksi voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä täysimääräisesti noudattaen. Komitea huomauttaa, että kyseisenlaisia järjestelmiä on jo olemassa ja että niiden soveltamista tulisi yleistää.

33. korostaa erityisesti matkailuveroja, jotka ovat keskeinen asia lukuisille paikallis- ja alueyhteisöille, koska useilla paikkakunnilla, missä kyseisiä veroja sovelletaan, niitä ei peritä majoittumisista, jotka on varattu yhteistyötalouden alustojen välityksellä. Komitea huomauttaa, ettei tällaista säännöstenvastaisuutta voi suvaita, että tämä aiheuttaa epävertvettä kilpailua perinteisiin majoituspalvelujen tarjoajiin nähden ja että paikallis- ja alueyhteisöt menettävät tämän vuoksi tuloja. Komitea onkin tyytyväinen siihen, että eräiden kaupunkien ja alustojen välillä on päästy sopimukseen matkailuverojen järjestelmällisestä perimisestä.

Alustat

34. korostaa, että on määriteltävä täsmällisemmin alustojen sosiaaliset vastuukysymykset niissä eri asetelmissa, joissa alustoja käytetään, erityisesti työterveyden ja -turvallisuuden sekä koulutuksen osalta. Komitea painottaa, että työntekijöiden oikeus saada tietoa ja tulla kuulluksi yrityksessä sekä neuvotteluoikeus ja oikeus työtaistelutoimiin on varmistettava Euroopan unionin perusoikeuskirjan 27 ja 28 artiklan mukaisesti yritysmallista riippumatta.

35. pitää verkkoalustojen roolia kyseisen talousparadigman kerrannaisvaikutuksia synnyttävänä välineenä erittäin tärkeänä ja odottaa niiden kantavan vastuunsa käyttäjien, yhteisön ja ao. seudun oikeuksien kunnioittamisen takaamisesta, jottei mallista automaattisesti muodostu jarrua tai estettä.

36. on hyvillään komission lausunnosta, että tämän tekemä ”vapaita tietovirtoja” koskeva aloite sujuvoittaa vaihtamista ja datan siirrettävyyttä verkkoalustojen välillä, sillä se on keskeinen tekijä pyrittäessä takaamaan rehti kilpailu ja käyttäjien suojelu sisämarkkinoilla.

37. kehottaa komissiota punnitsemaan, onko tarpeellista ja käytännössä mahdollista asettaa alustoille oikeudellinen velvoite tarjota yksinkertainen ja helppokäyttöinen tiivistelmä yleisistä ehtoistaan vakioasiakirjojen lisäksi, koska viimeksi mainitut ovat niin pitkiä ja vaikeaselkoisia, että suurin osa käyttäjistä jättää ne lukematta, jolloin suhteesta muodostuu erittäin epätasapainoinen.

38. antaa komissiolle kiitosta sitoumuksesta tehdä yhteistyötä verkkoalustojen kanssa luodakseen käytännesäännöt verkossa esitettävää vihapuhetta vastaan.

39. kehottaa komissiota omaksumaan mitä pikimmin **kokonaisvaltaisen toimintamallin** kyseiseen ilmiöön nähden, jotta vältetään estämistä jakamistaloutta kehittymästä ja leviämistä lähitulevaisuudessa.

40. kannattaa mahdollisuutta luoda keskipitkällä aikavälillä yhteistyötalouden alustojen erityinen eurooppalainen perussääntö, mitä voisi edeltää alustojen itse tai tarvittaessa viranomaisten käynnistämä merkintäprosessi. Tällaisen merkintäprosessin avulla alustojen olisi voitava selkiyttää vastuitaan ja erityisesti antaa yhteistyötalouden työntekijöihin sovellettavia sääntöjä ja periaatteita koskevat vähimmäisvaatimukset (esim. palkka, palkkaluokan määrittäminen ja alustalta poistamista koskevat säännöt ja riitojenratkaisu).

41. pitää tarpeellisena, että sääntelyssä löydetään tasapaino: poliittiset päättäjät eivät saa tukahduttaa innovointia ja säännellä yhteistyötaloutta hengiltä, ja silti näiden pitää samanaikaisesti olla toiminnassaan riittävän määrätietoisia välttääkseen pilkkoutumisen ja hallitakseen sosioekonomisia haasteita.

42. kehottaa komissiota raportoimaan kaikille tasoille, informoimaan niitä ja osallistamaan ne, jotta voidaan tehdä tunnetuksi "kokeiluhanketta", jonka komissio on hyväksynyt Euroopan parlamentin ehdotuksesta. Hanke käsittää yhteistyötaloutta koskevia selvityksiä, seurantatoimia ja koulutusohjelmia.
43. kehottaa määrittelemään unioninlaajuiset kynnsarvot, joiden alapuolelle jäävä taloudellinen toiminta ei ole elinkeinon harjoittamista vaan vertaisten kesken tapahtuvaa eikä siten minkäänlaisten markkinoille pääsyä koskevien vaatimusten tarkastelun ja harkinnan alaista.
44. katsoo, että tällaisten kynnsarvojen tulisi olla suhteellisia ja aikaperusteisia (esim. yöpymisten lukumäärä majoitustoiminnassa; työpäivien tai -tuntien määrä muilla aloilla) pikemmin kuin absoluuttisia ja rahallisia, jotta kaikille taataan tasapuoliset toimintamahdollisuudet. Niiden tulisi myös olla matalat, jotta vältetään väärinkäytökset ja varmistetaan, että kyseinen toiminta on tosiasiallisesti satunnaista eikä elinkeinon harjoittamista.
45. pyytää, että yhteistyötalouden alustat majoitusosalalla edellyttävät palveluntarjoajien noudattavan matkailuveroja koskevia säännöksiä ja että ne veloitetaan perimään nämä verot kaikista niiden kautta tehdyistä varauksista asianomaisissa kaupungeissa ja alueilla tilittääkseen ne asiaankuuluville viranomaistahoille. Komitea korostaa, että on jo olemassa lukuisasti esimerkkejä tämänkaltaisesta yhteistyöstä viranomaisten ja verkkoalustojen välillä.
46. pitää järkevänä ajatusta perustaa kokemusten jakamista ja hyvien käytänteiden keskinäistä vaihdantaa varten "kaupunkien yhteistyötalousfoorumi", johon olisi AK:n lisäksi saatava mukaan yhteistyötalouden paikallisella ja alueellisella tasolla aktiiviset eurooppalaiset järjestöt ja verkostot ja joka tekisi yhteistyötä asiaankuuluvien EU:n kaupunkiagendan temaattisten kumppanuuksien kanssa. Komitea tähdentää, että tällainen foorumi olisi merkittävä voimavara ja ensisijainen kumppanitaho alalla tarvittavia alueellisten vaikutusten arviointeja silmällä pitäen.
47. kehottaa painokkaasti poliitikkoja kaikilla tasoilla tekemään työtä nykyisen tilanteen suhteen unohtamatta kuitenkaan, että todellisena poliittisena haasteena on huomispäivän jakamistalouden suunnittelemien.

Bryssel 7. joulukuuta 2016.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Markku MARKKULA

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Uusi osaamisohjelma Euroopalle”

(2017/C 185/05)

Esittelijä: Marie-Louise RÖNNMARK (SE, PSE), Uumajan kunnallisvaltuuston jäsen

Viiteasiakirjat: Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Uusi osaamisohjelma Euroopalle – Vahvistetaan yhdessä inhimillistä pääomaa, työllistettävyyttä ja kilpailukykyä

COM(2016) 381 final

Ehdotus – Neuvoston suositus taitotakuun perustamisesta

COM(2016) 382 final

Ehdotus – Neuvoston suositus eurooppalaisesta tutkintojen viitekehyksestä elinikäisen oppimisen edistämiseksi ja eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen perustamisesta elinikäisen oppimisen edistämiseksi 23 päivänä huhtikuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston suosituksen kumoamisesta

COM(2016) 383 final

I. MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

Ehdotus – Neuvoston suositus taitotakuun perustamisesta

Johdanto-osan 11 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltioiden olisi kansalliset olosuhteet ja käytettävissä olevat resurssit huomioon ottaen keskitettävä taitotakuun täytäntöönpano ensisijaisesti kohderyhmiin (esim. työttömät, heikossa asemassa olevat ryhmät, tietyt ikäryhmät jne.).	Jäsenvaltioiden olisi valtakunnalliset, alueelliset ja paikalliset olosuhteet ja käytettävissä olevat resurssit huomioon ottaen keskitettävä taitotakuun täytäntöönpano ensisijaisesti kohderyhmiin (esim. työttömät, heikossa asemassa olevat ryhmät, tietyt ikäryhmät jne.) huomioiden samalla, että investointeja inhimilliseen pääomaan voitaisiin pitää sosiaalisina investointeina, sekä jäsenvaltioiden toimivaltuudet säilyttäen.

Perustelu

Uuden osaamisohjelman puitteissa käynnistettyjä aloitteita voitaisiin pitää sosiaalisina investointeina, mikä joustavoittaisi julkisten varojen ja EU-rahastojen käyttöä taitojen parantamiseen. Taitotakuun täytäntöönpanossa tulee ottaa huomioon alueelliset ja paikalliset erot työmarkkinoilla.

Muutosehdotus 2

Ehdotus – Neuvoston suositus taitotakuun perustamisesta

Johdanto-osan 12 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Taitotakuu olisi toteutettava jäsenvaltioiden perustamien täytäntöönpanojärjestelyjen mukaisesti, ja sen perustana olisi oltava asianomaisen yksilön sitoutuminen ja kiinnostus osallistua taitojen parantamiseen.	Taitotakuu olisi toteutettava jäsenvaltioiden perustamien täytäntöönpanojärjestelyjen mukaisesti, ja sen perustana olisi oltava asianomaisen yksilön sitoutuminen ja kiinnostus osallistua taitojen parantamiseen. Taitotakuuseen osallistumista koskevassa tarjonnassa olisi yksilöitävä selvät päämäärät, jotka matalan koulutustason omaavan aikuisen tulee täyttää.

Perustelu

Yksilön sitoutumisen taitojen parantamiseen tulee perustua konkreettisten päämäärien saavuttamiseen.

Muutosehdotus 3

Ehdotus – Neuvoston suositus taitotakuun perustamisesta

Kohta 2

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
pohjaavat taitotakuun suunnittelun kolmeen vaiheeseen: taitojen arviointi, räätälöidyn, joustavan ja laadukkaan koulutustarjonnan toteuttaminen ja taitojen parantamisen polulla hankittujen taitojen validointi ja tunnustaminen.	pohjaavat taitotakuun suunnittelun kolmeen vaiheeseen: taitojen arviointi, räätälöidyn, joustavan ja laadukkaan koulutustarjonnan toteuttaminen, minkä yhteydessä yksilöidään selvät päämäärät, jotka matalan koulutustason omaavan aikuisen tulee saavuttaa ja täyttää, sekä taitojen parantamisen polulla hankittujen taitojen validointi ja tunnustaminen.

Perustelu

Yksilön sitoutumisen taitojen parantamiseen tulee perustua konkreettisten päämäärien saavuttamiseen.

Muutosehdotus 4

Ehdotus – Neuvoston suositus taitotakuun perustamisesta

Kohta 12

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
määrittelevät kansalliset olosuhteet ja käytettävissä olevat resurssit huomioon ottaen ensisijaiset kohderyhmät taitotakuun toteutukselle kansallisella tasolla. Tässä on otettava huomioon myös sukupuoli, monimuotoisuus ja kohdeväestön eri alaryhmät.	määrittelevät valtakunnalliset, alueelliset ja paikalliset olosuhteet ja käytettävissä olevat resurssit huomioon ottaen ensisijaiset kohderyhmät taitotakuun toteutukselle kansallisella tasolla huomioiden samalla, että investointeja inhimilliseen pääomaan voitaisiin pitää sosiaalisina investointeina. Tässä on otettava huomioon myös sukupuoli, monimuotoisuus ja kohdeväestön eri alaryhmät.

Perustelu

Uuden osaamisohjelman puitteissa käynnistettyjä aloitteita voitaisiin pitää sosiaalisina investointeina, mikä joustavoittaisi julkisten varojen ja EU-rahastojen käyttöä taitojen parantamiseen. Taitotakuun täytäntöönpanossa tulee ottaa huomioon alueelliset ja paikalliset erot työmarkkinoilla.

Muutosehdotus 5

Ehdotus – Neuvoston suositus taitotakuun perustamisesta

Kohta 21

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
SUOSITTAA, ETTÄ KOMISSIO edistää luku- ja kirjoitustaitoa, laskutaitoa ja digitaalisia taitoja koskevien taitojen puitekehysten ja arviointivälineiden käyttöä.	SUOSITTAA, ETTÄ KOMISSIO laatii digitaalisia taitoja ja yrittäjyystaitoja koskevien puitekehysten tapaan vastaavat muita avaintaitoja koskevat puitekehukset sekä edistää luku- ja kirjoitustaitoa, laskutaitoa ja digitaalisia taitoja koskevien taitojen puitekehysten ja arviointivälineiden käyttöä. Tässä tulisi ottaa huomioon, että eri jäsenvaltioissa on hyvin erilaiset lähtötilanteet.

Perustelu

Komission esittämät digitaalisia taitoja ja yrittäjyystaitoja koskevat puitekehukset ovat tärkeä askel kyseisten taitojen vahvistamisessa. Myös muita avaintaitoja varten on kehitettävä vastaavanlaisia toimintaohjeita ja täytäntöönpanoa ja arviointia tukevaa aineistoa. Jäsenvaltioissa on jo olemassa lukuisia menestyksekkäitä aloitteita, joissa sovelletaan laajaa lähestymistapaa. Kansallista strategiaa seuraava aloite digitaalisten taitojen edistämiseksi eurooppalaisella tasolla ei saa olla ristiriidassa kansallisten aloitteiden kanssa.

II. POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

1. korostaa, että kysymyksellä uudesta osaamisohjelmasta on erittäin suuri merkitys Euroopan tulevalle kehitykselle. Taloudellisilla, sosiaalisilla ja kulttuurialan investoinneilla on pitkäaikainen vaikutus, ja ne ovat äärimmäisen tärkeitä. AK suhtautuu sen vuoksi myönteisesti uuteen osaamisohjelmaan ja katsoo, että sen nopea ja tehokas täytäntöönpano on pyrittävä varmistamaan kaikin keinoin. Nämä kysymykset ovat EU:n alue- ja paikallistason kannalta erittäin merkityksellisiä.
2. korostaa, että työmarkkinat ovat muuttumassa yhä epävakammiksi. Ihmisten täytyy olla monipuolisia ja joustavia voidakseen mukautua odottamattomiin muutoksiin ja hyödyntää uudet tilaisuudet. Työnantajat kaipaavat ammattitaidon lisäksi yhä useammin myös monialaista tai ”pehmeää” osaamista. Tämä on modernin elämäntavan ja yhteiskunnan vaatimusten mukaista: moniosajat pärjäävät muita paremmin työmarkkinoilla mutta ovat samalla myös valistuneempia yksilöitä, sitoutuneempia kansalaisia ja älykkäämpiä kuluttajia.
3. huomauttaa, että on tarpeen huolehtia siitä, että niille EU:n kansalaisille, joilla on puutteita perustaidoissa, tarjotaan taitojen parantamistoimien avulla edellytykset osallistua aktiivisesti työelämään ja mahdollisuus tulla omillaan toimeen. Tällä on merkitystä sekä yksilölle että yhteiskunnalle laajemmin. Euroopassa on viime aikoina nähty merkkejä yhteiskunnallisesta levottomuudesta. Se osoittaa aivan ilmeisesti, että sosiaalinen osallistaminen on perustason yleissivistävien ja ammatillisten koulutustoimien välttämätön tavoite, sillä se on keino torjua syrjäytymistä. Aktiivisen kansalaisuuden – joka tarkoittaa sitä, että ihminen ymmärtää demokraattiset arvot ja on tietoinen siitä, mitä aktiivinen vastuunkanto näiden arvojen ylläpitämisestä tarkoittaa – tulee koskea kaikkia. Integroitumisen kannalta onkin tärkeää, että taitotakuu kattaa asianmukaisella tavalla myös muuttajat, turvapaikanhakijat ja pakolaiset mukaan luettuina.
4. tähdentää kuitenkin, että on tärkeää pitää kiinni siitä, että perustaidot opitaan koulutuksen varhaisimmissa vaiheissa ja joka tapauksessa oppivelvollisuuden aikana.

5. pitää uutta osaamisohjelmaa tärkeänä aloitteena, jonka avulla voidaan paikata osaamisvajetta Euroopassa ja joka kattaa kaikenlaiset taitotarpeet perustaidoista huippuosaamiseen ja monialaisista taidoista erikoisalojen osaamiseen. Laaja-alaisten taitojen kehittäminen on tärkeää varhaisesta iästä alkaen, mutta osaamisohjelma on merkityksellinen myös aikuisten eri ryhmille: se on tärkeä niille, joiden on parannettava ammattitaitoaan työmarkkinoille pääsemiseksi tai työpaikkansa säilyttämiseksi, niille, jotka tarvitsevat mahdollisuuksia pätevöityä muilla toimialoilla työskentelyä varten, niille, jotka haluavat liikkua rajojen yli, sekä niille, jotka tarvitsevat pohjaa jatko-opinnoille ja -koulutukselle. Komitea pitää lisäksi tärkeänä, että yleissivistävässä ja ammatillisessa koulutuksessa ylipäätään sekä sen – ja erityisesti ammatillisen koulutuksen – ja työhön perustuvan koulutuksen välillä huolehditaan yhtenäisyydestä ja täydentävyydestä toteutettaessa taitotasojen kohottamiseen tähtäviä toimenpiteitä.

Perustaidot – taitotakuu

6. kannattaa komission ehdotusta taitotakuusta, jonka tavoitteena on matalan pätevyystason aikuisten työllistymismahdollisuuksien parantaminen ja täysivaltaisen yhteiskunnallisen osallistumisen edistäminen Euroopassa. Taitotakuuseen osallistumista koskevan tarjonnan tulee sisältää selvät tavoitteet hankittavan osaamis- tai pätevyystason osalta sekä velvoitteet, jotka osallistuvien matalan pätevyystason aikuisten tulee täyttää. Tarjonnassa tulisi ottaa huomioon sen tasoinen ja luonteinen osaaminen, josta työmarkkinoilla on kysyntää, ja siinä olisi mahdollisuuksien mukaan hyödynnettävä näiden henkilöiden jo ennestään hankkimaa ammatillista pätevyyttä. Nämä kysymykset vaikuttavat voimakkaasti paikallis- ja aluetason viranomaistahoihin, sillä niillä on toimivaltaa yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen sekä työllisyyden alalla.

7. katsoo, että osaamisen kartoittamistoimet ja niitä seuraavat koulutustoimet on kytkettävä toisiinsa selvästi henkilökohtaisen oppimissuunnitelman avulla. Huolellisesti valmistellussa henkilökohtaisessa oppimissuunnitelmassa asianomaiselle on pyrittävä antamaan konkreettista tietoa opintojen rakenteesta, tarkoituksesta ja tavoitteista.

8. katsoo lisäksi, että henkilökohtaisten oppimissuunnitelmien laadintaa varten on oltava elämän eri vaiheissa käytettävissä laadukkaita ja tehokkaita tieto- ja ammatinvalinnanohjauspalveluja. Näiden palvelujen ansiosta asianomaiselle henkilölle tiedotetaan oppimismahdollisuuksista, jotka soveltuvat hänen tarpeisiinsa ja joiden avulla hän voi hankkia tarvittavat taidot työmarkkinoille päästäkseen. Tällaisia palveluita voivat olla esimerkiksi opinnonohjaus, opintokäynnit ja kokeilumahdollisuudet, opintojen rahoitusta koskeva neuvonta sekä tiedottaminen koulutusmahdollisuuksista ja pääsystä erilaisiin koulutusmuotoihin ja koulutuslaitoksiin.

9. korostaa, että koulutustoimilla tulee pyrkiä siihen, että yksilö saavuttaa sellaisen osaamistason, jota aikuinen tarvitsee saadakseen jalansijan tai pysyäkseen mukana työ- ja yhteiskuntaelämässä. Komitea pitää tärkeänä, että osallistujilla on siten myös mahdollisuus yhdistellä opintoja koulutusjärjestelmän eri tasoilla ja itselleen soveltuviin eri opiskeluympäristöissä. Tarkoituksena on saavuttaa nopeasti työmarkkinoilla ja yhteiskuntaelämässä tarvittavat ja etenkin turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten asettautumisen edellyttämät taidot. Kyse voi olla esimerkiksi perustason kieliopetuksesta yhdistettynä perus-, keskiasteen tai korkea-asteen koulutukseen. Myös työntekoon yhdistettävää opiskelua on helpotettava.

10. tähdentää, että kohderyhmään kuuluville henkilöille tulee turvata mahdollisuus oppimisen eri muotoihin siten, että otetaan huomioon yksilölle sopiva aika ja paikka esimerkiksi maantieteellisten tai sosiaalisten tekijöiden mukaan, sekä mahdollisuus yhdistää opinnot muuhun toimintaan ihmisten erilaiset oppimistavat huomioiden. Komitea korostaa, että on tärkeää käyttää hyväksi – asiaankuuluvaan ohjaukseen yhdistettynä – uusia oppimismahdollisuuksia, joita tarjoavat erilaiset tietotekniikkaa hyödyntävät opetusmuodot, kuten (reaaliaikainen) etäopetus, ja sulautuva opetus sekä muut avoimet koulutusmuodot. On syytä olettaa, että tekniset mahdollisuudet kehittyvät tulevina vuosina hyvin nopeasti. Haasteena on varmistaa, että pedagoginen toiminta pysyy tämän kehityksen tahdissa.

11. tähdentää, että tällaiseen järjestelmään tulee sisältyä myös etsivää toimintaa, jotta tavoitetaan ne heikossa asemassa olevat ryhmät, joiden on tarve parantaa taitojaan mutta jotka eivät oma-aloitteisesti hakeudu koulutukseen. Tällaiset toimet olisi hyvä laatia yhdistämällä valtiotason ja paikallis- tai aluetason välineitä. Paikallis- tai alueviranomaiset voivat esimerkiksi saada tehtäväkseen toimenpiteiden kohderyhmien määrittämisen ja motivoimisen etsivän toiminnan avulla, minkä jälkeen osallistumaan valikoituneille henkilöille avautuu mahdollisuus valtiotasolla määriteltyihin tukimuotoihin, joita voivat olla esimerkiksi vahvistettu opintotuki, verohelpotukset tai opintovapaa. Komitea huomauttaa, että kansalaisyhteiskunnan toimijat, kuten nuorisojärjestöt, voivat olla merkittävässä roolissa kohderyhmien etsinnässä.

12. yhtyy komission tiedonannossa esitettyyn toteamukseen, jonka mukaan työnantajat eivät enää hae ammattisidonnaisia taitoja samassa määrin kuin ennen vaan heitä kiinnostavat yhä enemmän myös muualla tarvittavat taidot, kuten kyky työskennellä ryhmässä, luova ajattelu ja ongelmanratkaisutaidot sekä kyky työskennellä eri toimialoilla. Nämä uudet edellytykset tulee ottaa huomioon koulutustoimien suunnittelussa ja toteutuksessa. Komitea pitää kuitenkin tarpeellisenä kehittää erityisiä koulutussisältöjä vihreän ja sinisen talouden kaltaisia uusia taloudenaloja varten.

13. kaipaavaa pitkälle kehitettyä kumppanuspohjalta toteutettavaa yhteistyötä valtio-, alue- ja paikallistason viranomaisten, yritysten, työntekijöiden ja heidän organisaatioidensa sekä kansalaisyhteiskunnan toimijoiden välillä, jotta voidaan entistä paremmin hyödyntää epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen kautta hankitut taidot ja pätevyudet. Virallisten koulujärjestelmien ulkopuolella hankittujen taitojen validointi voi huomattavasti vahvistaa tietoisuutta uusien valmiuksien ja pätevyysien tarpeesta.

14. korostaa, että koska jäsenvaltiot ovat vastuussa yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä, taitotakuun suunnittelussa on otettava huomioon kansalliset, alueelliset ja paikalliset olosuhteet ja käytettävissä olevat resurssit, mutta samalla on huomioitava, että investointeja inhimilliseen pääomaan on pidettävä sosiaalisina investointeina. Komitea painottaa, että mahdollisuus EU:n osarahoitukseen – nykyisistä tai tulevista rahoitusohjelmista – muodostuu tärkeäksi tekijäksi, kun jäsenvaltioissa pannaan täytäntöön taitotakuuta.

Selviytymiskyvyn kehittäminen: avaintaidot ja korkeamman tason vaativammat taidot

15. ilmaisee tyytyväisyytensä siihen, että komissio aikoo jatkaa työskentelyä yhteisymmärryksen saavuttamiseksi avaintaidoista, jotta ne ilmenevät selvästi kansallisista toimintaohjeista ja otetaan huomioon opetuksessa ja jotta niitä arvioidaan koulutustoimen hallintoketjun eri tasoilla. Kysymykset avaintaitojen – joilla pyritään myös antamaan ihmisille valmiudet vastata työmarkkinoiden nopeasti muuttuviin vaatimuksiin – merkityksestä on otettava esiin eri foorumeilla EU-, jäsenvaltio-, alue- ja paikallistasolla. Tämän tulisi näin ollen tapahtua yhteiskunnallisten organisaatioiden, työelämän, koulutusalan, tutkimusalan ja kansalaisyhteiskunnan edustajien välisessä tiiviissä vuoropuhelussa.

16. pitää tärkeänä, että paikallis- ja alueviranomaiset – mm. yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen tarjoajina – ja opettajankoulutuslaitokset kutsutaan osallistumaan tähän toimintaan jo suunnitellun kehittämisvaiheen aikana, jotta pätevyudet voidaan mahdollisimman nopeasti siirtää käytäntöön. Komitea korostaa, että komission esittämät digitaalisia taitoja sekä yritysyritystaitoja koskevat viitekehukset ovat hyvin tärkeä askel tässä kehitystyössä. Komitea ehdottaa sen vuoksi, että myös perustavien taloustaitojen kaltaisia muita avaintaitoja varten kehitetään vastaavanlaisia ohjeita ja avaintaitojen täytäntöönpanoa ja arviointia tukevaa aineistoa.

Ammatillinen koulutus

17. pitää tärkeänä, että komissio jatkaa teemaviikkotoimintaa sekä yhteistyötä World Skills Organisation -järjestön kanssa. Tämän toiminnan tulee puolestaan kannustaa panostuksiin jäsenvaltio, alue- ja paikallistasolla ja tukea niitä. Tarkoituksena on edistää ammatillista koulutusta tiedotustapahtumien ja ammattikilpailujen sekä kokeilutoiminnan avulla.

18. suhtautuu myönteisesti EU:n toimiin, joilla pyritään paikkaamaan usein erityisesti pienille paikallisille ja alueellisille maaseutuyhteisöille ongelmallista osaamisvajetta. Komitea odottaa tässä yhteydessä, että uusi ehdotus suunnitelmaksi alakohtaisesta osaamisyhteistyöstä pannaan täytäntöön, jotta nähdään, voiko uusi järjestelmä antaa panoksen alue- ja paikallisyhteisöjen monialaiselle yhteistyölle. Tällainen monialainen yhteistyöfoorumi voisi tulevaisuudessa olla hyödyllinen paikalliselle taloudelle, työvoimalle ja julkisille palveluille.

19. tukee komission aikomusta kehottaa jäsenvaltioita rakentamaan koulutusjärjestelmänsä siten, että ne mahdollistavat asteittaiset siirtymiset yleisopetuksesta eri ammattialoille suuntaaviin koulutuksiin.

20. kannattaa aikomusta kehottaa jäsenvaltioita huolehtimaan siitä, että kohdennettujen toimien ansiosta nopeasti työelämään päässeillä tulokkailla on mahdollisuus täydennyskoulutukseen, jotta ehkäistään heidän myöhempi syrjäytymisensä työmarkkinoilta.

21. kannattaa komission pyrkimystä edistää korkeamman tason ammatillisen koulutuksen tarjonnan lisäämistä, kun otetaan huomioon, että ammatillisen koulutuksen taso nousee. Tällaisten koulutussuunnitelmien runkona tulee olla koulutuksen tarjoajien, tutkijoiden, yritysten sekä paikallis- tai alueviranomaisten välinen pitkälle kehitetty kumppanuus.

22. muistuttaa, että komission tulee jatkossakin työskennellä sen hyväksi, että ammatillinen koulutus tukee koko eliniän jatkuvaa oppimista ja tarjoaa mahdollisuudet korkeamman tason täydennyskoulutukseen.

Painopiste digitaalitaidoissa

23. kannattaa komission ehdotusta kannustaa jäsenvaltioita laatimaan kattavia kansallisia digitaalitaitojen strategioita.

24. huomauttaa, että digitaalista sisältöä käsittävät korkealaatuiset ja innovatiiviset opetusmenetelmät ja oppimismuodot asettavat seuraavanlaisia vaatimuksia:

- tarvitaan **avoimia oppimisympäristöjä**, jotka tarjoavat uusia oppimis-, koulutus- ja opetusmahdollisuuksia ja -muotoja digitaalisessa maailmassa nämä lähtökohdat hyvin hallitsevien opettajien ja koulujen hallintotahojen tuella;
- tarvitaan **avoimia koulutusresursseja** eli mahdollisuuksia tiedonhankintaan sekä opetusmateriaalien ja muunlaisten verkko-oppimista tukevien välineiden hyödyntämiseen;
- on **edistettävä** niin opettajien kuin opiskelijoiden **verkostojen luomista** esimerkiksi eri koulujen ja maiden välillä.

25. katsoo, että digitalisointi tarjoaa mahdollisuuden ratkaista useita koulujen haasteita. Esimerkkeinä mainittakoon

- mahdollisuus entistä yksilöllisempään ja osallistavampaan opetukseen;
- välineet tulokkaiden kieliohjelmiin, kotouttamiseen ja oppiaineiden työstämiseen sekä äidinkielellä että uuden asuinmaan kielellä;
- mahdollisuus etäopetukseen esimerkiksi syrjäisimpien alueiden saavuttamiseksi tai jos on pulaa tiettyjen kielten opettajista;
- mahdollisuus saada näkyviin oppilaan oppimiskehitys ja helpottaa opettajien arviointityötä sekä keventää hallinnollista taakkaa.

26. tähdentää, että digitaalisten taitojen kehittämiseen tähtäävien toimien onnistuminen edellyttää pedagogisen johtamisen vahvistamista kouluissa eri tasoilla. Komitea katsoo, että digitaalisiin taitoihin panostaminen kouluissa voi auttaa parantamaan työympäristön houkuttavuutta ja vahvistamaan opettajien halua ja kykyä kehittää taitojaan.

27. huomauttaa, että on tehtävä ero digitaalisten perustaitojen – jotka kaikkien on omaksuttava – ja erityisiin aihepiireihin tai osaamisalueisiin liittyvän digitaalisen erityisosaamisen välillä.

Tutkintojen vertailtavuuden parantaminen

28. odottaa eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen tarkistamista, jotta voidaan varmistaa kansallisten tutkintokehysten ajantasaistaminen tarvittaessa ja selontekojen antaminen yhteisen mallin mukaisesti. Komitea toistaa kuitenkin, että jäsenvaltiot ovat vastuussa periaatteiden määrittelystä omien tutkintokehystensä laadun varmistamiseksi.

29. pitää tärkeänä, että jäsenvaltiot jatkavat laadunvarmistamista koskevaa yhteistyötään, ja on samaa mieltä Euroopan komission kanssa siitä, että EU:n ja kolmansien maiden välillä on sovellettava vaiheittaista lähestymistapaa tutkintojen vertailtavuuteen nähden.

30. korostaa, että valtaosa ammattialoista ja ammattialoista on voimakkaan muutoksen kourissa ja että uusia ammatteja syntyy samalla kun toiset jäävät ajastaan jälkeen. Sen vuoksi on tärkeää, että tulevaisuuden osaamista koskevat kuvaukset ja kartoitukset pystyvät heijastamaan nopeasti muuttuvia ja uudistuvia työmarkkinoita. Tässä yhteydessä on otettava huomioon erityisesti avaintaitojen merkitys.

Maahanmuuttajien – turvapaikanhakijat ja pakolaiset mukaan luettuina – taidot ja pätevyudet

31. toteaa, että Euroopan parlamentin mietinnön (2016)⁽¹⁾ mukaan on erittäin tärkeää tukea pakolaisten, turvapaikanhakijoiden ja muiden vastaavassa tilanteessa olevien ihmisten osallisuutta ja integroitumista. Sen vuoksi on tärkeää antaa jäsenvaltioille mahdollisimman nopeasti tukea, jotta ne järjestävät mahdollisuudet kartoittamistoimiin, kielten alkeisopetukseen, taitojen parantamiseen ja muihin toimenpiteisiin, jotka tukevat sijoittautumista työelämään ja asettumista yhteiskuntaan. On myös tärkeää, että maahanmuuttajan kotimaassaan hankkima koulutus tai tutkinto voidaan arvioida viipymättä.

Oppimisen ja opetuksen modernisoiminen

32. on tyytyväinen komission lupaukseen kiinnittää osaamisohjelmassa erityistä huomiota pedagogiikan alan innovaatioihin ja odottaa, että näin helpotetaan myös avaintaitojen hankkimista, joka on yleissivistävien ja ammatillisten koulutusjärjestelmien keskeinen osa Euroopassa.

33. katsoo, että komission tulee edistää oppijakeskeisen opettamisen kehittämistä edelleen niiden digitaalista oppimista koskevien näkökohtien pohjalta, jotka komitea toi esiin avointa koulutusta koskevaa komission tiedonantoa käsittelevässä lausunnossaan (2014)⁽²⁾.

34. korostaa, että uuden osaamisohjelman onnistuminen edellyttää jatkokoulutuksen tarjoamista kaikille opettajille ja erityisesti aikuiskoulutuksen ja yhteisöoppimisen parissa toimiville opettajille. Opetushenkilöstön tukeminen olisi otettava asianmukaisesti huomioon jäsenvaltioiden täytäntöönpanosuunnitelmissa, ja aikuiskoulutuksen eurooppalaisesta foorumista (Electronic Platform for Adult Learning in Europe, EPAL) voitaisiin jakaa tietoa.

35. on komission kanssa samaa mieltä siitä, että jäsenvaltioiden on tarpeen vahvistaa opettajien ja muiden taitotakuun toteuttamiseen osallistuvien henkilöiden peruskoulutusta ja jatkuvaa täydennyskoulutusta.

Korkeakoulutuksen ajanmukaistaminen

36. ilmaisee tyytyväisyytensä komission aikomukseen tehdä yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa näiden pyrkiessä ajanmukaistamaan korkeakoulutusta etenkin pätevyuden arviointiin liittyvien kysymysten osalta. Tässä työssä olisi otettava huomioon jäsenvaltioiden kansalliset koulutuskehykset sekä paikalliset ja alueelliset vahvuudet ja haasteet, myös työmarkkinoiden erilaiset paikalliset ja alueelliset tarpeet. Komitea korostaa tässä yhteydessä, että on otettava opiksi aiemmista onnistumisista ja epäonnistumisista samantyyppisissä toimissa, jotta varmistetaan tarvittava sitoutuminen pyrkimykseen päästä yhteisymmärryksen korkea-asteen koulutuksen ajanmukaistamisen edistämisestä.

37. korostaa komission suunnittelemaan korkeakoulututkinnon suorittaneiden jatkosijoittautumisen kartoittamista koskevaan aloitteeseen liittyen, että tällaisella aloitteella ei saa aiheuttaa hallinnollisia lisärasitteita valtiollisille ja alueellisille viranomaisille tai korkeakouluille eikä myöskään taakkoja opiskelijoille. Komitea muistuttaa myös tietosuojalainsäädännön noudattamisen tarpeesta. Ajatus verotus- ja sosiaalivakuutustietojen hyödyntämisestä hankkeessa onkin syytä kyseenalaistaa.

Europass-kehiksen tarkistaminen

38. suhtautuu myönteisesti komission aikomukseen tarkistaa nykyistä Europass-kehystä. Osaamisen kysyntää ja tarjontaa koskevien täsmällisten ja reaaliaikaisten tietojen varmistamiseksi tarkistetun Europass-kehiksen on perustuttava nykyisiin paikallisiin ja alueellisiin kokemuksiin. Paikallis- ja alueviranomaiset voivat näin ollen hyödyllisellä tavalla edistää osaamista koskevan tiedon hankintaa ja ehdotetun verkkopalvelualustan toimintaa.

Bryssel 7. joulukuuta 2016.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Markku MARKKULA

⁽¹⁾ Refugees: Social inclusion and integration into the labour market, Euroopan parlamentti (2016) 0297.

⁽²⁾ COM(2013) 654 final.

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Maataloustuotteiden hintojen ailahtelun sääntelemisen”

(2017/C 185/06)

Esittelijä: Jacques BLANC (FR, EPP), La Canourguen kunnanjohtaja**POLIITTISET SUOSITUKSET**

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

1. panee merkille, että kesäkuussa 2011 pidetyssä G20-huippukokouksessa laadittu toimintasuunnitelma hintojen ailahtelun jarruttamiseksi on edistynyt tähän mennessä hyvin vähän, ja vaatii siksi, että aiheetta käsittelevät neuvottelut käynnistetään uudelleen Saksan G20-puheenjohtajuuskaudella vuonna 2017.
2. toteaa, että riskinhallintajärjestelmät, joiden avulla maataloustuottajat voivat varautua tuotoksen ja hinnan vaihtelun kielteisiin seurauksiin ja terveys- ja ympäristösyistä aiheutuviin haittoihin, ovat viime vuosina tehdyistä uudistuksista huolimatta jääneet vähälle huomiolle yhteisessä maatalouspolitiikassa (YMP). Niihin käytetään vain alle 2 prosenttia YMP:n toisen pilarin varoista ja 0,4 prosenttia koko maatalousbudjetista. Jäsenvaltiot saavat vapaasti päättää, missä määrin ne haluavat hyödyntää näitä maaseuturahastoasetuksen välineitä.
3. katsoo, että maataloustuottajien tulojen turvaamismekanismeja on vahvistettava merkittävästi maataloustuotteiden ja tuotannon tekijöiden hintojen voimakkaasta ailahtelusta aiheutuvien haittavaikutusten vähentämiseksi, jotta voidaan parantaa Euroopan maatalouden eri tuotannonalojen kilpailukykyä, säilyttää maatalous kaikilla alueilla, edistää modernisointia ja innovointia ja ylläpitää elinvoimaista maaseutuverkostoa.
4. katsoo, että tämä tavoite voidaan saavuttaa, jos toteutetaan samanaikaisesti useita toimenpiteitä, joilla pyritään i) vahvistamaan maatalouden tuotannonalojen yksityisten toimijoiden roolia maatalousmarkkinoiden sääntelyssä YMP:n mukaisen sääntelyn purkamisen kompensoimiseksi osittain, ii) laajentamaan maataloustuottajien käytettävissä olevien riskinhallintavälineiden valikoimaa ja yksinkertaistamaan näiden välineiden saatavuutta, sillä nykyisiä maaseuturahaston puitteissa tarjolla olevia välineitä ei voida hyödyntää toisen pilarin puitteissa käytettävissä olevien varojen riittämättömyyden vuoksi – näitä määrärahoja olisikin korotettava puuttumatta ensimmäisen pilarin puitteissa käytettävissä oleviin varoihin –, ja iii) kannustamaan eurooppalaisten tilojen lisäarvon nostamiseen seuraavan YMP:n uudistuksen yhteydessä sekä paikallis- ja aluetasolla, jotta tilat eivät olisi niin alttiina maataloustuotteiden maailmanhintojen vaihteluille.
5. muistuttaa, että sopimuksilla turvataan maataloustuottajien tuotannon myynti ja tarjonta jalostajille etukäteen tiedettyyn hintaan. Sopimukset auttavat näin tasapainottamaan tarjontaa ja kysyntää ja hallitsemaan paremmin tuotteiden laatua, minkä ansiosta tuottajahinnat voivat olla korkeampia ja jakautuminen toimitusketjussa oikeudenmukaisempaa.
6. ehdottaa, että sopimus pohjaista toimintaa lisätään koko elintarvikeketjussa (ei siis ainoastaan maataloustuottajien ja maataloustuotteiden jalostajien välillä) niissä jäsenvaltioissa, missä ei ole olemassa selkeitä vertikaalisen yhteistyön muotoja, ja että jäsenvaltioille annetaan lupa tehdä siitä pakollista ja että suositaan monenvälisiä sopimuksia, joissa on mukana esimerkiksi tuottajaorganisaatio, jalostaja ja jakelija.
7. ehdottaa, että annetaan kriisien ehkäisemiseksi maatalousyrityksille, tuottajaorganisaatioille ja tunnustetuille toimialaorganisaatioille sekä elintarvike- ja maatalousmarkkinoiden toimijoille ja keskuksille, jotka on tunnustettu toimivaltaisiksi yleisen edun suojelemisesta vastaaviksi rakenteiksi, enemmän valtaa kilpailusääntöjen joustavamman ja kaikkialla unionissa yhdenmukaisen tulkinnan ansiosta. Toimialaorganisaatioiden, jotka edustavat useita saman tuotannonalan osapuolia, ja mainittujen elintarvike- ja maatalousmarkkinoiden toimijoiden ja keskusten täytyy siten voida auttaa yrityksiä päätöksenteossa jakamalla niille ennakkotietoa markkinoista asettamatta kuitenkaan viitehintoja. Tämä käytäntö on jo olemassa muutamissa jäsenvaltioissa, ja se tulisi siten myös ottaa huomioon parhaiden käytänteiden vaihdon yhteydessä.
8. ehdottaa, että markkinoiden joutuessa epätasapainoon tai jos tiettyjen indikaattorien perusteella on olemassa todellinen epätasapainon vaara, maatalousalan yritykset sekä tuottajaorganisaatiot ja niiden yhteenliittymät voisivat sopia yhteisesti toimintamahdollisuuksiensa hyödyntämisestä ja tuotannon vähentämisestä jo ennen kuin Euroopan komissio on antanut siihen lupaa yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o 1308/2013 222 artiklan mukaisesti. Yhteisessä markkinajärjestelyssä tulisi siten erikseen sallia maatalousyritysten ja myös tuottajaorganisaatioiden ja -järjestöjen ennaltaehkäisevät toimet, joiden tarkoituksena on palauttaa markkinatasapaino ja välttää määräävän aseman väärinkäyttöä; tällaisista toimista tulee ilmoittaa etukäteen toimivaltaisille viranomaisille.

9. panee merkille, että maataloustuotteiden hintojen ailahtelu ja hyvän kauppatavan vastaisten käytäntöjen torjunta elintarvikeketjussa ovat tiiviisti sidoksissa toisiinsa, sillä markkinoiden ailahtelu saa aikaan kamppailua voimasuhteista jaettaessa lisäarvoa tuotannonalojen sisällä. Tuottajat, joiden neuvotteluvoima on rajallinen muun muassa elintarviketeollisuuden ja erityisesti suurten jakeluketjujen keskittymiskehityksen sekä tuottajien hajanaisuuden ja puutteellisen järjestäytymisen vuoksi, jäävät neuvotteluissa usein alakynteen.

10. kehottaa laatimaan erityiset EU-tason säännökset elintarvikkeiden hankintaketjussa esiintyvien hyvän kauppatavan vastaisten käytäntöjen torjumiseksi, kuten Euroopan parlamentin 7. kesäkuuta 2016 antamassa päätöslauselmassa (2015/2065 (INI)) ehdotetaan. Tämä on tarpeen, sillä sopimuksissa jaetaan riskit osittain muttei korjata perusluonteista osapuolten epätasa-arvoa. Monopoliin vastaiset säännökset eivät puolestaan riitä torjumaan hyvän kauppatavan vastaisia käytäntöjä ja maatalouden tuotannonaloilla tyypillisiä voimasuhde-eroja. Eri tuotannonalojen toimijoiden itsesääntelymekanismit ovat tehottomia muun muassa siksi, että tuottajat ja jalostajat eivät useinkaan uskalla tehdä valituksia markkinoilta pois sulkemisen pelossa. Euroopan unionin puitelainsäädäntö on tarpeen myös kilpailun edellytysten yhdenmukaistamiseksi, jotta eurooppalaisiin maataloustuottajiin ja kuluttajiin sovellettavat myynti- ja ostoehdot olisivat oikeudenmukaisia.

11. suosittaa, että oikeus neuvotella sopimuksista kollektiivisesti ulotetaan koskemaan koko maataloustuotantoa, jotta vahvistettaisiin maataloustuottajien neuvotteluvoimaa eri tuotannonaloilla.

12. toteaa, että tarjontaa keskittämällä voidaan auttaa pientuottajia välttämään erityisesti suurteollisuuden ylivoimainen sopimusvalta. Samalla varmistetaan kuluttajille parempi hintojen avoimuus ja tuotteiden jäljitettävyyks.

13. toteaa, että yksityisten toimijoiden roolin vahvistaminen maatalousmarkkinoiden sääntelyssä edellyttää avoimuuden lisäämistä markkinoilla.

14. ehdottaa siksi, että perustetaan eurooppalainen maatalousmarkkinoiden seurantakeskus, joka tukeutuu tuotantosektoreita edustavien kansallisten seurantakeskusten verkostoon ja joka hyödyntää maitomarkkinoiden seurantakeskuksen saamia kokemuksia ja Euroopan komission säännöllisesti julkaisemia markkinoiden tulostauluja. Uusi seurantakeskus tarjoaisi selkeästi ja oikea-aikaisesti tarvittavaa tietoa markkinoiden ymmärtämiseen suhdanteiden näkökulmasta (muun muassa kriisien ennakoimiseksi) ja rakenteellisesta näkökulmasta (tuotannonalojen eri toimijoille jäävän hinnan ja marginaalin kehityksen analysoimiseksi).

15. korostaa, että rahoitusmarkkinadirektiivillä (MiFID 2), jonka soveltamisen on määrä alkaa vuonna 2018, on edistettävä maataloustuotteiden rahoitusmarkkinoille osallistuvien toimijoiden asemaa koskevan tiedon lisäämistä ja säännöllistä seurantaa, jotta liiallisen keinottelun riski on pienempi ja tuotannonalojen kaupalliset toimijat pystyvät tehokkaasti hallitsemaan hintariskiä.

16. toteaa, että nykyisten riskin- ja kriisinhallintavälineiden täytäntöönpanoon ja vahvistamiseen YMP:n puitteissa liittyy monia esteitä. Niitä ovat mm. kilpailu toisen pilarin – johon suurin osa näistä välineistä kuuluu – varoista, riittämätön kriisivaraus, jota ei tulisi asettaa suorien tukien vuosittaisten vähennysten pohjalta, sillä se on välttämätön, sekä tilojen taloudellista tulosta koskevien ajankohtaisten ja ennakoivien tietojen puuttuminen. Komitea korostaa tarvetta alentaa näitä esteitä, jotta voidaan toteuttaa kunnianhimoista ja tehokasta maatalouden riskien hallintastrategiaa.

17. katsoo, että seuraavassa YMP:n uudistuksessa tulisi kannustaa jäsenvaltioita kehittämään ja ottamaan käyttöön laaja toisiaan täydentävien ja maataloustuottajille kohtuuhintaisten riskinhallintavälineiden valikoima, joka perustuu riskien eriyttämiseen ja luokitteluun vakavuuden perusteella seuraavasti⁽¹⁾: i) nk. normaalit riskit, joiden kattaminen onnistuu suurelta osin maataloustuottajien pahan päivän varalle keräämien säästöjen ja verotoimenpiteiden avulla, ii) keskiuuret riskit, joista tuottajat voivat siirtää vastuun rahoitusmarkkinoille (termiiniosopimukset, optiot, vakioimattomat johdannaisopimukset), vakuuttajille (tuotantoon, liikevaihtoon ja bruttomarginaaliin liittyvän riskin kattaminen) ja keskinäisille rahastoille (terveys- ja ympäristöriskin kattaminen ja tilojen tulotason vakauttaminen), ja iii) katastrofiriskit, joista päävastuun kantaa julkinen valta hintoihin kohdistuvien turvaverkkojen ja poikkeuksellisten kriisitoimenpiteiden avulla. Tässä tulisi kuitenkin varmistaa, ettei riskien entistä suurempi eriyttäminen johda hallintokustannusten lisääntymiseen.

⁽¹⁾ Luokittelu perustuu tutkimukseen J. Cordier ja J.-C. Debar, *Gestion des risques agricoles: la voie nord-américaine. Quels enseignements pour l'Union européenne?*, Cahiers n° 12, Club Déméter, 2004. Vastaavia luokitteluja on ehdotettu muissakin tutkimuksissa, myös Euroopan parlamentille hiljattain laaditussa raportissa (ks. alaviite 2).

18. korostaa, että riskinhallintavälineiden kehittäminen ei saa häiritä merkittävästi YMP:n talousarvion vakautta, joka perustuu nykyisin tuotannosta ja hinnoista riippumattomiin tukiin. Vaarana nimittäin olisi, että budjettia, jossa menot seuraisivat tiiviisti maataloustuotteiden hintojen vaihtelua ja alenisivat suhdannevaihtelun mukaan markkinoiden voidessa hyvin, supistettaisiin huomattavasti käytäessä keskustelua Euroopan unionin monivuotisista rahoitusnäkymistä. Tämän seurauksena YMP:n tarjoama suoja heikkenisi, mikä olisi vahingollista maataloustuottajille markkinatilanteen heikentyessä.

19. ehdottaa, että maataloustuottajat voisivat markkinoiden takaiskuihin varautumiseksi esimerkiksi säästää erityiselle tilille osan ensimmäisen pilarin mukaisista perustuista. Perustukiosuuden säästäminen olisi pakollista silloin, kun tietyt markkinaindikaattorit kuten maataloustuotteiden hinta tai maataloustuotteiden hinnan suhde tuotannontekijöihin olisivat noususuuntaisia. Näin säästetyt summat voitaisiin vapauttaa maataloustuottajien käyttöön, kun markkinaindikaattorit lähtisivät laskuun. Samalla tulisi kuitenkin varmistaa, ettei tästä aiheudu missään tapauksessa hallinnollisia lisäkustannuksia.

20. katsoo, että tällä järjestelyllä olisi maataloustuottajien omavakuutuskapasiteetin parantumisen lisäksi monia etuja: se korvaisi osittain nykyisen kriisivarauksen, jonka toimintahäiriöt ovat yleisesti tiedossa, sen hallinnointikustannukset olisivat alhaiset, se ei vaikuttaisi YMP:n budjetin vakauteen ja se tekisi tuotannosta riippumattomista tuista yleisön silmissä helpommin perusteltavia aikoina, joina maataloustuotteiden hinnat ovat korkealla.

21. toteaa, että muitakin mekanismeja, joilla kannustetaan säästämään pahan päivän varalle, voidaan harkita: tällainen on esimerkiksi Kanadassa käytössä oleva järjestely, jossa maataloustuottajan tallettaessa rahaa säästötillille valtio maksaa tilille samansuuruisen tukiosuuden.

22. korostaa, että olisi suotavaa luoda ja ottaa käyttöön monipuolisempia ja mahdollisesti edullisempia uusia vakuutus tuotteita, joilla voidaan kattaa maatiloihin kohdistuvat taloudelliset riskit. Mallia voidaan ottaa esimerkiksi Yhdysvalloissa käytössä olevista vakuutusohjelmista. Uusia tuotteita voisivat olla esimerkiksi seuraavat: i) liikevaihtovakuutus, jolla taataan kylvövaiheessa ennakoidusta sadosta saatavat tulot tilan aiempien satomäärien ja termiinimarkkinahintojen perusteella mutta jossa vain satoa koskevalle osuudelle voitaisiin myöntää tukea Maailman kauppajärjestön (WTO) vihreän laatikon sääntöjen noudattamiseksi, ii) indeksivakuutukset, jotka perustuvat keskimääräiseen tuotokseen, liikevaihtoon tai bruttomarginaaliin alueella, missä tila sijaitsee (mutta jossa vain satoa koskevalle osuudelle voitaisiin myöntää tukea), ottaen huomioon, että tällaisten vakuutusten hallinnointikulut ovat huomattavasti pienemmät kuin yksittäisen viljelijän tuotokseen perustuviissa vakuutuksissa, iii) tilan kokonaistulot kattava vakuutus, joka voisi olla rajattu vain pienille ja keskisuurille monimuototiloille, jotka harjoittavat sekaviljelyä ja karjanhoitoa tai jotka viljelevät sellaisia hedelmiä ja vihanneksia tai erityiskasveja, joille ei saa tukea tai joiden tuki on pieni ja joita ei voida vakuuttaa satovakuutuksella, iv) luomutuottajille suunnatut erityisvakuutukset, joissa otetaan huomioon luomutuotteiden tavallisesti pienempi tuotos, suuremmat tuotantokustannukset ja korkeammat markkinahinnat. Näistä toimenpiteistä tulisi kuitenkin tehdä tutkimus, jossa arvioitaisiin muun muassa niistä julkiselle sektorille aiheutuvia potentiaalisia jälleenvakuutus-kustannuksia.

23. kehottaa komissiota tekemään tiivistä yhteistyötä kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten ja tuottajaorganisaatioiden kanssa tiedon ja ymmärryksen lisäämiseksi YMP:n toisessa pilarissa tarjolla olevista riskinhallintavälineistä. Komitea kehottaa komissiota myös lisäämään YMP:n toisen pilarin riskinhallintavälineiden rahoitusta siten, että sen osuus on enemmän kuin nykyiset kaksi prosenttia toisen pilarin varoista.

24. suosittaa kehittämään keskinäisiä rahastoja. Mallina voidaan käyttää – huolehtien kuitenkin oikeudenmukaisesta uudelleenjaosta alueiden ja toimialojen välillä – YMP:n vuoden 2013 uudistuksen yhteydessä luotua tulojen vakauttamisvälinettä, jonka vain kaksi jäsenvaltiota (Unkari ja Italia) ja yksi alue (Kastilia ja León, Espanja) ovat sisällyttäneet maaseudun kehittämisohjelmaansa vuosiksi 2014–2020. Rahastot suojaisivat tilan bruttomarginaalin jyrkältä laskulta (yli 30 prosenttia), joka arvioidaan verrattuna kolmeen tai viiteen edelliseen vuoteen. Näin suuria tappioita on vaikea kattaa pelkästään maataloustuottajien säästöillä, eikä niiltä myöskään voida suojautua Yhdysvalloissa käytössä olevan liikevaihtovakuutuksen kaltaisella välineellä, joka kattaa satotulojen jäämisen kylvöaikana tehtyä ennustetta pienemmäksi muttei sinänsä suojaa alhaisilta hinnoilta.

25. suosittaa, että tulojen vakauttamisrahastot toteutettaisiin sektorikohtaisesti tuotannonalojen integroimiseksi tehokkaammin kansallisella tai jopa monikansallisella tasolla, jotta yhteistä vastuuta riskeistä voidaan laajentaa ja kustannuksia alentaa. Kussakin jäsenvaltiossa olisi siten peltokasvirahasto, maitorahasto, hedelmä- ja vihannesrahasto jne.

26. kehottaa jäsenvaltioita testaamaan tulojen vakauttamisrahaston toimintaa ennen sen laajamittaista käyttöönottoa tällaisiin järjestelmiin liittyvien käytännön täytäntöönpano- ja toimintavaikeuksien vuoksi (kirjanpitolietojen kerääminen tiloilta, jälleenvakuutuksen tarve jne.).

27. korostaa, että edellä kuvatut kolme riskinhallintavälinettä – säästöt, vakuutukset, tulojen vakauttamisrahastot – täydentävät toisiaan ja että niitä tulisi mahdollisuuksien mukaan soveltaa yhdessä vankan ja johdonmukaisen turvaverkon luomiseksi hintojen ailahtelua vastaan ja jotta voidaan vaikuttaa siihen, että maataloustuottajia koettelevia kriisejä olisi harvemmin ja ne olisivat lievempiä.

28. katsoo, että suorien tukien määrät tulisi yhdenmukaistaa kaikissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa, jotta tuottajilla olisi samankaltaiset edellytykset vastata hintojen ailahteluun.

29. on vakuuttunut siitä, että suorat tuet tulisi säilyttää YMP:n välineenä vuoden 2020 jälkeenkin, jotta voidaan auttaa turvaamaan ja vakauttamaan maatilojen tulot ja korvaamaan Euroopan unionissa sovellettavista korkeista vaatimuksista aiheutuvia kustannuksia.

30. ehdottaa, että jos seuraavassa YMP:n uudistuksessa päätetään alentaa ensimmäisen pilarin suoria tukia ja käyttää näin vapautuvat summat riskinhallintaan, maataloustuottajille jaettaisiin ”kuponkeja”, joiden arvo olisi tietty prosenttiosuus perustuista. Kuponkien käyttö olisi maataloustuottajille vapaaehtoista, ja maataloustuottajat voisivat käyttää kupongit haluamallaan tavalla: säästöihin, vakuutuksiin tai keskinäisiin rahastoihin. Tällaisella järjestelmällä voitaisiin nostaa riskinhallintavälineiden rahoitusta heikentämättä YMP:n ensimmäisen pilarin budjetin vakautta (2).

31. pyytää Euroopan komissiota toteuttamaan yksityiskohtaisen tutkimuksen eri vaihtoehdoista riskinhallintavälineiden valikoiman laajentamiseksi ja tarkastelemaan erityisesti säästöjä, vakuutuksia ja tulojen vakauttamiseen tarkoitettuja keskinäisiä rahastoja. Tutkimuksessa kartoitettaisiin kunkin välineen seuraukset, edut ja rajat asetettujen kriteerien valossa. Siinä analysoidaisiin myös erilaisia riskinhallinnan kehittämisstrategian rahoitusskenaarioita, joista yksi on kohdassa 30 esitetty kuponkijärjestelmä.

32. katsoo, että julkisella politiikalla on edistettävä eurooppalaisten maatilojen lisäarvon nostamista ja parannettava samalla maatalouskäytänteiden kestäväpohjaisuutta ympäristön kannalta, jotta tilat eivät olisi niin alttiina maailmanmarkkinahintojen ailahtelulle ja jotta maatalous osallistuisi ekologiseen siirtymään, joka tarvitaan ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi, sen seurauksiin mukautumiseksi ja ekosysteemeihin kohdistuvan paineen vähentämiseksi.

33. korostaa tässä yhteydessä, että erityistä huomiota on kiinnitettävä syrjäisimpien alueiden maatalousalaan, joka edellyttää erityisiä, mukautettuja ja erillisiä toimenpiteitä, kun otetaan huomioon niiden ainutlaatuiset ominaispiirteet, jotka tunnustetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa.

34. ottaa huomioon, että eurooppalainen maatalous on hyvin monimuotoista: suurin osa tiloista myy tuotantonsa unionin sisämarkkinoilla, kun taas osa vie suoraan tai välillisesti osan tuotannostaan kolmansiin maihin.

35. katsoo, että monimuotoisuuden säilyttäminen on tärkeää, sillä maataloustuotannon myynti osittain kolmansiin maihin auttaa säilyttämään tarjonnan ja kysynnän tasapainon unionin sisämarkkinoilla ja tarjoaa Euroopan unionille, joka on maailman suurin maatalouselintarvikkeiden viejä, mahdollisuuden hyötyä elintarvikkeiden kysynnän maailmanlaajuisesta määrällisestä ja laadullisesta kasvusta.

36. katsoo, että maatilojen lisäarvoa voidaan nostaa pääasiassa kahdella tavalla: i) Lisätään maatalouden tuottavuutta – joka vaikuttaa tietyillä aloilla huolestuttavan heikolta – tehostamalla maataloustuotantoa kestäväpohjaisesti, tuottamalla enemmän vähemmällä tuotantopanoksilla tai vähentämällä tuotannontekijöiden ostamista tilojen riippumattomuuden parantamiseksi. Tämä edellyttää innovatiivisten ja joustavampien tuotantojärjestelmien omaksumista täsmäviljelyn, yksinkertaistetun maanmuokkauksen, vuoroviljelyn tai viljelyn monipuolistamisen avulla sekä parantamalla laidunjärjestelmien tai muiden käytänteiden arvostusta. ii) Kannustetaan kehittämään alueellistettuja elintarvikejärjestelmiä, joilla vastataan eurooppalaisten kuluttajien kysynnän kasvuun ja joiden avulla voidaan osittain suojautua maatalouden raaka-aineiden maailmanmarkkinoiden ailahtelulta kehittämällä lähimarkkinoita (kouluruokat, ravintolat, suoramyynti), erikoismarkkinoita ja laatutuotantoa sekä suosimalla ympäristöä kunnioittavia tuotantotapoja (luomuviljely ja muut lähestymistavat).

(2) Ehdotus sisältyy raporttiin Isabel Bardaji et al., Research for Agri Committee – State of play of risk management tools implemented by Member States during the period 2014–2020: national and European frameworks, sisäasioiden pääosasto, Euroopan parlamentti, 2016. Tässä esitetään, että ehdotusta laajennettaisiin koskemaan myös säästöjä.

37. suositaa, että maataloustuottajia kannustetaan YMP:n ja kansallisen politiikan keinoin harkitsemaan molempia vaihtoehtoja alueiden ja paikallisyhteisöjen tuella.

Bryssel 7. joulukuuta 2016.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Markku MARKKULA

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin tarkistus”

(2017/C 185/07)

Esittelijä: Jácint HORVÁTH (HU, PES), Nagykanizsan kaupunginvaltuuston jäsen

Viiteasiakirja: Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun direktiivin 2010/13/EU muuttamisesta vaihtuvien markkinarealiteettien vuoksi

COM(2016) 287 final

I. MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

Johdanto-osan 6 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p><i>Direktiivi ei estä jäsenvaltioita ryhtymästä sellaisia EU:n ulkopuolisten maiden audiovisuaalisia mediapalveluja koskeviin toimenpiteisiin, joiden toiminta kohdistuu jäsenvaltioiden alueelle, sillä tällaiset palvelut eivät kuulu alkuperämaaperiaatteen piiriin. Tässä direktiivissä ei siten suljeta pois mahdollisuutta vaatia EU:n ulkopuolisten maiden audiovisuaalisia mediapalveluja noudattamaan rekisteröitymisvelvollisuutta tai soveltaa niihin kohdistuvia seuraamuksia.</i></p>

Perustelu

Euroopan unionin ulkopuoliset audiovisuaaliset mediapalvelut saattavat häiritä vakavasti joidenkin jäsenvaltioiden mediajärjestelmää ja nimenomaan julkisuustilaa. Näihin palveluihin ei sovelleta alkuperämaaperiaatetta. Tämän asian täsmentäminen ei ole pakollista tämänkaltaisessa oikeudellisessa välineessä, mutta direktiivin yhdenmukaisen tulkinnan varmistamiseksi on hyödyllistä mainita johdanto-osassa jäsenvaltioiden vapaus ryhtyä tällaisiin palveluihin kohdistuviin toimenpiteisiin.

Muutosehdotus 2*Johdanto-osan 9 kappale*

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jotta katsojat, muun muassa vanhemmat ja alaikäiset, voisivat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä esitettävästä sisällöstä, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoajilta edellytetään riittävien tietojen antamista sisällöstä, joka voi haitata alaikäisten fyysistä, henkistä tai moraalista kehitystä. Tämä voitaisiin toteuttaa esimerkiksi sisällön luonteen ilmaisevien kuvausten (deskriptoreiden) järjestelmällä. Sisällön deskriptorit voitaisiin toteuttaa kirjallisin, graafisin tai akustisin keinoin.</p>	<p>Jotta katsojat, muun muassa vanhemmat ja alaikäiset, voisivat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä esitettävästä sisällöstä, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoajilta edellytetään riittävien tietojen antamista sisällöstä, joka voi haitata alaikäisten fyysistä, henkistä tai moraalista kehitystä. Tämä voitaisiin toteuttaa esimerkiksi sisällön luonteen ilmaisevien kuvausten (deskriptoreiden) järjestelmällä. Sisällön deskriptorit voitaisiin toteuttaa kirjallisin, graafisin ja/tai akustisin keinoin.</p>

Perustelu

Mitä useampia erilaisia keinoja audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoaja käyttää sisällön kuvaamiseen, sitä näkyvämpää ja helpommin huomattavaa sisältö on, jolloin tavoitteen saavuttaminen on varmempaa.

Muutosehdotus 3*Johdanto-osan 17 kappale*

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Sääntö, jonka mukaan tuotetta ei saa korostaa aiheettomasti, on osoittautunut vaikeaksi soveltaa käytännössä. Se myös rajoittaa tuotesijoittelua, johon lähtökohtaisesti liittyy jossakin määrin korostettua esilletuomista, jotta tuotesijoittelu tuottaisi arvoa. Tuotesijoittelua sisältäviä ohjelmia koskevissa vaatimuksissa olisi näin ollen keskityttävä siihen, että katsojille ilmoitetaan selvästi tuotesijoittelun olemassaolosta, ja varmistamaan, ettei tuotesijoittelu vaikuta audiovisuaalisen mediapalvelun tarjoajan toimitukselliseen riippumattomuuteen.</p>	<p>Sääntö, jonka mukaan tuotetta ei saa korostaa aiheettomasti, on osoittautunut vaikeaksi soveltaa käytännössä. Se myös rajoittaa tuotesijoittelua, johon lähtökohtaisesti liittyy jossakin määrin korostettua esilletuomista, jotta tuotesijoittelu tuottaisi arvoa. Tuotesijoittelua sisältäviä ohjelmia koskevissa vaatimuksissa olisi näin ollen keskityttävä siihen, että katsojille ilmoitetaan selvästi ja helposti havaittavasti tuotesijoittelun olemassaolosta, ja varmistamaan, ettei tuotesijoittelu vaikuta audiovisuaalisen mediapalvelun tarjoajan toimitukselliseen riippumattomuuteen.</p>

Perustelu

Euroopan alueiden komitea pitää tärkeänä sisällön lisäksi tietojen helppoa havaittavuutta, jotta voidaan selvästi huomata, että ohjelma sisältää tuotesijoittelua.

Muutosehdotus 4

Johdanto-osan 30 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p><i>Euroopan unioni on 1990-luvun jälkipuoliskolta alkaen nostanut verkkosisältöasioissa tärkeään rooliin muut kuin oikeudelliset välineet (erityisesti 24. syyskuuta 1998 annettu neuvoston suositus alaikäisten ja ihmisarvon suojelusta sekä 20. joulukuuta 2006 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus alaikäisten ja ihmisarvon suojelusta ja oikeudesta vastineeseen Euroopan audiovisuaalisia ja verkkotietopalveluja tuottavien yritysten kilpailukyky huomioon ottaen). Nämä välineet, kuten vihjelinjat, iänvarmistusjärjestelmät, sisällön luokittelu ja vanhempia varten kehitetyt valvontajärjestelmät, ovat tehokkaita myös videonjakoalustoilla julkaistujen sisältöjen sääntelemiseen. Vihjelinjat ovat tärkeä ja yleinen alaikäisten suojelun keino. Ne tarjoavat käyttäjille helposti saatavilla olevan mahdollisuuden tehdä valitus yksinkertaisesti ja ilmoittaa sääntöjen rikkomisista asianomaisille viranomaisille. Iänvarmistusjärjestelmät tarjoavat tarkoituksenmukaista suojaa erityisesti silloin, kun käyttäjän ikä tarkistetaan ainoastaan aikuiskäyttäjän saatavilla olevan henkilöllisyystodistuksen tietojen, ulkopuolisen tahon myöntämän luotettavan ikätodistuksen tai biometrinen tunnistamisen avulla. Sisällön luokittelu eri perustein – väkivalta, seksi, uhkapeli, karkea kielenkäyttö jne. – mahdollistaa videonjakoalustoilla olevan sisällön luokittelun eri ryhmiin ja pääsyn rajoittamisen tällä perusteella. Luokittelun tekevät käyttäjät itse (vanhemmat) tai sertifiointielimet. Valvontajärjestelmien avulla vanhemmat voivat rajoittaa alaikäisten lastensa pääsyä internetiin käyttämällä lueteloa, johon on listattu alaikäisille sopivat sisällöt, tai suodattamalla pois lapsille haitallisen sisällön.</i></p>

Perustelu

Direktiivin uudessa 28 a artiklassa veloitetaan videonjakoalustojen tarjoajat toteuttamaan asianmukaiset toimenpiteet alaikäisten suojelemiseksi ja vihaan yllyttävän sisällön estämiseksi. Vihjelinjat, iänvarmistusjärjestelmät, sisällön luokittelu ja vanhempia varten kehitetyt valvontajärjestelmät ovat keinoja, joita voidaan pitää asianmukaisina toimenpiteinä. Näiden toimenpiteiden sisällöstä ei voida tekniikan nopean kehityksen vuoksi antaa yksityiskohtaisia oikeudellisia säännöksiä. Olisi kuitenkin hyödyllistä, että direktiivin johdanto-osassa selitettäisiin muutamalla lauseella mahdollisia toimenpiteitä, jotta palveluntarjoajat ja sääntelyviranomaiset tulkitisivat direktiiviä yhdenmukaisesti.

Muutosehdotus 5*Johdanto-osan 38 kappale*

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Tämä direktiivi ei rajoita jäsenvaltioiden mahdollisuutta määrätä velvoitteita, joilla varmistetaan yleisen edun mukaisen sisällön löydettävyyttä ja saatavuus noudattaen määriteltyjä yleistä etua koskevia tavoitteita, joita ovat tiedotusvälineiden moniarvoisuus, sananvapaus ja kulttuurinen monimuotoisuus. Tällaisia velvoitteita olisi asetettava vain silloin, kun se on välttämätöntä jäsenvaltioiden selkeästi määrittelemien yleisen edun mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi unionin oikeuden mukaisesti. Tähän liittyen jäsenvaltioiden olisi erityisesti tarkasteltava sääntelytoimien tarvetta suhteessa tuloksiin, jotka saadaan markkinavoimien vaikutuksesta. Jos jäsenvaltiot päättävät asettaa löydettävyyttä koskevia sääntöjä, niiden olisi määrättävä yrityksille yksinomaan oikeasuhteisia velvoitteita perustellun yleisen edun nimissä.</p>	<p>Tämä direktiivi ei rajoita jäsenvaltioiden mahdollisuutta määrätä velvoitteita, joilla varmistetaan yleisen edun mukaisen sisällön löydettävyyttä ja saatavuus noudattaen määriteltyjä yleistä etua koskevia tavoitteita, joita ovat tiedotusvälineiden moniarvoisuus, sananvapaus ja kulttuurinen monimuotoisuus. Tällaisia velvoitteita olisi asetettava vain silloin, kun se on välttämätöntä jäsenvaltioiden selkeästi määrittelemien yleisen edun mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi unionin oikeuden mukaisesti. Tähän liittyen jäsenvaltioiden olisi erityisesti tarkasteltava sääntelytoimien tarvetta suhteessa tuloksiin, jotka saadaan markkinavoimien vaikutuksesta, tiedotusvälineiden omistukseen liittyvän avoimuuden puutteeseen, mediavallan keskittymiseen ja eturistiriitöihin. Jos jäsenvaltiot päättävät asettaa löydettävyyttä koskevia sääntöjä, niiden olisi määrättävä yrityksille yksinomaan oikeasuhteisia velvoitteita perustellun yleisen edun nimissä.</p>

Muutosehdotus 6*1 artiklan 5 kohta*

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>5. Muutetaan 4 artikla seuraavasti:</p> <p>[– –]</p> <p>d) korvataan 7 kohta seuraavasti:</p> <p>”7. Jäsenvaltioiden on oikeusjärjestelmiensä sallimissa rajoissa edistettävä yhteis- ja itsesääntelyä kansallisella tasolla hyväksyttävien käytännesääntöjen avulla niillä aloilla, joita tämän direktiivin mukainen yhteensovittaminen koskee. Kyseisten käytännesääntöjen on oltava kulloisenkin jäsenvaltion keskeisten sidosryhmien laajasti hyväksymiä. Käytännesäännöissä on selkeästi ja yksiselitteisesti esitettävä niiden tavoitteet. Niiden on mahdollistettava säännöllinen, avoin ja riippumaton tavoitteiden saavuttamista koskeva seuranta ja arviointi. Niiden on mahdollistettava tehokas täytäntöönpanon valvonta, tarvittaessa myös tehokkaiden ja oikeasuhteisten seuraamusten avulla.</p> <p>Käytännesääntöjen allekirjoittajien on toimitettava komissiolle 6 a artiklan 3 kohdassa ja 9 artiklan 2 ja 4 kohdassa tarkoitettujen unionin käytännesääntöjen luonnokset sekä olemassa oleviin unionin käytännesääntöihin tehdyt muutokset tai laajennukset.</p> <p>Komissio voi pyytää ERGaa antamaan lausunnon näiden käytännesääntöjen luonnoksista, muutoksista tai laajennuksista. Komissio voi tarvittaessa julkaista nämä käytännesäännöt.”;</p>	<p>5. Muutetaan 4 artikla seuraavasti:</p> <p>[– –]</p> <p>d) korvataan 7 kohta seuraavasti:</p> <p>”7. Jäsenvaltioiden on oikeusjärjestelmiensä sallimissa rajoissa edistettävä yhteis- ja itsesääntelyä kansallisella tasolla hyväksyttävien käytännesääntöjen avulla niillä aloilla, joita tämän direktiivin mukainen yhteensovittaminen koskee. Kyseisten käytännesääntöjen on oltava kulloisenkin jäsenvaltion keskeisten sidosryhmien laajasti hyväksymiä. Käytännesäännöissä on selkeästi ja yksiselitteisesti esitettävä niiden tavoitteet. Niiden on mahdollistettava säännöllinen, avoin ja riippumaton tavoitteiden saavuttamista koskeva seuranta ja arviointi. Niiden on mahdollistettava tehokas täytäntöönpanon valvonta, tarvittaessa myös tehokkaiden ja oikeasuhteisten seuraamusten avulla.</p> <p>Käytännesääntöjen allekirjoittajien on toimitettava komissiolle 6 a artiklan 3 kohdassa ja 9 artiklan 2 ja 4 kohdassa tarkoitettujen unionin käytännesääntöjen luonnokset sekä olemassa oleviin unionin käytännesääntöihin tehdyt muutokset tai laajennukset.</p> <p>Komissio pyytää ERGaa antamaan lausunnon näiden käytännesääntöjen luonnoksista, muutoksista tai laajennuksista. Komissio julkaisee nämä käytännesäännöt.”;</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 7

1 artiklan 7 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>Lisätään 5 artiklaan e alakohta seuraavasti:</p> <p>”e) mediapalveluja tarjoavan yrityksen todellinen omistaja rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY 3 artiklan 6 kohdan mukaisesti.”</p>

Perustelu

Direktiivin täytäntöönpanon kannalta on erittäin tärkeää, että tiedetään, ketkä fyysiset henkilöt tai oikeushenkilöt vaikuttavat ratkaisevalla tavalla audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjontaan ja palveluntarjoajan tekemiin päätöksiin omistajaoikeuden tai äänioikeuden tai muiden sopimusoikeuksien perusteella. Muutosehdotuksessa, jonka tavoitteena on identifioida nämä henkilöt tai organisaatiot, viitataan rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2005/60/EY. Mediapalvelujen tarjoajien omistajuutta koskeva läpinäkyvyys on myös ehdoton edellytys tiedotusvälineiden vapauden toteutumiselle.

Muutosehdotus 8

1 artiklan 10 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
10. Poistetaan 7 artikla;	

Perustelu

Direktiivistä on poistettu 7 artikla, koska ehdotetussa esteettömyyttä koskevassa unionin säädöksessä asetetaan jo tiukemmat yhteiset saavutettavuusvaatimukset mediapalvelujen tarjoajille. Esteettömyyttä koskevaa unionin säädöstä, johon tässä viitataan, ei kuitenkaan ole vielä hyväksytty, eikä ole suotavaa joutua tilanteeseen, jossa direktiivistä olisi poistettu viittaukset saavutettavuuteen vaikka esteettömyyttä koskevaa uutta unionin säädöstä ei olisi vielä annettu (tai saatettu osaksi jäsenvaltioiden lainsäädäntöä). Euroopan alueiden komitea ei hyväksy 7 artiklan poistamista ennen kuin esteettömyyttä koskeva unionin säädösehdotus on saatettu osaksi jäsenvaltioiden lainsäädäntöä.

Muutosehdotus 9

1 artiklan 11 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>11) Muutetaan 9 artikla seuraavasti:</p> <p>a) korvataan 2 kohta seuraavasti:</p>	<p>11) Muutetaan 9 artikla seuraavasti:</p> <p>a) korvataan 1 kohdan e alakohta seuraavasti: ”alkoholijuomia koskevaa audiovisuaalista kaupallista viestintää ei saa kohdistaa erityisesti alaikäisille, alaikäisten altistumista tällaiselle viestinnälle on vältettävä eikä se saa kannustaa tällaisten juomien kohtuuttomaan käyttöön.”</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>”2. Jäsenvaltiot ja komissio kannustavat kehittämään yhteis- ja itesääntelyyn perustuvia käytännesääntöjä, jotka koskevat sellaisiin ohjelmiin, joiden yleisöstä merkittävä osa on lapsia, liittyvää tai sisältyvää epäasiallista audiovisuaalista kaupallista viestintää elintarvikkeista ja juomista, jotka sisältävät ravitsemuksellisia tai fysiologisia vaikutuksia omaavia ravintoaineita ja ainesosia, erityisesti rasvoja, transrasvahappoja, suolaa tai natriumia sekä sokereita, joiden osuus kokonaisruokavaliosta ei suositusten mukaan saisi olla liiallinen.</p> <p>Näitä käytännesääntöjä olisi käytettävä vähentämään tuloksekkaasti alaikäisten altistumista audiovisuaaliselle kaupalliselle viestinnälle, joka koskee runsaasti suolaa, sokereita tai rasvaa sisältäviä elintarvikkeita ja juomia tai joka muulla tavoin ei sovi yhteen kansallisten tai kansainvälisten ravinto-ohjeiden kanssa. Näillä käytännesääntöillä olisi kiellettävä audiovisuaalista kaupallista viestintää painottamasta tällaisten elintarvikkeiden ja juomien ravitsemuksellisten näkökohtien myönteisyyttä.</p> <p>Komissio ja ERGA kannustavat vaihtamaan itse- ja yhteissääntelyjärjestelmiin liittyviä parhaita käytäntöjä unionin laajuisesti. Tarvittaessa komissio helpottaa unionin käytännesääntöjen laatimista.”;</p> <p>b) lisätään 3 ja 4 kohta seuraavasti:</p> <p>”3. Jäsenvaltiot ja komissio kannustavat kehittämään itse- ja yhteissääntelyyn perustuvia käytännesääntöjä, jotka koskevat epäasiallista audiovisuaalista kaupallista viestintää alkoholijuomista. Näitä käytännesääntöjä olisi käytettävä vähentämään tuloksekkaasti alaikäisten altistumista alkoholijuomia koskevalle audiovisuaaliselle kaupalliselle viestinnälle.</p> <p>4. Komissio ja ERGA kannustavat vaihtamaan itse- ja yhteissääntelyjärjestelmiin liittyviä parhaita käytäntöjä unionin laajuisesti. Komissio helpottaa unionin käytännesääntöjen laatimista, jos tämä katsotaan aiheelliseksi.”;</p>	<p>b) korvataan 2 kohta seuraavasti:</p> <p>”2. Jäsenvaltiot ja komissio kannustavat kehittämään yhteis- ja itesääntelyyn perustuvia käytännesääntöjä, jotka koskevat sellaisiin ohjelmiin, joiden yleisöstä merkittävä osa on lapsia, tai niitä välittömästi edeltäviin tai seuraaviin ohjelmiin, liittyvää tai sisältyvää epäasiallista audiovisuaalista kaupallista viestintää elintarvikkeista ja juomista, jotka sisältävät ravitsemuksellisia tai fysiologisia vaikutuksia omaavia ravintoaineita ja ainesosia, erityisesti rasvoja, transrasvahappoja, suolaa tai natriumia sekä sokereita, joiden osuus kokonaisruokavaliosta ei suositusten mukaan saisi olla liiallinen.</p> <p>Näitä käytännesääntöjä olisi käytettävä vähentämään tuloksekkaasti alaikäisten altistumista audiovisuaaliselle kaupalliselle viestinnälle, joka koskee runsaasti suolaa, sokereita tai rasvaa sisältäviä elintarvikkeita ja juomia tai joka muulla tavoin ei sovi yhteen kansallisten tai kansainvälisten ravinto-ohjeiden kanssa. Näillä käytännesääntöillä olisi kiellettävä audiovisuaalista kaupallista viestintää painottamasta tällaisten elintarvikkeiden ja juomien ravitsemuksellisten näkökohtien myönteisyyttä.</p> <p>Komissio ja ERGA kannustavat vaihtamaan itse- ja yhteissääntelyjärjestelmiin liittyviä parhaita käytäntöjä unionin laajuisesti. Tarvittaessa komissio helpottaa unionin käytännesääntöjen laatimista.”;</p> <p>c) lisätään 3 ja 4 kohta seuraavasti:</p> <p>”3. Jäsenvaltiot ja komissio kannustavat kehittämään itse- ja yhteissääntelyyn perustuvia käytännesääntöjä, jotka koskevat epäasiallista audiovisuaalista kaupallista viestintää alkoholijuomista. Näitä käytännesääntöjä olisi käytettävä vähentämään tuloksekkaasti alaikäisten altistumista alkoholijuomia koskevalle audiovisuaaliselle kaupalliselle viestinnälle.</p> <p>4. Komissio ja ERGA kannustavat vaihtamaan itse- ja yhteissääntelyjärjestelmiin liittyviä parhaita käytäntöjä unionin laajuisesti. Komissio helpottaa unionin käytännesääntöjen laatimista, jos tämä katsotaan aiheelliseksi.”;</p>

Perustelu

Laajennetaan alaikäisten suojelua.

Muutosehdotus 10*1 artiklan 15 kohta*

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>15. Korvataan 13 artikla seuraavasti:</p> <p style="text-align: center;"><i>”13 artikla</i></p> <p>1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden lainkäyttövaltaan kuuluvat tilattavien audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoajat varaavat eurooppalaisille teoksille vähintään 20 prosentin osuuden ohjelmaluetteloissaan ja varmistavat näiden teosten näkyvyyden.</p> <p>[– –]</p> <p>5. Jäsenvaltioiden on vapautettava 1 ja 2 kohdassa säädetyistä vaatimuksista palvelutarjoajat, joilla on pieni liikevaihto tai pieni yleisö, sekä pienet ja mikroyritykset. Jäsenvaltiot voivat myös luopua kyseisistä vaatimuksista tapauksissa, joissa ne tilattavien mediapalvelujen luonteen tai teeman vuoksi olisivat käytännössä mahdottomia tai perusteettomia.”;</p>	<p>15. Korvataan 13 artikla seuraavasti:</p> <p style="text-align: center;"><i>”13 artikla</i></p> <p>1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden lainkäyttövaltaan kuuluvat tilattavien audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoajat varaavat eurooppalaisille teoksille ohjelmaluetteloissaan vähintään 20 prosentin osuuden tarjoamiensa ohjelmien kokonaiskestosta ja varmistavat näiden teosten näkyvyyden huolehtimalla siitä, että ne on sijoitettu otollisesti ja helppo löytää ohjelmaluettelosta.</p> <p>[– –]</p> <p>5. Jäsenvaltioiden on vapautettava 1 ja 2 kohdassa säädetyistä vaatimuksista palvelutarjoajat – mukaan luettuina audiovisuaalisia tiedotusvälineitä omistavat kunnat – joilla on pieni liikevaihto tai pieni yleisö, sekä paikalliset ja alueelliset palvelutarjoajat ja pienet ja mikroyritykset. Jäsenvaltiot voivat myös luopua kyseisistä vaatimuksista tapauksissa, joissa ne tilattavien mediapalvelujen luonteen tai teeman vuoksi olisivat käytännössä mahdottomia tai perusteettomia.”;</p>

Perustelu

Artiklan 1 kohtaan tehdyllä lisäyksellä selkiytetään säännöstä.

Artiklan 5 kohtaan on tehty lisäys siksi, että eräissä jäsenvaltioissa esimerkiksi paikalliset televisiokanavat eivät kuulu pieniin ja mikroyrityksiin, sillä ne ovat kuntien omistuksessa. Niitä saatetaan tällöin pitää keskisuurina tai suurina yrityksinä. Ne on siksi syytä mainita luettelossa erikseen.

Muutosehdotus 11*1 artiklan 16 kohta*

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>16. 16) Korvataan 20 artiklan 2 kohdan ensimmäinen virke seuraavasti:</p> <p>”Televisiota varten tehtyjen elokuvien – lukuun ottamatta sarjoja, sarjafilmejä ja dokumenttiohjelmiä – elokuvateosten ja uutisohjelmien lähetyksen saa keskeyttää televisiomainoksilla ja/tai teleostoslähetyksillä kerran kutakin aikataulun mukaista vähintään 20 minuutin jaksoa kohti.”;</p>	<p>16) Korvataan 20 artiklan 2 kohdan ensimmäinen virke seuraavasti:</p> <p>”Televisiota varten tehtyjen elokuvien – lukuun ottamatta sarjoja, sarjafilmejä ja dokumenttiohjelmiä – elokuvateosten ja uutisohjelmien lähetyksen saa keskeyttää televisiomainoksilla ja/tai teleostoslähetyksillä kerran kutakin aikataulun mukaista vähintään 30 minuutin jaksoa kohti.”;</p>

Perustelu

Tällä hetkellä voimassa olevassa direktiivissä säädetään, että televisiota varten tehtyjen elokuvien (lukuun ottamatta sarjoja, sarjafilmejä ja dokumenttiohjelmiä), elokuvateosten ja uutisohjelmien lähetyksen saa keskeyttää televisiomainoksilla ja/tai teleostoslähetyksillä kerran kutakin aikataulun mukaista vähintään 30 minuutin jaksoa kohti. Euroopan alueiden komitea ehdottaa, ettei tätä entistä 30 minuutin aikarajaa lyhennettäisi, sillä keskeytykset häiritsevät suuresti elokuvateoksesta nauttimista ja pilaavat televisionkatsojien elämyksen.

Muutosehdotus 12*1 artiklan 17 kohta*

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p data-bbox="815 813 1246 842">17) Korvataan 22 artikla seuraavasti:</p> <p data-bbox="1059 976 1166 1005" style="text-align: center;">22 artikla</p> <p data-bbox="815 1021 1418 1077">Alkoholijuomien televisiomainonnassa ja teleostoslähetyksissä on noudatettava seuraavia perusteita:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="815 1093 1418 1205">a) sitä ei saa kohdistaa erityisesti alaikäisille, alaikäisten altistumista tällaiselle viestinnälle on vältettävä, eikä siinä saa varsinkaan kuvata alaikäisiä nauttimassa tällaisia juomia; <li data-bbox="815 1220 1418 1332">b) viiden (5) vuoden kuluttua tämä direktiivin voimaantulopäivästä sitä ei saa enää lähettää välittömästi ennen urheilutapahtumaan liittyvää ohjelmaa, välittömästi sen jälkeen tai sen aikana; <li data-bbox="815 1348 1418 1404">c) siinä ei saa yhdistää alkoholin käyttöä lisääntyneeseen fyysiseen suorituskykyyn tai ajoneuvolla ajamiseen; <li data-bbox="815 1420 1418 1476">d) siinä ei saa luoda kuvaa, että alkoholin nauttiminen edistäisi sosiaalista tai seksuaalista menestystä; <li data-bbox="815 1491 1418 1581">e) siinä ei saa väittää, että alkoholilla on terapeuttisia ominaisuuksia tai että se piristää, rauhoittaa tai on keino henkilökohtaisten ristiriitojen ratkaisemiseksi; <li data-bbox="815 1597 1418 1653">f) siinä ei saa kehua alkoholia tai esittää raittiutta tai kohtuullista käyttöä kielteisessä valossa; <li data-bbox="815 1668 1418 1724">g) siinä ei saa korostaa korkean alkoholipitoisuuden olevan juomien myönteinen ominaisuus.

Perustelu

On olemassa tieteellistä näyttöä siitä, että altistuminen alkoholimainonnalle lisää alkoholin kulutusta nuorten keskuudessa. Urheilutapahtumia tulee pitää lapsille kohdistettuina ohjelmina, joten alkoholimainonta on kiellettävä tällaisten ohjelmien yhteydessä ottaen kuitenkin huomioon voimassa olevat lyhyen ja keskipitkän aikavälin sponsorointisopimukset.

Muutosehdotus 13

1 artiklan 19 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
19) Lisätään IX a luku seuraavasti: "IX a LUKU – VIDEONJAKOALUSTOIHIN SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖKSET 28 a artikla (1) [– –] 7. Komissio ja ERGA kannustavat videonjakoalustojen tarjoajia vaihtamaan yhteissääntelyjärjestelmiin liittyviä parhaita käytäntöjä unionin laajuisesti. Tarvittaessa komissio helpottaa unionin käytännesääntöjen laatimista.;" [– –]	19) Lisätään IX a luku seuraavasti: "IX a LUKU – VIDEONJAKOALUSTOIHIN SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖKSET 28 a artikla (1) [– –] 7. Komissio ja ERGA kannustavat videonjakoalustojen tarjoajia vaihtamaan yhteissääntelyjärjestelmiin liittyviä parhaita käytäntöjä unionin laajuisesti. Komissio helpottaa unionin käytännesääntöjen laatimista muun muassa laatimalla ja julkaisemalla mallisäännöstöjä. ;" [– –]

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 14

1 artiklan 21 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
21. Korvataan 30 artikla seuraavasti: "30 artikla (1) [– –] 6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että riippumattomilla kansallisilla sääntelyviranomaisilla on erilliset vuotuiset talousarviot. Talousarviot on julkistettava. Jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että kansallisilla sääntelyviranomaisilla on riittävät taloudelliset ja henkilöstöresurssit, jotta ne voivat hoitaa niille annetun tehtävän sekä osallistua ja myötävaikuttaa aktiivisesti ERGAN työskentelyyn. 7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisella tasolla on käytössä tehokkaita menettelyjä, joiden mukaisesti jokaisella käyttäjällä, mediapalvelun tarjoajalla tai videonjakoalustan tarjoajalla, johon kansallisen sääntelyviranomaisen päätös vaikuttaa, on oikeus hakea päätökseen muutosta muutoksenhakuelimeltä. Muutoksenhakuelimen on oltava riippumaton muutoksenhaun asianosaisista.	21. Korvataan 30 artikla seuraavasti: "30 artikla (1) [– –] 6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että riippumattomilla kansallisilla sääntelyviranomaisilla on erilliset vuotuiset talousarviot. Talousarviot, joiden on oltava riittävän yksityiskohtaisia , on julkistettava. Jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että kansallisilla sääntelyviranomaisilla on riittävät taloudelliset ja henkilöstöresurssit, jotta ne voivat hoitaa niille annetun tehtävän sekä osallistua ja myötävaikuttaa aktiivisesti ERGAN työskentelyyn. 7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisella tasolla on käytössä tehokkaita menettelyjä, joiden mukaisesti jokaisella käyttäjällä, mediapalvelun tarjoajalla tai videonjakoalustan tarjoajalla, johon kansallisen sääntelyviranomaisen päätös vaikuttaa, on oikeus hakea päätökseen muutosta muutoksenhakuelimeltä. Muutoksenhakuelimen on oltava riippumaton muutoksenhaun asianosaisista.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Tällä muutoksenhakuelimellä, jonka olisi oltava tuomioistuinin, on oltava tehtäviensä tehokkaan hoitamisen edellyttämä asiantuntemus. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tapaukseen liittyvät tosiseikat otetaan asianmukaisesti huomioon ja että käytettävissä on toimiva muutoksenhakujärjestelmä.</p> <p>Kansallisen sääntelyviranomaisen päätös on voimassa, kunnes muutoksenhakuprosessissa on annettu ratkaisu, jolle määrätään väliaikaisia toimenpiteitä kansallisen lainsäädännön mukaisesti.”;</p>	<p>Tällä muutoksenhakuelimellä, jonka olisi oltava tuomioistuinin, on oltava tehtäviensä tehokkaan hoitamisen edellyttämä asiantuntemus. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tapaukseen liittyvät tosiseikat otetaan asianmukaisesti huomioon ja että käytettävissä on toimiva muutoksenhakujärjestelmä.</p> <p>Kansallisen sääntelyviranomaisen päätös on voimassa, kunnes muutoksenhakuprosessissa on annettu ratkaisu, jolle määrätään väliaikaisia toimenpiteitä kansallisen lainsäädännön mukaisesti.</p> <p>8. Euroopan unionin perusoikeusvirasto tarkkailee ja arvioi komission pyynnöstä kansallisten sääntelyviranomaisten riippumattomuuden toteutumista etenkin 2 kohdan ensimmäiseen virkkeeseen nähden 15 päivänä helmikuuta 2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 168/2007 4 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaisesti. Joka toinen vuosi tehtävässä arvioinnissa tarkastellaan kansallisten sääntelyviranomaisten toimintamenettelyjä ja käytännön toimia mahdollisimman laajan sidosryhmäjoukon avustuksella. Euroopan unionin perusoikeusvirasto määrittelee arvioinnin perustana käytettävät kriteerit julkisen kuulemisen pohjalta. Arvioinnin tulokset julkaistaan.”</p>

Perustelu

Artiklan 6 kohta: Julkaistavien talousarvioiden tulee sisältää riittävän kattavat ja yksityiskohtaiset tiedot, jotta saadaan oikea kuva riippumattoman kansallisen sääntelyviranomaisen tuloista ja menoista. Riittävän yksityiskohtainen talousarvio on tae siitä, että riippumaton kansallinen sääntelyviranomainen noudattaa avoimuusvaatimuksia.

Uusi 8 kohta: Kansallisten sääntelyviranomaisten rakenteeseen ja rahoitukseen liittyvät 30 artiklan säännökset ovat tärkeä tae niiden riippumattomuudesta. Direktiivin 30 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä virkkeessä määritettyjen kriteerien toteutuminen perustuu kuitenkin vain sääntelyviranomaisen käytännön toimiin, päätöksiin ja toiminnan avoimuuteen. Tarvitaankin unionin tasoinen valvontajärjestelmä, jossa analysoidaan sääntelyviranomaisten toimintamenettelyjen ja sovellettavan oikeuskehyksen lisäksi myös niiden käytännön toimia ja jossa arvioinnit annetaan yleisön tutustuttavaksi. Arvioinneista saataviin objektiivista, vertailukelpoista tietoa siitä, missä määrin jäsenvaltioiden lainsäädännössä varmistetaan riippumattomuus, joka on ennakoedellytys 2 kohdassa mainituille asioille: tiedotusvälineiden moniarvoisuudelle, kulttuuriselle monimuotoisuudelle, kuluttajansuojalle, sisämarkkinoille ja tasapuolisen kilpailun edistämiseksi.

Arviointien luonne ja laajuus edellyttävät, että niitä valmisteltaessa otetaan huomioon mahdollisimman laajasti julkisten tahojen, mediamarkkinoiden, kansalaisyhteiskunnan ja yliopistomaailman tiedot, kokemukset ja näkemykset.

Arvioinnin tuloksilla ei ole suoria oikeudellisia seurauksia. Komissio saisi kuitenkin tuloksista tietoa, joka paljastaisi mahdolliset puutteet 30 artiklan täytäntöönpanossa ja toimisi näin perustana rikkomusmenettelyille.

Muutosehdotus 15

1 artiklan 22 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>22) Lisätään 30 a artikla seuraavasti:</p> <p style="text-align: center;">”30 a artikla</p> <p>1. Perustetaan audiovisuaalisten mediapalvelujen eurooppalaisten sääntelyviranomaisten ryhmä (ERGA).</p> <p>2. Se koostuu audiovisuaalisten mediapalvelujen alan riippumattomista kansallisista sääntelyviranomaisista. Niitä edustavat kansallisen sääntelyviranomaisen johtaja tai nimetyt korkean tason edustajat, joilla on ensisijainen vastuu valvoa audiovisuaalisia mediapalveluja, tai jos kansallista sääntelyviranomaista ei ole, tarkoituksenmukaisten menettelyjen kautta valitut muut edustajat. Komission edustaja osallistuu ryhmän kokouksiin.</p> <p>3. ERGAN tehtävänä on</p> <p>a) neuvoa ja avustaa komissiota sen pyrkiessä varmistamaan audiovisuaalisen sääntelyjärjestelmän johdonmukaisen täytäntöönpanon kaikissa jäsenvaltioissa;</p> <p>b) neuvoa ja avustaa komissiota kaikissa asioissa, jotka liittyvät audiovisuaalisiin mediapalveluihin komission toimivallan puitteissa. Ryhmä voi kuulla markkinaosapuolia, kuluttajia ja loppukäyttäjiä tarvittavien tietojen keräämiseksi, jos tämä on perusteltua neuvojen antamiseksi komissiolle tietyissä kysymyksissä;</p> <p>c) huolehtia kokemusten ja hyvien käytäntöjen vaihtamisesta audiovisuaalisten mediapalvelujen sääntelyjärjestelmän soveltamiseen liittyen;</p> <p>d) tehdä yhteistyötä ja toimittaa jäsenilleen tarvittavat tiedot tämän direktiivin ja erityisesti sen 3 ja 4 artiklan soveltamiseksi;</p> <p>e) antaa komission pyynnöstä lausuntoja 2 artiklan 5 b kohdassa, 6 a artiklan 3 kohdassa ja 9 artiklan 2 ja 4 kohdassa tarkoitetuista kysymyksistä ja kaikista asioista, jotka liittyvät audiovisuaalisiin mediapalveluihin, erityisesti alaikäisten suojeluun ja vihaan yllyttämiseen.</p>	<p>22) Lisätään 30 a artikla seuraavasti:</p> <p style="text-align: center;">”30 a artikla</p> <p>1. Perustetaan audiovisuaalisten mediapalvelujen eurooppalaisten sääntelyviranomaisten ryhmä (ERGA).</p> <p>2. Se koostuu audiovisuaalisten mediapalvelujen alan riippumattomista kansallisista sääntelyviranomaisista. Niitä edustavat kansallisen sääntelyviranomaisen johtaja tai nimetyt korkean tason edustajat, joilla on ensisijainen vastuu valvoa audiovisuaalisia mediapalveluja, tai jos kansallista sääntelyviranomaista ei ole, tarkoituksenmukaisten menettelyjen kautta valitut muut edustajat. Komission edustaja osallistuu ryhmän kokouksiin.</p> <p>3. ERGAN tehtävänä on</p> <p>a) neuvoa ja avustaa komissiota sen pyrkiessä varmistamaan audiovisuaalisen sääntelyjärjestelmän johdonmukaisen täytäntöönpanon kaikissa jäsenvaltioissa;</p> <p>b) neuvoa ja avustaa komissiota kaikissa asioissa, jotka liittyvät audiovisuaalisiin mediapalveluihin komission toimivallan puitteissa. Ryhmä voi kuulla markkinaosapuolia, kuluttajia ja loppukäyttäjiä tarvittavien tietojen keräämiseksi, jos tämä on perusteltua neuvojen antamiseksi komissiolle tietyissä kysymyksissä;</p> <p>c) huolehtia kokemusten ja hyvien käytäntöjen vaihtamisesta audiovisuaalisten mediapalvelujen sääntelyjärjestelmän soveltamiseen liittyen;</p> <p>d) tehdä yhteistyötä ja toimittaa jäsenilleen tarvittavat tiedot tämän direktiivin ja erityisesti sen 3 ja 4 artiklan soveltamiseksi;</p> <p>e) antaa komission pyynnöstä lausuntoja 2 artiklan 5 b kohdassa, 6 a artiklan 3 kohdassa ja 9 artiklan 2 ja 4 kohdassa tarkoitetuista kysymyksistä ja kaikista asioista, jotka liittyvät audiovisuaalisiin mediapalveluihin, erityisesti alaikäisten suojeluun ja vihaan yllyttämiseen.</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>4. Siirretään komissiolle valta vahvistaa täytäntöönpanosäädöksellä ERGAN työjärjestys.”;</p>	<p><i>f) edistää kokemusten ja hyvien käytänteiden vaihtoa, joka liittyy medialukutaidon kehittämiseen ja erityisesti riippumattomien kansallisten sääntelyviranomaisten toteuttamiin tuki-, tutkimus-, valistus-, koordinointi- ja arviointitoimiin sekä kansallisten sääntelyviranomaisten, mediapalvelujen tarjoajien ja oppilaitosten välisen yhteistyön muotoihin.</i></p> <p>4. Siirretään komissiolle valta vahvistaa täytäntöönpanosäädöksellä ERGAN työjärjestys.”;</p>

Perustelu

Medialukutaidon kehittämistä koskevan tavoitteen asettaminen on välttämätöntä, jotta voidaan saavuttaa direktiivissä asetetut tavoitteet eli luoda sellainen sääntelyjärjestelmä, joka vastaa digitaalisen mediajärjestelmän haasteisiin. Medialukutaidon kehittämisessä on tapahtunut merkittävää edistystä jäsenvaltioissa. Tulosten levittäminen olisi tehokas keino edistää välineiden ja menetelmien kehittämistä sekä ratkaisujen laatimista Euroopan tasolla.

Useissa jäsenvaltioissa tiedotusvälineiden sääntelyviranomaisilla on tärkeä rooli medialukutaidon kehittämisessä: ne osallistuvat muun muassa kehittämistyön pohjatutkimuksiin, tukevat taloudellisesti medialukutaidon parantamiseen tähtäviä ohjelmia ja edistävät tiedotuskampanjoiden avulla medialukutaidon parantumista. Lisäksi niillä voi olla keskeinen rooli asianomaisten tahojen ja toimialojen koordinoinnissa ja saatujen tulosten mittaamisessa ja arvioinnissa. Kokemusten ja hyvien käytänteiden vaihto voi edistää tiedotusvälineiden sääntelyviranomaisten toiminnan edistyskäsitystä ja tehokkuutta medialukutaidon kehittämisen alalla.

Riippumattomilla kansallisilla sääntelyviranomaisilla, mediapalvelujen tarjoajilla ja oppilaitoksilla on yhteinen vastuu medialukutaidon kehittämisestä. Direktiivillä tulee edistää tällaista yhteistyötä ylittämättä sääntelyn toimivaltuuksia.

II. POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

Yleisiä huomioita

1. suhtautuu myönteisesti audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin tarkistukseen ja siihen, että Euroopan komissio pitää useita vuonna 2015 annetussa aihetta käsittelevässä alueiden komitean lausunnossa esitetyistä ehdotuksista kiinnostavina.

2. suhtautuu myönteisesti muutokseen, joka koskee poikkeamista alkuperämaaperiaatteesta ja jonka ansiosta kohdemaan edut voidaan ottaa huomioon selkeämpien ja yksinkertaisempien menettelyjen avulla.

3. pitää kuitenkin valitettavana, ettei uudessa direktiivissä oteta huomioon alueellista ulottuvuutta alueiden komitean aiemmin suosittamalla tavalla, joka auttaisi nostamaan esiin eurooppalaiset kulttuuri-identiteetit, rajat ylittävät yhteistuotannot Euroopan unionissa sekä paikalliset luovat innovaatiot.

4. korostaa lisäksi tarvetta ottaa paikallis- ja alueyhteisöt mukaan direktiivin täytäntöönpanovaiheeseen, sillä ne ovat tärkeässä asemassa audiovisuaalisten mediapalvelujen alalla. Ne omistavat monissa jäsenvaltioissa mediapalveluyhtiöitä, joita ei tästä syystä luokitella mikro- tai pieniin yrityksiin.

5. painottaa jälleen, että kansallisten sääntelyviranomaisten riippumattomuus sekä julkisesta vallasta että audiovisuaalialan toimijoista ja poliittisista puolueista on Euroopan audiovisuaaliseen mediaan sovellettavan sääntelyn perusta, joka jokaisen jäsenvaltion tulee taata kaikin tavoin ja joka on tärkein taie tiedotuksen monipuolisuudesta ja moniarvoisista mediamarkkinoista Euroopassa, jäsenvaltioissa sekä alue- ja paikallistasolla.

6. on tyytyväinen siihen, että tarkistetun direktiivin soveltamisalaa laajennetaan kattamaan videonjakoalustat, joilla on yhä tärkeämpi asema audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoajien joukossa.

7. on huolissaan siitä, että ehdotetuissa videonjakoalustoihin sovellettavaa tuomiovaltaa koskevissa säännöksissä ei selkiytetä tilannetta, jossa palveluntarjoajalla ei ole mitään syytä sijoittautua Euroopan unionin alueelle vaikka palvelua tarjotaan Euroopan kansalaisille.

8. toteaa, että sisältöjen jälleenmyynti infrastruktuuriin ulkopuolella (avoimen internetin kautta tapahtuva jakelu), joka edustaa yhä suurempaa osaa audiovisuaalisten mediapalvelujen markkinoista, tapahtuu nykyisin oikeudellisesti epäselvissä olosuhteissa. Komitea kehottaa komissiota kiinnittämään erityistä huomiota tähän käytäntöön liittyvän oikeudellisen tilanteen selkiyttämiseen tulevilla tiedotusvälineillä ja viestintää koskevissa säännöksissä ja erityisesti tarkistettaessa sähköistä viestintää koskevia säännöksiä.

9. pyytää jälleen Euroopan komissiota kiinnittämään huomiota kieli- ja kulttuurivähemmistöihin, jotka kohtaavat esteitä pyrkiessään käyttämään omankielisiä audiovisuaalisia mediapalveluja.

10. katsoo, että ERGAN menettelyissä olisi otettava huomioon eräiden sääntelynäkökohtien alueelliset ulottuvuudet ja noudatettava alueperiaatteita.

Alaikäisten suojelu

11. on tyytyväinen siihen, että tarkistetussa direktiivissä vahvistetaan ja yhdenmukaistetaan alaikäisten suojaa komitean aiemmin antamassa suosituksessa esitetyn pyynnön mukaisesti. Komitea pyytää jälleen, että ryhdytään kannustaviin toimenpiteisiin erityisesti lapsille suunniteltujen ja mukautettujen sisältöjen edistämiseksi sekä kannustetaan audiovisuaalialan toimijoiden ja kasvatusalan väliseen kumppanuuteen digitaalisessa toimintaympäristössä.

Medialukutaito

12. muistuttaa pitävänsä tärkeänä mediakasvatussisältöjen edistämistä erityisesti, kun on kyse uusista tiedotusvälineistä.

13. korostaa, että medialukutaidon kehittämiseen olisi suunnattava enemmän resursseja, jotta audiovisuaaliset mediapalvelut eivät tarjoaisi vain samaa vaan että niissä tulisivat esiin myös alueiden taloudelliset, kaupalliset ja kulttuuriset rakenteet ja erityispiirteet.

Tiedotusvälineiden vapaus ja moniarvoisuus

14. on huolissaan siitä, että ehdotetussa säädöksessä ei käsitellä tiedotusvälineiden omistussuhteiden läpinäkyvyyttä, mediavallan keskittymistä eikä eturistiriitoja, vaikka kaikilla näillä asioilla on suuri vaikutus tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen ja vapauteen.

Kuluttajansuoja

15. on tyytyväinen siihen, että direktiivin muutoksessa joustavoitetaan mainosaikasäännöksiä ja nimenomaan laajennetaan säädöksen soveltamisalaa kattamaan ei-lineaariset audiovisuaaliset mediapalvelut.

Eurooppalaisten teosten edistäminen

16. kannattaa sitä, että mikro- ja pienyrityksiä ei velvoiteta tukemaan rahallisesti eurooppalaisten teosten edistämistä. Komitea huomauttaa komissiolle kuitenkin, että monet paikalliset ja alueelliset televisiokanavat, jotka levittävät ohjelmiaan internetsivuillaan tilattavina audiovisuaalisina mediapalveluina, eivät kuulu tähän ryhmään.

17. on tyytyväinen siihen, että tarkistetussa direktiivissä taataan tasapuoliset edellytykset eurooppalaisille teoksille tilauspalveluissa, joissa eurooppalaisille teoksille on varattava vähintään 20 prosenttia palveluntarjoajien ohjelmaluette-loista.

18. korostaa, että palveluntarjoajille tilauspalveluissa asetettu 20 prosentin vaatimus ei riitä, vaan lisäksi on varmistettava, että teokset löytyvät helposti ja ovat käyttäjien saatavilla.

Toissijaisuusperiaate ja suhteellisuusperiaate

19. korostaa, että vaikka ehdotus vaikuttaa toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaiselta, on pidettävä kiinni yhdenmukaisen vähimmäistasoon tähtäävästä toimintamallista ja yhteistyömekanismeista, ja tämän mukaisesti kansallisia sääntelyviranomaisia koskeviin säännösehdotuksiin on jätettävä riittävästi liikkumavaraa valtiotason ja valtiotasoa alemmien tasojen päätöksentekoa varten.

Bryssel 7. joulukuuta 2016.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Markku MARKKULA

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista koskeva toimintasuunnitelma”

(2017/C 185/08)

Esittelijä: Karl VANLOUWE (BE, EA), Flaamilaisen parlamentin ja Belgian senaatin jäsen**Viiteasiakirja:** Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista koskeva toimintasuunnitelma

COM(2016) 377 final

POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

Yleiset puitteet ja peruseriaatteen

1. on tyytyväinen kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista koskevaan Euroopan komission toimintasuunnitelmaan⁽¹⁾, sillä eurooppalaisen yhteiskunnan moninaisuus on jatkuvasti kasvussa ja heidät on välttämätöntä kotouttaa yhteiskuntaamme. Komitea korostaa kotouttamisen merkitystä vastavuoroisena prosessina, johon osallistuvat sekä kolmansien maiden kansalaiset että vastaanottava yhteiskunta.
2. katsoo, että kotouttamista tulee pitää dynaamisena, vuorovaikutteisena ja ajallisesti rajattuna prosessina, joka antaa kolmansien maiden kansalaisille mahdollisuudet tulla täysipainoisesti osallisiksi vastaanottavassa yhteiskunnassa ja työskennellä tullakseen itsenäisesti toimeen. Lisäksi komitea kannustaa vuorovaikutukseen vastaanottavan yhteisön kanssa ja osallistumiseen sen jäsenenä.
3. tähdentää, että kotouttaminen kuuluu jäsenvaltioiden toimivaltuuksiin, kuten Euroopan unionin toiminnasta tehdystä sopimuksessa määrätään (SEUT)⁽²⁾. Näin ollen EU:n tasolla voidaan suunnitella kannustimia ja tukia jäsenvaltioiden toimille, joiden tarkoituksena on edistää näiden alueella laillisesti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten kotoutumista niin, että jäsenvaltioiden lakeja ja asetuksia ei yhdenmukaisteta. Komitea kehottaa jatkamaan toissijaisuusperiaatteen toteutumisen valvontaa ja muistuttaa, että jäsenvaltioiden toimien tällä alalla on oltava EU:n säännösten mukaisia maahanmuuttajien kotouttamista koskevat yhteiset peruseriaatteen mukaan lukien.
4. toteaa, että tosiasiallista kotouttamispolitiikkaa toteutetaan ennen kaikkea kansalaisia lähellä olevilla poliittisilla tasoilla. Monitasoisen hallinnon toimintamalli on sen vuoksi mitä soveltuvin, ja tällöin tulee luonnollisesti kiinnittää erityistä huomiota paikallis- ja alueviranomaisiin, koska nämä joutuvat välittömimmin tekemisiin kotouttamiseen liittyvien haasteiden ja mahdollisuuksien kanssa.
5. huomauttaa, että poliittisessa keskustelussa on tärkeää käyttää asianmukaista terminologiaa erilaisiin tulokasryhmiin viitattaessa. Toimintasuunnitelmassa käsitellään ainoastaan sellaisia tulokkaita (muuttajia, pakolaisia ja toissijaisen suojeluaseman saaneita henkilöitä), jotka ovat EU:n ulkopuolisten maiden kansalaisia ja oleskelevat EU:n alueella laillisesti. Toimintasuunnitelma ei näin ollen koske EU:n jäsenvaltioiden kansalaisia, joilla on maahanmuuttajatausta kolmansista maista tulleiden vanhempiensa tai isovanhempiensa kautta, eikä oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen käyttäneitä EU:n kansalaisia ja heidän perheenjäseniään.
6. korostaa, että kotouttaminen ei voi olla muista erillinen politiikanala vaan että se on jo lähtökohdiltaan kosketuksissa mm. sellaisten perinteisten politiikanalojen kuin koulutus, työ, hyvinvointi, kansanterveys ja asuminen kanssa ja että kotouttamispolitiikkaa tulisi ihannetapauksessa toteuttaa laaja-alaisesti, jolloin kullakin politiikanalalla kiinnitetään huomiota kotouttamiseen liittyviin haasteisiin ja mahdollisuuksiin.
7. painottaa, että kotouttaminen on kahdensuuntainen prosessi, jolla on kehyksenään sanoma oikeuksista ja velvollisuuksista. Tämän tulee koskea sekä kolmansien maiden kansalaisia että vastaanottavaa yhteisöä, joiden molempien täytyy kantaa vastuunsa.

⁽¹⁾ COM(2016) 377 final.⁽²⁾ SEUT-sopimuksen 79 artiklan 4 kohta.

8. korostaa, että ihannetapauksessa kotoutuminen on turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikan huipentuma ja että toimintasuunnitelmaa ei näin ollen saa tarkastella erillään esimerkiksi Euroopan komission esittämistä Euroopan yhteistä turvapaikkajärjestelmää koskevista ehdotuksista ⁽³⁾ ja Euroopan muuttoliikeagendaan kuuluvasta uudesta kumppanuuskehiksestä kolmansien maiden kanssa ⁽⁴⁾.

9. tiedostaa, että työ on olennainen tekijä kolmansien maiden kansalaisten integroitumisessa yhteiskuntaan, ja kytkeekin laillista muuttoliikettä koskevaan komission ehdotukseen sisältyvän ajatuksen ”sinisestä kortista” aikomukseen tarkistaa kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkeaa pätevyyttä vaativaa työtä varten annettua direktiiviä ⁽⁵⁾.

Kotouttamisen haasteet ja mahdollisuudet

10. yhtyy komission arvioon, että kolmansien maiden kansalaisten kotouttamisen epäonnistuminen merkitsisi valtavaa tappiota sekä kolmansien maiden kansalaisille että vastaanottavalle yhteisölle ja että kotouttamisen epäonnistumisen yhteiskunnalliset ja taloudelliset kustannukset saattaisivat hyvinkin kohota arvoltaan kotouttamispolitiikkaan tehtyjä investointeja ja sen kartuttamaa potentiaalia suuremmiksi.

11. on vakuuttunut siitä, että hyvä kotouttamispolitiikka kuuluu välttämättömiin edellytyksiin, jotta pystytään puuttumaan siihen, että kolmansien maiden kansalaisten saavutukset työmarkkinoilla, koulutuksessa, tulotasossa, asumisessa sekä terveyden, yhteiskunnallisen aktiivisuuden ja sosiaalisen koheesion alalla ovat suhteellisesti vaatimattomia, kuten OECD:n indikaattorit osoittavat ⁽⁶⁾.

12. asettuu tukemaan komission kehotusta räätälöidymään lähestymistapaan ja on vakuuttunut, että kotouttamispolitiikassa täytyy kiinnittää enemmän huomiota moninaisuuteen kolmansien maiden kansalaisten eri ryhmien keskuudessa ja niiden erilaisiin tarpeisiin. Hyvä kotouttamispolitiikka perustuu näin ollen räätälöintiin, eikä siinä lähdetä yleispätevän ratkaisun ajatuksesta. Tulee ottaa lukuun muun muassa kielitaito, kulttuuritausta, koulutustaso, oleskelun arvioitu kesto, muuton syy, osaaminen, työkokemus ja mahdolliset koituneet traumat. Paikallis- ja alueviranomaisilla on hyvät mahdollisuudet mukauttaa toimintansa kolmansien maiden kansalaisten välisiin suuriin eroavuuksiin ja näiden erityisiin tarpeisiin, ja ne voivat muodostaa foorumin, jolla pystytään vaihtamaan alaa koskevaa tietoa ja kokemuksia. Alueiden komitea viittaa tässä yhteydessä hyviin käytänteisiin, joissa toiminta on yksilölähtöistä ja joissa sovelletaan kolmansien maiden kansalaisten tarpeisiin räätälöityjä integroitumis- ja kotouttamiskursseja.

13. on tyytyväinen komission ja Euroopan parlamentin ⁽⁷⁾ ilmaisemaan vakaumukseen, ettei kotouttamispolitiikkaa yleensä eikä varsinkaan toimintaa pakolaisten työmarkkinoille integroimiseksi saa harjoittaa muiden, vastaanottavassa yhteisössä arassa asemassa olevien ryhmien hyväksi harjoitettavan politiikan kustannuksella.

Yhteenkuuluvuutta edistävien yhteiskuntien rakentaminen

14. korostaa, että eurooppalainen yhteiskunta perustuu sellaisiin perustavan tärkeisiin normeihin ja arvoihin kuin demokratia, oikeusvaltio, ilmaisun- ja uskonnonvapaus, miesten ja naisten tasa-arvo, ihmisoikeudet, yhteisvastuu, suvaitsevaisuus jne. Komitea onkin hyvillään siitä, että kotouttamisen ja näiden normien ja arvojen suhdetta käsiteltiin yleisten asiain neuvoston oikeusvaltioaiheisessa kokouksessa 24. toukokuuta 2016 ⁽⁸⁾, ja kehottaa EU:n tulevia puheenjohtajavaltioita (Malta, Viro) jatkamaan vuoropuhelua, jotta voidaan lisätä jäsenvaltioiden, EU:n toimielimien, paikallis- ja alueviranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan välistä ymmärrystä näiden normien ja arvojen suojelusta ja siitä, kuinka niistä voi tulla kotouttamisen osatekijä.

15. on vakuuttunut siitä, että kotoutumisen onnistumiseksi on olennaista, että niin kolmansien maiden kansalaiset kuin vastaanottavan yhteisön jäsenet ymmärtävät ja hyväksyvät nämä eurooppalaiset normit ja arvot. Tämä käy yksiin sen ajatuksen kanssa, että kotouttamispolitiikkaan on mitä aiheellisinta kytkeä käytännön integraatio ja yhteisöjen kehittäminen ja että siksi on eri tasoilla kehitettävä ja tuettava keskinäisen ymmärryksen lisäämiseen soveltuvia välineitä EU:lta saatavan tarkoituksenmukaisen tuen avulla. Yksi tällainen väline on kansalaisyhteiskasvatus, jota voidaan tarjota perinteisinä kursseina ja innovatiivisten opetusmuotojen välityksellä.

⁽³⁾ COM(2016) 272 final, COM(2016) 270 final ja COM(2016) 271 final.

⁽⁴⁾ COM(2016) 385 final.

⁽⁵⁾ COM(2016) 378 final.

⁽⁶⁾ OECD, Indicators of Immigrant Integration 2015 – Settling In (2015).

⁽⁷⁾ ”Integration of refugees needed but not at expense of vulnerable groups”, Euroopan parlamentin lehdistötiedote, viite: 20160530STO29645 (2016).

⁽⁸⁾ Puheenjohtajavaltion epävirallinen asiakirja 24. toukokuuta 2016 pidettävälle neuvoston kokoukselle (yleiset asiat) – Vuoropuhelu oikeusvaltioperiaatteesta (13. toukokuuta 2016).

16. toteaa, että on kehitettävä edelleen mekanismeja, jotka vahvistavat yhtäältä kaikkien EU:n alueiden välistä solidaarisuutta ja yhteistyötä ja toisaalta eri viranomaisten ja erityisasiantuntijoiden välistä yhteistyötä. Tiedon jakaminen jäsenvaltioiden hallituksille, joilla on toimivaltaa turvapaikka-asioissa, on olennaisen tärkeä tehtävä.

17. viittaa tässä yhteydessä hyviin perustason integraatiokäytänteisiin, joiden puitteissa kolmansien maiden kansalaisille tarjotaan kansalaiskasvatuksen kurseja näiden perehdyttämiseksi vuorovaikutteisesti eurooppalaisiin normeihin ja arvoihin sekä vastaanottavan yhteisön elintapoihin. Tavoitteena on antaa heille tukea, jotta he pystyvät hankkimaan tarvittavat välineet tullakseen täysimääräisesti osallistuviksi yhteisön jäseniksi.

18. ehdottaa, että kartoitetaan eri EU:n jäsenvaltioissa toteutetut aloitteet, joissa kolmansien maiden kansalaisia pyydetään allekirjoittamaan sitoutumista ja osallistumista koskeva vakuutus, joka käsittää muun muassa perusnormit ja -arvot, ja tiedustellaan kuinka tällaiset aloitteet vaikuttavat kyseiseen yhteiskuntaan sekä jaetaan tällaisista ohjelmista saadut tulokset ja kokemukset, jotta paikallis- ja alueviranomaiset voivat hyödyntää niitä. Komitea korostaa, että kolmansien maiden kansalaisten lisäksi myös paikallisväestön olisi aktiivisesti sitouduttava perusnormeihin ja -arvoihin.

19. toistaa, että kotouttaminen on kaksisuuntainen prosessi, jossa myös vastaanottavalla maalla on tehtävä täytettäväänsä. Tässä yhteydessä tulee vastaanottavan yhteisön antaa esteitä poistamalla kolmansien maiden kansalaisille mahdollisuus osallistua vastaanottavan yhteisön elämään ja saattaa peruspalvelut näiden ulottuville ja tarjota kotoutumiskeinoja kolmansien maiden kansalaisten yhteiskuntataitojen kartuttamiseksi riittävälle tasolle. Erityisesti perhekuntina muuttavien tapauksessa vastaanottava yhteisö voi omaksua tärkeän roolin kotoutumisprosessissa. Tämä tarkoittaa ensi kädessä jäsenvaltioita ja paikallis- ja alueviranomaisia, mutta näiden lisäksi tärkeitä kumppaneita kotouttamispolitiikan saralla ovat valtiovallasta riippumattomat organisaatiot, kansalaisyhteiskunta, yksityissektori, uskonnolliset yhteisöt tai etnisten vähemmistöjen yhteisöt vastaanottavan yhteisön piirissä.

20. toteaa lisäksi, että kaikilla edellä mainituilla toimijoilla on vastuu vastaanottavan yhteisön valmistamisesta kolmansien maiden kansalaisten saapumiseen ja myötämielisyyteen kannustamisesta, ja korostaa tässä yhteydessä, että on tärkeää informoida vastaanottavaa yhteisöä asianmukaisesti.

Toimintapolitiikan ensisijaiset keinot kotouttamisen tukemiseksi

Lähtöä/saapumista edeltävät toimenpiteet

21. on vakuuttunut, että kotouttamisprosessi on mahdollisuuksien mukaan paras käynnistää niin nopeasti kuin suinkin, jopa jo siinä vaiheessa, kun kolmannen maan kansalainen on vielä alkuperämaassaan.

22. toteaa, että vastaanottavan maan kielen osaaminen on välttämätön edellytys asianmukaiselle kotoutumiselle ja että uuden kielen oppiminen vie monesti oman aikansa. Niinpä monet EU:n jäsenvaltioista järjestävät jo nykyään kielikursseja tai -kokeita ennen kolmansien maiden kansalaisten saapumista vastaanottavaan maahan. Siten kolmansien maiden kansalaisten vastaanottavassa maassa paikallista kieltä hallitsemattomana viettämä aika jää mahdollisimman lyhyeksi tai jopa puuttumaan kokonaan, mikä helpottaa vuorovaikutusta paikallisen vastaanottavan yhteisön kanssa. Tätä ei tietenkään voida pitää edellytyksenä suojelun myöntämiselle pakolaisille tai toissijaiseen suojeluun oikeuttavan aseman saaneille henkilöille.

23. huomauttaa räätälöintiperiaatteen edellyttävän kolmansien maiden kansalaisten vastaanottohaastattelua, jotta pystytään hankkimaan asianmukaisemmin käsitys näiden ja vastaanottavan yhteisön odotuksista. Nämä vastaanottohaastattelut tulisi mahdollisuuksien mukaan suorittaa osittain jo alkuperämaassa, jotta kolmannen maan kansalainen pystyy vastaanottavaan yhteisöön saavuttuaan omistautumaan kokonaan varsinaiselle kotoutumisprosessille.

24. tähdentää, että tarvitaan oheistoimenpiteitä vastaanottavan yhteisön informoimiseksi kolmansien maiden kansalaisten saapumisesta, eritoten kun on kyse pakolaisten uudelleensijoittamisesta paikkakunnalle.

Koulutus

25. on hyvillään siitä, että komissio on kohdistanut huomionsa koulutukseen yhtenä keskeisistä politiikanaloista pyrittäessä harjoittamaan tuloksekasta kotouttamispolitiikkaa, ja kehottaa näiltä osin pitämään jatkuvasti huolta toissijaisuusperiaatteen toteutumisesta.

26. korostaa, että vastaanottavan yhteisön virallisten kielten oppiminen on ensisijainen seikka, jotta kolmansien maiden kansalaiset ja näiden lapset kykenisivät mahdollisimman nopeasti kanssakäymiseen vastaanottavan yhteisön kanssa, puolustaakseen oikeuksiaan ja suoriutuakseen velvollisuuksistaan. Myös tältä osin on tärkeää panostaa kolmannen maan kansalaisen profiilin ja erityisten tarpeiden mukaan räätälöityyn koulutukseen.

27. viittaa muunkielisten kolmansien maiden kansalaisten ensikoulutuksen hyviin käytänteisiin alemman ja ylemmän perus- ja keskiasteen opetuksessa. Kouluilla on näet mahdollisuus tarjota kolmansien maiden kansalaisille räätälöityä opetusta omassa luokassaan, tarjoamalla erityistukea normaalissa luokkaympäristössä tai soveltamalla näiden yhdistelmää⁽⁹⁾.

28. viittaa kielierojen vaikutusta tasoittavien toimenpiteiden hyviin käytänteisiin – esimerkkinä sosiaalista palvelua tarjoavat kääntäjät ja tulkit, jotka auttavat opettajia ja kouluavustajia huolehtimaan siitä, että kolmansien maiden kansalaiset, jotka eivät vielä hallitse vastaanottavan maan kieltä, kykenevät kuitenkin aktiiviseen vuorovaikutukseen niiden oppilaitosten kanssa, joissa heidän lapsensa ovat oppilaina.

29. on tyytyväinen komission ehdotukseen, että tutkitaan edelleen mahdollisuuksia järjestää ylemmän perusasteen ja keskiasteen koulutuksessa yhteiskuntatiedon kursseja, koska jokaisen tulee saada tietoa yhteiskunnan laeista, kulttuurista, normeista ja arvoista. Komitea ehdottaa, että näin tehdään myös aikuis- ja ammatillisessa koulutuksessa.

30. kehottaa kiinnittämään kohderyhmien joukossa erityistä huomiota 16–18-vuotiaisiin kolmansien maiden kansalaisiin, joiden oppivelvollisuus aika on usein loppuillaan ja joilla ei monesti vielä ole ammatillisten tai korkea-asteen opintojen harjoittamiseen tai työmarkkinoilla menestymiseen riittäviä valmiuksia.

Integroituminen työmarkkinoille ja pääsy ammattikoulutukseen

31. pitää hyvänä, että komissio toteaa työmarkkinoille integroitumisen yhdeksi tärkeimmistä kolmansien maiden kansalaisten yhteiskuntaan sijoittumisen ja osallisuuden mahdollisuuksia edistävästä tekijöistä, kun muistetaan kolmansien maiden kansalaisten, eritoten naispuolisten, yleisesti ottaen alhainen työllisyysaste kyseisessä maassa syntyneeseen väestöön verrattuna⁽¹⁰⁾.

32. kehottaa perustamaan järjestelmiä, jotka mahdollisesti käsittävät harjoittelumahdollisuuksia sekä neuvontaa ja oikeudellista apua ja joiden myötä kolmansien maiden kansalaiset pääsevät mahdollisimman nopeasti mukaan työmarkkinoille. Tämä tarjoaa mahdollisuuden harjoitella kieltä käytännössä yhteyksissä työtovereihin ja siten luoda verkostoja, jotka voivat johtaa työpaikan saantiin ja avata mahdollisuuden itsenäiseen toimeentuloon.

33. on tyytyväinen toimiin, joilla koulutusjärjestelmän ja työmarkkinoille integroinnin puitteissa annetaan oppivelvollisuusajan ohittaneille kolmansien maiden kansalaisille vielä mahdollisuus ammatillisesti suuntautuneeseen peruskoulutukseen ja joilla heidän koulutusvalmiuksiaan parannetaan.

34. on vakuuttunut, että kohdennettu taloudellisista syistä tapahtuva työvoiman muutto voi myötävaikuttaa niiden haasteiden voittamiseen, jotka liittyvät työikäisen väestön ikääntymiseen, helpottaa tietyn tyyppisestä työvoimasta vallitsevaa pulaa ja vähentää sosiaaliturvajärjestelmiimme kohdistuvaa painetta. Komitea korostaa kuitenkin, että pakolaisten vastaanottoa ja siihen liittyvää kotouttamista ja perheen yhdistämisen periaatetta on pidettävä ensisijaisesti asioina, jotka ovat sekä vastaanottavan yhteiskunnan että muuttajan etujen mukaisia ja jotka perustuvat perusoikeuksiin ja kansainvälisiin velvoitteisiin, eikä niitä saa esittää erheellisesti ratkaisuna työmarkkinaongelmiimme.

35. toteaa tarpeen pystyä arvioimaan ja todentamaan kolmansien maiden kansalaisten taidot ja akateemiset ja ammatilliset tutkinnot nopeasti ja asianmukaisesti, koska on ensisijaisen tärkeää tarjota kolmansien maiden kansalaisille mahdollisuus osallistua työmarkkinoille tai valmentaa näitä siihen ammatillisen koulutuksen keinoin. Sen vuoksi on syytä seurata muun muassa sitä, millaisia ehdotuksia komissio laatii esityksensä ”Uusi osaamisohjelma Euroopalle”⁽¹¹⁾ puitteissa.

⁽⁹⁾ <http://www.flanderstoday.eu/education/okan-schools-help-youngsters-feel-home-flanders>

⁽¹⁰⁾ Ks. Eurostat: Migrant integration in the EU labour market (2016).

⁽¹¹⁾ COM(2016) 381 final.

36. korostaa ”sininen kortti” -direktiivin⁽¹²⁾ tarkistamiseen viitaten, että eurooppalaisille talouksillemme on olennaisen tärkeää, että pystymme houkuttamaan korkean osaamistason työntekijöitä tosiasiallisesti avoimiin työpaikkoihin.

37. on hyvillään 16. maaliskuuta 2016 pidetystä pakolaiskriisiä käsittelevästä sosiaalialan kolmikantahuippukokouksesta, mutta kehottaa ottamaan myös opetusalan tahojen esittämät mielipiteet huomioon, koska ala on tärkeä kumppani, joka kykenee edistämään työmarkkinoille integroitumisesta ja kotoutumisesta käytävää keskustelua.

Peruspalvelujen saatavuus

38. painottaa uudelleen, että on tehtävä selkeä ero (taloudellisista syistä) muuttavien ja pakolaisten tai toissijaista suojelua saavien henkilöiden välillä varsinkin peruspalvelujen saatavuudesta käytävässä poliittisessa keskustelussa, koska eri kohderyhmien tarpeet saattavat poiketa toisistaan, jolloin pitää soveltaa kokonaan erilaista lähestymistapaa. Komitea korostaa kuitenkin, että on mahdollistettava kaikkien EU:ssa laillisesti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten kotoutumisen onnistuminen.

39. korostaa, että on kunkin jäsenvaltion harkittavissa, miten ne sosiaaliturvajärjestelmänsä järjestävät, ja panee merkille eri jäsenvaltioissa käytävän poliittisen keskustelun, jossa on suosittu vakuutusperiaatetta ja niin muodoin asetettu kannattamaan tiettyjen sosiaalisten oikeuksien asteittaista kasvattamista, myös kolmansien maiden kansalaisten osalta, annettujen panosten pohjalta.

40. kehottaa kiinnittämään terveydenhuollon alalla enemmän huomiota mielenterveyspalveluihin, joilla voi olla suuri merkitys niiden pakolaisten vastaanotossa ja kotouttamisessa, joilla on sotaan liittyviä ja muita traumaattisia kokemuksia. Tämä koskee erityisesti lapsia ja nuoria.

41. on tietoinen siitä, että jäsenvaltioilla on oikeus edellyttää muuttajilta, jotka eivät ole kansainvälisen oikeuden nojalla oikeutettuja suojeluun, että nämä kykenevät vastaanottavaan yhteisöön saapuessaan huolehtimaan omasta toimeentulostaan ja ettei heillä näin ollen ole tarvetta turvautua sosiaaliturvajärjestelmään.

42. toteaa, että on jatkuvasti kiinnitettävä riittävästi huomiota sosiaaliseen asuntotarjontaan, huolimatta siitä, että asukkaiden, olivatpa nämä sitten kolmansien maiden kansalaisia tai eivät, tulisi pystyä ajan mittaan tulemaan itsenäisesti toimeen ja sitä myötä hakeutumaan yksityisille asuntomarkkinoille.

43. on hyvillään komission kannasta, että minkäänlaista kotouttamispolitiikkaa ei saa toteuttaa vastaanottavan yhteisön muiden, heikossa asemassa olevien ryhmien hyväksi tarkoitetun politiikan kustannuksella.

Aktiivinen osallistuminen ja sosiaalinen osallisuus

44. on tyytyväinen siihen, että komissio panostaa tässä toimintasuunnitelmansa osiossa aktiiviseen kansalaisuuteen, jolloin kolmansien maiden kansalaiset eivät jää ikuisesti tulokkaiksi, vaan heistäkin tulee mahdollisimman nopeasti vastaanottavan yhteisön jäseniä riippumatta heidän kansallisuudestaan, mikä näin ollen kannustaa paitsi harjoittamaan kotouttamispolitiikkaa myös toteuttamaan integraatiota käytännön tasolla ja kehittämään yhteisöjä.

45. jakaa komission käsityksen, ettei kotoutumisessa ole kysymys ainoastaan kielen osaamisesta ja työllistymisestä vaan myös aktiivisesta osallistumisesta yhteiskuntaelämään ja kansalaisyhteiskuntaan. Tästä syystä on hyvin tärkeää, ettei kolmansien maiden kansalaisten kotoutuminen ole pelkästään poliittisten tahojen tarjoamaa tai edellyttämää vaan että myös kansalaisyhteiskunta osallistetaan asiaan.

46. katsoo, että sen lisäksi, että kolmansien maiden kansalaiset opettelevat vastaanottavan yhteiskunnan viralliset kielet muodollisen koulutuksen välityksellä, antaa kanssakäyminen kansalaisyhteiskunnan kanssa heille välttämättömät epäviralliset puitteet uusien kielten käyttämiseen ja harjoitteluun ja että tällä tavoin he harjaantuvat hyvin käytännönläheisesti näiden kielten käyttäjäksi.

47. on komission tavoin vakuuttunut siitä, että kolmansien maiden kansalaisten aktiivinen osallistuminen vastaanottavan yhteisön kansalaisyhteiskunnan toimintaan edistää näiden ja vastaanottavan yhteisön vuoropuhelua ja keskinäistä ymmärtämystä, kasvattaa hyväksyntää vastaanottavan yhteisön piirissä ja lannistaa syrjintää ja rasismia.

48. tukee komission jäsenvaltioille osoittamaa kehotusta valvoa syrjinnältä ja rasismilta suojelua koskevien oikeuksien toteutumista ja kannustaa harjoittamaan aktiivista tasa-arvo- ja syrjimättömyyspolitiikkaa yhteisen kansalaisuuden periaatteen lujittamiseksi.

⁽¹²⁾ Ks. alaviite 5.

Toimintapolitiikan keinot kotouttamisen tukemiseksi

Toimintapolitiikan koordinointi

49. on tyytyväinen komission pyrkimykseen painottaa voimakkaammin hyvien käytänteiden keskinäistä vaihdantaa muokattaessa nykyistä kotouttamisasioiden kansallisten yhteispisteiden verkostoa eurooppalaiseksi kotouttamisasioiden verkostoksi, erityisesti yhteistyössä kansalaisyhteiskunnan ja paikallis- ja alueviranomaisten kanssa.

50. pyytää komissiota huolehtimaan siitä, että eurooppalaisesta kotouttamisasioiden verkostosta tehdään foorumi, jonka avulla edistetään ja tuetaan yhteistyötä ja yhteisvastuullista toimintaa eri tasojen eli valtio-, alue- ja paikallistason välillä kotouttamispolitiikkojen määrittelyssä sekä toimivallan koordinoinnissa ja jaossa⁽¹³⁾.

Rahoitus

51. pahoittelee – riippumatta siitä, että kyse on jäsenvaltioiden omaan toimivaltaan kuuluvasta asiasta – sitä, että nämä ovat monivuotisen rahoituskehityksen 2014–2020 puitteissa osoittaneet vähemmän määrärahoja kotouttamistarkoituksiin kansallisten ohjelmien kautta turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa (AMIF-rahasto) varten, vaikka tarpeet ovat selvästi kasvaneet, eikä vähiten tämänhetkisen muuttoliike-, turvapaikka- ja humanitaarisen kriisin yhteydessä.

52. on hyvillään siitä, että komissio pyrkii vuoden 2017 talousarvioesityksessä korottamaan EU:n jäsenvaltioille AMIF-rahaston kautta toteutettavaa kotouttamispolitiikkaa varten myöntämää taloudellista tukea.

53. on vakuuttunut siitä, että on tarpeen saada aikaan yhteisvaikutuksia sellaisten erilaisten EU-rahastojen välillä, joiden avulla pystytään tukemaan kotouttamispolitiikkaa. Tämä koskee ensi kädessä luonnollisesti AMIF-rahastoa, mutta tietynlaisia kotouttamishankkeita lienee mahdollista toteuttaa myös seuraavien rahastojen puitteissa: sisäisen turvallisuuden rahasto (ISF-rahasto), Euroopan sosiaalirahasto (ESR), Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR), Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto, Euroopan meri- ja kalatalousrahasto (EMKR) ja vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahasto (FEAD-rahasto)⁽¹⁴⁾.

54. kehottaa Euroopan komissiota harkitsemaan erityisen kotouttamista koskevan temaattisen tavoitteen asettamista vuoden 2020 jälkeisen koheesio politiikan puitteissa, jotta voidaan varmistaa ERI-rahastovarojen entistä tehokkaampi ja kohdennetumpi käyttö kotouttamishankkeisiin. Hallintoviranomaisille olisi annettava vuosien 2014–2020 ohjelmasuunnittelua varten mahdollisimman selkeitä ja yksityiskohtaisia lisäohjeita siitä, millaisia kotouttamistoimia ERI-rahastoista käsin voidaan rahoittaa.

55. kehottaa pitämään huolta siitä, että jäsenvaltioiden, paikallis- ja alueviranomaistahojen ja kansalaisyhteiskunnan on mahdollisimman yksinkertaista esittää kansallisia ohjelmia koskevia ehdotuksia eri rahastojen yhteydessä, ja onkin tyytyväinen muun muassa komission ehdotukseen panostaa enenevästi kumppanuusmekanismien hyödyntämiseen.

56. kehottaa hyödyntämään Interreg-aloitetta nykyistä laajemmin ja kohdennetummin kotouttamishankkeiden tukemisessa muun muassa siten, että aloitteeseen liittyvien toimenpideohjelmien sääntöjä ja painopisteitä muokataan. Komitea korostaa, että Euroopan alueellisella yhteistyöllä voi olla keskeinen rooli kotouttamispolitiikkojen kehittämisessä etenkin paikallistasolla, sillä sen avulla pystytään edistämään synergiaa ja hyvien käytänteiden vaihtoa.

57. kehottaa komissiota supistamaan kontrollimekanismeihin liittyvää turhan raskasta hallintoa ja byrokratiaa niissä erilaisissa EU-rahastoissa, joita hyödynnetään kotouttamishankkeisiin, jotta jäsenvaltioiden sekä paikallis- ja alueviranomaisten kaikki energia pystytään ohjaamaan tuloksekkaasti kotouttamispolitiikan toteuttamiseen kentällä, tinkimättä kuitenkaan perustellun tiukasta valvonnasta, jolla huolehditaan julkisten varojen tehokkaasta käytöstä.

58. kehottaa komissiota laajentamaan kotouttamispolitiikan edellyttämän räätälöintiperiaatteen soveltamisen myös niiden erilaisten EU-rahastojen kontrollimekanismeihin, joita hyödynnetään kotouttamishankkeisiin, noudattaen kuitenkin tinkimättömästi perustellun ankaria valvontatoimia, joilla varmistetaan, että julkisten varojen käyttö tuottaa tulosta.

⁽¹³⁾ SEUT-sopimuksen 79 artiklan 4 kohta.

⁽¹⁴⁾ Euroopan komissio, Synergies between the Asylum Migration and Integration Fund and other EU financial instruments in relation to asylum seekers and other migrants (2015).

Paikallis- ja alueviranomaisten rooli

59. toteaa uudelleen, että tosiasiallista kotouttamispolitiikkaa toteutetaan ennen muuta paikallis- ja alueyhteisöissä ja että ne joutuvat välittömimmin kohtaamaan integraatioon liittyvät mahdollisuudet ja haasteet.

60. pyytääkin komissiota ottamaan huomioon paikallis- ja alueyhteisöjen erityistarpeet ja osallistamaan nämä yhteisöt aiempaa laajemmin EU:n laatimaan ja sen taholta harjoitettavaan kotouttamispolitiikkaan ja tukemaan niitä siinä tarkoituksessa maksimaalisesti.

61. suosittelee, että komissio kannustaa jäsenvaltioita ja alueita toteuttamaan erityisesti yleissivistävään ja ammatilliseen koulutukseen, työmarkkinoille pääsyyn ja asumiseen liittyviä kotouttamistoimia ja tukee niitä tässä rahallisesti sekä edistää kotouttamistoimenpiteitä jo toteuttaneiden alueiden soveltamien hyvien käytänteiden vaihtoa, esimerkiksi hajautettua vastaanottoa.

62. kehottaa tässä yhteydessä komissiota pitämään alueiden komiteaa, joka on Euroopan alue- ja paikallisyhteisöjen edustajista koostuva EU:n neuvonantaja elin, etuoikeutettuna kumppaninaan, mutta pyytää komissiota kannustamaan myös muita yhteistyörakenteita paikallis- ja alueyhteisöjen, niiden yhteenliittymien tai muiden kumppanuuksjärjestelyjen, verkostojen ja foorumien (kuten Euro-Välimeri-alueen alue- ja paikallisedustajien kokous, EU:n ja itäisten kumppanimaiden paikallis- ja alueviranomaisten konferenssi, neuvonantajat sekä komiteat, työryhmät, Euroopan perifeeristen merellisten alueiden liitto, Euroopan kuntien ja alueiden neuvosto yms.) kanssa, jotta paikallis- ja alueyhteisöiltä pystytään keräämään mahdollisimman paljon palautetta.

63. kehottaa komissiota kutsumaan alueiden komitea osallistumaan aktiivisesti työhön, jota se tekee hyvien käytänteiden tukemiseksi ja niiden jakamiseksi paikallis- ja alueyhteisöjen keskuudessa erityisesti ennen lähtöä ja saapumista toteutettavan kotouttamispolitiikan alalla ja toteuttaessa kotouttamispolitiikkaa, joka koskee koulutusta, työmarkkinoita ja ammatillista koulutusta, peruspalvelujen saatavuutta sekä aktiivista osallistumista ja sosiaalista osallisuutta. Alueiden komitea viittaa tässä yhteydessä muun muassa teettämäänsä vertailevaan tutkimukseen, joka käsittelee kotouttamispolitiikkaa⁽¹⁵⁾.

64. kehottaa komissiota etenemään maahanmuuttoprosessin yhteydessä vailla huoltajaa olevia alaikäisiä koskevassa kysymyksessä, jonka hallinta kuuluu eräiden alueiden toimivaltaan, ja kehottaa komissiota myös kannustamaan jäsenvaltioita rasitteiden ja velvollisuuksien solidaariseen jakamiseen EU-, valtio- ja aluetason kesken. Komitea odottaa sen vuoksi kiinnostuneena komission uutta kattavaa strategiaa, jota on määrä toteuttaa jatkona ilman huoltajaa olevia alaikäisiä koskevalle toimintasuunnitelmalle (2010–2014), kadonneiden tai vailla huoltajaa olevien lasten tilanteen huomioon ottamiseksi.

65. on tyytyväinen siihen, että komissio mainitsee erityisesti SHARE-verkoston ja sen laatiman ”Share City”-koulutusohjelmahankkeen⁽¹⁶⁾, joka tarjoaa paikallis- ja alueviranomaisille välineistön, joka on näiden tukena toteutettaessa kotouttamistoimia vastaanottavassa yhteisössä pakolaisten uudelleensijoittamisen yhteydessä.

66. kehottaa komissiota kutsumaan alueiden komitea osallistumaan aktiivisesti uuteen eurooppalaiseen kotouttamisasioiden verkostoon, Euroopan muuttoliikefoorumiin, kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista koskevaan kumppanuuteen EU:n kaupunkiagendan⁽¹⁷⁾ puitteissa ja arvioimaan nk. integraatioindikaattoreita ja seuraamaan niiden kehittymistä.

Bryssel 8. joulukuuta 2016.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Markku MARKKULA

⁽¹⁵⁾ Euroopan unioni, Regulatory Framework on Employment and Funding for Migration and Integration Policies in the EU (2016).

⁽¹⁶⁾ <http://resettlement.eu/sites/icmc.ttp.eu/files/Introduction%20City%20Curriculum.pdf>

⁽¹⁷⁾ <http://urbanagendaforthe.eu/partnerships/inclusion-of-migrants-and-refugees/>.

III

(Valmistavat säädökset)

ALUEIDEN KOMITEA

120. TÄYSISTUNTO, 7.–8. JOULUKUUTA 2016

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”ESIR 2.0”

(2017/C 185/09)

Yleisesittelijä: Wim VAN DE DONK (NL, EPP), Pohjois-Brabantin läänin kruunun asiamies**Viiteasiakirja:** Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus asetusten (EU) N:o 1316/2013 ja (EU) 2015/1017 muuttamisesta Euroopan strategisten investointien rahaston voimassaoloajan pidentämisen osalta sekä kyseistä rahastoa ja Euroopan investointineuvontakeskusta koskevien teknisten parannusten tekemiseksi

COM(2016) 597 final

I. MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

COM(2016) 597 final

Uusia viitteitä ennen johdanto-osan 1 kappaletta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p><i>ottavat huomioon komission osana ESIR-rahaston voimassaolon jatkamista koskevaa säädösehdotusta tekemän arvioinnin EU:n takauksen käytöstä ja takuurahaston toiminnasta,</i></p> <p><i>ottavat huomioon Euroopan investointipankin (EIP) ensimmäisen kertomuksen Euroopan strategisten investointien rahaston toiminnasta (Evaluation of the functioning of the European Fund for Strategic Investments), joka julkaistiin 6. lokakuuta 2016,</i></p> <p><i>ottavat huomioon ESIR-asetuksen (EU) N:o 2015/1017 18 artiklan 6 kohdan mukaisesti laaditun riippumaton arvioinnin sen soveltamisesta,</i></p> <p><i>ottavat huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausunnon nro 2/2016 ”EFSI: an early proposal to extend and expand”, joka julkaistiin 11. marraskuuta 2016,</i></p>

Perustelu

Tarvitaan viittauksia EU:n elinten tekemiin arviointeihin sekä asetuksen (EU) 2015/1017 soveltamista koskevaan riippumattomaan arviointiin.

[Nämä viittauskappaleet tulee lisätä viitteen ”ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon” jälkeen.]

Muutosehdotus 2

COM(2016) 597 final

Lisätään johdanto-osan 4 kappaleen jälkeen uusi kappale.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p><i>ESIR-asetuksen 18 artiklan 6 ja 7 kohdassa säädetään, että ehdotus ESIR-asetuksen muuttamisesta on tehtävä viimeistään 5. heinäkuuta 2018, ja vaaditaan, että ehdotuksen tueksi on esitettävä riippumaton arviointi siitä, onko ESIR-rahasto ”saavuttamassa tavoitteensa” ja onko ”suunnitelman ylläpitäminen investointien tukemiseksi [– –] aiheellista”. Tämä ulkopuolisten asiantuntijoiden laatima riippumaton arviointi ESIR-asetuksen soveltamisesta julkaistiin vasta ESIR-rahaston voimassaolon jatkamista koskevan komission ehdotuksen jälkeen.</i></p>

Muutosehdotus 3

COM(2016) 597 final

Johdanto-osan 8 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Vahvistetun ESIR-rahaston olisi puuttava jäljellä oleviin markkinoiden toimintapuutteisiin ja epätyydyttäviin investointilanteisiin ja jatkettava täydentävyyseriaatteen pohjalta yksityisen sektorin rahoituksen ohjaamista investointeihin, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä Euroopan tulevalle työllisyydelle – myös nuorten työllisyydelle –, kasvulle ja kilpailukyvyille. Näihin kuuluvat investoinnit energia-, ympäristö- ja ilmastotoimiin, sosiaaliseen ja inhimilliseen pääomaan ja niihin liittyvään infrastruktuuriin, terveydenhuoltoon, tutkimukseen ja innovointiin, rajat ylittävään ja kestävään liikenteeseen sekä digitaaliseen muutokseen. Erityisesti olisi vahvistettava ESIR-rahastosta tuettuja toimia, joilla tähdätään Pariisin ilmastokokouksessa (COP21) asetettujen unionin kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttamiseen. Rahoitusta olisi kohdennettava entistä enemmän myös energiaverkkojen yhteenliittämistä koskeviin ensisijaisiin hankkeisiin ja energiatehokkuushankkeisiin. Lisäksi olisi vältettävä myöntämästä ESIR-rahaston tukea moottoriteitä varten, jollei sitä tarvita tukemaan yksityisen sektorin investointeja liikenteeseen koheesiomaissa tai rajat ylittäviin liikennehankkeisiin, joihin osallistuu vähintään yksi koheesiomaa. Vaikka maatalous-, kalastus- ja vesiviljelyalan hankkeet ovatkin jo tukikelpoisia, olisi selkeyden vuoksi nimenomaisesti säädettävä, että tällaiset hankkeet kuuluvat yleisiin tavoitteisiin, jotka täyttävät ESIR-rahaston tukikelpoisuusvaatimukset.</p>	<p>Vahvistetun ESIR-rahaston olisi puuttava jäljellä oleviin markkinoiden toimintapuutteisiin ja epätyydyttäviin investointilanteisiin ja jatkettava täydentävyyseriaatteen pohjalta yksityisen sektorin rahoituksen ohjaamista investointeihin, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä Euroopan tulevalle työllisyydelle – myös nuorten työllisyydelle –, kasvulle ja kilpailukyvyille. Näihin kuuluvat investoinnit energia-, ympäristö- ja ilmastotoimiin, sosiaaliseen ja inhimilliseen pääomaan ja niihin liittyvään infrastruktuuriin, terveydenhuoltoon, tutkimukseen ja innovointiin, rajat ylittävään ja kestävään liikenteeseen sekä digitaaliseen muutokseen. Erityisesti olisi vahvistettava ESIR-rahastosta tuettuja toimia, joilla tähdätään Pariisin ilmastokokouksessa (COP21) asetettujen unionin kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttamiseen ja COP22-kokouksessa päätettyjen täytäntöön-panotoimenpiteiden toteuttamiseen, ja olisi varmistettava, että ESIR-rahaston tuella rahoitetut hankkeet ovat katastrofinkestäviä. Rahoitusta olisi kohdennettava entistä enemmän myös energiaverkkojen yhteenliittämistä koskeviin ensisijaisiin hankkeisiin ja energiatehokkuushankkeisiin. Lisäksi olisi vältettävä myöntämästä ESIR-rahaston tukea hiili-intensiivisiä liikennehankkeita ja fossiilisia energiamuotoja varten, jollei sitä tarvita tukemaan yksityisiä investointeja liikenteeseen koheesiomaissa tai rajat ylittäviin liikennehankkeisiin. Vaikka maatalous-, kalastus- ja vesiviljelyalan hankkeet ovatkin jo tukikelpoisia, olisi selkeyden vuoksi nimenomaisesti säädettävä, että tällaiset hankkeet kuuluvat yleisiin tavoitteisiin, jotka täyttävät ESIR-rahaston tukikelpoisuusvaatimukset.</p>

Perustelu

Liikennehankkeet ovat keskeisen tärkeitä yksityisten investointien houkuttelemiseksi, eikä niitä tulisi rajoittaa pelkästään koheesiomaihin. Lisäksi ESIR-asetuksessa tulisi ottaa huomioon hiljattaisen Marrakechin ilmastonmuutoskonferenssin (COP22) tulokset.

Muutosehdotus 4

COM(2016) 597 final

Johdanto-osan 11 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jotta voidaan lisätä ESIR-rahaston käyttöä vähemmän kehittyneillä alueilla ja siirtymäalueilla, ESIR-rahaston tuen piiriin kuuluvien yleisten tavoitteiden soveltamisalaa olisi laajennettava.	Euroopan investointipankin (EIP) 6. lokakuuta 2016 julkaisemassa ensimmäisessä kertomuksessa Euroopan strategisten investointien rahaston toiminnasta (Evaluation of the functioning of the European Fund for Strategic Investments) korostetaan tarvetta puuttua ESIR-rahaston tuen maantieteelliseen epätasapainoon esimerkiksi laajentamalla ESIR-rahaston tuen piiriin kuuluvien yleisten tavoitteiden soveltamisalaa ja kasvattamalla Euroopan investointineuvontakeskuksen roolia.

Muutosehdotus 5

COM(2016) 597 final

Johdanto-osan 14 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jotta unionin talousarviosta voitaisiin rahoittaa osittain EU:n takuurahastoon lisäinvestointeja varten osoitettava rahoitusosuus, Verkkojen Eurooppa -välineessä käytävissä olevia määrärahoja olisi siirrettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1316/2013⁽¹⁾ mukaisesti. Lisäksi Verkkojen Eurooppa -välineen rahoitusvälineiden määrärahoista olisi siirrettävä 1 145 797 000 euroa kyseisen välineen avustuksia koskevaan osaan, jotta voidaan helpottaa rahoituksen yhdistämistä ESIR-rahaston tuen kanssa, tai muihin asianmukaisiin rahoitusvälineisiin, erityisesti energiatehokkuutta edistäviin välineisiin.	
⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1316/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, Verkkojen Eurooppa -välineen perustamisesta sekä asetuksen (EU) N:o 913/2010 muuttamisesta ja asetusten (EY) N:o 680/2007 ja (EY) N:o 67/2010 kumoamisesta, EUVL L 348, 20.12.2013, s. 129.	

Muutosehdotus 6

COM(2016) 597 final

Johdanto-osan 15 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
ESIR-rahastosta tuetuista investoinneista saatujen kokemusten perusteella takuurahaston tavoitesumma tulisi saattaa 35 prosenttiin yhteenlasketuista unionin takuuvelvoitteista, joilla varmistetaan riittävä suojataso.	ESIR-rahastosta tuetuista investoinneista saatujen kokemusten perusteella takuurahaston tavoitesumma tulisi saattaa 33 prosenttiin yhteenlasketuista unionin takuuvelvoitteista, joilla varmistetaan riittävä suojataso.

Muutosehdotus 7

COM(2016) 597 final

1 artikla

Lisätään 1 kohdan jälkeen uusi kohta.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>2) Korvataan 5 artiklan 1 kohdan toinen alakohta seuraavasti:</p> <p><i>”EIP:n perussäännön 16 artiklassa ja EIP:n luottoriskien arvioinnin ja hallinnon suuntaviivoissa määriteltyjä EIP:n erityistoimia, joita tuetaan ESIR-rahastosta, pidetään myös täydentävyyttä tarjoavina, mikäli voidaan julkisesti dokumentoida, että niillä korjataan markkinoiden toimintapuutteita tai epätydyttäviä investointitilanteita ja että niitä ei olisi voitu toteuttaa samassa ajassa ilman ESIR-rahaston tukea EIP:n, EIR:n tai unionin nykyisillä rahoitusvälineillä.”</i></p>

Perustelu

Toimen korkeampi riskiprofiili ei ole täydentävyyden ainoa kriteeri. Lisäksi ESIR-rahastosta tuettaviin EIP:n erityistoiimiin tulisi soveltaa avoimuus- ja dokumentointivaatimuksia.

Muutosehdotus 8

COM(2016) 597 final

1 artikla

Muutetaan 2 kohtaa.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Korvataan 5 artiklan 1 kohdan kolmas alakohta seuraavasti:</p> <p>”Jotta voidaan puuttua paremmin markkinoiden toimintapuutteisiin tai epätydyttäviin investointitilanteisiin, ESIR-rahastosta tuettavien EIP:n erityistoiimien ominaisuuksina on yleensä oltava esimerkiksi huonompi etuoikeusasema, osallistuminen riskinjakovälineisiin, rajat ylittävät ominaisuudet ja altistuminen erityisriskeille tai muut yksilöitävissä olevat tarkemmin liitteessä II kuvaillut seikat.</p> <p>ESIR-rahastosta voidaan tukea myös EIP:n hankkeita, joihin liittyvä riski on alempi kuin EIP:n erityistoiimiin liittyvä vähimmäisriski, jos EU:n takauksen käyttö on tarpeen tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa määritellyn täydentävyyden varmistamiseksi.</p> <p>Myös sellaisia ESIR-rahastosta tuettavia hankkeita pidetään täydentävyyttä tarjoavina, jotka koostuvat fyysisestä infrastruktuurista, joka yhdistää kaksi jäsenvaltiota tai useampia, tai fyysisen infrastruktuurin tai fyysiseen infrastruktuuriin liittyvien palvelujen laajentamisesta jäsenvaltiosta yhteen tai useampaan toiseen jäsenvaltioon.”;</p>	<p>Korvataan 5 artiklan 1 kohdan kolmas alakohta seuraavasti:</p> <p>”Jotta voidaan puuttua paremmin markkinoiden toimintapuutteisiin tai epätydyttäviin investointitilanteisiin sekä sääntelyhäiriön muotoihin (esim. epätydyttävät investointitilanteet, joiden syynä ovat kansallisista rajoista / kansallisesta sääntelystä aiheutuvat esteet), ESIR-rahastosta tuettavien EIP:n erityistoiimien ominaisuuksina on yleensä oltava esimerkiksi huonompi etuoikeusasema, osallistuminen riskinjakovälineisiin, rajat ylittävät ominaisuudet ja altistuminen erityisriskeille tai muut yksilöitävissä olevat tarkemmin liitteessä II kuvaillut seikat.</p> <p>Myös rajat ylittävän yhteistyön hankkeita ja alueiden välisiä yhteistyön hankkeita erityisesti toiminnallisten alueiden välillä pidetään täydentävyyttä tarjoavina.”;</p>

Perustelu

Rajat ylittävän yhteistyön ja alueiden välisen yhteistyön hankkeita on niiden korkean lisäarvon takia ja niiden erityispiirteistä riippumatta pidettävä automaattisesti täydentävyyttä tarjoavina. Ensimmäisenä toimintavuonna ESIR-rahastosta ei ole rahoitettu rajat ylittäviä hankkeita. Toiminnallisten alueiden merkitys on ilmeinen.

Muutosehdotus 9

COM(2016) 597 final

1 artikla

Muutetaan 4 kohdan d alakohtaa

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Korvataan 12 kohdan toisen alakohdan toinen virke seuraavasti:</p> <p>”EU:n takauksen käytön hyväksymistä koskevien päätösten on oltava julkisia ja helposti saatavilla ja niiden on sisällettävä päätöksen perustelut, joissa kiinnitetään erityistä huomiota täydentävyyssuhteiden noudattamiseen. Julkistettu päätös ei saa sisältää kaupallisesti arkaluonteisia tietoja. Päätöstä tehdessään investointikomitean on nojaututtava EIP:n toimittamiin asiakirjoihin.”;</p>	<p>Korvataan 12 kohdan toisen alakohdan toinen virke seuraavasti:</p> <p>”EU:n takauksen käytön hyväksymistä koskevien päätösten on oltava julkisia ja helposti saatavilla ja niiden on sisällettävä päätöksen perustelut, joissa kiinnitetään erityistä huomiota täydentävyyssuhteiden noudattamiseen. Indikaattoreiden tulostaulu, jota käytetään toimien arvioimiseen, julkistetaan heti, kun EU:n takauksen piiriin kuuluva sopimus on allekirjoitettu, lukuun ottamatta kaupallisesti arkaluonteisia tietoja. Päätöstä tehdessään investointikomitean on nojaututtava EIP:n toimittamiin asiakirjoihin.”;</p>

Perustelu

Muutosehdotus on sopusoinnussa säädösehdotuksen johdanto-osan 18 kappaleen kanssa.

Muutosehdotus 10

COM(2016) 597 final

1 artikla

5 kohdan b alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>b) Lisätään 2 kohtaan alakohta seuraavasti:</p> <p>”EIP:n tavoitteena on, että vähintään 40 prosentilla ESIR-rahaston infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunan rahoituksesta tuetaan hankkeita, joilla edistetään COP21-kokouksen sitoumusten mukaisia ilmastotoimia. Johtokunnan on annettava yksityiskohtaiset ohjeet tätä varten.”;</p>	<p>b) Lisätään 2 kohtaan alakohta seuraavasti:</p> <p>”EIP:n tavoitteena on, että vähintään 40 prosentilla ESIR-rahaston infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunan rahoituksesta tuetaan hankkeita, joilla edistetään COP21-kokouksen sitoumusten mukaisia ilmastotoimia. Rahoitusta saavan infrastruktuurin tulee aina myös olla katastrofinkestävä. Johtokunnan on annettava yksityiskohtaiset ohjeet tätä varten.”;</p>

Muutosehdotus 11

COM(2016) 597 final

1 artikla

Muutetaan 8 kohdan a alakohtaa.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Korvataan 5 kohta seuraavasti:</p> <p>”5. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuja takuurahastoon maksettavia varoja käytetään EU:n yhteenlaskettuja takausvelvoitteita vastaavan asianmukaisen määrän, jäljempänä ’tavoitesumma’, kerryttämiseen. Tavoitesumma on 35 prosenttia unionin yhteenlasketuista takausvelvoitteista.”;</p>	<p>Korvataan 5 kohta seuraavasti:</p> <p>”5. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuja takuurahastoon maksettavia varoja käytetään EU:n yhteenlaskettuja takausvelvoitteita vastaavan asianmukaisen määrän, jäljempänä ’tavoitesumma’, kerryttämiseen. Tavoitesumma on 33 prosenttia unionin yhteenlasketuista takausvelvoitteista.”;</p>

Perustelu

AK pitää valitettavana ristiriitaa, joka vallitsee monivuotisen rahoituskehityksen väliarvioinnin liiteasiakirjassa ehdotetun Verkkojen Eurooppa -välineen liikennettä koskevan ohjelman vahvistamisen ja tässä tarkasteltavaan säädösehdotukseen sisältyvän Verkkojen Eurooppa -välineen määrärahojen vähentämistä 500 miljoonalla eurolla koskevan ehdotuksen välillä. Tämä Verkkojen Eurooppa -välineen rahoitusvälineiden käyttämättömien rahoitusvarojen vähentäminen osoittaa, että ESIR-rahastosta rahoitetut hankkeet ovat syrjäyttämässä Verkkojen Eurooppa -välineen hankkeita. AK vastustaa tätä supistamista ja ehdottaa tavoitesummaa vähennettäväksi 35 prosentista 33 prosenttiin, jottei Verkkojen Eurooppa -välineen määrärahoja tarvitse vähentää 500 miljoonalla eurolla.

Muutosehdotus 12

COM(2016) 597 final

1 artikla

Muutetaan 9 kohdan b alakohtaa.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Muutetaan 2 kohta seuraavasti:</p> <p>i) Korvataan c alakohta seuraavasti:</p> <p>”c) paikallisen tietämyksen lisääminen ESIR-rahaston tuen edistämiseksi koko unionissa ja liitteessä II olevassa 8 jaksossa tarkoitettun ESIR-rahaston alakohtaista ja maantieteellistä monipuolistamista koskevan tavoitteen edistäminen mahdollisuuksien mukaan tukemalla EIP:tä hankkeiden kehittämisessä.”;</p> <p>ii) Korvataan e alakohta seuraavasti:</p> <p>”e) investointijärjestelyjen perustamista koskevan ennakoinvan tuen tarjoaminen.”;</p>	<p>Muutetaan 2 kohta seuraavasti:</p> <p>i) Korvataan c alakohta seuraavasti:</p> <p>”c) alueellisen ja paikallisen tietämyksen lisääminen ESIR-rahaston tuen edistämiseksi koko unionissa ja liitteessä II olevassa 8 jaksossa tarkoitettun ESIR-rahaston alakohtaista ja maantieteellistä monipuolistamista koskevan tavoitteen edistäminen mahdollisuuksien mukaan tukemalla EIP:tä hankkeiden kehittämisessä.”;</p> <p>ii) Korvataan e alakohta seuraavasti:</p> <p>”e) investointijärjestelyjen perustamista koskevan ennakoinvan tuen tarjoaminen.”;</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>iii) Lisätään f alakohta seuraavasti:</p> <p>”f) muista unionin rahoituslähteistä (kuten Euroopan rakenne- ja investointirahastot, Horisontti 2020 -puiteohjelma ja Verkkojen Eurooppa -väline) saatavan rahoituksen yhdistämistä ESIR-rahaston kanssa koskevan neuvonnan tarjoaminen.”;</p>	<p>iii) Lisätään f alakohta seuraavasti:</p> <p>”f) muista unionin rahoituslähteistä (kuten Euroopan rakenne- ja investointirahastot, Horisontti 2020 -puiteohjelma ja Verkkojen Eurooppa -väline) saatavan rahoituksen yhdistämistä ESIR-rahaston kanssa koskevan neuvonnan tarjoaminen, jotta investoinnit voidaan nivoa toisiinsa mahdollisimman hyvin ja niiden avulla ylletään mahdollisimman suuriin synergiavaikutuksiin koheesio-poliittisten toimien ohjelmasuunnittelun yhtenäisyyden varmistamiseksi.”;</p>

Perustelu

Muutosehdotuksessa kehoitetaan ottamaan paikallis- ja alueviranomaiset nykyistä tiiviimmin mukaan Euroopan investointineuvontakeskuksen neuvontapalveluihin. On otettava huomioon sekä alueellinen että paikallinen tietämys. Euroopan investointineuvontakeskuksen sijaan ennemminkin johtokunnan on otettava huomioon alakohtainen ja maantieteellinen monipuolistaminen, kuten liitteessä II olevassa 8 jaksossa todetaan.

Muutosehdotus 13

COM(2016) 597 final

1 artikla

Muutetaan 9 kohdan c alakohtaa.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Korvataan 5 kohta seuraavasti:</p> <p>”5. Edellä olevassa 1 kohdassa tarkoitetun tavoitteen saavuttamiseksi ja neuvonnan tarjoamisen helpottamiseksi paikallisella tasolla investointineuvontakeskus pyrkii hyödyntämään EIP:n, komission, kansallisten kehityspankkien tai -laitosten ja Euroopan rakenne- ja investointirahastojen hallintoviranomaisten asiantuntemusta.”;</p>	<p>Korvataan 5 kohta seuraavasti:</p> <p>”5. Edellä olevassa 1 kohdassa tarkoitetun tavoitteen saavuttamiseksi ja neuvonnan tarjoamisen helpottamiseksi alueellisella ja paikallisella tasolla investointineuvontakeskus pyrkii hyödyntämään EIP:n, komission, kansallisten kehityspankkien tai -laitosten ja Euroopan rakenne- ja investointirahastojen hallintoviranomaisten asiantuntemusta.”;</p>

Perustelu

On otettava huomioon sekä alueellinen että paikallinen tietämys.

Muutosehdotus 14

COM(2016) 597 final

1 artikla

Lisätään 9 kohdan d alakohdan jälkeen uusi kohta.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>10) Korvataan 16 artiklan 2 kohta seuraavasti:</p> <p>”2. EIP laatii, tarvittaessa yhteistyössä EIR:n kanssa, vuosittain Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan alueiden komitealle kertomuksen tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvista rahoitus- ja investointitoimitaan. Kertomus on julkistettava, ja siihen on sisällytettävä muun muassa seuraavat tiedot:”</p>

Perustelu

Muutosehdotuksessa kehoitetaan ottamaan AK nykyistä tiiviimmin mukaan ESIR-rahaston toiminnan seurantaan.

Muutosehdotus 15

COM(2016) 597 final

1 artikla

Lisätään 9 kohdan d alakohdan jälkeen uusi kohta.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>Lisätään 16 artiklan 6 kohdan jälkeen uusi kohta seuraavasti:</p> <p>”7. EIP laatii raportointitarkoituksia varten joukon tulosindikaattoreita kutakin toimea varten tarjotakseen luotettavan perustan EU-rahoituksen lisäarvon analysoimiselle. Johtokunnan on hyväksyttävä tämä menetelmä.”</p>

Perustelu

On laadittava joukko indikaattoreita, jotta erilaisia välinekokonaisuuksia voidaan vertailla ensimmäisessä vaiheessa ERI-rahastojen ja ESIR-rahaston välillä.

Muutosehdotus 16

COM(2016) 597 final

1 artikla

Muutetaan 10 kohdan a alakohtaa.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>a) Korvataan 6 kohta seuraavasti:</p> <p>”6. Komissio antaa viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2018 ja 30 päivänä kesäkuuta 2020 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, joka sisältää riippumattoman arvioinnin tämän asetuksen soveltamisesta.”;</p>	<p>a) Korvataan 6 kohta seuraavasti:</p> <p>”6. Komissio antaa viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2018 ja 30 päivänä kesäkuuta 2020 Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan keskuspankille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, Euroopan alueiden komitealle ja Euroopan investointipankille kertomuksen, joka sisältää riippumattoman arvioinnin tämän asetuksen soveltamisesta.”;</p>

Perustelu

Muutosehdotuksella varmistetaan, että tiedot toimitetaan samoille asiaankuuluville toimielimille kuin 14. syyskuuta 2016 aiheesta ”Euroopan strategisten investointien rahaston toinen toimintakausi” annettu tiedonanto.

Muutosehdotus 17

COM(2016) 597 final

1 artikla

Lisätään 14 kohdan jälkeen uusi kohta.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>15) Korvataan 16 artiklan 2 kohdan f alakohta seuraavasti:</p> <p><i>”kuvaus hankkeista, joissa muiden unionin rahoituslähteiden (kuten ERI-rahastot, Horisontti 2020 -puiteohjelma ja Verkkojen Eurooppa -väline) tuki on yhdistetty ESIR-rahaston tukeen, ja kustakin lähteestä peräisin olevien rahoitusosuuksien kokonaismäärä;”</i></p>

Perustelu

Korvaamalla 16 artiklan 2 kohdan f alakohta asetuksessa tekstistä tulee yhdenmukainen muutosehdotuksen kanssa, jota Euroopan komissio ehdottaa nykyisen asetuksen 14 artiklan 2 kohtaan.

Muutosehdotus 18

COM(2016) 597 final

2 artikla

Poistetaan 2 artikla.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Muutetaan asetus (EU) N:o 1316/2013 seuraavasti:</p> <p>1) Korvataan 5 artiklan 1 kohta seuraavasti:</p> <p>”1. Verkkojen Eurooppa -välineen täytäntöönpanon rahoituspuitteiksi vuosina 2014–2020 vahvistetaan 29 992 259 000 euroa käypinä hintoina. Määrä jakautuu seuraavasti:</p> <p>a) liikenneala: 23 895 582 000 euroa, josta 11 305 500 000 euroa on siirrettävä koheesiorahastosta käytettäväksi tämän asetuksen mukaisesti ainoastaan niissä jäsenvaltioissa, jotka ovat oikeutettuja koheesiorahaston rahoitukseen;</p> <p>b) televiestintäala: 1 091 602 000 euroa;</p> <p>c) energia-ala: 5 005 075 000 euroa.</p> <p>Nämä määrät eivät rajoita neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) N:o 1311/2013 (*) säädetyin joustomekanismin soveltamista.</p> <p><small>(*) Neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 1311/2013, annettu 2 päivänä joulukuuta 2013, vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884).”</small></p>	

Perustelu

Ks. muutosehdotus 5: Verkkojen Eurooppa -välineen määrärahoja ei ole tarvetta vähentää.

Muutosehdotus 19

Liite 1 asiakirjaan COM(2016) 597 final

Lisätään uusi kohta ennen 1 kohdan a alakohtaa.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>a) Korvataan a alakohdassa viidennen luettelukohdan teksti seuraavasti:</p> <p><i>”julkisyhteisöt ja julkisoikeudelliset laitokset (alueelliset tai muut, mutta poislukien toimet suoraa jäsenvaltion riskiä aiheuttavien yhteisöjen kanssa) sekä vastaavan tyyppiset yhteisöt. EAYY:stä annetun asetuksen N:o 1082/2006 (*) mukaisesti perustetun eurooppalaisen alueellisen yhteistyön yhtymän (EAYY) katsotaan olevan yhteisö, joka ei aiheuta suoraa jäsenvaltion riskiä.</i></p> <p>(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1082/2006, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2006, eurooppalaisesta alueellisen yhteistyön yhtymästä (EAYY), EUVL L 210, 31.7.2006, s. 19–24.”</p>

Perustelu

EAYY toteuttaa toimenpiteitä tai harjoittaa alueellista yhteistyötä EU-rahoituksella tai sitä ilman. Koska EAYY:n jäsenet voivat kuitenkin olla valtiollisia, alueellisia tai paikallisia viranomaisia tai näiden viranomaisten organisaatioita, sen mahdollisuus hyödyntää EIP:n tarjoamia rahoitusvälineitä on rajallinen. Siksi niillä ei pidä katsoa olevan yhteyttä suoraan jäsenvaltion riskiin.

Muutosehdotus 20

Liite 1 asiakirjaan COM(2016) 597 final

Muutetaan 1 kohdan a alakohtaa.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Lisätään b alakohtaan toinen alakohta seuraavasti:</p> <p>”ESIR-rahaston tuen myöntämistä moottoriteitä varten on välttävää, jollei sitä tarvita tukemaan yksityisen sektorin investointeja liikenteeseen koheesiomaissa tai rajat ylittäviä hankkeita, joihin osallistuu vähintään yksi koheesiomaa.”;</p>	<p>Lisätään b alakohtaan toinen alakohta seuraavasti:</p> <p>”ESIR-rahaston tuen myöntämistä moottoriteitä varten on välttävää, jollei sitä tarvita tukemaan yksityisen sektorin investointeja liikenteeseen koheesiomaissa tai rajat ylittäviä hankkeita.”;</p>

Perustelu

Rajat ylittäviä liikennehankkeita sellaisenaan on pidettävä täydentävinä, eikä niitä siksi pitäisi rajata hankkeisiin, joihin osallistuu vähintään yksi koheesiomaa.

II. POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

1. toteaa, että paikallis- ja alueviranomaisilla on keskeinen rooli sellaisten lisäinvestointien valitsemisessa, suunnittelussa ja tukemisessa, joilla edistetään innovointia, kasvua ja työllisyyttä niiden alueella.
2. ottaa huomioon, että ESIR on merkittävä osa Euroopan investointiohjelman, ja on siksi tyytyväinen ehdotukseen sen voimassaoloajan ja rahoituskapasiteetin laajentamisesta. Komitea katsoo myös, että ESIR-rahaston menestyksen kasvattamiseksi olisi synergiaa Euroopan koheesipolitiikan kanssa selkeytettävä ja parannettava Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) avulla. ESIR-rahaston ja ERI-rahastojen ei pitäisi kilpailla EU:n talousarvioresursseista tai laskentasaännöistä, joita sovelletaan kansalliseen yhteisrahoitukseen.
3. toteaa, että Euroopan strategisten investointien rahasto on ollut toiminnassa yhden vuoden ajan, ja huomauttaa, että vaikka se tuottaa tuloksia hyväksytyjen hankkeiden määrän ja arvon osalta, tulosten maantieteellinen jakautuminen on ollut epätasaista.
4. suhtautuu myönteisesti mahdollisuuteen esittää lainsäädäntöä koskevia muutosehdotuksia ja poliittisia suosituksia, jotka perustuvat kuntien ja alueiden alustaviin kokemuksiin ESIR-rahastosta, ja ryhtyä näin yleisesittelijä Claude Gewercin huhtikuussa 2015 laatiman AK:n ensimmäisen ESIR-rahastoa käsittelevän lausunnon jatkotoimiin.
5. muistuttaa, että ESIR-asetuksen 18 artiklan 6 ja 7 kohdassa säädetään, että ehdotus ESIR-asetuksen muuttamisesta on tehtävä viimeistään 5. heinäkuuta 2018, ja vaaditaan, että ehdotuksen tueksi on esitettävä riippumaton arviointi siitä, onko ESIR-rahasto "saavuttamassa tavoitteensa" ja onko "suunnitelman ylläpitäminen investointien tukemiseksi [– –] aiheellista". Ulkopuolisten asiantuntijoiden tekemä riippumaton arviointi asetuksen (EU) N:o 2015/1017 soveltamisesta oli edelleen kesken, kun komissio antoi ehdotuksensa ESIR-rahaston laajentamisesta: se julkaistiin vasta 14. marraskuuta 2016. Komitea panee lisäksi merkille, että komissio käsitteli kaikkia kolmea arviointia 29. marraskuuta 2016 antamassaan tiedonannossa, jossa komissio yhtyy kantaan ESIR-rahaston ja Euroopan investointineuvontakeskuksen onnistumisesta. Komitea pahoittelee kuitenkin, ettei ehdotukseen sisältynyt paremman sääntelyn agendassa (COM(2015) 215, 19.5.2015) vaadittua vaikutusten arviointia eikä varainhoitoasetuksen 30 ja 140 artiklassa edellytettyä rahoitusohjelmien ennakoarviointia.
6. on ESIR-rahaston voimassaoloajan pidentämistä ja rahaston laajentamista käsittelevä Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomus EFSI: an early proposal to extend and expand ja erityisesti sen kohdissa 61 ja 62 esitetyt kommentit huomioon ottaen samaa mieltä siitä, että valtiontukisääntöjen soveltamista sellaisiin hankkeisiin, joissa yhdistetään ESIR-rahastosta ja rakennerahastoista saatavaa rahoitusta, tulee selkeyttää. Komitea kehottaa johdonmukaisuuden vuoksi sulkemaan myös tällaiset hankkeet valtiontukisääntöjen soveltamisalan ulkopuolelle.
7. panee merkille ehdotuksen ja monivuotisen rahoituskehysten väliarvioinnin välillä vallitsevan keskinäisen riippuvuuden sekä tarpeen asettaa rahoitusvaroja saataville väliarvioinnin yhteydessä. Tämän ei tule haitata jo olemassa olevia rahoitusohjelmia, kuten Horisontti 2020 -puiteohjelmaa, Verkkojen Eurooppa -välinettä jne. Komitea vastustaa siksi Verkkojen Eurooppa -välineen budjettivarojen uudelleen kohdentamista.
8. kiinnittää huomiota siihen, että ESIR-rahaston voimassaoloajan pidentämisellä ei pidä pyrkiä korvaamaan olemassa olevia EU:n tukia pitkällä aikavälillä.
9. on tyytyväinen siihen, että entistä suurempi osuus ESIR-rahastosta kohdistetaan parantamaan pk-yritysten mahdollisuuksia saada rahoitusta, ja korostaa, että myös paikalliset pienimuotoiset hankkeet voivat hyötyä ESIR-rahastosta. Tässä mielessä on ratkaisevan tärkeää antaa paikallisviranomaisille teknistä apua ja neuvontaa.
10. on tyytyväinen siihen, että ilmastotoimia (COP21-kokous), maataloutta, kalastusta ja vesiviljelyä koskevien hankkeiden kelpoisuusvaatimuksia on vahvistettu ja selkeytetty.
11. suosittelee, että EIP viittaa asetukseen yhteisestä tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistöstä (NUTS) ⁽¹⁾ raportoidessaan alueista. Lisäksi AK suosittelee painokkaasti, että raportointi keskeisistä suorituskykyindikaattoreista ja keskeisistä seurantaindikaattoreista eritellään edunsaajittain ja alueittain NUTS II -tasolla.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1059/2003, annettu 26 päivänä toukokuuta 2003, yhteisestä tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistöstä (NUTS) (EUVL L 154, 21.6.2003, s. 1).

12. suhtautuu myönteisesti ehdotukseen lisätä toimien valintaan liittyvää avoimuutta julkaisemalla ei-luottamuksellisia tietoja allekirjoitetuista sopimuksista indikaattoreiden tulostaulun kautta. Tätä toimenpidettä on sovellettava sekä infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunaan että pk-yritysikseen. Lisäksi komitea kehottaa hankkeiden valinnasta vastaavaa investointikomiteaa kuulemaan paikallis- ja alueviranomaisia hankkeista, jotka kuuluvat näiden toimialaan.
13. kehottaa ottamaan Euroopan alueiden komitean aiempaa tiiviimmin mukaan raportointi- ja seurantaprosesseihin, mikä mahdollistaa sen, että komitea voi ilmaista mielipiteensä ja arvionsa ESIR-rahaston toimista, Euroopan investointineuvontakeskuksen toiminnasta sekä yhteistyöstä paikallis- ja alueviranomaisten kanssa.
14. tähdentää, että ESIR-rahasto tulisi nähdä välineenä, jolla voidaan puuttua markkinoiden toimimattomuuden ja sääntelyhäiriön muotoihin (esim. epätydyttävät investointitilanteet, joiden syynä ovat kansallisista rajoista / kansallisesta sääntelystä aiheutuvat esteet). ESIR-rahastoa ei tulisi pitää välineenä, jolla rahoitetaan kannattamattomia hankkeita.
15. panee merkille täydentävyyden määritelmään liittyvät ongelmat ja ehdottaa, että määritelmää selkeytetään ja että toimen korkean riskiprofiilin käsitettä täydentävyyden kriteerinä tarkennetaan.
16. panee merkille Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen, jossa todetaan, että ESIR-hankkeiden täydentävyys on turvattava, ja tähdentää siksi, että ESIR-rahaston tavoitteena tulee olla tukea investointeja, joita EIP ei kykenisi toteuttamaan ilman ESIR-rahaston tukea.
17. korostaa, että ESIR-hankkeiden on oltava täydentävyydkriteerin mukaisia. Sen, että tiedot julkistetaan indikaattoreiden tulostaulun kautta hankkeiden allekirjoittamisen jälkeen, pitäisi edistää tätä.
18. toteaa, että koska rajat ylittävien hankkeiden lisäarvo Euroopan unionille on merkittävä, kyseisten hankkeiden tulisi automaattisesti katsoa tarjoavan täydentävyyttä.
19. pitää tärkeänä mahdollisuutta yhdistää ESIR-rahasto muiden EU:n rahastojen, kuten ERI-rahastojen, Horisontti 2020 -puiteohjelman ja Verkkojen Eurooppa -välineen, kanssa ja muistuttaa tässä yhteydessä strategisen koordinaation tärkeydestä. Lisäksi on toteutettava erityisiä toimia, jotta voidaan edistää eri välineiden yhteisvaikutuksia. Tässä yhteydessä on olennaista, että EU:n elimet ja etenkin Euroopan komission ohjelmia hallinnoivat eri tahot tuntevat tämän mahdollisuuden ja että ne myös välittävät yleisesti kansalaisille ja erityisesti pk-yrityksille sekä jäsenvaltioiden valtio-, alue- ja paikallistason viranomaisille tietoa olemassa olevien synergioiden maksimaalisen hyödyntämisen tärkeydestä ja siitä, miten siihen päästään.
20. tähdentää, että paikallis- ja alueviranomaiset tarvitsevat lisäselvennystä ja ohjeistusta siitä, miten ESIR-rahasto voidaan yhdistää muiden EU:n rahastojen kanssa erityisesti, kun on kyse valtiontukisääntöjen soveltamisesta ja päällekkäistä rahoitusta koskevasta kiellostä.
21. huomauttaa, että ESIR-rahaston ja muiden EU:n rahastojen – myös ERI-rahastojen – käyttö olisi suunnattava täydentäviin tavoitteisiin.
22. toistaa kehotuksensa jättää ESIR-rahaston ja Euroopan investointipankin rahoittamat paikallis- ja alueviranomaisten investoinnit EU:n jäsenvaltioiden julkistalouden alijäämää ja julkista velkaa koskevien laskelmien ulkopuolelle.
23. toteaa, että kansallisilla kehityspankeilla ja investointijärjestelyillä on keskeinen rooli ESIR-rahaston täytäntöönpanossa erityisesti, kun on kyse alue- ja paikallisviranomaisten kanssa tehtävästä yhteistyöstä.
24. kehottaa EIP:tä tarjoamaan tietoa ESIR-hankkeista paikallis- ja aluetasolla, jotta paikallis- ja alueviranomaiset otetaan tiiviisti mukaan ESIR-hankkeiden laatimiseen ja edistämiseen.
25. kehottaa joka tapauksessa varmistamaan jo vuosia 2014–2020 koskevassa ohjelmasuunnittelussa ESIR-toimien mahdollisimman suuret synergiavaikutukset ja toiminnallisen integroinnin koheesiopolitiikan puitteissa, jotta saavutettaisiin asianmukainen maantieteellinen tasapaino, joka on suotuisa heikoimmassa asemassa olevien alueiden kannalta.
26. haluaisi tehdä yhteistyötä Euroopan komission ja EIP:n kanssa parantaakseen entisestään viestintää Euroopan investointiohjelmasta ja pitää siksi tervetulleena keskitettyyn palvelupisteeseen perustuvaa lähestymistapaa, joka otettiin käyttöön Euroopan alueiden ja kuntien teemaviikolla 2016. Vaikka paikallis- ja alueviranomaisilla on ratkaiseva rooli ESIR-rahaston menestyksessä toteuttamisessa, tietoisuutta on parannettava.

27. panee merkille ehdotuksen korjata ESIR-rahaston toimien maantieteellistä ja alakohtaista epätasapainoa tukikelpoisia toimia koskevan laajennetun luettelon ja Euroopan investointineuvontakeskuksen vahvistetun roolin avulla. Valmiuksien kehittäminen, ennakoiva neuvonta ja paikallis- ja alueviranomaisten kanssa tehtävä tiivis yhteistyö hankkeiden edistämiseksi ja käynnistämiseksi on olennaista, jotta varmistetaan ESIR-rahaston toimien oikeasuhtainen jakautuminen. Arvioitaessa mahdollisten tuensaajien pääsyä tuen piiriin on otettava huomioon kyseisen jäsenvaltion tai alueen erityinen tilanne, jotta ei edistetä tai vahvisteta eriarvoisuutta.
28. korostaa, että ESIR-rahaston strategisissa suuntaviivoissa vahvistetut maantieteellistä ja alakohtaista keskittymistä koskevat raja-arvot on ensimmäisen investointikauden jälkeen pidettävä voimassa yksinomaan suuntaa-antavassa tarkoituksessa, eikä niiden pidä olla millään tavoin sitovia toimien valinnan yhteydessä.
29. katsoo, että ESIR-rahaston infrastruktuuri-investointien kohteiden on oltava katastrofinkestäviä, jotta varmistetaan infrastruktuurin pitkäikäisyys ja jotta ei vaaranneta ihmishenkiä.
30. toteaa, että säädösehdotus on toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukainen.

Bryssel 7. joulukuuta 2016.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Markku MARKKULA

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Työntekijöiden lähettämistä koskevan direktiivin tarkistus”

(2017/C 185/10)

Esittelijä: Yoomi RENSTRÖM (SE, PES), Ovanåkerin kunnanvaltuuston jäsen

Viiteasiakirja: Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon 16 päivänä joulukuuta 1996 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 96/71/EY muuttamisesta

COM(2016) 128 final

I. MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

Ehdotus direktiiviksi

Johdanto-osan 4 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Lähes 20 vuotta työntekijöiden lähettämistä työhön toiseen jäsenvaltioon koskevan direktiivin antamisen jälkeen on tarpeen arvioida, taataanko sillä edelleen asianmukainen tasapaino palvelujen tarjoamisen vapauden edistämisen ja lähetettyjen työntekijöiden oikeuksien suojelun välillä.	Lähes 20 vuotta työntekijöiden lähettämistä työhön toiseen jäsenvaltioon koskevan direktiivin antamisen jälkeen on tarpeen arvioida, taataanko sillä edelleen asianmukainen tasapaino palvelujen tarjoamisen vapauden edistämisen ja lähetettyjen työntekijöiden oikeuksien suojelun välillä. <i>Työntekijöiden lähettäminen toiseen jäsenvaltioon ei saa missään olosuhteissa asettaa lähetettyjä työntekijöitä epäsuotuisaan asemaan.</i>

Muutosehdotus 2**Ehdotus direktiiviksi***Johdanto-osan 8 kappale*

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Koska lähettämiskausi on toisinaan pitkä, on tarpeen säätää, että lähettämiskauden kestäessä yli 24 kuukautta vastanot-tavana jäsenvaltiona pidetään maata, jossa työ tehdään. Rooma I -asetuksen periaatteen mukaisesti vastaanottavan jäsenvaltion lainsäädäntöä sovelletaan tällaisten lähetet-tyjen työntekijöiden työsopimuksiin, jos osapuolet eivät ole valinneet toisen maan lainsäädännön soveltamista. Jos osapuolet ovat valinneet toisen maan lainsäädännön soveltamisen, tästä ei kuitenkaan voi seurata se, että työntekijä jää ilman sellaisten sääntöjen mukaista suojaa, joista vastaanottavan jäsenvaltion lainsäädännön nojalla ei voida sopimuksin poiketa. Tätä olisi sovellettava lähettä-miskauden alusta alkaen, kun sen keston oletetaan ylittävän 24 kuukautta, ja 24 kuukauden pituista lähettämiskautta seuraavasta ensimmäisestä päivästä alkaen, kun tämä lähettämiskauden kesto tosiasiallisesti ylittyy. Tämä sääntö ei vaikuta työntekijöitä toisen jäsenvaltion alueelle työhön lähettävien yritysten oikeuteen vedota palvelujen tarjonnan vapauteen myös silloin, kun lähettämiskausi kestää yli 24 kuukautta. Tarkoituksena on pelkäästään taata oikeus-varmuus silloin, kun Rooma I -asetusta sovelletaan tiettyyn erityistilanteeseen, ilman että mainittua asetusta muutetaan millään tavalla. Tämän myötä työntekijä pääsee nauttimaan varsinkin Rooma I -asetuksen mukai-sista suojasta ja eduista.</p>	<p>Koska lähettämiskausi on toisinaan pitkä, on tarpeen säätää, että lähettämiskauden kestäessä yli 12 kuukautta työsuhteeseen sovelletaan vastaanottavan jäsenvaltion lainsäädäntöä. Rooma I -asetuksen periaatteen mukaisesti näin on meneteltävä, sikäli kuin osapuolet eivät ole valinneet toisen maan lainsäädännön soveltamista. Jos osapuolet ovat valinneet toisen maan lainsäädännön soveltamisen, tästä ei kuitenkaan voi seurata se, että työntekijä jää ilman sellaisten sääntöjen mukaista suojaa, joista vastaanottavan jäsenvaltion lainsäädännön nojalla ei voida sopimuksin poiketa. Tätä olisi sovellettava lähettämiskauden alusta alkaen, kun sen keston oletetaan ylittävän 12 kuukautta, ja 12 kuukauden pituista lähettämiskautta seuraavasta ensimmäisestä päivästä alkaen, kun tämä lähettämiskauden kesto tosiasiallisesti ylittyy. Tämä sääntö ei vaikuta työntekijöitä toisen jäsenvaltion alueelle työhön lähettävien yritysten oikeuteen vedota palvelujen tarjonnan vapauteen myös silloin, kun lähettämiskausi kestää yli 12 kuukautta.</p>

Perustelu

Aikaraja sille, milloin isäntämaan lakia on komission ehdotuksen mukaan ryhdyttävä täysimääräisesti soveltamaan lähetetyn työntekijän työsuhteeseen, vastaa sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen N:o 883/2004 12 artiklassa säädettyä aikarajaa. Kyseisen säännöksen mukaan on sovellettava isäntämaan lainsäädäntöä, kun yhden ja saman työntekijän odotetaan olevan lähetettynä 24 kuukauden mittaisen ajan.

Asetuksen N:o 883/2004 tarkoituksena on pääasiassa jakaa vastuu jäsenvaltioiden välillä, kun kyseessä on EU:n kansalaisen oikeus etuuksiin asianomaisen jäsenvaltion sosiaaliturvamääräysten mukaisesti. Työntekijöiden lähettämistä koskevan direktiivin tarkoituksena on suojella lähetettyjä työntekijöitä ja edistää palvelujen vapaata liikkuvuutta. Komitean käsityksen mukaan ei ole ratkaisevia syitä yhdenmukaistaa näiden kahden säädöksen mukaisesti noudatettavat aikarajat vain sillä perusteella, että niillä säännellään tilanteita, joissa EU:n kansalainen oleskelee ja työskentelee tilapäisesti jossain tietyssä jäsenvaltiossa.

Komitea katsoo, että on lyhennettävä aikarajaa sille, milloin isäntämaan lakia on komission ehdotuksen mukaan ryhdyttävä täysimääräisesti soveltamaan lähetetyn työntekijän työsuhteeseen. Komitean mielestä 12 kuukauden oletettu tai tosiasiallinen lähettämiskausi on sopiva aikaraja sille, että voidaan katsoa lähetetyille työntekijälle muodostuneen sellainen side maahan, johon hänet on lähetetty, että maan lakia on ryhdyttävä soveltamaan työsuhteeseen täysimääräisesti.

Komitea katsoo, että kysymys siitä, minkä maan lainsäädäntöä sovelletaan lähetettyihin työntekijöihin, on kokonaisuudessaan ratkaistava työntekijöiden lähettämistä koskevassa direktiivissä eikä Rooma I -asetusta soveltamalla.

Muutosehdotus 3**Ehdotus direktiiviksi**

Johdanto-osan 12 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltioilla on toimivalta antaa korvauksia koskevia sääntöjä omien lakiensa ja käytäntöjensä mukaisesti. Lähetettyihin työntekijöihin sovellettavia kansallisia korvauksia koskevia sääntöjä on kuitenkin voitava perustella tarpeella suojella lähetettyjä työntekijöitä, eivätkä ne saa rajoittaa suhteettomasti palvelujen tarjoamista rajojen yli.</p>	<p>Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden toimivaltaan antaa korvauksia koskevia sääntöjä omien lakiensa ja käytäntöjensä mukaisesti. Kansallisia korvauksia koskevien sääntöjen soveltamista lähetettyihin työntekijöihin on kuitenkin voitava perustella tarpeella suojella lähetettyjä työntekijöitä, eivätkä ne saa rajoittaa suhteettomasti palvelujen tarjoamista rajojen yli.</p>

Perustelu

Työntekijöiden lähettämistä koskeva direktiivi ei sinällään vaikuta jäsenvaltioiden yksinomaiseen toimivaltaan palkanmuodostusta koskevissa kysymyksissä. Kullakin jäsenvaltiolla on – sovellettavan työmarkkinamallin mukaisesti – oikeus päättää valtakunnallisesta palkkatasosta. Työntekijöiden lähettämistä koskeva direktiivi tarkoittaa pelkästään sitä, että tiettyä korvausta – jonka lähettämisen kohdamaa määrittää – sovelletaan myös maan alueelle lähetettyihin työntekijöihin.

Komission säädösehdotuksen johdanto-osan 12 kappaleen saattaisi tulkita tarkoittavan, että kansallisia korvauksia koskevat säännöt voisivat sellaisinaan joutua harkinnan kohteeksi työntekijöiden lähettämistä koskevan direktiivin säännösten ja palvelujen tarjoamisen vapautta koskevien perussopimusmääräysten nojalla. Pitää tehdä selväksi, että kansallisia korvauksia koskevien sääntöjen **soveltamista** lähetettyihin työntekijöihin on voitava perustella tarpeella suojella lähetettyjä työntekijöitä ja ettei tämä saa johtaa siihen, että rajoitetaan suhteettomasti palvelujen tarjoamista rajojen yli.

Muutosehdotus 4**Ehdotus direktiiviksi**

1 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Lisätään 2 a artikla seuraavasti:</p> <p style="text-align: center;">”2 a artikla</p> <p>Yli 24 kuukautta kestävä lähettämiskausi</p> <p>1. Jos oletetun tai tosiasiallisen lähettämiskauden kesto on yli 24 kuukautta, sitä jäsenvaltiota, jonka alueelle työntekijä lähetetään työhön, pidetään maana, jossa hänen työnsä tavallisesti tehdään.</p> <p>2. Kun 1 kohtaa sovelletaan, jos lähetetty työntekijä korvataan toisella samaa työtä samassa paikassa tekevällä lähetetyllä työntekijällä, asianomaisten työntekijöiden lähettämiskauden yhteenlasketussa kestossa on otettava huomioon vain sellaiset työntekijät, joiden tosiasiallinen lähettämiskausi kestää vähintään kuusi kuukautta.</p>	<p>Lisätään 2 a artikla seuraavasti:</p> <p style="text-align: center;">”2 a artikla</p> <p>Yli 12 kuukautta kestävä lähettämiskausi</p> <p>1. Jos oletetun tai tosiasiallisen lähettämiskauden kesto on yli 12 kuukautta, sovelletaan työsopimukseen lähettämisen keston ajan kokonaisuudessaan sen jäsenvaltion lainsäädäntöä, jonka alueelle työntekijä lähetetään työhön, sikäli kuin työnantaja ja työntekijä eivät ole sopineet muun lainsäädännön soveltamisesta.</p> <p>2. Kun 1 kohtaa sovelletaan, jos lähetetty työntekijä korvataan toisella samaa työtä samassa paikassa tekevällä lähetetyllä työntekijällä, asianomaisten työntekijöiden lähettämiskauden yhteenlasketussa kestossa on otettava huomioon vain sellaiset työntekijät, joiden tosiasiallinen lähettämiskausi kestää vähintään kuusi kuukautta.”</p> <p>3. Sopimus sovellettavasta lainsäädännöstä ei saa aiheuttaa sitä, että työntekijä menettää turvan, joka työntekijälle taataan sellaisilla määräyksillä, joista 1 kohdan mukaan sovellettavan lainsäädännön perusteella ei voi luopua neuvotteluteitse.</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>4. 1 kohdan soveltaminen ei saa tarkoittaa sitä, että lähetetty työntekijä joutuu epäedullisempaan asemaan kuin siinä tapauksessa, että työsopimukseen sovelletaan muun maan lainsäädäntöä 17 kesäkuuta 2008 sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 593/2008 (Rooma I asetus) 8 artiklan mukaisesti.”</p>

Perustelu

Aikaraja sille, milloin isäntämaan lakia on komission ehdotuksen mukaan ryhdyttävä täysimääräisesti soveltamaan lähetetyn työntekijän työsuhteeseen, vastaa sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen N:o 883/2004 12 artiklassa säädettyä aikarajaa. Kyseisen päätöksen mukaan on sovellettava isäntämaan lainsäädäntöä, kun yhden ja saman työntekijän odotetaan olevan lähetettynä 24 kuukauden mittaisen ajan.

Asetuksen N:o 883/2004 tarkoituksena on pääasiassa jakaa vastuu jäsenvaltioiden välillä, kun kyseessä on EU:n kansalaisen oikeus etuuksiin asianomaisen jäsenvaltion sosiaaliturvamääräysten mukaisesti. Työntekijöiden lähettämistä koskevan direktiivin tarkoituksena on suojella lähetettyjä työntekijöitä ja edistää palvelujen vapaata liikkuvuutta. Komitean käsityksen mukaan ei ole ratkaisevia syitä yhdenmukaistaa näiden kahden säädöksen mukaisesti noudatettavat aikarajat vain sillä perusteella, että niillä säännellään tilanteita, joissa EU:n kansalainen oleskelee ja työskentelee tilapäisesti jossain tietyssä jäsenvaltiossa.

Komitea katsoo, että on lyhennettävä aikarajaa sille, milloin isäntämaan lakia on komission ehdotuksen mukaan ryhdyttävä täysimääräisesti soveltamaan lähetetyn työntekijän työsuhteeseen. Komitean mielestä 12 kuukauden oletettu tai tosiasiallinen lähettämiskausi on sopiva aikaraja sille, että voidaan katsoa lähetetyille työntekijälle muodostuneen sellainen side maahan, johon hänet on lähetetty, että maan lakia on ryhdyttävä soveltamaan työsuhteeseen täysimääräisesti.

Komission ehdotus herättää muotoilullaan – säännös, jossa epäsuorasti ja vasta Rooma I -asetusta soveltamalla määritetään isäntämaan lainsäädäntö työsuhteeseen sovellettavaksi – joukon kysymyksiä. On syytä – sen mukaisesti, mitä komission säädösehdotuksen johdanto-osan 8 kappaleessa todetaan – ilmaista direktiivin tekstissä selkeästi, että sopimukset muun maan kuin isäntämaan lainsäädännön soveltamisesta ovat yhä mahdollisia tietyin edellytyksin Rooma I -asetuksen 8 artiklassa tarkoitettulla tavalla. Sitä paitsi pitää varmistaa, ettei isäntämaan lainsäädännön soveltaminen työsuhteeseen aiheuta sitä, että työntekijä joutuu epäedullisempaan asemaan esimerkiksi silloin, jos työntekijän suoja on tasoltaan vaatimattomampi tai ehdot tälle epäsuotuisimmat, kun sovelletaan isäntämaan lainsäädäntöä.

Komitea katsoo, että edellytykset isäntämaan lainsäädännön soveltamiselle pitää ilmoittaa suoraan työntekijöiden lähettämistä koskevassa direktiivissä. Ehdotettu muutos aiheuttaa muutoksen myös säädösehdotuksen johdanto-osan 8 kappaleessa.

Muutosehdotus 5

Ehdotus direktiiviksi

1 artiklan 2 kohdan a alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>”[– –] Tässä direktiivissä ilmaisulla ’korvaus’ tarkoitetaan kaikkia kansallisen lain, asetuksen, hallinnollisen määräyksen, yleisesti sovellettaviksi julistettujen työehtosopimusten tai välitystuomioiden ja/tai, jos työehtosopimuksen tai välitystuomion yleisesti sovellettavaksi julistamista koskevaa järjestelmää ei ole, muiden 8 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen työehtosopimusten tai välitystuomioiden mukaisesti pakollisia korvauksen muodostavia tekijöitä siinä jäsenvaltiossa, jonka alueelle työntekijä lähetetään.</p>	<p>”[– –] Tässä direktiivissä ilmaus ’korvaus ja maksut’ määritellään sen jäsenvaltion lainsäädännön ja/tai kansallisen käytännön mukaan, jonka alueelle työntekijä on lähetetty.</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltioiden on julkaistava direktiivin 2014/67/EU 5 artiklassa tarkoitetulla yhdellä virallisella kansallisella verkkosivustolla c alakohdan mukaisen korvauksen muodostavat tekijät.”	Jäsenvaltioiden on julkaistava direktiivin 2014/67/EU 5 artiklassa tarkoitetulla yhdellä virallisella kansallisella verkkosivustolla c alakohdan mukaisen korvauksen muodostavat tekijät.”

Perustelu

On tärkeää todeta, että korvaukset kuuluvat jäsenvaltioiden toimivaltaan, jotta direktiivillä ei avata mahdollisuutta siihen, että EU:n tuomioistuin voi ottaa tutkittavakseen palkkoihin liittyviä jäsenvaltioiden säännöksiä.

II. POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

Komitean arvio

1. toteaa, että vapaus tarjota palveluja yli rajojen taataan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 56–62 artiklassa. Hyvin toimivista sisämarkkinoista kertyy ensinnäkin välitöntä etua palveluntoimittajille ja kuluttajilla EU:ssa, mutta ne ovat lisäksi tärkeä edellytys talouskasvulle, jonka voi odottaa hyödyttävän EU:n kaikkia kansalaisia hyvinvoinnin lisääntyessä ja sosiaaliturvan tason kohotessa.
2. katsoo, että hyvin toimivat palvelujen sisämarkkinat ovat erityisen tärkeä seikka muihin jäsenvaltioihin rajoituvilla alueilla vaikuttaville palveluntoimittajille.
3. katsoo, että tärkeä lähtökohta palvelujen vapaalle liikkuvuudelle on se, että tiettyyn jäsenvaltioon sijoittautuneen palvelutoiminnan harjoittajan tulee pystyä tarjoamaan palveluja muissa jäsenvaltioissa samoin edellytyksin kuin ne, jotka vallitsevat sijoittautumismaassa. Yksi hyvin toimivien palvelualan sisämarkkinoiden edellytyksistä on lisäksi se, että kilpailun – myös rajat ylittävissä tilanteissa – ei pidä ensi kädessä perustua työvoimakustannuksiin vaan sellaisiin tekijöihin kuin toimitettavan palvelun laatu ja palveluntoimittajan toiminnan tehokkuus.
4. toteaa, että jäsenvaltioiden välisistä eroavuuksista erityisesti palkkakustannuksissa johtuu, että työntekijöiden lähettäminen palvelujen vapaan liikkuvuuden perusteella saattaa aiheuttaa painetta palkkaehtojen alentamiseen maassa, mihin työntekijöitä lähetetään. Sikäli kuin työolojen ja -ehtojen perusteella kilpaillaan vilpillisesti saattaa seurauksena olla nk. sosiaalinen polkumyynti isäntävaltiossa. Sosiaalinen polkumyynti asettaa paineita laskea hintoja ja uhkaa näin yrityksiä, jotka eivät harjoita työntekijöiden lähettämistä.
5. katsoo, että järkevä tasapaino yhtäältä palvelujen vapaan liikkuvuuden ja toisaalta lähetettyjen työntekijöiden suojelemisen sekä palkkojen polkumyynniltä ja sosiaaliselta polkumyynniltä suojelemisen välillä on edellytys sisämarkkinoiden toiminnan hyväksynnälle EU:n kansalaisten ja erityisesti niiden työntekijöiden parissa, jotka työskentelevät palvelualalla, missä työntekijöiden lähettäminen on yleistä ja oletettavasti yhä yleistymässä. Komitea korostaa kuitenkin, että sosiaalisen polkumyynnin torjumiseksi tehokkaasti tarvitaan toimenpiteitä myös itsenäisten ammatinharjoittajien ja digitaalisten alustojen kautta välitettävän työn tekijöiden suojelemiseksi.
6. katsoo lisäksi, että järkevä tasapaino niiden intressien välillä, joita työntekijöiden lähettämistä koskevan direktiivin on tarkoitus palvella, on myös edellytys terveille ja oikeudenmukaiselle kilpailulle palvelualalla rajat ylittävissä tilanteissa.
7. voi tästä lähtökohdasta asettua kannattamaan periaatetta, jolle komission ehdotus rakentuu: samassa työpaikassa tehtävästä samasta työstä on saatava sama korvaus.
8. katsoo, että tietämättömyys vastaanottavassa jäsenvaltiossa voimassa olevista työntekijöiden palkkaamista koskevista hallinnollisista vaatimuksista sekä vaikeudet, joita eräillä yrityksillä (erityisesti pk-yrityksillä) on niiden noudattamisessa, voivat estää rajat ylittävää palvelujen vapaata tarjontaa EU:ssa ja vaarantaa lähetettyjen työntekijöiden suojelemisen. Näitä ongelmia voitaisiin lievittää niin, että komissio ja jäsenvaltiot ottavat käyttöön selkeitä ja helppokäyttöisiä tiedotus- ja neuvontamekanismeja näitä kysymyksiä varten.

9. jakaa komission kannan, että tarvitaan aikaraja, josta lähtien isäntämaan lainsäädäntöä sovelletaan lähetettyihin työntekijöihin täysimääräisesti. Komitea katsoo kuitenkin, että ei ole ratkaisevia syitä ottaa asetuksen N:o 883/2004 järjestely lähtökohdaksi määrittäessä aikarajaa, josta lähtien isäntämaan lainsäädäntöä on sovellettava lähetettyjä työntekijöitä koskeviin työsuhteisiin täysimääräisesti. Komitea katsoo, että aikarajaksi on työntekijöiden lähettämistä koskevassa direktiivissä säädettävä 12 kuukautta.
10. katsoo lisäksi, että edellytykset sille, milloin isäntämaan lainsäädäntöä on sovellettava työsuhteeseen täysimääräisesti, eivät saa aiheuttaa sitä, että lähetetty työntekijä itse asiassa joutuu epäedullisempaan asemaan.
11. toteaa, että komission ehdotuksen käsitteen ”vähimmäispalkka” korvaamisesta ”korvauksella” voi katsoa olevan hyvin yhdenmukainen Euroopan unionin tuomioistuimen mm. asiassa Sähköalojen ammattiliito ry (C-396/13) antaman tuomion ja tuomioistuimen kyseisessä asiassa käsitteestä ”vähimmäispalkka” tekemän tulkinnan kanssa.
12. toteaa vaatimuksen, että ainoastaan pakollisia korvauksen muodostavia tekijöitä isäntämaassa saa ja tulee käyttää määrittäessä direktiivissä tarkoitettua korvausta kulloisessakin jäsenvaltiossa, tarkoittavan, ettei isäntämaan edelleenkään ole mahdollista vaatia, että työntekijöitä lähettävän työnantajan täytyy soveltaa työsuhteissaan ”normaaliksi” tai keskivertaiseksi katsottavaa korvausta vastaavasta työstä isäntämaassa.
13. katsoo ehdotuksessa olevan myönteistä, että isäntämaassa lähetettyihin työntekijöihin sovellettavan korvauksen muodostavat tekijät on julkaistava virallisessa kansallisessa verkkosivustossa, joka jäsenvaltioiden tulee täytäntöönpano-direktiivin 5 artiklan mukaisesti perustaa tiedonsaannin parantamiseksi ennen työkomennukselle lähettämistä.
14. katsoo kaiken kaikkiaan, että komission ehdotus käsitteen ”korvaus” käyttämisestä ”vähimmäispalkan” asemasta ja sen muut ehdotukset muutoksiksi kyseisessä osiossa tuovat työntekijöiden lähettämistä koskevaan direktiiviin järkevän tasapainon, kun ajatellaan yhtäältä palveluntoimittajien mahdollisuutta tarjota palveluita EU:ssa rajojen yli ilman perusteettomia esteitä ja toisaalta lähetettyjen työntekijöiden suojelemista sekä turvaa vilpilliseltä kilpailulta.
15. katsoo kuitenkin, että täytyy tehdä selväksi, ettei työntekijöiden lähettämistä koskeva direktiivi sinällään millään tavoin vaikuta jäsenvaltioiden yksinomaiseen toimivaltaan, kun on kyse oikeudesta päättää palkkausta koskevista kysymyksistä kulloisenkin työmarkkinamallin puitteissa.
16. jakaa komission käsityksen, että veloitteen soveltaa isäntämaan ehtoja rakennusallalla aihealueilla, jotka mainitaan työntekijöiden lähettämistä koskevan direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa, tulee olla yhtä lailla pätevä riippumatta siitä, säädetäänkö korvauksista laissa tai määrätäänkö niistä yleisesti sovellettaviksi julistetussa työehtosopimuksessa tai muun, 3 artiklan 8 kohdan ensimmäisessä tai toisessa alakohdassa tarkoitettun työehtosopimuksen mukaisesti.
17. pyytää komissiota kiinnittämään huomiota työntekijöiden lähettämiseen moniportaisissa alihankintaketjuissa, joissa työnantajan vastuu on häivytetty ja joissa lähetetyt työntekijät jätetään toisinaan täysin ilman apua ja turvaa. Eurooppalainen hätärahasa voisi mahdollistaa nopean avun, jotta työntekijät voisivat palata lähtömaihinsa parhaissa mahdollisissa olosuhteissa. Komitea ehdottaa lisäksi, että perustetaan eurooppalainen rekisteri, johon jäsenvaltioissa palveluja tarjoavat yritykset ovat velvollisia kirjaamaan lähetetyt työntekijät viimeistään silloin, kun palvelun tarjoaminen alkaa.
18. toteaa, että työnantajat aliarvioivat lähetettyjen työntekijöiden pätevyysasteen hyvin usein tahallisesti alemman palkkatason perustelemiseksi. Käytäntö tuskin häviää, sillä sen avulla voidaan kiertää velvoite yhdenvertaisesta palkkakohtelusta. Olisi tarpeen, että komissio tutkisi mahdollisuutta perustaa eurooppalainen ammatti- ja pätevyys-hakemisto ongelman ratkaisemiseksi ja niiden työntekijöiden etujen suojelemiseksi, joilla ei ole tutkintoa tai todistusta.
19. toteaa, että vuokratyöstä annettu direktiivi 2008/104/EY on täytynyt panna täytäntöön kaikissa jäsenvaltioissa joulukuun 5. päivään 2011 mennessä. Yksi direktiivin tavoitteista on suojella vuokratyöntekijöitä, ja se sisältää muun muassa yhdenvertaisen kohtelun periaatteen palkkauksen, lomien ja työajan kaltaisten ehtojen osalta (5 artikla).

20. yhtyy komission käsitykseen, että pitää asettaa velvoite soveltaa myös muuhun jäsenvaltioon sijoittautuneen vuokratyöntekijöihin vuokratyödirektiivin sisältämää yhdenvertaisen kohtelun periaatetta ja että kyseessä on työntekijöiden lähettämistä annetun direktiivin mukainen työkomennus.

Toissijaisuusperiaate ja suhteellisuusperiaate

21. panee merkille, että neljätoista kansallista parlamenttia / parlamentin kamaria yhdestätoista jäsenvaltiosta (Bulgaria, Kroatia, Latvia, Liettua, Puola, Romania, Slovakia, Tšekki, Unkari, Tanska ja Viro) on esittänyt perustellut lausunnot toissijaisuusperiaatteen toteutumisen arvioinnin perusteella, mikä tarkoittaa, että ehdotus on saanut nk. keltaisen kortin.

22. toteaa, että työntekijöiden lähettämistä annetussa direktiivissä säädetään, mitä työoloja ja -ehtoja koskevia isäntämaan sääntöjä muuhun jäsenvaltioon sijoittautunut palvelualan toimija on velvoitettu soveltamaan isäntämaahan lähettämiensä työntekijöihin. Niin voimassa olevassa direktiivissä sen paremmin kuin muutodirektiivissäkään ei ole tarkoitus yhdenmukaistaa po. ehtojen tasoa jäsenvaltioissa.

23. huomauttaa, että direktiiviin voidaan tehdä muutoksia ainoastaan EU:n tasolla. Perussopimusmääräykset vapaudesta tarjota palveluja yli rajojen EU:ssa ja Rooma I -asetus eivät mahdollista päättämistä jäsenvaltiotasolla siitä, mitä työoikeudellisia ehtoja tulee soveltaa työkomennustilanteessa.

24. toteaa, että täytäntöönpanodirektiivi – joka jäsenvaltioiden oli määrä saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöään 18. kesäkuuta 2016 mennessä – sisältää välineitä, joiden avulla jäsenvaltiot voivat rajoittaa työntekijöiden lähettämiseen liittyviä väärinkäytöksiä ja sosiaalista polkumyyntiä (kuten petoksia, sääntöjen kiertämistä sekä tiedonvaihtoa jäsenvaltioiden välillä). Komitea panee merkille, että tarkistettu työntekijöiden lähettämistä koskeva direktiivi ja täytäntöönpanodirektiivi ovat suuressa määrin toisiaan vahvistavia oikeudellisia välineitä, ja näin ollen se odottaa innokkaasti kattavaa arviointia täytäntöönpanodirektiivin voimaansaattamisen vaikutuksista ja seurauksista työntekijöiden lähettämiseen.

25. korostaa lisäksi, että kysymys työntekijöiden lähettämiskäytäntöjä koskevan valvonnan johdonmukaisuudesta eri jäsenvaltioissa on edelleen ajankohtainen, sillä täytäntöönpanodirektiivissä säädetään vain kahdenvälisestä yhteistyöstä jäsenvaltioiden välillä. Komitea yhtyykin kantaan, jonka mukaan ehdotetun tarkistetun direktiivin tavoite – eli työntekijöiden lähettämistä koskevien sääntöjen yhteinen määritelmä – voidaan saavuttaa paremmin EU-tasolla.

26. katsoo, että on vahvistettava rekisteröintitahojen tai sosiaalivakuutusjärjestelmien välistä tiedonvaihtoa lähettävässä ja vastaanotavassa jäsenvaltiossa sekä otettava käyttöön velvoite rekisteröityä sosiaalivakuutusjärjestelmään vastaanotavassa jäsenvaltiossa, jotta voidaan torjua tehokkaasti työntekijöiden näennäinen lähettäminen, työntekijöiden näennäiseen lähettämiseen pyrkivien yritysten perustaminen sekä matalammista sosiaalivakuutusmaksuista johtuva epärehti kilpailu. Jos ilmenee, että yrityksiä aletaan perustaa nimenomaisesti työntekijöiden näennäistä lähettämistä varten, on harkittava vaatimusta vähimmäispalveluajasta, jonka työntekijän on ennen lähettämistä oltava töissä jäsenvaltiossa, josta heidän lähetetään.

Bryssel 7. joulukuuta 2016.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Markku MARKKULA

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Kalavarojen säilyttäminen ja meriekosysteemien suojeleminen teknisten toimenpiteiden avulla”

(2017/C 185/11)

Esittelijä: Emily WESTLEY, Hastingsin valtuuston jäsen (UK, PES)

Viiteasiakirja: Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset kalavarojen säilyttämisestä ja meriekosysteemien suojelemisesta teknisten toimenpiteiden avulla, neuvoston asetusten (EY) N:o 1967/2006, (EY) N:o 1098/2007 ja (EY) N:o 1224/2009 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1343/2011 ja (EU) N:o 1380/2013 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 894/97, (EY) N:o 850/98, (EY) N:o 2549/2000, (EY) N:o 254/2002, (EY) N:o 812/2004 ja (EY) N:o 2187/2005 kumoamisesta

COM(2016) 134 final

I. MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

Johdanto-osa

Tiettyjen tuhoa aiheuttavien pyydysten tai menetelmien kieltäminen

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>(11) Olisi kiellettävä tietyt tuhoa aiheuttavat pyydykset tai menetelmät, joissa käytetään räjähteitä, myrkkyyjä, huumaavia aineita, sähkövirtaa, paineilmasarvoja tai muita lyömävälineitä, jalokorallin tai muunlaisten korallien tai korallimaisten lajien keräämiseen tarkoitettut vedettävät laitteet ja kauhat sekä tietyt harpuunat; poikkeuksena on erityistapaus eli sähköpulsstitrooli, jota voidaan käyttää tietyin tiukoin edellytyksin.</p>	<p>(11) Olisi kiellettävä tietyt tuhoa aiheuttavat pyydykset tai menetelmät, joissa käytetään räjähteitä, myrkkyyjä, huumaavia aineita, sähkövirtaa, paineilmasarvoja tai muita lyömävälineitä, jalokorallin tai muunlaisten korallien tai korallimaisten lajien keräämiseen tarkoitettut vedettävät laitteet ja kauhat sekä tietyt harpuunat; poikkeuksena on erityistapaus eli sähköpulsstitrooli, jota voidaan käyttää tietyin tiukoin edellytyksin. <i>Näihin edellytyksiin tulisi sisältyä seuranta-, valvonta- ja arviointijärjestelmä täytännönpanoa, valvontaa, tutkimusta ja arviointia varten. Nykyiset pulssitroolaukset tulisi arvioida tieteellisesti (uudelleen), ennen kuin niitä uusitaan tai pulssitroolaukselle myönnetään muutoin ei-kielletyn menetelmän asema.</i></p>

Perustelu

Sähköimpulsseilla voi olla tappava vaikutus meren eliöstöön, myös nuoriin kaloihin ja muihin kuin kohdelajeihin. Kestäväpohjaista kalastusta edistävä Marine Stewardship Council (MSC) kieltäytyy sertifioimasta pulssitroolausmenetelmää, koska pyydyksessä käytettävä sähkövirta vaikuttaa ympäristön moniin eri osatekijöihin, myös uhanalaisiin, uhattuihin ja suojeltuihin lajeihin (mm. leveäsuiset rustokalat) ja pohjaeläisiin, millä voi olla vaikutusta myös koko kalastusalueen laajempaan ekologiseen tilanteeseen. Lisäksi Kansainvälinen merentutkimusneuvosto (ICES) on todennut (helmikuussa 2016), että nykyinen sääntelykehys ei ole riittävä mahdollisesti vahingollisten järjestelmien käyttöönoton estämiseksi.

Muutosehdotus 2

4 artikla

Päämäärät

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>1. Teknisillä toimenpiteillä pyritään seuraaviin päämääriin:</p> <p>a) varmistetaan, että säilyttämisen vähimmäisviitekoko pienempien meriympäristön lajien saaliit eivät asetuksen (EU) N:o 1380/2013 2 artiklan 2 kohdan ja 15 artiklan mukaisesti ylitä viittä tilavuusprosenttia;</p>	<p>1. Teknisillä toimenpiteillä pyritään seuraaviin päämääriin:</p> <p>a) säilyttämisen vähimmäisviitekoko pienempien meriympäristön lajien saaliit eivät ylitä komission tämän asetuksen 19 artiklan 5 kohdan mukaisesti antamissa säädöksissä määritettyjä rajoja, ja ei-toivotut saaliit vähennetään mahdollisimman pieniksi asetuksen (EU) N:o 1380/2013 2 artiklan 5 kohdan a alakohdan mukaisesti;</p>

Perustelu

Sen varmistaminen, että säilyttämisen vähimmäisviitekoko pienempien meriympäristön lajien saaliit eivät ylitä viittä tilavuusprosenttia, on pohjatoolialusten kannalta epärealistinen tavoite. Lisäksi lainsäädäntö ehkäisee jo keskenkasvuisten kalojen pyyntiä.

Muutosehdotus 3

6 artikla

Käsitteiden määritelmät

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>4) ”kohdennetulla kalastuksella” tarkoitetaan tietyn lajin tai lajiyhdistelmän kalastamista niin, että kyseisen lajin / kyseisten lajien kokonaissaalis on yli 50 prosenttia saaliin taloudellisesta arvosta;</p>	<p>4) ”kohdennetulla kalastuksella” tarkoitetaan tietyn lajin tai lajiyhdistelmän kalastamista niin, että kyseisen lajin / kyseisten lajien kokonaissaalis tietyllä kalastusmatkalla on yli 50 prosenttia saaliista;</p>

Muutosehdotus 4

6 artikla

Käsitteiden määritelmät

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>26) ”pitkäsiimalla” tarkoitetaan pyydystä, joka koostuu selkäsiimasta, joskus huomattavan pitkistä, johon perukkeet syötillisine tai syöttömine koukkuineen kiinnitetään säännöllisin etäisyyksin. Selkäsiima ankkuroidaan joko vaakasuunnassa tai lähelle pohjaa, pystysuunnassa tai sen voidaan antaa ajelehtia lähellä pintaa;</p>	<p>26) ”pitkäsiimalla” tarkoitetaan pyydystä, joka koostuu vaihtelevan pitkistä selkäsiimasta, johon perukkeet syötillisine tai syöttömine koukkuineen kiinnitetään säännöllisin etäisyyksin. Selkäsiima ankkuroidaan joko vaakasuunnassa tai lähelle pohjaa, pystysuunnassa tai sen voidaan antaa ajelehtia vesialueella eri syvyyksissä tai lähellä pintaa;</p>

Muutosehdotus 5

6 artikla

Käsitteiden määritelmät

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
30) ”perällä” tarkoitetaan troolin perimmäisintä, joko lieriön muotoista, eli kehältään kauttaaltaan samanlaista, tai muodoltaan kapeneva osaa. Perä koostuu yhdestä tai useammasta samaa silmäkokoja olevasta paneelista (havaskappaleesta), jotka on kiinnitetty toisiinsa sivuistaan troolin akselin suuntaisesti vahvikameella, johon voidaan kiinnittää sivuköysi. Säätelytarkoituksissa peränä pidetään verkon 50 viimeistä silmää;	30) ”perällä” tarkoitetaan troolin perimmäisintä, joko lieriön muotoista, eli kehältään kauttaaltaan samanlaista, tai muodoltaan kapeneva osaa. Perä koostuu yhdestä tai useammasta samaa silmäkokoja olevasta paneelista (havaskappaleesta), jotka on kiinnitetty toisiinsa sivuistaan troolin akselin suuntaisesti vahvikameella, johon voidaan kiinnittää sivuköysi. Säätelytarkoituksissa peränä pidetään verkon 50 viimeistä silmää;

Perustelu

[Käänt. huom. Muutosehdotus ei vaikuta lausunnon suomenkieliseen toisintoon: komission asiakirjan espanjankielisessä toisinnossa käytetään ilmausta silmä, ja muutosehdotuksella halutaan täsmentää, että kyse on nimenomaan silmäkoosta.]

Muutosehdotus 6

6 artikla

Käsitteiden määritelmät

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
38) ”vedessäoloajalla” tarkoitetaan aikaa siitä hetkestä, kun verkot lasketaan veteen, siihen hetkeen, kun verkot on kokonaisuudessaan nostettu kalastusalukselle;	38) ”vedessäoloajalla” tarkoitetaan aikaa siitä hetkestä, kun kukin verkoista lasketaan veteen, siihen hetkeen, kun kukin näistä verkoista on kokonaisuudessaan nostettu kalastusalukselle;

Perustelu

Määritelmä koskee ankuroitavia verkkoja, pussiverkkoja ja riimuverkkoja, jotka koostuvat useasta uistinsiimasta (peräkkäin kiinnitetystä pyydyksestä), ja tarkoituksena on korostaa, että vedessäoloaika alkaa siitä hetkestä, kun ensimmäinen pyydys lasketaan veteen, ja päättyy siihen hetkeen, kun viimeinen pyydys nostetaan ylös.

Muutosehdotus 7

6 artikla

Käsitteiden määritelmät

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
42) ”saaliin arvon nostamisella” tarkoitetaan käytäntöä, jossa alhaisin hinnoin myytävät saalisrajoitusten alaiset kalat heitetään pois, vaikka ne olisi voinut purkaa aluksesta laillisesti, jotta satamaan tuodun kalan taloudellinen tai rahallinen kokonaisarvo saataisiin maksimoitua;	42) ”saaliin arvon nostamisella” tarkoitetaan käytäntöä, jossa alhaisin hinnoin myytävät saalisrajoitusten alaiset kalat heitetään pois, vaikka ne olisi voinut purkaa aluksesta laillisesti, jotta satamaan tuodun kalan taloudellinen tai rahallinen kokonaisarvo saataisiin maksimoitua. Poikkeuksen muodostavat lajit, jotka eivät sovellu ihmisravinnoksi, koska ne murskautuvat joutuessaan verkossa puristuksiin;

Perustelu

Trooliverkon käyttöön liittyvät erityispiirteet aiheuttavat toisinaan sen, että saaliit murskautuvat ja puristuvat kasaan eivätkä sovellu kaupalliseen myyntiin.

Muutosehdotus 8*9 artikla*

Vedettävien pyydysten käyttöä koskevat yleiset rajoitukset

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Vedettävien pyydysten osia ei saa valmistaa käyttäen silmäkokoja, joka on pienempi kuin perän silmäkoko. Tätä säännöstä ei sovelleta pyydysten seuranta-antureiden kiinnittämiseen käytettyihin havaslaitteisiin.	1. Vedettävien pyydysten osia ei saa valmistaa käyttäen silmäkokoja, joka on pienempi kuin perän silmäkoko. Tätä säännöstä ei sovelleta pyydysten seuranta-antureiden kiinnittämiseen käytettyihin havaslaitteisiin. Lisäpoikkeus voidaan myöntää tämän asetuksen 18 artiklan mukaisesti hyväksytyllä delegoidulla säädöksellä, mikäli perän silmäkokoja pienemmän silmäkoon käyttö vedettävän pyydysten muissa osissa tuottaa meren elollisten luonnonvarojen säilymisen kannalta vähintään vastaavan hyödyn kuin nykyiset pyyntimenetelmät.

Perustelu

Pyydyksen etuosassa voidaan käyttää suurempaa silmäkokoja edellyttäen, että sillä ei ole vaikutusta pyydyksen perälle asti kulkeutuvan kalan säilöönnottoon ja että tällä tavoin valmistuskustannukset pienenevät.

Muutosehdotus 9*13 artikla*

Herkkien luontotyyppien, myös haavoittuvien meriekosysteemien, suojeleminen

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
2. Siinä tapauksessa, että parhaissa saatavilla olevissa tieteellisissä lausunnoissa suositellaan muuttamaan liitteessä II olevaa alueiden luetteloa, myös lisäämään uusia alueita, komissiolle siirretään valta hyväksyä tällaiset muutokset delegoiduilla säädöksillä asetuksen (EU) N:o 1380/2013 11 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen. Tällaisia muutoksia hyväksyessään komissio kiinnittää erityistä huomiota kalastustoiminnan siirtymisestä muille herkille alueille aiheutuvien kielteisten vaikutusten lieventämiseen.	2. Siinä tapauksessa, että parhaissa saatavilla olevissa tieteellisissä lausunnoissa suositellaan muuttamaan liitteessä II olevaa alueiden luetteloa, myös lisäämään uusia alueita, komissiolle siirretään valta hyväksyä tällaiset muutokset delegoiduilla säädöksillä asetuksen (EU) N:o 1380/2013 11 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen. Tällaisia muutoksia hyväksyessään komissio kiinnittää erityistä huomiota kalastustoiminnan siirtymisestä muille herkille alueille aiheutuvien kielteisten vaikutusten lieventämiseen sekä syvänmeren kalastusta koskevan lainsäädännön säännöksiin.

Perustelu

Yhdenmukaisuus syvänmeren kalastusta koskevan uuden lainsäädännön kanssa (Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus Koillis-Atlantin syvänmeren kantojen kalastusta koskevista erityisedellytyksistä, Koillis-Atlantin kansainvälisillä vesillä harjoitettavaa kalastusta koskevista säännöksistä ja asetuksen (EY) N:o 2347/2002 kumoamisesta).

Muutosehdotus 10

19 artikla

Monivuotisiin suunnitelmiin kuuluvat alueelliset toimenpiteet

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Siirretään komissiolle valta hyväksyä alueellisen tason teknisiä toimenpiteitä asetuksen (EU) N:o 1380/2013 9 ja 10 artiklassa tarkoitettujen monivuotisten suunnitelmien tavoitteiden saavuttamiseksi. Tällaiset toimenpiteet on vahvistettava tämän asetuksen 32 artiklan ja asetuksen (EU) N:o 1380/2013 18 artiklan mukaisesti hyväksytyillä delegoiduilla säädöksillä.	1. Siirretään komissiolle valta hyväksyä alueellisen tason teknisiä toimenpiteitä asetuksen (EU) N:o 1380/2013 9 ja 10 artiklassa tarkoitettujen monivuotisten suunnitelmien tavoitteiden saavuttamiseksi. Tällaiset toimenpiteet on vahvistettava tämän asetuksen 32 artiklan ja asetuksen (EU) N:o 1380/2013 18 artiklan mukaisesti hyväksytyillä delegoiduilla säädöksillä. Jäsenvaltiot voivat esittää yhteisiä suosituksia riippumatta kyseisille alueille tarkoitettujen monivuotisten suunnitelmien laatimisesta.
2. [– –]	2. [– –]
3. [– –]	3. [– –]
4. [– –]	4. [– –]
5. [– –]	5. [– –]
6. [– –]	6. [– –]

Perustelu

Nykyisessä sanamuodossaan ehdotetun asetuksen 19 artikla voidaan tulkita niin, että siinä edellytetään monivuotisten suunnitelmien laatimista ennakohtona yhteisten suositusten esittämiselle.

Muutosehdotus 11

19 artikla

Monivuotisiin suunnitelmiin kuuluvat alueelliset toimenpiteet

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. [– –]	1. [– –]
2. [– –]	2. [– –]
3. [– –]	3. [– –]
4. [– –]	4. [– –]
5. [– –]	5. [– –]
6. Komissio voi pyytää STECF:ää arvioimaan 5 kohdassa tarkoitettuja yhteisiä suosituksia.	6. Komission tulee pyytää STECF:ää arvioimaan 5 kohdassa tarkoitettuja yhteisiä suosituksia.

Perustelu

Sidosryhmät pitävät tärkeänä, että STECF otetaan tiiviimmin mukaan, ja tämän suuntaisia toiveita on esitetty poliittisissa kuulemisissa ja keskusteluissa EP:ssä ja AK:ssa.

Muutosehdotus 12

31 artikla

Suojatoimet

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>1. Jos saatavilla olevista tieteellisistä lausunnoista käy ilmi, että meriympäristön lajien suojelemiseksi tarvitaan heti toimia, komissiolla on valta antaa delegoituja säädöksiä 32 artiklan mukaisesti tällaisten uhkien lieventämiseksi. Tällaiset säädökset voivat erityisesti liittyä rajoituksiin, jotka koskevat pyydysten käyttöä tai kalastustoimintaa tietyillä alueilla tai tiettyinä ajanjaksoina.</p> <p>2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut delegoidut säädökset on laadittava erityisesti</p> <p>a) puuttumaan odottamattomiin muutoksiin, joita tapahtuu kalakantojen rakenteessa sen vuoksi, että kantaan rekrytoituu paljon tai vähän nuoria kaloja;</p> <p>b) suojelemaan kutevia kaloja, äyriäisiä ja nilviäisiä, kun kannat ovat hyvin alhaiset tai kun muut ympäristöön liittyvät tekijät uhkaavat kannan tilaa.</p> <p>3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja delegoituja säädöksiä sovelletaan enintään kolmen vuoden ajan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 32 artiklan 6 kohdan säännösten soveltamista.</p>	<p>1. Jos saatavilla olevista tieteellisistä lausunnoista käy ilmi, että meriympäristön lajien suojelemiseksi tarvitaan heti toimia, komissiolla on valta antaa delegoituja säädöksiä 32 artiklan mukaisesti tällaisten uhkien lieventämiseksi sen jälkeen, kun on ensin selvitetty ehdotettujen toimien sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset. Tällaiset säädökset voivat erityisesti liittyä rajoituksiin, jotka koskevat pyydysten käyttöä tai kalastustoimintaa tietyillä alueilla tai tiettyinä ajanjaksoina.</p> <p>2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut delegoidut säädökset on laadittava erityisesti</p> <p>a) puuttumaan odottamattomiin muutoksiin, joita tapahtuu kalakantojen rakenteessa sen vuoksi, että kantaan rekrytoituu paljon tai vähän nuoria kaloja;</p> <p>b) suojelemaan kutevia kaloja, äyriäisiä ja nilviäisiä, kun kannat ovat hyvin alhaiset tai kun muut ympäristöön liittyvät tekijät uhkaavat kannan tilaa.</p> <p>3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja delegoituja säädöksiä sovelletaan enintään kolmen vuoden ajan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 32 artiklan 6 kohdan säännösten soveltamista.</p>

Perustelu

Tarkoituksena on varmistaa, että sosioekonomiset vaikutukset otetaan huomioon ennen päätöksentekoa.

Muutosehdotus 13

32 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>2. Siirretään komissiolle [... päivästä ... kuuta ...] viiden vuoden ajaksi 11, 13, 19, 28 ja 31 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.</p>	<p>2. Siirretään komissiolle [... päivästä ... kuuta ...] viiden vuoden ajaksi 11, 13, 19 ja 28 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä ja 31 artiklan osalta kolmen vuoden ajaksi. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.</p>

Perustelu

31 artiklan mukaan komissiolla on toimivalta antaa delegoituja säädöksiä, joita sovelletaan kolmen vuoden ajan.
32 artiklassa komissiolle siirretty toimivalta näkyy kuitenkin olevan voimassa viiden vuoden ajan.

Muutosehdotus 14*34 artikla**Uudelleentarkastelu ja kertomukset*

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. [– –]	1. [– –]
2. [– –]	2. [– –]
3. [– –]	3. [– –]
	4. Kertomuksen tulee perustua komission tekemään kattavaan alueelliseen vaikutustenarviointiin kullakin merialueella, jotta voidaan arvioida toimenpiteiden ympäristöön liittyviä ja sosioekonomisia vaikutuksia.

Perustelu

Asetuksesta johtuvien poliittisten toimenpiteiden vaikutusten kattava arviointi eri alueilla on tärkeä edellytys tosiasioihin perustuvalla päätöksenteolle. Se mahdollistaisi koko poliittisen syklin toteuttamisen kattaen sääntelyn, vaikutusten arvioinnin ja palautteen.

II. POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

Yleiset suositukset

1. katsoo, että selkeiden ja yksinkertaisten, helposti ymmärrettävien ja sovellettavien sääntöjen laatiminen kalastusalalle on äärimmäisen tärkeää yhteisen kalastuspolitiikan onnistumisen kannalta. Kun otetaan huomioon, että ehdotettu asetus kalavarojen säilyttämisestä ja meriekosysteemien suojelemisesta teknisten toimenpiteiden avulla (jäljempänä "ehdotus") vaikuttaa useisiin asetuksiin, komitea pitää ehdotusta todellisena edistysaskeleena pyrittäessä yksinkertaistamaan Euroopan kalastusalan teknisten toimenpiteiden sääntelyä.
2. suhtautuu myönteisesti ehdotuksessa sovellettuun lainsäädännölliseen menettelyyn: perustason puiteasetus ja liitteissä olevat alueelliset säännöt, joita voidaan muuttaa yksinkertaistetulla ja osallistavalla alueellistamisprosessilla, josta säädetään ehdotetussa asetuksessa. Tämä lähestymistapa mahdollistaa kaikille merialueille yhteisten yleisten sääntöjen laatimisen ja antaa riittävästi joustonvaraa, jotta tekniset toimenpiteet voidaan mukauttaa alueellisella tasolla mahdollisesti esiintyviin erityistarpeisiin.
3. on tyytyväinen siihen, että ehdotuksessa noudatetaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklan 4 kohdassa vahvistettua suhteellisuusperiaatetta.
4. kehottaa lainsäätäjää pitämään ehdotuksen yksinkertaisen rakenteen alkuperäisessä muodossaan.
5. kehottaa lainsäätäjää välttämään sellaisten poikkeusten ja vapautusten hyväksymistä, jotka vääristäisivät tasapuolisia toimintaedellytyksiä, ellei niille ole erityistä tarvetta alueellisesti.

Alueellistaminen

6. toteaa, että yhteisen kalastuspolitiikan (YKP) alueellistaminen antaa alueille ja jäsenvaltioille mahdollisuuden hoitaa aktiivisesti kalakantoja yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden rajoissa.
7. toteaa, että alueelliselle tasolle sopivien teknisten toimenpiteiden määrittämistä varten tarkoitettujen yhteisten suositusten esittäminen ei saisi riippua monivuotisten suunnitelmien laatimisesta vaan sen pitäisi olla mahdollista kaiken kalastuksen osalta.

8. pitää alueellistamista mahdollisuutena kehittää joustava järjestelmä aktiivista alueellista kalastuksenhoitoa varten laadullisten ja määrällisten muuttujien pohjalta noudattaen yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteita ja päämääriä.
9. pyytää komissiota ottamaan huomioon säilyttämisen vähimmäisviitekokoja koskevat paikalliset erityispiirteet ja mahdollistamaan liitteiden V–X muuttamisen yksinkertaistetulla menettelyllä yhteistyössä paikallis- ja alueviranomaisten kanssa.
10. kehottaa lainsäätäjää varmistamaan yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun asetuksen, monivuotisten suunnitelmien ja käsillä olevan ehdotuksen välisen johdonmukaisuuden.

Luottamukseen perustuva lähestymistapa ja kaikkien sidosryhmien sitoutuminen uudistukseen

11. pitää erittäin tärkeänä, että EU:n kalastusalaan koskevassa asetuksessa sovelletaan luottamukseen perustuvaa lähestymistapaa. AK toteaa, että tämä lähestymistapa on tarpeen, jotta voidaan välttää kalastusyhteisön yhä suurempi vieraannuttaminen. Poliittisten päättäjien tulisi voida luottaa siihen, että kalastajat panevat uudistuksen kokonaisuudessaan täytäntöön, ja kalastajien tulisi voida luottaa siihen, etteivät poliittiset päättäjät jätä heitä syrjään. Luottamukseen perustuva lähestymistapa edellyttää laaja-alaisia toimia, jotka vaatisivat sitä, että kaikki sidosryhmät tarkastelisivat kalastusta kalastuskapasiteetin, pyyntiponnistusten ja kiintiöiden ohella myös niin, että alalla otetaan tulevaisuudessa huomioon myös sosiaaliset tekijät, vähäiset ympäristövaikutukset ja kestävä kehitys.

12. kehottaa lainsäätäjää ottamaan käyttöön kannustimia, jotka tekisivät sääntöjen noudattamisesta luonnollisen valinnan kalastajille. Kannustimet voisivat olla taloudellisia, sosiaalisia, hallinnollisia tai muita unionin lainsäädännön kanssa yhteensopivia sillä ehdolla, että täytetään tietyt kriteerit. Kannustimia tulisi kehittää asetuksen (EU) 1380/2013 36 artiklan 2 kohdan g alakohdassa tarkoitettuna ”sääntöjen noudattamisen ja yhteistyön kulttuurin” hengessä.

13. toteaa – kun otetaan huomioon, että kiintiöiden jakaminen on jäsenvaltioiden vastuulla – että sellaisten säännösten hyväksyminen, jotka mahdollistavat kiintiöiden⁽¹⁾ ja saaliiden hallinnoinnin suoraan pienimuotoisessa kalastuksessa, voisi tarjota loistavan tilaisuuden korjata pienimuotoista ja rannikkokalastusta harjoittavien toimijoiden kärsimät historialliset vääryydet, antaa heille mahdollisuuden suurempaan rooliin merivarojen hoidossa ja tarjota tasapuoliset toimintaedellytykset laajamittaisen kalastuksen kanssa sekä tasapainon oikeuksien ja velvollisuuksien välillä. Pienimuotoista kalastusta harjoittavien toimijoiden mahdollisuus hallinnoida tiukassa valvonnassa tiettyjen kalavarojen kiintiöitä tiettyjen välitavoitteiden perusteella mahdollistaisi sen, että kalastajat voisivat pitää itseään osakkaina resurssien (kalavarojen) hallinnassa ja tämä kannustaisi pitämään hyvää huolta niistä.

14. yhtyy Euroopan parlamentin komissiolle ja jäsenvaltioille osoittamaan kehotukseen⁽²⁾ lisätä asteittain pienimuotoiselle kalastukselle myönnettäviä kiintiöitä tämän kestävyysperiaatteiden mukaisen kalastusmuodon vahvistamiseksi.

15. katsoo, että tällaisen kalastusoikeuksien hajautetun järjestelmän tulisi perustua seuraaviin peruseriaatteisiin:

- 1) meriluonnonvarojen ja ympäristön suojele tärkeimpänä ehtona;
- 2) perustana tieteelliset lausunnot ja suositukset;
- 3) täytäntöönpanon tiukka valvonta ja säännöllinen arviointi;
- 4) joustonvara mukautusten tekemiseksi arvioinnin ja kokeiluvaiheen jälkeen;
- 5) kalastusoikeuksien suunnitteleminen prosenttiosuuksina kestävästä enimmäistuotosta kannustimena kalastajille pyrkiä aktiivisesti elvyttämään kalakantoja.

Pienimuotoisen kalastuksen merkitys pienille eurooppalaisille kalastusyhteisöille

16. toteaa, että pienimuotoinen rannikkokalastus on pienille eurooppalaisille rannikkokaupungeille osa ainutlaatuisista ekosysteemiä, johon kuuluvat kulttuuriperintö, yhteisön yhteenkuuluvuus, matkailu, ruoka ja vieraanvaraisuusala.

⁽¹⁾ Asetuksen (EU) 1380/2013 17 artiklan ja käsiteltävänä olevan ehdotuksen 19 artiklan 4 kohdan c alakohdan mukaisesti.

⁽²⁾ 2015/2090(INI).

17. pahoittelee, ettei käynnissä olevassa yhteisen kalastuspolitiikan uudistuksessa oteta täysimääräisesti huomioon pienimuotoisen rannikkokalastuksen merkitystä meriympäristön säilyttäjänä, sen toimijoiden paikallisen historian, perinteiden ja elämänmuodon tuntemusta ja sen tärkeää yhteyttä rannikkokaupunkien sosioekonomiseen elämään.
18. vetoaa lainsäätäjään ja jäsenvaltioihin, että hyödynnetään nykyisen kalastuspolitiikan kaikki mahdollinen käyttämätön tuki ja ekologinen hyöty pienimuotoiselle kalastukselle.
19. pitää tähän liittyen erittäin myönteisenä merkinä sitä, että ehdotetussa asetuksessa teknisistä toimenpiteistä ei vaadita pienimuotoista kalastusta harjoittavia toimijoita investoimaan uusiin laitteisiin ja verkkoihin.
20. toteaa, että pienimuotoisen kalastuksen harjoittajat kokevat entistä voimakkaammin etäännyneensä päätöksenteosta. Tämä johtuu aiempien vuosikymmenten tehottomasta hallinnosta ja ylisääntelystä sekä niitä seuranneesta urauurtavasta uudistuksesta, joka on tuonut mukanaan lukuisia uusia asetuksia ja muun muassa poisheittämisskiellon, purkamisvelvollisuuden, alueellistamisen, monivuotiset suunnitelmat sekä teknisten toimenpiteiden, valvonta-asetuksen ja tiedonkeruun tarkistukset.
21. vahvistaa kantansa, että EU:n kalastuspolitiikan tulee olla keskeisessä asemassa laajemmassa sinisen kasvun strategiassa, jossa otetaan huomioon kalastusalan erityispiirteet mutta myös kasvu sinisen talouden kaikilla aloilla, kuten meriteollisuudessa ja matkailussa, sekä työllisyys ja ympäristönsuojelu, ja että yrittäjyys sinisen talouden alalla ulottuu merillä ja valtamerillä tapahtuvaa toimintaa edemmäs ja koskee kaikkia rannikkoalueita ⁽³⁾.

Bryssel 7. joulukuuta 2016.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Markku MARKKULA

⁽³⁾ NAT-V-044.

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän uudistaminen”

(2017/C 185/12)

Esittelijä: Vincenzo BIANCO (PES, IT),

Catania pormestari

Viiteasiakirjat: Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta (uudelleenlaadittu teksti)

COM(2016) 270 final

Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus Euroopan unionin turvapaikkavirastosta ja asetuksen (EU) N:o 439/2010 kumoamisesta

COM(2016) 271 final

Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 604/2013 tehokkaaksi soveltamiseksi, laittomasti oleskelevan kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön tunnistamiseksi sekä jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin esittämistä, Eurodac-tietoihin lainvalvontatarkoituksessa tehtäviä vertailuja koskevista pyynnöistä (uudelleenlaadittu)

COM(2016) 272 final

I. MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

COM(2016) 270 final

3 artiklan 3 kohta ja 5 kohta

Pääsy kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelymenettelyyn

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
3. Ennen hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden soveltamista III ja IV luvun mukaisesti ensimmäisen jäsenvaltion, jossa kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on tehty,	3. Ennen hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden soveltamista III ja IV luvun mukaisesti ensimmäisen jäsenvaltion, jossa kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on tehty,

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>a) on tutkittava, puuttuvatko kansainvälistä suojelua koskevalta hakemukselta käsiteltäväksi ottamisen edellytykset direktiivin 2013/32/EU 33 artiklan 2 kohdan b ja c alakohdan nojalla, kun maa, joka ei ole jäsenvaltio, katsotaan hakijan kannalta ensimmäiseksi turvapaikka- maaksi tai turvalliseksi kolmanneksi maaksi; ja</p> <p>b) on käsiteltävä hakemus direktiivin 2013/32/EU 31 artiklan 8 kohdan mukaisessa nopeutetussa menettelyssä, kun seuraavat perusteet täyttyvät:</p> <p>i) hakija on kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö ja tämä maa oli hakijan aikaisempi asuinmaa, joka on määritetty turvalliseksi alkuperä- maaksi asetuksen [ehdotus COM(2015) 452, annettu 9 päivänä syyskuuta 2015] nojalla vahvistetussa EU:n yhteisessä turvallisten alkuperämaiden luettelossa; tai</p> <p>ii) hakijan voidaan painavista syistä katsoa olevan vaaraksi jäsenvaltion kansalliselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle taikka hakija on poistettu maasta kansallisen lainsäädännön mukaisesti yleistä turvallisuutta ja tai yleistä järjestystä koskevista painavista syistä.</p> <p>4. [– –]</p> <p>5. Jäsenvaltio, joka on käsiteltyt kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, vastaa mahdollisten lisäselvitysten tai hakijan jättämän uusintahakemuksen käsittelystä direktiivin 2013/32/EU 40, 41 ja 42 artiklan mukaisesti, myös 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, riippumatta siitä, onko hakija poistunut tai poistettu jäsenvaltioiden alueelta.</p>	<p>a) on tutkittava, puuttuvatko kansainvälistä suojelua koskevalta hakemukselta käsiteltäväksi ottamisen edellytykset direktiivin 2013/32/EU 33 artiklan 2 kohdan b ja c alakohdan nojalla, kun maa, joka ei ole jäsenvaltio, katsotaan hakijan kannalta ensimmäiseksi turvapaikka- maaksi tai turvalliseksi kolmanneksi maaksi; tätä säännöstä ei sovelleta silloin, kun hakijan alkuperä- maan turvapaikkahakemusten keskimääräinen hyväk- symisaste on EU:n tasolla yli 33,33 prosenttia; ja</p> <p>b) on käsiteltävä hakemus direktiivin 2013/32/EU 31 artiklan 8 kohdan mukaisessa nopeutetussa menettelyssä, kun seuraavat perusteet täyttyvät:</p> <p>i) hakija on kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö ja tämä maa oli hakijan aikaisempi asuinmaa, joka on määritetty turvalliseksi alkuperä- maaksi asetuksen [ehdotus COM(2015) 452, annettu 9 päivänä syyskuuta 2015] nojalla vahvistetussa EU:n yhteisessä turvallisten alkuperämaiden luettelossa; tai</p> <p>ii) hakijan voidaan painavista syistä katsoa olevan vaaraksi jäsenvaltion kansalliselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle taikka hakija on poistettu maasta kansallisen lainsäädännön mukaisesti yleistä turvallisuutta ja tai yleistä järjestystä koskevista painavista syistä.</p> <p>4. [– –]</p> <p>5. Jäsenvaltio, joka on käsiteltyt kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, vastaa mahdollisten lisäselvitysten tai hakijan jättämän uusintahakemuksen käsittelystä direktiivin 2013/32/EU 40, 41 ja 42 artiklan mukaisesti, myös 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, riippumatta siitä, onko hakija poistunut tai poistettu jäsenvaltioiden alueelta.</p>

Perustelu

Järjestelmän nopeuden ja tehokkuuden ja perusoikeuksien suojelun tulee olla oikeassa tasapainossa. Hyväksyttävyyden alustavan arvioinnin käyttöönotto vastaa ensimmäiseen vaatimukseen, mutta se ei saa johtaa siihen, että viedään oikeus hakemuksen varsinaiseen käsittelyyn silloin, kun hakemuksen tekijä tulee maasta, jonka kohdalla hakemusten hyväksymisaste on korkea. Muistutettakoon, että suurin osa alaikäisistä, myös ilman huoltajaa olevista alaikäisistä, tulee maista, joiden kohdalla hakemusten hyväksymisaste on 50 prosentin paikkeilla.

Muutosehdotus 2

COM(2016) 270 final

7 artiklan 1 kohta

Henkilökohtainen puhuttelu

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Jotta voidaan helpottaa hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä, määrittämisestä vastaavan jäsenvaltion on suoritettava hakijan henkilökohtainen puhuttelu, paitsi jos hakija on paennut tai jos hakijan 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti antamat tiedot riittävät hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittelemiseen. Puhuttelu auttaa myös asianmukaisesti ymmärtämään 6 artiklan mukaisesti hakijalle annetut tiedot.	1. Jotta voidaan helpottaa hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä, määrittämisestä vastaavan jäsenvaltion on suoritettava hakijan henkilökohtainen puhuttelu, paitsi jos hakija on paennut ilman pätevää ja perusteltua syytä tai jos hakijan 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti antamat tiedot riittävät hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittelemiseen. Puhuttelu auttaa myös asianmukaisesti ymmärtämään 6 artiklan mukaisesti hakijalle annetut tiedot.

Perustelu

Kun otetaan huomioon komission ehdotuksen mukanaan tuomat vakavat seuraukset tapauksissa, joissa hakija on paennut (ei puhuttelua ja hakemuksen nopeutettu käsittelymenettely), hakijalla tulee olla mahdollisuus esittää perusteltu syy ja saada siten takaisin täydet oikeutensa.

Muutosehdotus 3

COM(2016) 270 final

7 artikla

Henkilökohtainen puhuttelu

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>Lisätään 5 kohdan jälkeen uusi kohta:</p> <p>6. Tässä artiklassa tarkoitettussa puhuttelussa hakijalle on ilmoitettava mahdollisuudesta pyytää päästä tiettyyn jäsenvaltioon (ja esittää korkeintaan kaksi muuta vaihtoehtoa). Tällaisessa tapauksessa tulee esittää erillisiä kysymyksiä, joiden avulla on tarkoitus ottaa selvää hakijan kielitaidosta, aiemmista oleskeluista, yhteyksistä hakijan alkuperämaasta tai -alueelta peräisin olevien laillisesti oleskelevien henkilöiden yhteisöihin, ammatillisista valmiuksista ja kaikista muista erityisen merkittävistä seikoista, jotka voivat olla hyödyllisiä ja jotka voivat helpottaa sosiaalista, myös välikaista sopeutumista.</p>

Perustelu

Jotta voidaan välttää edelleenliikkumista, on parempi selvittää alusta lähtien, mitä maata tai mitä maita (korkeintaan kolme) hakija pitää etusijaisena, ja mitä sellaisia tietoja, yhteyksiä ja osaamista hänellä on, jotka voivat helpottaa kotoutumista, myös väliaikaisesti. Tästä kaikesta on etua vastaanottavan maan sosiaalisen tasapainon kannalta.

Muutosehdotus 4

COM(2016) 270 final

8 artiklan 2 kohta

Alaikäisille myönnettävät takeet

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Kunkin jäsenvaltion, jossa edellytetään, että ilman huoltajaa oleva alaikäinen on saapuvilla , on huolehdittava siitä, että kyseisellä alaikäisellä on edustaja, joka edustaa ja/tai avustaa häntä tässä asetuksessa säädettyissä asiaankuuluviissa menettelyissä.	Kunkin jäsenvaltion on huolehdittava siitä, että ilman huoltajaa olevalla alaikäisellä on edustaja, joka edustaa ja/tai avustaa häntä tässä asetuksessa säädettyissä asiaankuuluviissa menettelyissä.

Perustelu

Koska alaikäiset ovat haavoittuvassa asemassa, heille on taattava aina avustus ja edustus, myös silloin, kun he eivät ole jostain syystä saapuvilla hakemuksen käsittelystä vastaavassa jäsenvaltiossa.

Muutosehdotus 5

COM(2016) 270 final

10 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Jos hakija on ilman huoltajaa oleva alaikäinen, sovelletaan ainoastaan tässä artiklassa säädettyjä menettelyjä 2–5 kohdassa esitettyssä järjestyksessä.	1. Jos hakija on ilman huoltajaa oleva alaikäinen, sovelletaan ainoastaan tässä artiklassa säädettyjä menettelyjä 2–5 kohdassa esitettyssä järjestyksessä.
2. Hakemuksen käsittelystä vastuussa on jäsenvaltio jossa joku ilman huoltajaa olevan alaikäisen perheenjäsen laillisesti oleskelee, mikäli tämä on alaikäisen edun mukaisista. Jos hakija on naimisissa oleva alaikäinen, jonka puoliso ei oleskele laillisesti jäsenvaltioiden alueella, hakemuksen käsittelystä on vastuussa se jäsenvaltio, jossa alaikäisen isä, äiti tai joku muu kyseisen jäsenvaltion lain tai käytännön mukaisesti hänestä vastuussa oleva aikuinen tai alaikäisen sisarus laillisesti oleskelee.	2. Hakemuksen käsittelystä vastuussa on jäsenvaltio jossa joku ilman huoltajaa olevan alaikäisen perheenjäsen laillisesti oleskelee, mikäli tämä on alaikäisen edun mukaisista. Jos hakija on naimisissa oleva alaikäinen, jonka puoliso ei oleskele laillisesti jäsenvaltioiden alueella, hakemuksen käsittelystä on vastuussa se jäsenvaltio, jossa alaikäisen isä, äiti tai joku muu kyseisen jäsenvaltion lain tai käytännön mukaisesti hänestä vastuussa oleva aikuinen tai alaikäisen sisarus laillisesti oleskelee.
3. Jos hakijalla on toisessa jäsenvaltiossa laillisesti oleskeleva sukulainen, ja kun henkilökohtaisen puhuttelun perusteella todetaan, että kyseinen sukulainen voi huolehtia hänestä, kyseisen jäsenvaltion on saatettava alaikäinen yhteen sukulaisensa kanssa, ja siitä tulee hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio, edellyttäen että tämä on alaikäisen edun mukaista.	3. Jos hakijalla on toisessa jäsenvaltiossa laillisesti oleskeleva sukulainen, ja kun henkilökohtaisen puhuttelun perusteella todetaan, että kyseinen sukulainen voi huolehtia hänestä, kyseisen jäsenvaltion on saatettava alaikäinen yhteen sukulaisensa kanssa, ja siitä tulee hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio, edellyttäen että tämä on alaikäisen edun mukaista.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>4. Jos 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja perheenjäseniä tai sukulaisia oleskelee useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa, hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio määritetään sen perusteella, mikä on ilman huoltajaa olevan alaikäisen edun mukaista.</p> <p>5. Jollei 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua perheenjäsentä tai sukulaista ole, hakemuksen käsittelystä on vastuussa se jäsenvaltio, jossa ilman huoltajaa oleva alaikäinen on jättänyt ensimmäisen kerran kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksensa, jollei voida osoittaa, että tämä ei ole alaikäisen edun mukaista.</p> <p>6. Siirretään komissiolle valta antaa 57 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, jotka koskevat seuraavia seikkoja: ilman huoltajaa olevan alaikäisen perheenjäsenten tai sukulaisten tunnistaminen; perusteet todistettujen perhesiteiden olemassaolon toteamista varten; perusteet, joilla arvioidaan sukulaisten valmiuksia huolehtia ilman huoltajaa olevasta alaikäisestä, myös silloin, kun ilman huoltajaa olevan alaikäisen perheenjäsenet, sisarukset tai sukulaiset oleskelevat useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa. Käytännössä valtaansa antaa delegoituja säädöksiä komissio ei ylitä sitä, mikä on 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua mukaisesti lapsen edun mukaista.</p> <p>7. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä yhdenmukaiset edellytykset jäsenvaltioiden kuulemista ja niiden välistä tietojenvaihtoa varten. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 56 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.</p>	<p>4. Jos 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja perheenjäseniä tai sukulaisia oleskelee useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa, hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio määritetään sen perusteella, mikä on ilman huoltajaa olevan alaikäisen edun mukaista.</p> <p>5. Jollei 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua perheenjäsentä tai sukulaista ole, hakemuksen käsittelystä on vastuussa se jäsenvaltio, jossa ilman huoltajaa oleva alaikäinen parhailaan oleskelee, jollei voida osoittaa, että tämä ei ole alaikäisen edun mukaista.</p> <p>6. Siirretään komissiolle valta antaa 57 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, jotka koskevat seuraavia seikkoja: ilman huoltajaa olevan alaikäisen perheenjäsenten tai sukulaisten tunnistaminen; perusteet todistettujen perhesiteiden olemassaolon toteamista varten; perusteet, joilla arvioidaan sukulaisten valmiuksia huolehtia ilman huoltajaa olevasta alaikäisestä, myös silloin, kun ilman huoltajaa olevan alaikäisen perheenjäsenet, sisarukset tai sukulaiset oleskelevat useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa. Käytännössä valtaansa antaa delegoituja säädöksiä komissio ei ylitä sitä, mikä on 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua mukaisesti lapsen edun mukaista.</p> <p>7. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä yhdenmukaiset edellytykset jäsenvaltioiden kuulemista ja niiden välistä tietojenvaihtoa varten. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 56 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.</p>

Perustelu

Muutosehdotus noudattaa EU:n tuomioistuimen vakiintunutta oikeuskäytäntöä (tuomio asiassa C-648/11, M.A ym.). Tarkoituksena on varmistaa, ettei hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittäminen menetely pitkiä turhaan.

Muutosehdotus 6

COM(2016) 270 final

Lisätään 14 artiklan jälkeen uusi artikla.

Etusijaisuudet, valmiudet ja oleelliset yhteydet

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>1. Jos hakija on ilmaissut 7 artiklassa tarkoitetussa puhuttelussa asettavansa jonkin jäsenvaltion (tai vaihtoehtoisesti korkeintaan kaksi muuta jäsenvaltiota) etusijalle ja jos on olemassa perusteltuja tai uskottavia seikkoja, kuten kielitaito, yhteydet alkuperämaasta tai -alueelta peräisin oleviin yhteisöihin, erityiset ammatilliset valmiudet ja työllistymismahdollisuudet, tai muita myös väliaikaiseen sopeutumiseen vaikuttavia oleellisia tekijöitä EASOn vuosittain toimittamien tietojen mukaisesti, mainittu maa vastaa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä, jos kyseisessä maassa ei ole jo kuluvana vuonna ylitetty 35 artiklassa tarkoitettua viiteperusteen pohjalta määritetyn viiteluvun 50 prosentin kynnysarvoa.</p> <p>2. Jos edellä mainittu kynnysarvo on jo ylitetty kuluvana vuonna, kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä on vastuussa alenevassa järjestyksessä</p> <p>a) jäsenvaltio, joka on asetettu puhuttelussa toiselle sijalle, siinä tapauksessa, että edellä mainitut edellytykset täyttyvät ja ettei kuluvana vuonna ole ylitetty edellä olevassa kohdassa tarkoitettua kynnysarvoa;</p> <p>b) jäsenvaltio, joka on asetettu kolmannelle sijalle, siinä tapauksessa, että edellä mainitut edellytykset täyttyvät ja ettei kuluvana vuonna ole ylitetty edellä olevassa kohdassa tarkoitettua kynnysarvoa.</p> <p>3. Siinä tapauksessa, että 1 kohdassa tarkoitettu kynnysarvo on ylitetty myös 2 kohdassa tarkoitetuissa maissa, hakemuksen käsittelystä vastaava jäsenvaltio määritetään tämän luvun seuraavien artiklojen perusteella.</p>

Perustelu

Perusoikeuksien kunnioittamisen ja solidaarisuuden ja oikeudenmukaisen jakamisen periaatteiden mukaisesti ja edelleenliikkumisen estämiseksi vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden etusijaisuusjärjestyksessä etusijalle on asetettava saapumismaan sijaan hakijan esille tuomat yhteydet ja kotoutumismahdollisuudet sekä kunkin maan vastaanottokapasiteetti (joka määritellään 35 artiklassa tarkoitettua kunkin jäsenvaltion viiteperusteen avulla). Tämä on myös johdonmukaisempaa luvussa III tarkoitettua määrittämisperusteiden etusijaisuusjärjestyksen valossa (jossa etusijalle asetetaan ennen kaikkea hakijan ominaisuudet ja elinkaari eli järjestyksessä alaikäisyys, perhesiteet ja jäsenvaltion myöntämät asiakirjat, vaikka niiden voimassaolo olisi päätynyt alle kaksi vuotta sitten).

Solidaarisuuden ja oikeudenmukaisen jakamisen periaatteiden mukaisesti on kuitenkin aiheellista rajata tämän perusteen soveltamista 50 prosentin kynnysarvoon kunkin maan kapasiteetista, jotta voidaan välttää se, että hakijoiden määrän ollessa pienempi se keskittyy vain houkuttelevampina pidettyihin maihin, joiden vastaanottokapasiteetti joutuu ääriarajoille.

Vain silloin, kun edellä mainittu kynnysarvo ylittyy (ja kun on saavutettu 3 kohdassa tarkoitettu korkeampi kynnysarvo), vastuu hakemuksen käsittelystä jää ensimmäiselle saapumismaalle.

Huom. 43 artiklassa tarkoitettu EASOn ilmoitus on tehtävä myös tämän muutosehdotuksen 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa.

Muutosehdotus 7

COM(2016) 270 final

28 artiklan 2 kohta

Oikeussuojakeinot

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
2. Jäsenvaltioiden on säädettävä siirtopäätöksen tiedoksiantamisesta alkavasta seitsemän päivän määräajasta, jonka aikana asianomainen henkilö voi käyttää oikeuttaan tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin 1 kohdan mukaisesti.	2. Jäsenvaltioiden on säädettävä siirtopäätöksen tiedoksiantamisesta alkavasta viidentoista päivän määräajasta, jonka aikana asianomainen henkilö voi käyttää oikeuttaan tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin 1 kohdan mukaisesti.

Perustelu

On noudatettava periaatetta, jonka mukaan on annettava vähintään neljäntoista päivän kohtuullinen määräaika (asia Diouf).

Muutosehdotus 8

COM(2016) 270 final

34 artiklan 2 kohta

Yleisperiaate

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan, kun 44 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu automaattinen järjestelmä osoittaa, että niiden kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten määrä, joiden käsittelystä jäsenvaltio on vastuussa III luvussa olevan 3 artiklan 2 tai 3 kohdan sekä 18 ja 19 artiklan nojalla, lisätynä jäsenvaltioon tosiasiallisesti uudelleensijoitettujen henkilöiden määrällä, ylittää 150 prosenttia asianomaisen jäsenvaltion viiteluvusta, joka määritetään 35 artiklassa tarkoitettun viiteperusteen pohjalta.	2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan, kun 44 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu automaattinen järjestelmä osoittaa, että niiden kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten määrä, joiden käsittelystä jäsenvaltio on vastuussa III luvussa olevan 3 artiklan 2 tai 3 kohdan sekä 18 ja 19 artiklan nojalla, lisätynä jäsenvaltioon tosiasiallisesti uudelleensijoitettujen henkilöiden määrällä, ylittää 120 prosenttia asianomaisen jäsenvaltion viiteluvusta, joka määritetään 35 artiklassa tarkoitettun viiteperusteen pohjalta.

Perustelu

On tarpeen asettaa automaattisen uudelleenkohdentamismenettelyn käyttöönoton kynnysarvo sellaiselle tasolle, joka tekee sen soveltamisesta vielä hyödyllistä ja mahdollista, vaikka se ylittääkin jäsenvaltion vastaanottokapasiteetin (34 artiklan 2 kohdan perusteella määritetyllä tavalla).

Komission ehdottama taso (150 prosenttia asianomaisen jäsenvaltion viiteluvusta) saattaa johtaa siihen, ettei järjestelmää käytetä lainkaan, kun otetaan myös huomioon komission ehdottamien muutosten aiheuttama järjestelmän joustamattomuus kokonaisuudessaan sekä kolmen viime vuoden tilastot, ja että se otettaisiin käyttöön vasta kun suurimman paineen alla olevien jäsenvaltioiden vastaanottojärjestelmä ja käsittelykapasiteetti olisivat saavuttaneet saturaatiopisteen, jolloin koko järjestelmä hidastuu ja syntyy väistämättä sosiaalisia jännitteitä.

Huom. 43 artiklassa tarkoitettu EASOn ilmoitus on mukautettava tässä muutosehdotuksessa esitettyyn kynnysarvoon.

Muutosehdotus 9

COM(2016) 270 final

35 artikla

Viiteperuste

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>1. Jakomekanismin soveltamiseksi määritetään viiteperusteen avulla kunkin jäsenvaltion viiteluku.</p> <p>2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu viiteperuste pohjautuu seuraaviin, kuhunkin jäsenvaltioon Eurostatin tilastojen perusteella sovellettaviin kriteereihin:</p> <p>a) väkiluku (painoarvo 50 prosenttia);</p> <p>b) yhteenlaskettu bruttokansantuote (painoarvo 50 prosenttia);</p> <p>3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuja kriteerejä sovelletaan liitteessä I esitetyn kaavan mukaisesti.</p> <p>4. Euroopan unionin turvapaikkavirasto vahvistaa 2 kohdassa tarkoitettua viiteperusteen ja mukauttaa viiteperustetta ja siihen sovellettavien kriteerien lukuarvoja vuosittain Eurostatin tilastojen perusteella.</p>	<p>1. Jakomekanismin soveltamiseksi määritetään viiteperusteen avulla kunkin jäsenvaltion viiteluku.</p> <p>2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu viiteperuste pohjautuu seuraaviin, kuhunkin jäsenvaltioon Eurostatin tilastojen perusteella sovellettaviin kriteereihin:</p> <p>a) jäsenvaltion väkiluku (painoarvo 50 prosenttia);</p> <p>b) jäsenvaltion yhteenlaskettu bruttokansantuote (painoarvo 50 prosenttia).</p> <p>Viiteperustetta korjataan vähentämällä asianomaista kiintiötä seuraavana vuonna 20 prosentilla bruttokansantuotteeseen ja väkilukuun perustuvan kiintiön sekä jäsenvaltion kolmena viime vuonna kirjaaman vastaanotettujen keskimäärän erotuksesta maissa, jotka kolmena edeltävänä vuonna ovat vastaanottaneet tulijoita keskimäärin a ja b alakohdan perusteella määritettyä suuremman kiintiön verran.</p> <p>3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuja kriteerejä sovelletaan liitteessä I esitetyn kaavan mukaisesti.</p> <p>4. Euroopan unionin turvapaikkavirasto vahvistaa 2 kohdassa tarkoitettua viiteperusteen ja mukauttaa viiteperustetta ja siihen sovellettavien kriteerien lukuarvoja vuosittain Eurostatin tilastojen perusteella.</p>

Perustelu

Jäsenvaltion varsinaisen ja ajantasaisen vastaanottokapasiteetin määrittämiseksi tulee ottaa huomioon jo vastaanotettujen muuttajien lukumäärä ja muuttoliikkeen kokonaisvaikutukset jäsenvaltion taloudelliseen ja sosiaaliseen rakenteeseen. Muutosehdotuksessa esitetään korjauskerroin viiteperusteen laskentaan, jotta voidaan supistaa riskiä ehdotetussa asetuksessa etusijalle asetettujen solidaarisuuden ja oikeudenmukaisen jakamisen periaatteiden vaarantumisesta. Muutosehdotuksella vastataan myös vaatimukseen kattavasta lähestymistavasta, jossa otetaan huomioon turvapaikkapolitiikka ja muuttoliikeilmiö kokonaisuudessaan.

Huom. Luonnollisesti myös liitettä I (johon viitataan 3 kohdassa) on mukautettava tässä muutosehdotuksessa esitetyn korjauskertoimen pohjalta.

Muutosehdotus 10

COM(2016) 270 final

37 artiklan 3 kohta

Yhteisvastuu rahoituksesta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>3. Automaattinen järjestelmä ilmoittaa 2 kohdassa tarkoitetun 12 kuukauden jakson päättyessä jäsenvaltiolle, joka ei osallistu korjaavaan jakomekanismiin, niiden hakijoiden määrän, jotka olisi muussa tapauksessa kohdennettu sille. Kyseisen jäsenvaltion on sen jälkeen suoritettava 250 000 euron suuruinen solidaarisuusmaksu kustakin hakijasta, joka olisi muussa tapauksessa kohdennettu kyseiselle jäsenvaltiolle päättyneen 12 kuukauden jakson aikana. Solidaarisuusmaksu suoritetaan jäsenvaltiolle, jonka on määritetty olevan vastuussa asianomaisten hakemusten käsittelystä.</p>	<p>3. Automaattinen järjestelmä ilmoittaa 2 kohdassa tarkoitetun 12 kuukauden jakson päättyessä jäsenvaltiolle, joka ei osallistu korjaavaan jakomekanismiin, niiden hakijoiden määrän, jotka olisi muussa tapauksessa kohdennettu sille. Kyseisen jäsenvaltion on sen jälkeen suoritettava 60 000 euron suuruinen solidaarisuusmaksu kustakin hakijasta, joka olisi muussa tapauksessa kohdennettu kyseiselle jäsenvaltiolle päättyneen 12 kuukauden jakson aikana. Solidaarisuusmaksu suoritetaan jäsenvaltiolle, jonka on määritetty olevan vastuussa asianomaisten hakemusten käsittelystä.</p>

Perustelu

Solidaarisuusmaksun määrääminen jäsenvaltioille, jotka kieltäytyvät (myös väliaikaisesti) uudelleenkohdentamisesta, on kannatettavaa ja periaatteellisesti oikein. Maksu on kuitenkin asetettava kestäväälle ja oikeudenmukaiselle tasolle, jolloin voidaan välttää yleisen mielipiteen kärjistymistä ja sitä, että eri jäsenvaltiot hylkäävät suoralta kädeltä solidaarisuusperiaatteen. Maksu olisi silti asetettava oikeudenmukaiselle tasolle (60 000 euroa), kun otetaan huomioon sellaiset muuttujat kuin vastaanoton ja avustamisen vuosittaiset keskikustannukset hakijaa kohden, mukaan lukien terveydenhoidonnot, kerrottuna hakijalle myönnetyn luvan kesimääräisellä kestolla.

Muutosehdotus 11

COM(2016) 271 final

2 artikla

Tehtävät

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Virasto hoitaa seuraavia tehtäviä:</p> <p>a) [– –]</p> <p>b) [– –]</p> <p>c) jäsenvaltioiden tukeminen yhteisen turvapaikkajärjestelmän täytäntöönpanossa;</p> <p>d) jäsenvaltioiden auttaminen kansallisia hallintoelimiä, oikeuslaitosta ja turvapaikka-asioista vastaavia kansallisia viranomaisia edustavien asiantuntijoiden koulutuksessa muun muassa kehittämällä yhteiset vaatimukset;</p> <p>e) [– –]</p> <p>f) [– –]</p>	<p>Virasto hoitaa seuraavia tehtäviä:</p> <p>a) [– –]</p> <p>b) [– –]</p> <p>c) jäsenvaltioiden ja alue- ja paikallisviranomaisten tukeminen yhteisen turvapaikkajärjestelmän täytäntöönpanossa;</p> <p>d) jäsenvaltioiden ja alue- ja paikallisviranomaisten auttaminen kansallisia hallintoelimiä, oikeuslaitosta ja turvapaikka-asioista vastaavia kansallisia viranomaisia edustavien asiantuntijoiden koulutuksessa muun muassa kehittämällä yhteiset vaatimukset;</p> <p>e) [– –]</p> <p>f) [– –]</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
g) operatiivisen ja teknisen avun antaminen jäsenvaltioille erityisesti silloin, kun niiden turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmiin kohdistuu suhteeton paine;	g) operatiivisen ja teknisen avun antaminen jäsenvaltioille ja alue- ja paikallisviranomaisille erityisesti silloin, kun niiden turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmiin kohdistuu suhteeton paine;
[– –].	[– –].

Perustelu

Kun otetaan huomioon, että alue- ja paikallisviranomaiset hoitavat usein kokonaan tai osittain avustus- ja vastaanottopalvelut, EASOn tulisi antaa tukea myös niille.

Muutosehdotus 12

COM(2016) 271 final

3 artiklan 2 kohta

Velvollisuus tehdä yhteistyötä vilpittömässä mielessä ja vaihtaa tietoja

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
2. Virasto toimii läheisessä yhteistyössä jäsenvaltioiden turvapaikkaviranomaisten sekä kansallisten maahanmuutto- ja turvapaikkaviranomaisten ja muiden kansallisten viranomaisten samoin kuin komission kanssa. Virasto suorittaa tehtävänsä vaikuttamatta muille merkityksellisille unionin elimille asetettuihin tehtäviin ja toimii läheisessä yhteistyössä näiden elinten ja Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisasiain päävaltuutetun viraston (UNHCR) kanssa.	2. Virasto toimii läheisessä yhteistyössä jäsenvaltioiden turvapaikkaviranomaisten sekä kansallisten maahanmuutto- ja turvapaikkaviranomaisten ja muiden kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten samoin kuin komission kanssa. Virasto suorittaa tehtävänsä vaikuttamatta muille merkityksellisille unionin elimille asetettuihin tehtäviin ja toimii läheisessä yhteistyössä näiden elinten ja Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisasiain päävaltuutetun viraston (UNHCR) kanssa.

Perustelu

Kun otetaan huomioon, että alue- ja paikallisviranomaiset hoitavat usein kokonaan tai osittain avustus- ja vastaanottopalvelut, EASOn tulisi tehdä yhteistyötä suoraan myös niiden kanssa.

Muutosehdotus 13

COM(2016) 272 final

38 artikla

Tietojen siirtäminen kolmansille maille palauttamista varten

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>Lisätään 3 kohdan jälkeen seuraavaa:</p> <p>4. Kolmansille maille, joita ei voida katsoa direktiivin 2013/32/EU mukaisesti turvallisiksi maiksi, ei saa missään tapauksessa siirtää tai antaa saataville mitään tietoja.</p> <p>5. Kolmansille maille ei saa missään tapauksessa antaa tietoja alaikäisistä edes sen jälkeen, kun he ovat saavuttaneet täysikäisyyden.</p>

Perustelu

Vaikka artikla on perusteltu palauttamisen helpottamista koskevan vaatimuksen kannalta, se saattaa altistaa hakijat mahdollisille kustotoimenpiteille heidän palattuaan alkuperämaahansa, erityisesti silloin, kun kyseiset maat eivät pysty varmistamaan omalta osaltaan asianmukaista tietosuojaa. Olisikin kiellettävä tietojen jakaminen ainakin niiden kolmansien maiden kanssa, joita ei pidetä turvallisina, ja alaikäisiä koskevien tietojen jakaminen kaikkien kolmansien maiden kanssa.

II. POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

Uudistuspaketin tavoitteet ja päälinjaukset

1. kannattaa Euroopan komission päätöstä ehdottaa turvapaikkasäännösten kokonaisuudistusta ja korostaa 4. toukokuuta 2016 esitettyyn ensimmäiseen pakettiin ja 13. heinäkuuta 2016 esitettyyn toiseen pakettiin (asetus turvapaikkaoikeuden myöntämisperusteista, asetus yhteisen turvapaikkamenettelyn perustamisesta, avustamista koskevat yhteiset vaatimukset) sisältyvien ehdotusten välistä yhteyttä. Jäsenvaltioiden väliset nykyiset erot lainsäädännössä, menettelyissä ja avustusjärjestelmissä vaikuttavat turvapaikanhakijoiden valintoihin ja lisäävät edelleenliikkumista ja vaikuttavat siten vastuullisen jäsenvaltion määrittämisjärjestelmän tehokkuuteen ja lisäävät tarvetta Eurodac-järjestelmän käyttöön ja Euroopan turvapaikka-asioiden tukiviraston (EASO) tarjoamaan tukeen.

2. suhtautuu myönteisesti eräisiin ensimmäisen ehdotuspaketin tavoitteisiin, kuten luvattoman edelleenliikkumisen rajoittamiseen, turvapaikanhakijoiden oikeudenmukaisempaan jakautumiseen jäsenvaltioiden välillä, EASOn vahvistamiseen ja sen muuttamiseen turvapaikkavirastoksi.

3. pitää riittämättömänä komission ehdotuksessaan Dublin-asetuksen muuttamisesta omaksumaa lähestymistapaa, jonka mukaan järjestelmän ongelmat johtuvat poikkeuksellisista kriisitilanteista ja ne voidaan ratkaista ottamalla käyttöön yhtäältä korjaavia toimenpiteitä ja toisaalta toimenpiteitä, joilla vahvistetaan ensisijaista kriteeriä (ensimmäisen EU:n saapumismaan vastuu). Edessämme oleva kriisi on kuitenkin rakenteellinen (hakemusten vuotuinen määrä on kolminkertaistanut kolmen viime vuoden aikana 2013–2015, ja niitä on ollut yli 1,2 miljoonaa eli yhdeksän kertaa enemmän kuin vuonna 1985), ja hätätilanteiden hallinnan rinnalla on pyrittävä ottamaan käyttöön vakaa, tehokas ja yhdenmukaisempi järjestelmä.

4. huomauttaa, että nykyisen järjestelmän soveltamisesta tehdään useilta osin vielä entistä tiukempaa pakkomekanismeilla (hakemuksen käsiteltäväksi ottamatta jättäminen ja siitä seuraava avustamisen epääminen; nopeutetut menettelyt). Lainsäätäjiä kehoitetaankin tutkimaan tarkkaan, ovatko nämä toimenpiteet perusoikeuksien mukaisia erityisesti silloin, kun kyseessä ovat haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt.

5. katsoo, että vastaanottokapasiteetti, hakemusten ripeä käsittely ja edelleenliikkumisen estäminen ovat ratkaisevassa asemassa turvapaikkahakemusten hallinta- ja jakamisjärjestelmän vakauden kannalta.

6. suosittaa, että komission ehdotukseen lisätään positiivisia seikkoja (perheen käsitteen laajentaminen kattamaan sisarukset ja lähdön jälkeen muodostuneet perheyhteisöt; jäsenvaltion myöntämien asiakirjojen merkitys, vaikka ne olisivat vanhentuneet) ja otetaan paremmin huomioon hakijoiden elinkaari, ammatillinen kokemus ja toivomukset, jolloin voidaan estää edelleenliikkumista. Komitea korostaa tässä yhteydessä, että pyrittäessä välttämään epätoivottua edelleenliikkumista tulisi mahdollisuuksien mukaan suosia myönteisiä kannustimia seuraamusten sijaan.

7. pitää myönteisenä nopeutettujen ja yksinkertaistettujen menettelyjen käyttöönottoa mutta korostaa, että niitä on käytettävä tehokkuuden parantamiseen ja järjestelmän nopeuttamiseen eivätkä ne saa johtaa perusoikeuksien rajoittamiseen. Lisäksi komitea katsoo, että myös hakemukset, joita ei ole otettu käsiteltäväksi tai jotka on käsitelty nopeutetusti, on otettava huomioon laskelmissa 36 artiklan mukaista viiteperusteen soveltamista varten.

8. on vakuuttunut, että kaikki kolme ehdotusta noudattavat toissijaisuusperiaatetta, sillä niissä käsitellään selkeästi luonteeltaan rajat ylittäviä ongelmia – esimerkiksi jäsenvaltioiden välistä solidaarisuutta, yhdenmukaisemman turvapaikkajärjestelmän rakentamista ja jäsenvaltioiden välisen tiedonvaihdon parantamista. Tällaisia tavoitteita ei voida saavuttaa yksittäisten jäsenvaltioiden tasolla. Lisäksi ehdotetut toimet ovat tarpeen, jotta voidaan saavuttaa koko Euroopan unionissa sovellettavien yhdenmukaisten sääntöjen tavoite. Tässä mielessä ehdotukset ovat myös suhteellisuusperiaatteen mukaisia.

Suuntaviivat ja korjaus- ja korvausmekanismit

9. pitää tärkeänä edistysaskeleena sitä, että kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelyvastuuta määritettäessä merkittäväksi tekijäksi otetaan kunkin maan vastaanottokapasiteetti, joka perustuu objektiivisiin muuttujiin. Se otettiin esille mahdollisena vaihtoehtona jo komission 6. huhtikuuta 2016 antamassa tiedonannossa COM(2016) 197. Komitea on kuitenkin pettynyt siihen, että kyseistä perustetta käytetään vain täydentävästi ja se rajoittuu kriisitilanteisiin.

10. pitää kielteisenä sitä, että komission ehdotuksessa ei kiinnitetä lainkaan huomiota hakijoiden toiveisiin edes silloin, kun on olemassa objektiivisia seikkoja (kielitaito, ammattitaito, aiemmat oleskelut), jotka antaisivat aiheen tiettyyn jäsenvaltioon osoittamiseen.

11. ehdottaa näin ollen, että muutetaan vastaanottokapasiteetin perusteen (joka on yhteensopiva hakijan toivomusten ja henkilökohtaisen elinkaaren huomioon ottamisen kanssa) ja ensimmäisen saapumismaan perusteen välistä suhdetta niin, että ne olisivat samalla tasolla, ja otettaisiin niiden soveltamisessa aina huomioon 35 artiklassa tarkoitettu viiteperuste.

12. ehdottaa lisäksi, että jäsenvaltion todellisen ja ajantasaisen vastaanottokapasiteetin määrittämiseksi otetaan lukuun myös kyseiseen jäsenvaltioon saapuneiden määrä, joka vaikuttaa objektiivisesti katsoen vastaanotto- ja hallintakapasiteettiin, ottamalla tämä muuttuja huomioon 35 artiklassa tarkoitettussa viiteperusteessa.

13. ehdottaa myös, että jäsenvaltioiden todellisten ja ajantasaisen vastaanottovalmiuksien huomioon ottamiseksi on säilytettävä määräaika, jonka jälkeen kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsitellyt jäsenvaltio ei enää vastaa mahdollisten lisäselvitysten tai saman hakijan jättämän uusintahakemuksen käsittelystä 3 artiklan 5 kohdan mukaisesti. Tällainen määräaika voisi olla viisi vuotta, mikä on huomattavasti pidempi kuin nykyisin voimassa oleva määräaika.

14. kehottaa jäsenvaltioita kehittämään sellaiset luotettavat, avoimet ja oikeudenmukaiset sisäiset järjestelmät muuttajien vastaanottamisesta alueillaan syntyvien haasteiden jakamiselle, joissa otetaan huomioon oleelliset sosioekonomiset tiedot sekä eri kaupunkien ja alueiden aiempi vastaanottohistoria ja muuttajien kotouttamistarpeet ja -näkömät, sekä tukemaan erityisesti niitä kaupunkia ja alueita, jotka ovat maantieteellisen sijaintinsa vuoksi erityisen paineen kohteena.

15. pitää kansainvälistä suojelua hakevien korjaavan jakomekanismin käyttöönottoa myönteisenä. Komitea huomauttaa kuitenkin, että komission ehdottama kynnysarvo mekanismin käyttöönottamiseksi on niin korkea (kun otetaan huomioon esimerkiksi kolmen viimeksi kuluneen vuoden tiedot), että mekanismin ei turvauduttaisi luultavasti edes kriisitapauksissa eikä siitä olisi näin ollen mitään rakenteellista hyötyä.

16. pitää erittäin tärkeänä, että laillista muuttoa koskevia säännöksiä sovelletaan tehokkaasti oikeusvaltioperiaatetta noudattaen, jotta solidaarisuutta ei heikennetä lisäämällä kohtuuttomasti jäsenvaltioiden taakkaa.

17. huomauttaa, että niille valtioille määrättävä solidaarisuusmaksu, jotka jättävät väliaikaisesti osallistumatta automaattiseen korjaavaan jakomekanismiin, on aivan liian korkea eikä siinä oteta huomioon objektiivisia ja oikeudenmukaisuuteen perustuvia muuttajia, esimerkiksi avustamisesta aiheutuvia kustannuksia tietyllä ajanjaksolla. Komitea ehdottaakin maksun pienentämistä niin, että se määritetään suojelua saavaa kohden laskettujen keskimääräisten vuosittaisten menojen (saatavilla olevien tietojen mukaan oletettavasti 20 000 euroa) ja laillisen oleskelun keskimääräisen keston (luvallisesti 3–5 vuotta) perusteella.

18. toteaa lisäksi, että komission ehdottama solidaarisuusmaksu rajoittuu oletettuihin tapauksiin, joissa päätetään itse jättää osallistumatta järjestelmään, mutta ehdotuksessa jätetään huomioimatta tapaukset, joissa jätetään toteuttamatta kohdentamispäätökset tai huolehtimatta hakijoista tai suojelua saavista henkilöistä, vaikka saatavilla olevien tietojen mukaan täytäntöönpanoaste on aivan liian heikko (noin 25 prosenttia). Komitea ehdottaakin, että samalla kun vahvistetaan EASOa ja muutetaan se virastoksi, sille annetaan tehtäväksi valvoa täytäntöönpanoa ja ilmoittaa laiminlyönneistä myös sitä varten, että Euroopan komissio voi määrätä seuraamuksia. Vaihtoehtoisesti komitea kehottaa vahvistamaan turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa tai perustamaan uuden solidaarisuusrahaston niitä jäsenvaltioita ja alue- ja paikallisviranomaisia varten, jotka joutuvat epäsuotuisaan asemaan toteuttamatta jätettävien siirtojen takia, ja niitä varten, jotka toteuttavat ja vastaanottavat niitä parhaiten.

19. korostaa lisäksi, että edellä mainitun solidaarisuusmaksun alentaminen Euroopan komission ehdottamaan summaan nähden (kuten käsillä olevassa lausunnossa esitetään) on tarpeen, jotta vältetään väärinkäsityksiä ja sitä riskiä, että Euroopan kansalaisten luottamus Euroopan unionia kohtaan heikkenee.

20. toistaa kehotuksensa, jonka mukaan muuttajien vastaanottoa ja kotouttamista tukevat asiaankuuluvat EU-varat tulisi asettaa suoraan paikallis- ja alueviranomaisten saataville, sillä niillä on keskeinen vastuu tällä alalla.

Toimenpiteet järjestelmän vahvistamiseksi, menettelyt ja määräjat

21. suosittaa sellaisten rankaisevimpien toimenpiteiden (kuten muun avun kuin terveydenhuollon epääminen) poistamista, jotka rajoittavat niiden hakijoiden perusoikeuksia, joiden hakemusta ei oteta käsiteltäväksi tai jotka lähtevät toiseen jäsenvaltioon sillä aikaa, kun hakemusta käsitellään käsittelevä vastuussa olevassa maassa.

22. ehdottaa kuitenkin säilyttämään määräajan – vaikkakin huomattavasti pidemmän kuin ehdotuksessa esitetään (esimerkiksi viisi vuotta 12 kuukauden sijaan) – jonka umpeuduttua ensimmäisen hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion vastuu lakkaa.

23. toivoo, että kansainvälistä suojelua saavat henkilöt voisivat saada pitkään oleskelleen henkilön aseman nopeammin, erityisesti silloin, kun heillä on merkittäviä yhteyksiä muihin maihin kuin siihen, jossa heidän turvapaikkahakemustaan käsitellään. Tämä estäisi luultavasti myös edelleenliikkumista.

24. pitää erittäin tärkeänä – kun otetaan huomioon turvapaikkahakemusten jäsenvaltioiden välisen jakautumisen ja niiden soveltamien perusteiden ja menettelyjen (jotka vaikuttavat hakijoiden valintoihin ja aiheuttavat siten kilpailua niiden tiukentamiseksi, jotta voitaisiin vähentää maahan saapumista) välinen yhteys – että keskipitkällä aikavälillä päästään siihen, että Euroopan maat tunnustavat vastavuoroisesti turvapaikkapäätökset ja että myös Euroopan unionin turvapaikkavirasto voisi käsitellä hakemuksia suoraan (jäsenvaltioiden viranomaisten rinnalla).

25. suosittaa, että säädöstekstissä esiintyvän käsitteen ”alaikäisten edustajat” tulkittaisiin ja voitaisiin tulkita tarkoittavan – ja että se tarvittaessa muutettaisiin tarkoittamaan – ”edunvalvojaa” tai että käytetään muuta käsitettä, jolla kulloisessakin kansallisessa yhteydessä tarkoitetaan hallinnosta riippumatonta henkilöä tai elintä, joka on nimetty lainsäädännön nojalla tai oikeusviranomaisen päätöksellä ja jonka yksinomaisena tarkoituksena on suojella alaikäisen etua.

Ilman huoltajaa olevat alaikäiset

26. suosittaa ilman huoltajaa olevien alaikäisten avustusrakenteiden ja -edellytysten vahvistamista, kun otetaan huomioon tiedot Eurooppaan saapuvista ilman huoltajaa olevista alaikäisistä (vuonna 2015 heitä oli 88 000 eli 6,7 prosenttia kaikista turvapaikanhakijoista) (tässä yhteydessä on ilman muuta tärkeää huomioida 13. heinäkuuta esitettyyn toiseen ehdotuspakettiin sisältyvä ehdotus vastaanotto-olosuhteista annetun direktiivin uudistamisesta ottaen huomioon, että asiasta huolehtiminen kuuluu useimmiten paikallisviranomaisille).

27. suosittaa, että vahvistetaan ilman huoltajaa olevien alaikäisten psykologista avustamista ja kuulemista, helpotetaan heidän mahdollisuuksiaan saada oikeusapua ja parannetaan sen ymmärrettävyyttä. Lisäksi tulisi tukea heidän edunvalvojien työtä, parantaa edunvalvojien koulutusta ja vahvistaa näiden riippumattomuutta myös EASOn ja kansalaisyhteiskunnan tuella.

28. suosittaa, että edistetään asianmukaista tiedotusta ja kulttuurivälitystoimintaa alueilla, joilla oleskelee ilman huoltajaa olevia alaikäisiä, myös siinä tarkoituksessa, että voidaan ehkäistä epäluuloisuutta ja varautuneisuutta heitä kohtaan.

29. suosittaa, että etsitään vaihtoehtoisia siirtymätoimia sen sijaan, että alaikäinen palautetaan välittömästi hänen saavutettuaan täysi-ikäisyyden (jota ennen hänelle on myönnetty tilapäinen suojelu), ja otetaan huomioon mahdollinen meneillään oleva koulutus.

30. katsoo, että on säilytettävä ensisijaisena periaate, jonka mukaan alaikäisiä ei pidä siirtää paikasta, jossa he jo ovat, vaikka heidät jäljitettäisiin luvattoman edelleenliikkumisen jälkeen jostain toisesta jäsenvaltiosta kuin saapumisvaltiosta.

31. katsoo, että suojelu ja avustus on taattava myös tapauksissa, joissa on epäilyksiä alaikäisyydestä, sen aikaa, kun on olemassa muutoksenhakumahdollisuuksia ja kunnes asiaa koskeva riitatapaus on ratkaistu.

Euroopan unionin turvapaikkavirasto

32. suhtautuu myönteisesti siihen, että Euroopan turvapaikkavirastolle (EASO, nykyinen Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto) annetaan tehtäväksi teknisen ja operatiivisen avun ja koulutuksen antaminen ja otetaan käyttöön mahdollisuus toimenpiteisiin (16 artikla) myös ilman jäsenvaltion avunpyyntöä, jos valtioon kohdistuu poikkeuksellinen paine (22 artikla).

33. kehottaa parantamaan Eurostatille toimitettavien tietojen oikea-aikaisuutta, yhdenmukaistamista ja kattavuutta EASOn valvonnassa. Niihin tulee sisältyä muun muassa tiedot siirtoa tai palauttamista varten tehtyjen pidätysten osuudesta ja syistä, toteutettujen siirtojen osuudesta ja tilastotiedot alaikäisistä.

34. ehdottaa, että jäsenvaltioiden, alueiden ja paikallisyhteisöjen vastaanotto- ja kotouttamisjärjestelmiin investoidaan enemmän varoja ja pyritään saamaan ne käyttöön jo turvapaikkamenettelyn aikana ja edistämään hyvien ratkaisujen ja käytäntöjen jakamista EASOn tuella myös paikallisviranomaisten välillä.

35. suosittaa rajat ylittävän yhteistyön vahvistamista vaihdettaessa tietoja jäsenvaltioiden, alueiden ja paikallisyhteisöjen viranomaisten välillä ja selvitetessä perhesiteitä.

36. suosittaa, että vahvistetaan järjestelykeskuksia, jotta voidaan varmistaa asetuksessa säädettyjen siirtomenettelyjen nopeus ja asianmukaisuus.

Eurodac

37. kannattaa Eurodac-ehdotuksessa tehtyä esitystä alentaa tietojen keräämisen ikärajaa (14 vuodesta kuuteen vuoteen), kun otetaan huomioon niiden henkilöiden suuri määrä, joiden katoamisesta ilmoitetaan myöhässä. Komitea kannattaa myös tietojen jakamista eurooppalaisten virastojen ja jäsenvaltioiden viranomaisten kanssa, mutta katsoo sen sijaan, että toisin kuin komissio esittää on edelleenkin kiellettävä tietojen jakaminen kolmansien maiden kanssa.

Bryssel 8. joulukuuta 2016.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Markku MARKKULA

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Laillinen maahanmuutto”

(2017/C 185/13)

Esittelijä: Olgierd GEBLEWICZ (PL, EPP) Länsi-Pommerin voivodikunnan aluejohtaja**Viiteasiakirja:** Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkeaa osaamistasoa vaativaa työtä varten

COM(2016) 378 final

I. MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

2 artiklan h alakohta

Komission ehdottama teksti	AK:n muutosehdotus
<p>”korkea-asteen tutkinnolla” sellaista tutkintotodistusta, todistusta tai muuta muodollista pätevyyttä osoittavaa asiakirjaa, jonka toimivaltainen viranomainen on antanut ja joka osoittaa henkilön suorittaneen keskiasteen jälkeisen korkea-asteen koulutusohjelman tai vastaavan koulutusohjelman eli sijaintivaltiossaan korkeakouluksi tai vastaavaksi korkea-asteen oppilaitokseksi tunnustetun oppilaitoksen tarjoamien kurssien muodostaman kokonaisuuden, kun tutkinnon hankkimiseksi tarvittavien opintojen kesto on vähintään kolme vuotta ja ne vastaavat vähintään kansainvälisen koulutusluokituksen ISCED 2011 tasoa 6 tai eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen (EQF) tasoa 6 kansallisen lainsäädännön mukaisesti;</p>	<p>”korkea-asteen tutkinnolla” sellaista tutkintotodistusta, todistusta tai muuta muodollista pätevyyttä osoittavaa asiakirjaa, jonka toimivaltainen viranomainen on antanut ja joka osoittaa henkilön suorittaneen keskiasteen jälkeisen korkea-asteen koulutusohjelman tai vastaavan koulutusohjelman eli sijaintivaltiossaan korkeakouluksi tai vastaavaksi korkea-asteen oppilaitokseksi tunnustetun oppilaitoksen tarjoamien kurssien muodostaman kokonaisuuden, kun tutkinnon hankkimiseksi tarvittavien opintojen kesto on vähintään kolme vuotta ja ne vastaavat vähintään kansainvälisen koulutusluokituksen ISCED 2011 tasoa 6 tai eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen (EQF) tasoa 6 kansallisen lainsäädännön mukaisesti; jos on kyse pakolaisaseman tai toissijaiseen suojeluun oikeutetun henkilön aseman saaneesta EU:ssa oleskelevasta henkilöstä, jolla ei ole tarvittavia asiakirjoja muodollisen pätevyyden osoittamiseksi, jäsenvaltiot soveltavat muita asianmukaisia menetteilyjä koulutus- ja osaamistason määrittämiseen;</p>

Perustelu

On tarpeen määritellä uudelleen tämä käsite, ottaen huomioon, että mahdollisesti suuri joukko pakolaisia ei ehkä pysty todistamaan muodollista ammattipätevyyttään asiakirjoin. Direktiivissä ehdotetuissa tähän liittyvissä säännöksissä vaaditaan paljon joustavampaa suhtautumista kuin nykyisin on käytäntönä. AK kiinnittää tässä yhteydessä huomiota jo olemassa oleviin asiakirjoihin, joissa esitellään tältä alalta kerättyjä kokemuksia, ja erityisesti parhaillaan valmisteltavana olevaan asiakirjaan A Skills Profile Tool Kit for Third Country Nationals, joka kuuluu uuteen eurooppalaiseen osaamisohjelmaan. AK ehdottaa myös, että hyödynnetään Euroopan alueiden kokemuksia tällä alalla.

Muutosehdotus 2

2 artiklan i alakohta

Komission ehdottama teksti	AK:n muutosehdotus
<p>”korkealla ammattiosaamisella” osaamista, josta on osoituksena vähintään kolmen vuoden ammattikokemus, jonka taso on verrattavissa korkea-asteen tutkintoon ja joka soveltuu työsopimuksessa tai sitovassa työtarjouksessa mainittuun ammattiin tai siinä mainitulle alalle;</p>	<p>”korkealla ammattiosaamisella” osaamista, josta on osoituksena vähintään kolmen vuoden ammattikokemus, jonka taso on verrattavissa korkea-asteen tutkintoon ja joka soveltuu työsopimuksessa tai sitovassa työtarjouksessa mainittuun ammattiin tai siinä mainitulle alalle; jos on kyse pakolaisaseman tai toissijaiseen suojeluun oikeutetun henkilön aseman saaneesta EU:ssa oleskelevasta henkilöstä, jolla ei ole tarvittavia asiakirjoja muodollisen pätevyyden osoittamiseksi, jäsenvaltiot soveltavat muita asianmukaisia menettelyjä osaamistason ja ammattikokemuksen määrittämiseen;</p>

Perustelu

Sama kuin edellisessä kohdassa.

Muutosehdotus 3

6 artiklan 4 kohta

Komission ehdottama teksti	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltiot voivat hylätä EU:n sinistä korttia koskevan hakemuksen varmistaakseen eettisen rekrytoinnin pätevien työntekijöiden puutteesta kärsivillä aloilla alkuperämaissa.</p>	<p>Jäsenvaltiot voivat hylätä EU:n sinistä korttia koskevan hakemuksen varmistaakseen eettisen rekrytoinnin pätevien työntekijöiden puutteesta kärsivillä aloilla alkuperämaissa. Ottaakseen eettiset kysymykset asianmukaisesti huomioon jäsenvaltiot hyödyntävät kansainvälisiä, esimerkiksi Kansainvälisen siirtolaisuusjärjestön (IOM) laatimia standardeja sekä IRIS-seurantajärjestelmää.</p>

Perustelu

Eettiset kysymykset ovat erityisen tärkeitä rekrytoitaessa korkean osaamistason työntekijöitä. Tämä johtuu siitä, että eurooppalaisten työnantajien tarvitsema työvoima liittyy hyvin usein useisiin ammatteihin, joiden osajista on kova pula ja jotka ovat siksi välttämättömiä myös kolmansissa maissa. Näiden osajien massiivinen ja hallitsematon maastapako voi heikentää alkuperämaiden sosioekonomista tilannetta pitkäkestoisesti ja käytännössä kasvattaa muuttopotentiaalia. Olisi varmistettava, että eettiseen rekrytointiin liittyvien sääntöjen lisäksi noudatetaan muun muassa kansainvälisten organisaatioiden laatimia käytännön periaatteita. Tässä yhteydessä huomionarvoisia ovat esimerkiksi Kansainvälisen siirtolaisuusjärjestön (IOM) laatima yksityisen ja julkisen sektorin kumppanuusaloite A Private Public Alliance for Fair and Ethical Recruitment ja IRIS-seurantajärjestelmä.

Muutosehdotus 4

12 artiklan 1 kohta

Komission ehdottama teksti	AK:n muutosehdotus
<p>Tunnustetut työnantajat – Jäsenvaltiot voivat päättää ottaa kansallisen lainsäädäntönsä tai hallinnollisen käytäntönsä mukaisesti käyttöön työnantajien tunnustamismenettelyjä, jotta voidaan soveltaa yksinkertaistettuja EU:n sinisen kortin saamiseen liittyviä menettelyjä.</p> <p>Jos jäsenvaltio päättää ottaa käyttöön tunnustamismenettelyjä, sen on annettava asianomaisille työnantajille selkeät ja läpinäkyvät tiedot muun muassa hyväksynnän edellytyksistä ja perusteista, tunnustamisen voimassaoloajasta ja edellytysten noudattamatta jättämisestä aiheutuvista seurauksista, mukaan lukien mahdollinen peruuttaminen ja uusimatta jättäminen, sekä mahdollisesti sovellettavista seuraamuksista.</p>	<p>Tunnustetut työnantajat – Jäsenvaltiot voivat päättää ottaa kansallisen lainsäädäntönsä tai hallinnollisen käytäntönsä mukaisesti käyttöön työnantajien tunnustamismenettelyjä, jotta voidaan soveltaa yksinkertaistettuja EU:n sinisen kortin saamiseen liittyviä menettelyjä. Kriteereissä otetaan huomioon rekrytointiprosessin eettiset näkökohdat (erityisesti yrityksen aiemmat kokemukset korkean osaamistason työntekijöiden rekrytoimisesta kolmansista maista), ja laaditaan luettelo yrityksistä yhteistyössä alue- ja paikallishallinnon tahojen kanssa.</p> <p>Jos jäsenvaltio päättää ottaa käyttöön tunnustamismenettelyjä, sen on annettava asianomaisille työnantajille selkeät ja läpinäkyvät tiedot muun muassa hyväksynnän edellytyksistä ja perusteista, tunnustamisen voimassaoloajasta ja edellytysten noudattamatta jättämisestä aiheutuvista seurauksista, mukaan lukien mahdollinen peruuttaminen ja uusimatta jättäminen, sekä mahdollisesti sovellettavista seuraamuksista.</p>

Perustelu

Kun otetaan huomioon alueellinen/paikallinen ulottuvuus ja rekrytoinnin eettiset puolet, olisi tarpeen lisätä konkreettisia ehtoja ”tunnustetun työnantajan” aseman saamiselle. Alueiden komitea ehdottaa, että laaditaan tällaisista yksinkertaistettua menettelyä hyödyntävistä yrityksistä luettelo yhteistyössä alue- ja paikallishallintotahojen kanssa ja että otetaan huomioon rekrytoinnin eettiset näkökohdat.

II. POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

Yleiset suositukset

1. antaa tunnustusta Euroopan unionin toimielimille pyrkimyksistä varmistaa korkean osaamistason työvoiman riittävä tarjonta vahvistamalla EU:n yhteisiä normeja ja menettelyitä, jotka koskevat tällaisten muuttajien pääsyä unionin työmarkkinoille. Ehdotetut ratkaisut ovat tässä tilanteessa askel oikeaan suuntaan ja vastaavat ainakin osittain kritiikkiin, jota on esitetty nyt voimassa olevaa direktiiviä kohtaan.
2. katsoo, että todellisten laillisten/dokumentoitujen maahantulomahdollisuuksien edistäminen ja luominen kolmansien maiden kansalaisia varten on asia, jonka on jatkossakin oltava yksi muuttoliikepolitiikan painopisteistä sekä EU-tasolla että yksittäisissä jäsenvaltioissa ja alueilla. Näin ollen erittäin päteviin muuttajiin sovellettavan oikeudellisen kehyksen parantaminen on tärkeä osa ihmisoikeuksien kunnioittamisen, kansainvälisten velvoitteiden ja solidaarisuuden periaatteisiin pohjautuvan kattavan eurooppalaisen muuttoliikepolitiikan välttämätöntä kehittämistä.
3. on sitä mieltä, että Euroopan unionin pitkän aikavälin tavoite eli pysyminen kilpailukykyisenä globaalina toimijana edellyttää kattavan strategian laatimista ja muokkaamista paitsi inhimillisen pääoman myös rahoitusinvestointien houkuttelemiseksi kolmansista maista. Viimeksi mainittu on olennaisen tärkeää kaikissa talousjärjestelmissä, joissa pyritään lisäämään innovointia, nostamaan teknologian tasoa ja parantamaan kilpailukykyä, mutta erityisen tärkeää se on eräissä jäsenvaltioissa käynnissä olevan väestönkehityksen ja EU:n työmarkkinoihin liittyvien ongelmien kannalta.
4. huomauttaa, että Euroopan unioni kärsii jo nyt rakenteellisesta työntekijäpulasta tietyillä aloilla ja että nämä puutteet pahenevat epäsuotuisan väestönkehityksen myötä. Samaan aikaan Euroopan unioni on jäämässä häviölle kilpailussa lahjakkuuksista globaaleja pelureita kuten Yhdysvaltoja, Kanadaa ja Australiaa vastaan.

5. huomauttaa, että toimet työntekijöiden saamiseksi kolmansista maista eivät voi eivätkä saa korvata laaja-alaisia, pitkän aikavälin investointeja EU:n asukkaiden yleissivistävään ja ammatilliseen koulutukseen. Ottaen huomioon, että monet maat etenkin Itä-Euroopassa kärsivät aivovuodosta (osaamisen siirtymisestä ulkomaille), jolloin ko. maassa tai alueella on uhkana väestön väheneminen ja älymystön muuttaminen muualle, tällaiset investoinnit tulee kohdentaa nykyistä paremmin sellaisille ammattialoille, joiden on todettu olevan strategisesti tärkeitä tai kärsivän työvoimapulasta, ja niiden avulla olisi kehitettävä erityistoimenpiteitä niiden tukemiseksi, jotka haluavat kouluttautua näille aloille.

6. panee tyytyväisenä merkille laajan kuulemisprosessin direktiivin nykyisen version laatimisvaiheessa, mutta on huolissaan siitä, että prosessia ei toteutettu riittävässä määrin aluetasolla yhteistyössä alue- ja paikallishallinnon kanssa, vaikka ne tuntevat parhaiten paikallisten ja alueellisten työmarkkinoiden tarpeet.

7. muistuttaa myös, että alue- ja paikallisviranomaisilla on erittäin tärkeä rooli julkisten palvelujen tarjoamisessa maahanmuuttajille. Tämä koskee pääsääntöisesti työmarkkinoille sekä muita kotoutumisen osa-alueita (koulutus, asuminen, terveydenhoito jne.).

8. korostaa, että aluetason instituutioiden rooli on keskeinen työmarkkinatarpeiden kartoittamisessa ja suojaamettujen (työmarkkinatesti) käyttöönottoa edellyttävien olosuhteiden määrittämisessä. Näiden instituutioiden roolina voisi kuitenkin myös olla myönteisen ilmapiirin luominen ehdotettuja ratkaisuja varten ja sinisen kortin menettelyn tunnettuuden parantamiseen tarvittavan kriittisen massan luominen.

Nykyjärjestelmän arviointi

9. panee merkille, että vuonna 2009 toteutetut järjestelyt eivät vastanneet odotuksia. Yksi syy tähän oli mahdollisuus käyttää samanaikaisesti rinnakkaisia, sekä kansallisiin ratkaisuihin että direktiiviin perustuvia järjestelmiä.

10. toteaa, että tähänastiset kokemukset sinisen kortin menettelyn täytäntöönpanosta osoittavat, että vaikka Euroopan komissio pyrkii eurooppalaistamaan muuttoliikepolitiikkaa ja alakohtaisia toimenpiteitä, jäsenvaltiot ovat edelleen taipuvaisia säilyttämään ja kehittämään kansallisia ratkaisuja.

11. huomauttaa, että vuonna 2009 käyttöönotetut järjestelyt eivät myöskään vastanneet monia muuttajien ja työnantajien tarpeita ja odotuksia. Sen sijaan ne johtivat siihen, että EU:ssa säilyi hajanainen järjestelmä, joka yleisesti ottaen tarjoaa erittäin päteville työntekijöille ja heidän perheilleen liian vähän oikeuksia ja aiheuttaa työnhakijoille, työnantajille ja jäsenvaltioiden hallintotahoille suuria kustannuksia. Lisäksi järjestelmä tunnetaan EU:n ulkopuolella huonosti, joten se ei kokonaisuudessaan edelleenkään ole houkutteleva.

Ehdotetut järjestelyt – mahdolliset uhat ja puutteet

12. on tyytyväinen ehdotukseen alentaa tuloeroja, ottaa käyttöön sisäistä liikkuvuutta edistäviä välineitä, helpottaa pitkäkestoisien oleskeluluvan saantia ja ottaa huomioon EU:n alueella jo oleskelevat muuttajat.

13. pohtii, olisiko jatkuvasti kiihtyvän lahjakkuuksista käytävän kilpailun vuoksi aiheellista harkita sitä, että eurooppalaiseen muuttojärjestelmään otettaisiin osatekijöitä tarjontaperusteisesta järjestelmästä (supply-driven system / point based system) tai yhdistelmäjärjestelmästä, samaan tapaan kuin on tehty maissa, jotka ovat tehokkaammin onnistuneet houkuttelemaan korkean osaamistason työntekijöitä (Australia, Kanada).

14. korostaa, että korkean osaamistason työntekijöiden päätöksentekoon keskeisesti vaikuttavia seikkoja ovat muun muassa mahdollisuus ammatilliseen urakehitykseen, laitteiden/varusteiden saanti, viestinnän kieli sekä koulutusta vastaavat työtehtävät. Alueiden komitea pelkää, ettei ehdotetuissa ratkaisuisissa oteta näitä asioita vielä riittävästi huomioon.

15. panee tyytyväisenä merkille, että sininen kortti voidaan myöntää paitsi EU:n alueelle saapuville työntekijöille myös niille, jotka jo oleskelevat unionin alueella.

16. toteaa kuitenkin samalla, että on tarkennettava sitä, miksi tämä mahdollisuus avataan vain pakolaisiksi tunnustetuille henkilöille. Ehdotetussa direktiivissä erikseen jätetään tämän mahdollisuuden ulkopuolelle kausityöntekijät ja lähetetyt työntekijät sekä henkilöt, joiden pakolaisasemaa koskeva menettely on kesken. Alueiden komitea ymmärtää tällaisen päätöksen poliittiset syyt mutta katsoo, että mahdollisuuden avaaminen koulutusta vastaavan työn saamiseen myös muille EU:n alueella oleskeleville ryhmille voisi tarjota asianomaisille muuttajille ja työnantajille nykyistä vakaampia tulevaisuudennäkymiä ja siten mahdollistaa inhimillisen pääoman paremman hyödyntämisen.

17. toteaa, että toimenpiteillä, jotka liittyvät kolmansien maiden kansalaisten rekrytointiin korkeaa osaamistasoa vaativaan työhön, olisi pyrittävä maahanmuuttajien houkuttelemisen lisäksi luomaan olosuhteet, joissa he todennäköisemmin myös jäisivät EU:hun ja kotoutuisivat onnistuneesti.

18. suosittaa, että kysymystä korkean osaamistason työntekijöiden rekrytoimisesta käsitellään kokonaisvaltaisesti ja laaja-alaisesti ottaen huomioon muuttoprosessin looginen kulku rekrytoinnista osaamisen validoinnin ja määrittämisen kautta aina onnistuneeseen kotoutumiseen ja lopulta vapaaseen liikkuvuuteen EU:n työmarkkinoilla.

19. pitää tarpeellisena, että ehdotettujen toimenpiteiden yhteydessä kehitetään yhdenmukainen, yleisesti hyväksytty menetelmä tietojen keräämiseksi korkean osaamistason työntekijöiden tarpeesta eri ammateissa ja eri työmarkkinoilla. Jäsenvaltioiden työmarkkinoiden puutteisiin nykyistä paremmin vastaavien mekanismien luominen edellyttäisi EURES-portaalin ja Europassin kaltaisten aloitteiden ja uuden osaamisohjelman puitteissa suunnitteilla olevien toimien kehittämistä edelleen, jotta työnhakijoita etsivät työnantajat ja potentiaaliset työntekijät, joilla on soveltuva pätevyys, voisivat kohdata toisensa. Komitea korostaa samalla Euroopan alueiden potentiaalista keskeistä roolia tällaisten tietojen keräämisessä.

20. on huolissaan siitä, että ehdotetuissa toimenpiteissä ei oteta riittävästi huomioon nuoria vastavalmistuneita, joiden tulotaso saattaa olla riittämätön direktiivissä asetettujen kriteerien täyttämiseksi.

21. korostaa, että kysymys pätevyyden tunnustamisesta – ja prosessin käytännön näkökohdat – ovat erityisen tärkeitä pakolaisaseman saaneille ja toissijaista suojelua saaville henkilöille, joilla on ensimmäistä kertaa mahdollisuus hyötyä järjestelmästä. Voidaan odottaa, että näiden henkilöiden pätevyyden osoittaminen asiakirjoin on erityisen vaikeaa ja monimutkaista.

22. korostaa, että on syytä kiinnittää enemmän huomiota eettisiin näkökohtiin, jotka liittyvät korkean osaamistason työntekijöiden rekrytointiin kolmansista maista. Olisi pyrittävä laatimaan tehokkaita menetelmiä, joilla torjutaan aivovuotoa maista, jotka ovat vähemmän kehittyneitä ja joissa inhimillisen pääoman taso on alhaisempi.

23. ehdottaa, että laaditaan perusteellinen ja luotettava analyysi, jossa käsitellään korkean osaamistason työntekijöiden pakoa kolmansista maista ja aivovuodon mahdollisia vaikutuksia. Analyysin päätelmien pohjalta tulee kehittää – EU:n ja muuttajien alkuperämaiden – yhteistä toimintaa, jolla pyritään torjumaan muuttoliikkeen kielteisiä seurauksia ja luomaan mahdollisuuksien mukaan ratkaisuja, jotka hyödyttävät kaikkia: alkuperämaita, kohdemaita ja muuttajia itseään.

24. toteaa, että muuttoprosessi on aina monimutkainen ja monitasoinen ilmiö, jossa tärkeässä roolissa ovat sekä muuttajien alkuperämaat että kohdemaat. Muun muassa edellä mainittujen eettisten kysymysten kohdalla on syytä tiivistää vuoropuhelua ja tehostaa yhteistyötä EU:n toimielinten ja muuttajien alkuperämaiden ja kauttakulkumaiden instituutioiden välillä myös alue- ja paikallistasolla. Tässä yhteistyössä tulee kansainvälisen julkisoikeuden välineiden pohjalta hyödyntää olemassa olevia elimiä ja foorumeja, joita ovat esim. ARLEM, CORLEAP, Ukraina-erityistyöryhmä, neuvoo-antavat sekakomiteat ja työryhmät. Kiertomuuttomekanismien tukemisessa olisi hyödynnettävä Euroopan koulutussäätiön kokemuksia.

25. katsoo, että ehdotus on toissijaisuusperiaatteen mukainen, sillä tavoitetta – pärjätä kansainvälisessä kilpailussa korkean osaamistason työntekijöistä – ei voida saavuttaa riittävän hyvin jäsenvaltioiden omin toimin, vaan se voidaan asian laajuuden vuoksi saavuttaa paremmin EU:n tasolla. Ehdotetut toimenpiteet eivät ylitä sitä, mikä on tarpeen, jotta voidaan parantaa EU:n kykyä houkuttaa korkean osaamistason kansalaisia kolmansista maista ja saada heidät jäämään sekä tehostaa heidän liikkuvuuttaan ja kiertoaan työpaikasta toiseen eri jäsenvaltioissa. Ehdotuksessa myös jätetään jäsenvaltioille joustonvaraa siihen, että ne voivat mukauttaa järjestelmän kansallisiin olosuhteisiin sopivaksi. Ehdotus on siten suhteellisuusperiaatteen mukainen.

Alueiden rooli

26. korostaa, että muuttoliikkeen sosioekonomiset seuraukset, kuten vaikutus työmarkkinoiden toimintaan sekä yhteiskunnalliseen ja kulttuurielämään, tuntuvat selvimmin alue- ja paikallistasolla. Vastaavasti myös Euroopan kilpailukykyä kokonaisuutena olisi pidettävä abstraktina käsitteenä, sillä olennaista on Euroopan kaupunkien ja alueiden kilpailukyyn ja innovatiivisuuden varmistaminen lähtien liikkeelle voittoa tavoittelemattomien toimijoiden ja yhteisöalouden toimijoiden päivittäin tekemästä työstä.

27. toteaa, että alueellisen ulottuvuuden tuominen ehdotetuista toimenpiteistä käytävään keskusteluun nostaa esiin monenlaisia paradokseja. Yksi niistä on se, että kehittyneimmät alueet voivat vetää puoleensa korkean osaamistason maahanmuuttajia, vaikka samaan aikaan heidän läsnäolonsa olisi suotavinta alueilla, jotka eivät pysty tarjoamaan yhtä houkuttelevia työ- ja elinoloja.

28. on tyytyväinen siihen, että käyttöön on jätetty turvaamismenettelyt, jotka voidaan panna täytäntöön, jos tietyn maan työmarkkinatilanne heikkenee.

29. korostaa, että paikallis- ja aluetasolle erityisen tärkeä kysymys siitä, miten voidaan tehostaa kotouttamistoimenpiteitä ja miten voidaan hyödyntää parhaita käytänteitä tällä alalla, on jäänyt liian vähälle huomiolle komission ehdotuksessa.

30. ehdottaa, että paikallis- ja aluetasoisten kumppaneiden rooli otetaan huomioon eri tasoilla, muun muassa luotaessa kokeellisia pikajärjestelmiä (fast-track) alueiden, valtioiden ja yksityissektorin välisen kumppanuuden puitteissa, jaettaessa tehokkaasti hyviä käytänteitä, jotka koskevat erityisesti pätevyiden tunnustamista, rakenteellisten kohtaamisongelmien vähentämistä ja tehokasta kotouttamista, sekä toteutettaessa toimenpiteitä, joiden avulla voidaan parhaiten sovittaa yhteen työnhakijoiden muodollinen pätevyys ja paikallisten ja alueellisten työmarkkinoiden tarpeet.

31. painottaa tarvetta luoda yrityksiin nykyistä suurempi yhteys viestinnän alalla ja ottaa yritykset mukaan sellaisten aloitteiden kehittämiseen, joissa tavoitteena on työelämään integroituminen.

Bryssel 8. joulukuuta 2016.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Markku MARKKULA

ISSN 1977-1053 (sähköinen julkaisu)
ISSN 1725-2490 (painettu julkaisu)

Euroopan unionin julkaisutoimisto
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

FI